TONINO

BENACQUISTA

malavita

neri pozza

colecția
SUSPANS

De același autor, la Editura Nemira,
a apărut:

Comedia rataților

TONINO BENACQUISTA s-a născut în 1961, la Choise-les-Roy. A urmat studii de literatură și cinematografie, dar nu le-a finalizat niciodată, preferând alte experiențe. În 1985, a debutat cu *Epinglé comme un pin-up dans un placard,* apoi a publicat *La Madonne des sleepings.* Romanul *Comedia rataților* a însemnat deplina sa consacrare, pentru care i s-au decernat Premiul Mystère al criticii și Grand Prix de la littérature policière. Au urmat *Saga, Quelqu'un d'autre* și *Malavita.* În anul 2002, împreună cu Jacques Audiard, a primit Premiul César pentru cel mai bun scenariu, cel al filmului *Sur mes lèvres,* succes repetat în anul 2006, cu filmul *De battre, mon cœur s'est arrêté* (cea mai bună adaptare).

TONINO

BENACQUISTA

malavita

Traducere din limba franceză
SIMONA BRÎNZARU

nemira

Coperta colecției: Dana MOROIU, Corneliu ALEXANDRESCU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BENACQUISTA, TONINO
Malavita / Tonino Benacquista; trad.: Simona Brînzaru
București: Nemira & Co, 2006
ISBN (10) 973-569-908-7
ISBN (13) 978-973-569-908-6

Brînzaru, Simona (trad.)

821.133.1-31=135.1

Tonino Benacquista
MALAVITA
© Editions Gallimard, 2004
© Foto Debra McClinton/Getty Images

© Editura Nemira & Co, 2006

Redactor: Nicoleta GHEMENT
Tehnoredactor: Emanuel BOTEZATU

Tiparul executat de Alföldi Nyomda Rt.

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă
și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

ISBN (10) 973-569-908-7
ISBN (13) 978-973-569-908-6

Le mulțumesc lui Nicolas Pileggi
și lui Gerald Shur.
Fără să-i uit pe Jean-Hugues și
Fabrice.

1

Au intrat în casă la miezul nopții.

O altă familie ar fi văzut în asta un început. Prima dimineață ce va urma tuturor celorlalte. O viață nouă într-un oraș nou. Un moment unic pe care nu-l trăiești niciodată la adăpostul întunericului.

Familia Blake se muta în secret și se străduia să nu atragă atenția. Maggie, mama, intră prima bătând cu călcâiul pe treptele din fața ușii pentru a îndepărta eventualii șobolani, inspectă toate camerele și sfârși cu pivnița care i se păru curată și având o umiditate ideală pentru a învechi o roată de parmezan și sticlele de chianti. Frederick, tatăl, dintotdeauna cam stânjenit în privința rozătoarelor, o lăsă pe soția lui să verifice prima și făcu turul casei cu o lanternă în mână, apoi ajunse pe o verandă unde se îngrămădeau mobile de grădină vechi și ruginite, o masă de ping-pong umflată și diverse obiecte pe care nu le putea desluși în întuneric.

Belle, fiica cea mare, de șaptesprezece ani, urcă scara și se îndreptă spre încăperea care urma să fie camera ei,

un pătrat perfect, orientat spre sud, cu vedere spre un arțar și un strat de garoafe albe ce rezistau miraculos – le-a zărit strălucind în noapte ca un pumn de stele aruncate la întâmplare. Răsuci căpătâiul patului spre nord, mută noptiera și se complăcu imaginându-și pereții acoperiți de afișele ei care traversaseră vremuri și frontiere. Locul începu să vibreze doar prin simpla prezență a lui Belle. De acum înainte, aici va dormi, va învăța, va lucra la gestică și mers, va bombăni, va visa, va râde și, uneori, va plânge – ziua standard de când devenise adolescentă. Warren, cu trei ani mai mic decât ea, cercetă camera alăturată fără o curiozitate prea mare: pentru el contau mai puțin armonia volumelor sau panorama, cu adevărat importante fiind instalația electrică și firul pentru telefonul propriu. În mai puțin de o săptămână, marea sa pricepere în informatică îi va permite să uite câmpia franceză, și chiar Europa, și îi va da iluzia că se va întoarce acasă, dincolo de Atlantic, de unde venea și unde va reveni într-o bună zi.

Conacul din 1900, din cărămidă și piatră normandă, se distingea printr-o friză în alb și negru de-a lungul fațadei, prin ghirlandele de lemn pictate în albastru ce marcau linia acoperișului, de unde, în unghiul dinspre est-vest, ieșea un fel de minaret. Arabescurile din fier forjat ale gardului de la intrare invitau să fie vizitat imobilul care, de la distanță, părea un mic palat baroc. Dar, la ora aceea din noapte, membrilor familiei Blake nu le păsa defel de estetică și nu se preocupau decât de confort. În ciuda farmecului ei, piatra veche ascundea cu greu faptul că era demodată și nimic nu înlocuia mica bijuterie

modernă care fusese înainte vreme casa lor din Newark, New Jersey, Statele Unite.

Toți patru s-au reîntâlnit în salon, unde, în tăcere, au împăturit pânzele bej ce acopereau fotoliile club, canapeaua, măsuța joasă și alte mici obiecte de mobilier încă goale. Șemineul din cărămidă roșie și neagră, destul de mare ca să poată fi prăjită o oaie, era împodobit cu placa sculptată a unui blazon ce reprezenta doi gentilomi ce duceau un mistreț. Fred luă de pe bârna transversală niște bibelouri și le aruncă direct în vatră. Orice obiect pe care îl considera inutil îi genera imediat impulsul de a-l arunca.

– Proștii ăia au mai uitat televizorul, spuse Warren.

– Au zis că îl vor aduce mâine, zise mama.

– Sigur mâine sau mâine ca ultima dată? întrebă Frederick, la fel de neliniștit ca și fiul său.

– Ascultați amândoi: nu o să vă uitați strâmb la mine de fiecare dată când va lipsi un obiect din casă. Adresați-vă *lor* direct.

– Mamă, televizorul nu este un obiect, este legătura noastră cu lumea, cu lumea reală, departe de șandramaua asta nesigură din fundătura asta plină de țărănoi unde va trebui să trăim poate ani buni. Televizorul este viață, viața mea, noi, țara mea.

Maggie și Frederick nu știură ce să-i răspundă și apelară la necunoașterea limbii. Îi recunoșteau lui Warren dreptul de a fi nostalgic. Avea doar opt ani când evenimentele îi obligaseră să părăsească Statele Unite; dintre ei toți, el suferise cel mai mult. Ca să creeze o diversiune, Belle întrebă cum se numește orașul.

– Cholong-sur-Avre, Normandia! răspunse Fred, străduindu-se să pronunțe fără accent. Imaginați-vă câți americani au auzit vorbindu-se de Normandia fără să știe în ce loc nenorocit de pe lume să o plaseze.

– În afară de faptul că băieții noștri au debarcat aici în '44, prin ce este celebră Normandia?

– Camembertul, se hazardă tatăl.

– Asta găseam și la Cagnes-sur-Mer, dar aveam în plus soarele și marea, spuse Belle.

– Găseam și la Paris, și era Parisul, reluă Warren.

Cu toții păstrau o amintire plăcută a sosirii lor în capitală, cu șase ani înainte. Fuseseră forțați de împrejurări să părăsească Coasta de Azur, unde locuiseră patru ani și unde soarta îi lovise iar conducându-i la Cholong-sur-Avre, pe Eure.

S-au despărțit ca să meargă să cerceteze camerele pe care nu le vizitaseră încă. Fred s-a oprit în bucătărie, a inspectat frigiderul gol, a deschis câteva dulapuri, și-a pus palma pe placa de vitroceramică. Mulțumit de planul de lucru – avea nevoie de mult spațiu atunci când avea chef să facă sos de roșii – a mângâiat butucul de lemn, chiuveta, taburetele înalte de răchită, a luat câteva cuțite și și-a trecut unghia peste lamă. Primul său contact era întotdeauna unul tactil. Proceda cu locul așa cum proceda cu o femeie.

În baie, Belle se fâțâi în fața unei superbe oglinzi ușor pătate, prinsă într-o ramă veche de acaju și împodobită de o mică lampă din sticlă translucidă în formă de trandafir unde era înșurubat un bec. De acum înainte, nu va mai putea să se lipsească de acea sclipire. Maggie deschise

larg ferestrele dormitorului, scoase cearșafurile din husele lor, luă păturile împăturite și așezate pe dulap, le mirosi, consideră că sunt curate și le întinse pe pat. Numai Warren trecea dintr-o cameră în alta întrebând:

– A văzut cineva căţeaua?

Malavita, botezată așa de Fred, era un ciobănesc australian gri-cenușiu care îi însoțise pe membrii familiei Blake încă de la sosirea lor în Franța. Un dar de bun-venit ca să-i distreze pe copii, să le cumpere ieftin iertarea, să-i facă să uite dezrădăcinarea, trei motive pentru a o determina pe Maggie să adopte chestia aia mică, păroasă și cu urechile ciulite. Datorită uimitoarei sale discreții, căţeaua nu întâmpinase nici o dificultate în a se face acceptată. Nu lătra niciodată, se hrănea cu gingășie, cel mai adesea noaptea, și își petrecea cea mai mare parte a timpului dormind, de obicei în pivniță sau în spălătorie. O dată pe zi se credea că a murit și, în restul timpului, că a dispărut.

Malavita ducea o viață de pisică și nimeni nu avea nimic de comentat. Warren, așa cum se așteptase, a sfârșit prin a o descoperi în pivniță, între un cazan pus pe starea de veghe și o mașină de spălat nou-nouță. Animalul, asemenea celorlalți, își găsise locul și adormise.

*

Modul de viață *à la française* nu eliminase ritualul micului dejun. Fred se trezea devreme pentru a-și vedea copiii plecând cu burta plină, pentru a le da binecuvântarea și, la nevoie, mai mulți bani de buzunar

și un prețios sfat de viață. De îndată ce îi vedea ieșiți pe ușă, se culca iar cu conștiința împăcată. La cei aproape cincizeci de ani ai săi, Frederick Blake nu trebuise niciodată să-și înceapă zilele înainte de prânz și putea să numere pe degetele de la o singură mână dimineţile în care nu-și respectase tabietul. Cel mai rău fusese la înmormântarea lui Jimmy, un tovarăș de arme de la începutul carierei, față de care nimeni nu ar fi îndrăznit să arate lipsă de respect, chiar și post-mortem. Nenorocitul nu găsise nimic mai bun de făcut decât să fie îngropat la două ore de mers cu mașina de Newark, iar ceremonia fusese programată la ora zece; o zi groaznică de la început până la sfârșit.

– Fără cereale, fără pâine prăjită, fără *peanut butter*, vă mulțumiți cu ce am găsit azi-dimineață la brutărie: brioșe cu mere. Voi merge la cumpărături după-amiază, așa că scutiți-mă de reclamații, spuse Maggie.

– E perfect, mamă, spuse Belle.

Warren luă o brioșă cu un aer nemulțumit.

– Ar putea să-mi explice cineva de ce francezii, renumiți pentru produsele lor de patiserie, nu au inventat *donut*? Nu este ceva complicat, e o brioșă cu o gaură.

Pe jumătate adormit și deja exasperat de ziua ce se anunța, Fred întrebă dacă nu cumva gaura în chestiune ar aduce un surplus de gust.

– Au început să le placă *cookies*, spuse Belle. Am mâncat și erau bune.

– Numești asta *cookies*?

– Am să fac duminică *donuts* și *cookies*, spuse Maggie împăciuitoare.

– Știți unde este școala? întrebă Fred ca să se intereseze de programul zilnic care îi scăpa mereu.

– Le-am făcut o schiță.

– Mergi cu ei.

– O să ne descurcăm, mamă, spuse Warren. O să ajungem mai repede fără schiță. E ca și cum ai avea un radar în cap: e de ajuns să te afli cu ghiozdanul în spate pe orice stradă din lume și o voce interioară te pune în gardă: „Nu o lua pe acolo, ia-o pe aici" și întâlnești tot mai multe siluete cu ghiozdane în spate mergând în aceeași direcție, precipitându-se toate către un soi de intrare obscură. Este o lege fizică.

– Dacă ai putea să fii la fel de motivat și la lecții! spuse Maggie.

A fost semnalul de plecare. Se îmbrățișară cu toții, își dădură întâlnire la sfârșitul după-amiezii și această primă zi putea să înceapă. Fiecare, din diverse motive, se abținu să pună miile de întrebări care îi stăteau pe limbă și acceptă situația ca și cum ar fi avut o oarece coerență.

Maggie și Fred se treziră singuri în bucătăria în care se făcuse brusc liniște.

– Ce vei face azi? întrebă el.

– Ca de obicei. Am să fac turul orașului, am să vizitez ceea ce este demn de a fi vizitat, am să reperez magazinele. Mă întorc pe la șase seara, cu cumpărăturile făcute. Tu?

– O, eu...

Îndărătul acestui *O, eu...* ea auzi o litanie tăcută, fraze pe care le cunoștea pe dinafară fără ca el să trebuiască vreodată să le rostească: *O, eu am să-mi petrec ziua*

întrebându-mă ce naiba caut aici și pe urmă, ca de obicei, am să mă prefac. Problema este că nu prea știu a ce o să mă prefac.

– Încearcă să nu zaci toată ziua în halat.

– Din cauza vecinilor?

– Nu, pentru moral.

Moralul este bun, Maggie, numai că eu sunt puțin defazat, totdeauna am nevoie de mai mult timp pentru a mă adapta decât tine.

– Ce spunem dacă ne întâlnim cu vecinii?

– Nu știu. Până una, alta, zâmbește-le, găsim noi ceva în două–trei zile.

– Quintiliani a insistat să nu pomenim niciodată de Cagnes. Trebuie să spunem că venim de la Menton: le-a explicat asta limpede copiilor.

– Ca și când idiotul acela ar mai fi trebuit să o spună.

Ca să scape de o discuție neplăcută, Maggie urcă să se schimbe, iar Fred strânse masa ca să fie cu conștiința împăcată. Pe fereastră descoperi grădina la lumina zilei, o peluză bine întreținută în ciuda câtorva frunze de arțar căzute, o bancă verde din metal, o alee cu pietriș, un hangar ce adăpostea un grătar abandonat. Își aminti de vizita sa nocturnă pe terasă și de ambianța bizară, mai degrabă plăcută, pe care o simțise. Trebuia să o revadă în plină zi, după ce termina cu afacerile. De altfel, toate acestea încetaseră de multă vreme.

Era martie: ziua se anunța călduță și luminoasă. Maggie ezită o clipă înainte de a se îmbrăca adecvat pentru prima ei ieșire în oraș. Oacheșă, cu piele mată, ochi negri, se îmbrăca cel mai adesea în nuanțe de brun și ocru; alese

un pantalon bej, un tricou gri cu mâneci lungi și un pulover de bumbac. Coborî scara, cu un rucsăcel în spate pus în bandulieră, își căută soțul din priviri, aruncă un „Pe diseară!" la care nu i se răspunse și ieși.

Fred ieși pe veranda deja scăldată de soare și simți un delicat miros de licheni și de lemn uscat: o grămadă de buturugi abandonate de foștii proprietari. Storurile de la ușa mare de sticlă trasau dungi fine, paralele, de-a lungul încăperii. Fred văzu în asta o rafală divină și se distră transformându-și trupul în țintă. Camera, protejată, dar dând spre grădină, se învecina cu cei patruzeci de metri pătrați, care includeau și dependințele, ai casei. Se îndreptă spre colțul unde era debaraua și începu să arunce vechiturile care îl incomodau pentru a avea mai mult spațiu și mai multă lumină. Deschise ușa dublă din sticlă și aruncă direct pe pietriș amintirile uitate ale unei familii necunoscute: un televizor vechi, veselă și obiecte din aramă, cărți de telefon murdare, un cadru de bicicletă fără roți și o sumedenie de alte obiecte. Fred era fericit să scape de toate vechiturile și de fiecare dată când arunca cât mai departe unul din obiecte scotea câte un *Rubbish* sau *Junk*. În final, puse mâna pe un mic pachet gri-verzui, pregătindu-se să-l arunce ca un discobol. Deodată, curios să vadă ce este înăuntru, îl așeză pe masa de ping-pong, trase cum putu de cele două fermoare ruginite și ridică capacul.

Metal negru. Clape de sidef. Tastatură europeană. Car ce putea reveni automat. Mașina avea un nume: Brother 900, model 1964.

Pentru prima oară în viață, Frederick Blake ținea în mâini o mașină de scris. O cântări așa cum făcuse cu copiii lui la naștere. O răsuci și îi observă marginile, unghiurile mecanismelor aflate la vedere: era perimată, dar de o rară complexitate, plină de pistoane, rotițe și fierărie meșteșugită. Apăsă pe tastele „r", „t", „y", „u", mângâind apoi cadrul de metal. Cu mâna pe bobină, încercă să desfacă panglica, apoi căută să detecteze un iz de cerneală, fără să reușească însă. Apăsă și tasta „n", apoi și pe celelalte. Din ce în ce mai repede, până când ciocănelele se încălecară. Excitat, le desfăcu, apoi își așeză șase degete pe clape, la întâmplare și, stând în picioare, în lumina de rouă a terasei, cu halatul desfăcut și ochii închiși, se simți cuprins de o emoție stranie.

*

Ca să-și păstreze un loc în curtea școlii, în mijlocul privirilor intrigate de prezența lor, Belle și Warren sporovăiau în limba engleză, insistând pe accentul din Newark. Stăpânirea limbii franceze nu le mai punea probleme: după șase ani, se exprimau cu mai multă ușurință decât părinții lor și înlocuiau anumite expresii ale limbii lor natale cu unele specific franțuzești. Totuși, în împrejurări excepționale, cum era acea dimineață, aveau nevoie să-și regăsească intimitatea limbajului, o modalitate pentru ei de a-și repeta povestea și de a nu uita de unde veneau. Se duseseră la ora opt în biroul doamnei Arnaud, consilier de educație la Colegiul Jules Vallès, care îi rugase să aștepte în curte o clipă pentru a-i prezenta

dirigintelui. Belle și Warren ajunseseră aici spre sfârșitul celui de al doilea trimestru, când soarta fiecărui elev era pecetluită. Cel de al treilea trimestru le folosea pentru a pregăti anul următor: ea bacalaureatul, el intrarea în clasa a X-a. În pofida evenimentelor din viața familiei Blake, Belle se menținuse la același nivel ca în primii săi ani la Montgomery Academy High School din Newark. Încă din copilărie își dăduse seama că trupul și spiritul trebuie să se îmbogățească unul pe celălalt, să facă schimb de energie, să lucreze sincron. La cursuri, interesată de tot, nu neglija nici o materie, și nici un profesor din lume, nici chiar părinții săi, nu ar fi bănuit principala sa motivație: să devină mai frumoasă. În ceea ce îl privea, Warren învățase franceza așa cum memorezi o melodie, fără să gândești, chiar fără să vrei. Efectele psihologice provocate de dezrădăcinare îl obligaseră totuși să repete o clasă și să frecventeze psihopediatrii cărora le ascundea adevăratele motive ale fugii lor din Statele Unite. Azi nu mai avea sechele, dar le spunea întotdeauna părinților săi că nu meritase acest exil. Ca toți copiii cărora li se cere mult, se maturizase mai repede decât alții și intrase deja în posesia câtorva principii de viață de la care părea că nu trebuia să se abată. În spatele valorilor pe care le păstra ca pe o moștenire de preț a castei sale, se ascundea solemnitatea altor vremuri în care simțul onoarei și al afacerilor se amestecau.

Un grup de fete din clasa lui Belle, curioase, se apropiară ca să facă cunoștință. Domnul Mangin, profesorul lor de istorie și de geografie, îi căută și o salută pe *domnișoara Belle Blake* cu o intonație ceremonioasă în glas.

Belle se despărți de fratele său urându-i noroc printr-un gest de neînțeles pentru cine nu era născut la sud de Manhattan. Doamna Arnaud îl anunță pe Warren că nu avea ore înainte de ora nouă și îi ceru să meargă să aștepte în sala de studiu. Warren preferă să rătăcească prin școală ca să repereze locurile și să delimiteze limitele închisorii sale. Intră în clădirea principală a liceului, un bloc circular numit „Margareta", care avea în centru un hol ca un stup, unde învățau elevii din ciclul al doilea, cărora li se dădea voie să fumeze, să piardă timpul în afara sălilor de studiu, să lipească afișe și să organizeze adunări generale – ucenicia vârstei adulte. Warren se trezi singur în fața unui aparat de băuturi calde și a unui panou mare care cerea concursul tuturor pentru tradiționala sărbătoare a școlii, programată pentru 21 iunie. Străbătu culoarele, deschise câteva uși, ocoli grupurile de adulți, ajunse la o sală de gimnastică unde se antrena o echipă de baschet pe care o privi o clipă, intrigat, ca întotdeauna, de lipsa de coordonare a francezilor. Una dintre cele mai frumoase și ultime amintiri americane nu era oare meciul dintre Chicago Bulls și Knicks, de la New York, unde îl văzuse cu ochii lui zburând de la un panou la celălalt pe Michael Jordan în persoană, legenda vie? Un motiv suficient ca să-ți regreți patria o viață întreagă.

O mână pusă pe umărul lui îl trezi din reverie. Nu era un supraveghetor sau un profesor însărcinat să-l pună la punct, ci un elev mai înalt cu un cap decât el, însoțit de doi colegi ce înotau în treninguri prea largi. Warren semăna cu tatăl său, genul de brunet scund și slab de la care mai moștenise și o gestică ponderată, o economie înnăscută a

mișcărilor. În privirea sa deja fixă, imobilă, cea a contemplativului, poate, cel pentru care reacția nu este primul răspuns la acțiune, se citea gravitate. Sora lui îl asigurase că la maturitate va fi frumos, grizonant, expresiv, dar că până atunci va trebui să merite acel chip.

– Tu ești americanul?

Warren îndepărtă mâna celui pe care îl consideră pe drept cuvânt șeful, ca și când ar fi alungat o muscă. Ceilalți doi, pe post de aghiotanți, așteptau prudenți urmarea. În ciuda vârstei sale, Warren cunoștea bine această intonație, ordinul nesigur, invocarea autorității pentru a testa limitele. După prima clipă de surpriză, americanul ezită să răspundă. De altfel, nu era decât o întrebare și puțin conta ce voiau cei trei, pentru că nu apăruseră din întâmplare. *De ce eu?* se întrebă el. Cum îl dibuiseră atât de repede? De ce, în mai puțin de o jumătate de oră, atrăsese asupra lui începutul unei amenințări stupide care, încurajată de tăcerea lui, urma să se materializeze rapid? Avea răspunsul, un răspuns ce putea să-l facă să iasă din copilărie.

– Ce vreți?

– Ești american. Ești bogat.

– Terminați cu prostiile și spuneți-mi ce afaceri învârtiți.

– Ce sunt părinții tăi?

– Ce importanță are? Care-i șmecheria voastră? Racketi? Operațiuni disparate sau crime? Câți sunteți: trei, șase, douăzeci? În ce reinvestiți?

– ...?

– Organizare zero. Eram sigur.

Nici unul din cei trei nu pricepu o iotă și nici de unde îi venea acest aplomb. Șeful se simți insultat, privi în jur, îl trase pe Warren la capătul unui culoar ce ducea spre cantină și îl îmbrânci atât de tare că îl trânti la baza peretelui.

– Ia, nu-ți mai bate joc de mine, tu, ăsta nou!

Și cei trei își uniră puterile ca să-l reducă la tăcere cu lovituri de genunchi în coaste și pumni lansați la întâmplare spre față. Unul dintre ei sfârși prin a i se așeza pe genunchi, îi scotoci prin buzunare și îi găsi bancnota de zece euro. Warren, cu răsuflarea tăiată, aprins la față, văzu cum i se cere pentru a doua zi aceeași sumă, ca un drept de intrare în Colegiul Jules Vallès. Stăpânindu-și lacrimile, le promise să nu-i uite.

Warren nu uita niciodată.

*

Chololng-sur-Avre, înconjurat de poieni mărginite de garduri vii și de copaci, este o veche fortăreață medievală. A cunoscut apogeul la sfârșitul Războiului de o sută de ani, la începutul secolului al XVI-lea, iar astăzi are șapte mii de locuitori. Casele sale cu structură de lemn expusă vederii, vilele sale din secolul al XVIII-lea, străduțele traversate de canale fac din Cholong-sur-Avre un ansamblu arhitectural impecabil conservat.

Maggie deschise dicționarul de buzunar la cuvântul „structură" și își făcu o idee despre ceea ce însemna

mergând de-a lungul străzii Gustave-Roger: majoritatea caselor, cu armătură din grinzi expuse vederii, nu semănau cu nimic din ceea ce văzuse și păstrase în amintire. Căutând drumul spre centrul orașului – Cholong avea forma unui pentagon delimitat de patru bulevarde și o autostradă – Maggie străbătu mai multe străzi construite după același principiu: o perspectivă pe care știu să o aprecieze. Aruncând o privire asupra ghidului, reuși să ajungă, fără să o fi căutat cu adevărat, în Piața Libération, inima orașului Cholong, piața din fața bisericii disproporționate față de străduțele înguste. Două restaurante, mai multe cafenele, o brutărie, o agenție de turism, o editură și câteva clădiri specifice mărgineau enorma piață dreptunghiulară care, cu excepția zilelor de târg, servea ca loc de parcare. După ce cumpără ziarele locale, Maggie se instală pe terasa Cafenelei Le Roland Fresnel, unde comandă un espresso dublu cu puțină apă. Închise ochii o clipă și oftă, gata să savureze acest rar moment de singurătate. Dacă, în ordinea priorităților sale, privilegia momentele petrecute în familie, imediat după ele veneau cele petrecute în singurătate. Cu ceașca de cafea în mână, frunzări *La Dépêche de Cholong*, apoi *Le Réveil normand*, ediția Eure, un alt fel de a face cunoștință cu noul său loc de viață. Pe prima pagină din *La Dépêche* era fotografia unui domn de șaizeci și cinci de ani, născut în Cholong, fost campion regional de semifond, care participa la Campionatele Mondiale de seniori din Australia. Maggie, amuzată de personaj, citi articolul pe sărite, dar reuși să înțeleagă esențialul: un bărbat pe care pasiunea sa îl făcuse să alerge o viață întreagă își vedea visele

împlinite aproape de sfârșitul carierei. În adolescență, domnul Christian Mounier fusese un alergător onorabil. Aproape de retragerea din viața sportivă devenise un campion de nivel internațional care concura la celălalt capăt al lumii. Maggie se întrebă dacă viața îi oferea un astfel de sprijin sau o șansă cât de mică de a se împlini în pragul bătrâneții. Se distră crezând asta doar cât întoarse pagina. Urmau o rubrică lungă de fapt divers, inventarul delictelor locale, printre care și agresarea unui garajist, mai multe furturi într-o parcelă vecină, una sau două scene de menaj dramatizate și câteva considerații delirante. Maggie nu înțelegea întotdeauna detaliile și se întreba de ce redactorii țineau să ocupe cea mai bună parte din ziar cu cele mai triste și banale mizerii cotidiene. Găsi mai multe răspunsuri: violența din apropiere este cea care interesează cel mai mult cititorul, care adoră să se indigneze sau să se sperie. Sau cititorului îi place să creadă că orașul său nu este un loc plictisitor și că aici se petrec tot atâtea lucruri ca și în altă parte. Ori omul de la țară constată pe zi ce trece că se confruntă cu inconvenientele unei metropole fără să profite de avantajele ei. Mai exista o ultimă ipoteză, cea mai tristă, eternul poncif: Nimic nu este mai pasionant decât nefericirea celorlalți.

La Newark, nu citea niciodată presa locală sau națională. Să deschidă un ziar însemna o sfidare căreia nu-i răspundea niciodată: se temea prea mult de ceea ce ar fi putut să o rănească ori de a vedea o figură cunoscută, de a citi nume cunoscute. Bântuită de amintirea fostei sale vieți, răsfoi nervos ziarele, se opri la buletinul meteo și la manifestările locale, târguri, vânzări de lucruri vechi, o

mică expoziție de pictură în sala de festivități și goli dintr-o înghițitură paharul cu apă. Acum o stăpânea un sentiment de opresiune, intensificat și de umbra enormă ce întuneca piața pe măsură ce soarele își urma cursul său spre apus: Biserica Sfânta Cecilia, descrisă ca o bijuterie a artei gotice normande. Lăsând impresia că o ignoră, Maggie se întoarse ca să-i facă față.

*

Mașina de scris Brother 900 era așezată în mijlocul mesei de ping-pong, care se afla la rândul ei în mijlocul verandei, o geometrie solemnă pusă în scenă de Frederick. Așezat în fața mașinii de scris, cu soarele în spate, introduse în car o foaie de hârtie: cea mai albă suprafață pe care o văzuse vreodată. Verifică una câte una clapele de sidef, șterse de praf, spălate cu detergent de vase, strălucitoare. Izbutise chiar să umezească panglica uscată ca un pai, ținând-o deasupra unei oale cu apă clocotită. Gata să stabilească un contact, se vedea singur în fața acestei mașinării, el care niciodată nu deschisese vreo carte, care se exprima direct și fără înfloriturî și care, toată viața sa, nu scrisese decât adrese pe cutiile de chibrituri. *Mașinăria asta îmi permite să spun tot?* se întrebă el fără să-și ia privirea de la clape.

Fred nu avusese niciodată un interlocutor pe măsură. *Minciuna ajunge deja în urechea celui care ascultă*, gândea el. Dorința de a face cunoscut adevărul său nu-i dăduse pace de când se terminase procesul care îl obligase să fugă în Europa. Nici psihiatrii, nici prietenii pierduți,

nici unul din toți tipii bine intenționați nu încercaseră să înțeleagă mărturisirea lui: fusese considerat un monstru și nimeni nu se putuse împiedica să nu-l judece. Mașina de scris nu ar face nici o triere, ar lua totul, la grămadă, ceea ce este de nemărturisit și de nespus, ceea ce este nedrept și odios, căci toate întâmplările erau adevărate, asta era incredibil, calupurile de adevăr pe care nu le dorea nimeni erau toate autentice. Dacă un cuvânt cheamă un altul, trebuia să le spună pe toate, fără să i se sugereze vreunul. Fără să i se interzică nici unul.

La început a fost cuvântul, i se spusese cu multă vreme în urmă. Patruzeci de ani mai târziu, întâmplarea îi dădea ocazia să verifice asta. Cu siguranță că la început a fost un cuvânt, unul singur; toate celelalte au venit după el.

Ridică indexul drept și apăsă pe un „g" albastru-deschis, vizibil, apoi pe „i", căută cu privirea tasta „o", apoi cea cu „v", apoi, devenind mai îndrăzneț, izbuti să scrie „a" cu inelarul stâng, apoi apăsă cu două degete de două ori la rând pe „n" și sfârși cu indexul pe „i". Citi ce scrisese, fericit că nu greșise.

giovanni

*

Cei doi copii ai familiei Blake primiseră permisiunea să-și mănânce gustarea împreună. Belle își căută fratele și sfârși prin a-l găsi în partea acoperită a curții, în mijlocul noilor colegi de clasă. S-ar fi zis că Warren li se prezenta; într-adevăr, le punea întrebări.

– Mi-e foame, spuse ea.

Îşi urmă sora până la o masă unde îi aşteptau două farfurii pline cu tot felul de legume. Sala de mese a cantinei semăna foarte bine cu cea din Cagnes şi nu le inspira nici un comentariu.

– Nu suntem atât de departe de casă, am putea să mergem să mâncăm acolo, spuse el.

– Unde mama, cu capul în frigider, o să se întrebe ce să ne facă de halit şi tata, în pijama, în faţa televizorului? Nu mă atrage deloc.

Warren începu să mănânce cu ceea ce îi plăcea mai mult, castraveţii, iar Belle, cu ceea ce îi plăcea mai puţin: sfecla. Observă o urmă albăstrie sub arcada fratelui ei.

– Ce ai la ochi?

– O, nimic, am vrut să mă dau mare pe terenul de baschet. Cum sunt colegii tăi?

– Fetele, mai degrabă *cool*, băieţii, nu-mi dau seama. A trebuit să mă prezint, am...

Dar Warren nu mai auzi urmarea, adâncindu-se în gândurile care nu-i mai dădeau pace de când fusese agresat. În scurt timp, se interesase, revăzuse informaţiile, nu numai despre cei care îi ceruseră bani, dar şi despre toţi ceilalţi care i-ar fi fost de folos pentru a transforma prădătorul în pradă, călăul în victimă, aşa cum văzuse că o făcuseră atâţia alţii înaintea lui: unchi, verişori, cei din familia lui aveau asta în sânge. Îşi petrecuse restul dimineţii punându-şi întrebări anodine despre unii şi alţii. Cine era ăsta? Cum se numea ăla? Cine este fratele cui? Pe urmă căutase să facă cunoştinţă cu unii, smulgându-le răspunsuri fără voia lor. Luase chiar notiţe ca să nu uite nici

un element al ecuației. Încet-încet, detaliile arborescente începuseră să capete sens, pentru el și numai pentru el.

Cel care șchiopătează are un tată mecanic care lucrează la garajul tatălui celui dintr-a IX-a C care va fi exmatriculat. Căpitanul echipei de baschet este în stare de orice numai să obțină o notă bună la mate, e prieten cu tipul înalt dintr-a XI-a A care este îndrăgostit de șefa clasei. Șefa clasei este cea mai bună prietenă a surorii nenorocitului care mi-a luat bancnota de zece euro, iar acolitul lui se teme grozav de proful de lucru manual, care este însurat cu fata patronului firmei unde lucrează tatăl lui. Cei patru tipi dintr-a XII-a B care circulă în grup sunt organizatorii serbării de sfârșit de an, au nevoie de boxele celui care șchiopătează, cel mai mic este bun la mate și este dușmanul de moarte al cretinului care m-a bătut.

Problema părea să fie rezolvată, cel puțin în logica ei, înainte de desert. Timp în care Belle continuase să-i facă confidențe.

*

Tot pe terasă, adâncită în studiul ghidului, Maggie comandă o a doua cafea.

Spațiul de deasupra intrării este împodobit cu scene din viața Fecioarei și a martiriului Sfintei Cecilia, care a fost decapitată la Roma în anul 232. Porțile grele din lemn sculptat înfățișează cele patru anotimpuri și muncile câmpului. Deasupra porticului este un turn cu o coroană dublă piramidală.

Ar fi fost de ajuns să se ridice și să se îndrepte spre biserica a cărei descriere completă o știa deja, să ajungă în fața altarului, să-l înfrunte pe Hristos răstignit pe cruce, să-i vorbească, să se reculeagă, să se roage, toate lucrurile pe care le făcea înainte de a-l întâlni pe Frederick, pe vremea în care se numea Giovanni. După ce și-a unit viața cu el, nu a mai fost nevoie să-și ridice privirea spre un crucifix sau să se apropie de vreun loc sfânt. Sărutându-l pe gură pe Giovanni, a scuipat pe Hristos. Spunând „da" bărbatului vieții sale, își insultase Dumnezeul, iar Dumnezeul său era recunoscut că nu uită nimic și că îi place să i se plătească greșelile.

„Știi, Giovanni, vara, când este foarte cald, îmi place să dorm învelită cu o păturică, îi spunea ea descori. Credem că nu avem nevoie de ea, dar nu ne putem lipsi de ea, ne protejează pe timpul nopții. Ei bine, credința în Dumnezeu era pentru mine această păturică. Iar tu m-ai lipsit de ea."

Douăzeci de ani mai târziu, dorința de a dialoga și de a negocia cu Dumnezeu se manifesta tot mai rar. Nu știa prea bine dacă se schimbase ea sau Cel de Sus. Pe termen lung, sfârșise prin a nu mai avea nevoie de păturica ei.

*

În garajul de beton de lângă stadion, doamna Barbet, profesorul de educație fizică al clasei lui Belle, căuta prin vestiar ceva cu care să o îmbrace pe fata cea nouă.

– Nu mi s-a spus că trebuia să-mi aduc echipamentul de gimnastică.

– N-aveai de unde să știi. Uite, încearcă asta.

Un șort bleumarin bărbătesc pe care Belle îl ajustă înnodând strâns cordonul. Își păstră baschetții, același model de pantofi sport pe care îl purta deja la Newark, și îmbrăcă un tricou galben ca lămâia, numărul 4.

– Îmi vine până la genunchi...

– Nu am unul mai mic.

În ciuda eforturilor sale, Belle nu putu să împiedice sutienul său roșu să se vadă de sub bretelele tricoului. Ezită să se alăture celorlalte.

– Suntem între fete, spuse doamna Barbet fără să mai dea importanță problemei.

Belle o urmă pe terenul de baschet, unde elevele se antrenau deja, nerăbdătoare să vadă cum joacă o americancă. I s-a dat mingea, a bătut-o de două sau de trei ori, așa cum văzuse că se procedează, apoi pasă uneia dintre cele mai apropiate coechipiere. Belle nu fusese atrasă niciodată de sport și abia dacă știa regulile baschetului. Atunci de unde îi veneau grația de campioană, ușurința de a se descurca în situații neprevăzute, înclinația naturală pentru gesturi încă necunoscute? Dezinvoltura de a-și însuși haine care nu i se potriveau pentru a le folosi în favoarea ei? Naturalețea care pentru altcineva ar fi presupus atât efort? Prost îmbrăcată, la limita ridicolului, Belle era superbă pe teren.

Cei patru jucători de tenis, de la o oarecare distanță, nu se înșelau. Își întrerupseseră meciul ca să vină să se urce pe grilaj și să urmărească sutienul roșu ce tresălta inocent la fiecare mișcare a lui Belle.

*

La ora patru după-amiaza, nu se mai punea problema ca Frederick să-și lase halatul de casă. Nu era numai simbolul resemnării sale, ci noua sa ținută de lucru. De acum înainte, avea tot dreptul să se arate în toată nevinovăția sa, șleampăt, neras, târșindu-și papucii toată ziua și să-și permită o sumedenie de alte abateri ce urmau să fie descoperite. Făcu câțiva pași prin grădină de parcă ar fi fost Regele-Soare, se lăsă ghidat de zgomotul unei foarfeci de grădină din spatele gardului viu dinspre vecin și zări silueta acestuia tăind trandafirii. Și-au strâns mâna pe deasupra gardului și s-au studiat o clipă din priviri.

– Trebuie să ai grijă mereu de trandafiri, spuse bărbatul ca să umple tăcerea ce se instala.

– Suntem americani și ne-am mutat ieri, spuse Frederick, care nu știu ce altceva să zică.

– ...Americani?

– Este o veste bună sau una rea?

– Ați ales Franța?

– Familia mea și cu mine călătorim mult din cauza meseriei mele.

Iată unde voia să ajungă Frederick încă de la început: se aventurase în grădină cu singurul scop de a pronunța un cuvânt, unul singur. De când descoperise mașina de scris Brother 900, era nerăbdător să prezinte lumii noul personaj Frederick Blake.

– Care este meseria dumneavoastră?

– Sunt scriitor.

– ...Scriitor?

A doua întrebare a fost și mai delicioasă.

– E pasionant să fii scriitor... Mai curând romane?

Fred anticipase întrebarea:

– O, nu, poate mai târziu, pentru moment scriu lucrări istorice. Mi s-a comandat o carte despre debarcare, ăsta-i motivul pentru care mă aflu aici.

Tot vorbind, se întoarse cam trei sferturi, sprijinindu-și cotul de un stâlp, cu privirea fals umilă, îmbătat de rolul care, pe măsură ce trecea timpul, îi dădea un statut. Prezentându-se drept scriitor, lui Frederick Blake i se părea că rezolvase toate problemele. Da, scriitor, asta acoperea toate sensurile, cum de nu se gândise mai devreme? La Cagnes, bunăoară, sau chiar la Paris? Quintiliani avea să găsească ideea excelentă.

Vecinul își caută soția din priviri pentru a i-l prezenta pe noul vecin scriitor.

– A, debarcarea... Oare vom obosi vreodată să povestim acele zile? Noi, aici, la Cholong, am fost puțin cam departe de teatrul de operațiuni.

– Cartea va fi un omagiu adus Marinei noastre, spuse Fred ca să scurteze conversația. Și pe urmă, cred, soția mea și cu mine vom face un grătar, ca să facem cunoștință. Transmiteți asta celor din cartier.

– Marinei? Credeam că au debarcat numai GI[1]?

– ...Mi-ar plăcea să povestesc despre toată armata, începând cu flota. Bine, nu uitați de grătar, da?

– O să consacrați desigur un capitol Operațiunii Overlord?

---

[1] Infanterist american – *Gouvernement Issue* (n. tr.).

– ...?

– Se conta cam pe șapte sute de nave de război, nu?

– Într-o vineri ar fi perfect, vinerea viitoare sau peste două săptămâni, contez pe dumneavoastră.

Îndreptându-se către verandă, Fred începu să regrete că nu scria romane.

Pe la cinci după-amiaza, la terminarea orelor, Warren tot nu regreta pierderea banilor de buzunar. Cei zece euro i-ar fi folosit la... la ce în definitiv? Să mestece chewing-gum, să frunzărească *Gamefight*, revista războinicilor de pe internet, să meargă la un film american plin de *fuck fuck fuck* în dialoguri și la mai ce? Convertiți în mici plăceri, acești zece euro însemnau puțin, admise el. În schimb, aceeași sumă însemna o avere prin umilința îndurată, prin demnitatea pierdută, prin durere. Ieșind pe poarta de fier, Warren se amestecă cu diferitele grupuri, recunoscu anumite chipuri, fu prezentat altora, strânse câteva mâini, încheie câteva înțelegeri cu cei „mari" dintr-a XII-a, mai ales cu cei din echipa de fotbal care deveniseră mândria comunei de la victoria din finala regională.

Dă-le ce le lipsește cel mai mult.

Warren, la cei paisprezece ani ai săi, reținuse lecția celor mai mari. În loc de celebra frază a lui Arhimede: „Dați-mi un punct fix și un levier și voi ridica lumea", prefera varianta strămoșilor săi: „Dați-mi un bacșiș și un Colt și voi deveni stăpânul lumii." Era numai o chestiune de timp și de organizare. Să mimezi complementaritatea,

să inventezi o sinergie, era de ajuns să știi să asculți, să descoperi limitele fiecăruia, să intuiești lipsurile și să evaluezi prețul care trebuia plătit pentru a-i copleși. Cu cât bazele edificiului său vor fi mai solide, cu atât va câștiga mai repede puterea. Piramida urma să se construiască de la sine și să-l înalțe până la cer.

Pentru moment, venise vremea să-i momească, biciul venea după. Majoritatea elevilor ieșiseră, unii se îndreptau încet spre cafenea, câțiva rămăseseră pe loc și așteptau să iasă cei de la ora șase. Iar printre ei, un cerc format din șapte băieți strânși în jurul lui Warren.

Părinții lui nu-i puteau plăti meditații: cel mai înalt dintre ei avea nevoie de o notă bună la mate ca să nu rămână corigent. Cel mai robust, extremă dreapta în echipa de rugby, era gata să facă orice pentru a deveni prietenul fratelui Letiției, aflat în dreapta lui Warren. Fratele în chestiune ar fi dat orice ca să aibă autograful lui Paolo Rossi, idolul său, pe care îl avea Simon dintr-a XI-a B, care l-ar fi dat bucuros ca să se răzbune pe cel pe care Warren îl alesese drept noua lui țintă. Un altul, considerat ciudatul liceului, blajin în general, dar pe care avea uneori accese de violență, ar fi dat tot ce avea ca să facă parte dintr-un grup, oricare ar fi fost acesta, să se simtă admis într-o bandă, să conjure soarta eternului respins, iar Warren îi dădea această posibilitate. Ultimii doi se alăturaseră echipei din motive pe care nu voiseră să i le dezvăluie lui Warren, care nu-și dorea să le știe.

Cel din echipa de rugby știa unde au obiceiul să se întâlnească cei trei atacatori după ore, o grădină publică pe care o considerau teritoriul lor și al cărei acces îl contro-

lau. Nici zece minute mai târziu, cei trei puști zăceau pe jos, unul dintre ei vomitase, un altul se răsucea de durere, iar șeful, îngenuncheat, hohotea ca un copilaș. Warren le-a cerut o sută de euro pentru a doua zi, la ora opt. Terorizați de ideea de a-și atrage iar mânia lui, îi mulțumiseră cu ochii în pământ. Warren știa că cei trei vor deveni gorilele lui cele mai devotate dacă asta le-ar fi cerut. Trebuia să lase această portiță de ieșire dușmanilor care îi deveneau vasali.

Dacă în seara aceea nu ar fi reușit să constituie primul strat al organizației sale, Warren s-ar fi descurcat singur în fața celor trei tipi, înarmat cu o bâtă de baseball. Celor care ar fi încercat să se pună de-a curmezișul le-ar fi răspuns că viața nu-i permitea altă alegere.

*

Maggie intră într-un supermarket de pe bulevardul Gării, luă un coș roșu și căută din priviri raionul de semipreparate. Decât să apeleze pentru cei din familia sa la mâncărurile obișnuite, fu ispitită de șnițele cu smântână și ciuperci. Spre deosebire de Frederick, Maggie făcea parte dintre cei care la Roma se comportă ca romanii. Așa cum procedase cu arhitectura și presa locale, se simțea gata să exploreze bucătăria regională cu riscul de a înfrunta privirile crunte ale soțului și copiilor când se așezau la masă. Din reflex, trecu în revistă raionul de paste, spaghete numerele 5 și 7, *tagliatelle*[1] verzi, *pennes*[2]

[1] Paste alimentare în formă de cureluțe subțiri (n. tr.).

[2] Paste alimentare striate și tăiate oblic (n. tr.).

și numeroase altele în formă de cochilii sau răsucite, a căror utilitate nu o înțelesese niciodată. Simțindu-se vinovată, luă un pachet de spaghete și o cutie de roșii decojite, pentru cazul în care ar fi primit plângeri amare din partea bărbaților. Înainte de a se îndrepta spre casă, întrebă o vânzătoare unde este raionul cu unt de arahide.

– ...de ce?

– Unt de arahide. Iertați-mi pronunția.

Tânăra femeie îl chemă pe responsabil care se plantă în fața lui Maggie în halatul său albastru.

– Unt de arahide, repetă ea. *Peanut butter*.

– Am înțeles.

Ca în fiecare dimineață, bărbatul se trezise la șase ca să ia în primire marfa și să o depoziteze. Apoi înregistrase ora la care veniseră angajații, își motivase subalternii și primise primii clienți. După-amiază se întâlnise cu doi angrosiști și își vizitase bancherul. Între patru și șase, aranjase el însuși raionul de biscuiți și de ciocolată, notase produsele care lipseau, lucru ce nu se făcuse. O zi fără nici un incident până când o necunoscută venise să-i ceară un produs pe care nu-l avea.

– Puneți-vă în locul meu: nu pot să păstrez în depozit toate produsele bizare care mi se cer. Tequila, *surimi*[1] bucăți, salvie vidată, mozzarela de bivol, *chutney*[2], unt de arahide sau mai știu eu ce. Ca să se strice în depozit?

---

[1] Înlocuitor de crab sau de langustă etc. pe bază de pastă de pește aromatizată și colorată (n. tr.).

[2] Condiment dulce-acrișor, preparat din fructe, din legume condimentate, marinate în oțet îndulcit (n. tr.).

– Am întrebat doar. Iertați-mă.

Maggie se îndepărtă, luând-o spre capătul magazinului, stânjenită de a fi creat iritare pentru un motiv care nu merita. Untul ăla de arahide nu era o urgență, fiul ei avea tot timpul din lume să-și ungă sandvișurile extravagante, pentru ea era numai o modalitate de a-i face plăcere după o zi de școală. Înțelegea foarte bine punctul de vedere al negustorului și nimic nu o exaspera mai mult decât capriciile alimentare ale turiștilor și ale tuturor celor care făceau din mâncare fie un motiv de nostalgie, fie reflexul unui șovinism cretin. I se părea neplăcut spectacolul conaționalilor ei care, vizitând Parisul, se înghesuiau în fast-fooduri, plângându-se că nimic nu seamănă cu haleala cu care se îndopau acasă tot anul. I se părea o lipsă de respect pentru țara vizitată, *a fortiori* dacă ar fi vorba, și era și cazul ei, și cea care le dădea azil.

Făcu turul magazinului fără să se mai gândească la asta, își umplu coșul și se opri o clipă la raionul de băuturi.

– Unt de arahide...

– Și pe urmă se miră de ce un american din cinci este obez.

– Deja Coca...

Vocile se auzeau de undeva din apropiere, în spatele unui raion de unde Maggie luase un bax de bere. Nu se putu stăpâni să nu ciulească urechea la discuția pe care responsabilul și cele două cliente o purtau *sotto-voce*.

– Nu am nimic împotriva lor, dar se cred pretutindeni la ei acasă.

– Au debarcat, fie! Dar de atunci ne-au invadat!

– Ba mai mult, pentru cei de vârsta noastră, era vorba de ciorapi de nailon și de chewing-gum, dar copiii noștri?

– Al meu se îmbracă la fel ca ei, se distrează ca ei, ascultă aceeași muzică ca ei.

– Cel mai rău este felul în care mănâncă. Ai mei, degeaba le gătesc ce le place, n-au decât o grijă: să se ridice de la masă ca să o șteargă la McDonald's.

Maggie se simți rănită. Considerând-o o americancă standard, îi puneau sub semnul întrebării bunăvoința și eforturile de a se integra. Crudă ironie: fusese privată de drepturile sale civile, apoi exilată în țara unde acestea apăruseră.

– N-au nici un pic de gust, este un lucru știut.

– Niște inculți. Știu, am fost acolo.

– Și să încercați să vă stabiliți acolo, o să vedeți cum veți fi primiți!

Maggie suferise deja prea mult din cauza privirilor piezișe întâlnite în cale, a șușotelilor pe la spate, a ironiei generale de îndată ce își făcea apariția într-un loc public, a zvonurilor celor mai nebune, cu neputință de dezmințit. Cei trei nefericiți treziseră toate astea fără să vrea. Paradoxal era că, dacă ar fi fost invitată să ia parte la discuție, Maggie le-ar fi dat în bună parte dreptate.

– Și vor să fie stăpânii lumii.

Fără să lase să se observe ceva, se îndreptă spre produsele de întreținere, luă trei sticle de alcool și o cutie de chibrituri pe care le puse în coș, plăti la casă și ieși.

Afară, ultima rază de soare se stingea, făcând ca după-amiaza să se îndrepte spre începutul serii. Personalul

se simțea obosit, clienții se grăbeau într-un etern ritual, nimic mai firesc în această lună martie, spre ora șase, în ambianța pâcloasă.

Atunci de unde venea mirosul de cauciuc ars ce ajungea la nasul casierițelor?

O clientă scoase un țipăt teribil. Responsabilul își ridică nasul din registrul de comenzi și văzu o ciudată perdea de foc legănându-se în fața vitrinei. Flăcările formaseră deja un zid de netrecut și se strecurau acum în interiorul magazinului. Clienții căutau o ieșire de urgență. Casierițele dispăruseră nu se știe unde, iar responsabilul, care de multă vreme își confunda propria viață cu cea a magazinului, nu se mișca, hipnotizat de umbrele roșcate și aurii ce se legănau în fața lui.

Pompierii voluntari ai brigăzii din Cholong-sur-Avre nu au mai putut salva din incendiu nici storuri, nici rafturi, nici mărfuri, nimic, doar un coș cu mere Granny puțin stricate.

*

Belle și colegele ei de clasă părăsiră liceul după ce clopoțelul sunase ultima dată. Câțiva încăpățânați se agățau de gard, cu țigara în gură sau mobilul în mână, ceilalți se îndepărtau cât mai repede cu putință. Merse o bucată de drum cu Estelle și cu Lina, apoi își continuă drumul singură luând-o pe Bulevardul Maréchal Foch fără să ezite asupra itinerarului. Belle făcea parte dintre cei care mergeau cu capul drept și cu un aer relaxat, convinși că orizontul va fi întotdeauna mai interesant decât

trotuarul. Întreaga sa făptură se exprima până la detalii prin felul acesta de a merge, încrezătoare în ea însăși și în ceilalți. Spre deosebire de fratele său, care va rămâne pentru totdeauna marcat de copilăria și de rănile lui, ea știuse să păstreze un avans față de trecut, fără să se lase vreodată prinsă de acesta, chiar în momentele dificile. Nimeni în afară de ea nu știa de unde îi vine această putere care deseori le lipsește celor care și-au văzut viața bulversată aproape în fiecare zi. Și chiar dacă mai resimțea încă efectele acestui cutremur, statutul de victimă nu o atrăgea defel. În loc să-și consume energia regretând, și-o consacra devenirii sale, în ciuda handicapurilor pe care le avea de depășit. Și nimeni și nimic nu putea să-i stea în cale.

Un R5 vechi gri-metalizat se opri în dreptul ei. Înăuntru, doi tineri încercau să-i atragă atenția. Erau doi elevi dintr-a XII-a care, chiar în aceeași după-amiază, căzuseră pe spate din cauza sutienului roșu al fetei nou-venite și drept urmare își propuseseră să o cunoască, să-i ureze bun-venit, să-i arate orașul.

– Nu, mulțumesc băieți...

Continua să meargă spre casă, amuzată de ideea de a fi agățată chiar din prima zi de școală. Nu trebuia să-și testeze farmecul, acesta funcționa mereu, chiar de când se născuse. Părinții ei o botezaseră Belle fără să știe cât de frumoasă va fi. Atâta redundanță într-un cuvințel. Cum să-și închipuie că în Franța un asemenea prenume îi va crea probleme? Pe atunci nici Maggie, nici Fred nu știau foarte bine unde era Franța.

– *Oh please, please, miss America!*

Atât insistară, încât Belle avu o îndoială în legătură cu strada pe care trebuia să meargă ca să ajungă acasă.

– Unde locuiește miss America?

– Rue des Favorites.

– E pe acolo! Urcă, te ducem acasă.

Acceptă și urcă pe bancheta din spate. Băieții tăcură brusc, mirați că ea acceptase până la urmă: anticipaseră un refuz, iar evoluția situației le închisese gura. Și dacă fata asta era mai puțin sălbatică decât celelalte, mai îndrăzneață? Americanii sunt primii în tot, începând cu moravurile. S-au privit pe furiș și și-au permis să viseze.

– Ia spuneți, băieți, nu facem cumva un ocol...

În loc să răspundă, i-au pus mii de întrebări în legătură cu viața ei de dinainte de a veni la Cholong. Încă și mai încordați decât Belle, încercau să se prefacă, să spună orice, să-și afișeze complicitatea, să pară bărbați; o distra atâta imaturitate. Mașina încetini la marginea pădurii Vignolet, la capătul autostrăzii ce ducea în Bretagne.

– Ne oprim? întrebă ea.

Se înnoptase deja. În locul vrăjelii se instală o tăcere din ce în ce mai suspectă. Belle le ceru încă o dată să o ducă acasă. Băieții coborâră din mașină și schimbară câteva cuvinte șoptite. Cu puțin noroc, nu era mare lucru și totul s-ar desfășura ca într-un film, sărutarea nou-venitei, câteva mângâieri, de ce nu, și apoi vezi ce mai urmează. Dacă escapada lua o turnură neplăcută, puteau să facă pe nevinovații. Belle se gândea la tot ce o aștepta odată întoarsă acasă: să completeze hârțoagele ca

să termine dosarul, să facă sinteza orarului, să-l confrunte cu cel al fratelui ei, să pună etichete pe manuale, să facă o listă cu tot ce îi lipsea, seara părea să se eternizeze. Rămase cu spatele lipit de portieră, își încrucișă brațele, așteptând ca unul dintre cei doi cretini să priceapă că plimbarea s-a sfârșit. Înainte de a se declara înfrânți, mai făcură o încercare de a se apropia, iar unul dintre ei se hazardă să pună mâna pe umărul lui Belle. Fata oftă exasperată, se aplecă să apuce mânerul rachetei de tenis și, cu o lovitură perfect controlată, lovi cu rama nasul celui mai îndrăzneț. Celălalt, șocat de un gest atât de spontan și de violent, se dădu câțiva pași îndărăt fără să poată evita un fel de lovitură de rever liftat care aproape că îi smulse urechea. Când îi văzu pe cei doi la pământ cu fața plină de sânge, Belle, cu gesturi de infirmieră, îngenunche ca să inventarieze pagubele. Își regăsi zâmbetul binevoitor și toată bunăvoința ei pentru umanitate. Urcând în mașină, se întoarse către ei pentru ultima oară și le spuse:

– Băieți, dacă o să vă purtați așa cu fetele, nu o să reușiți niciodată nimic.

Demară și se angajă pe șoseaua națională fredonând o melodie a lui Cole Porter, apoi abandonă mașina la o sută de metri de rue des Favorites și merse până acasă pe jos. În fața gardului de fier de la intrare își întâlni mama care se întorcea chiar în acea clipă și îi luă o sacoșă ca să o ajute. Warren apăru și el, închise poarta și toți trei intrară în casă.

Frederick, cu un genunchi pe pământ, hrănea cățeaua și nu fu deloc mirat când îi văzu pe ceilalți revenind în grup.

– Ceva nou azi? întrebă el.

– Nimic, răspunseră toți trei într-un glas de parcă s-ar fi înțeles între ei.

2

Cât valorează viața unui om? Care este prețul unei vieți umane? Să știi cât faci înseamnă să știi ziua în care vei muri. Valorez douăzeci de milioane de dolari. Enorm. Și mai puțin decât credeam. Poate că sunt unul dintre cei mai scumpi oameni din lume. Este culmea nenorocirii să valorezi atât de mult și să duci o viață de rahat, așa cum este viața mea. Dacă aș avea acești douăzeci de milioane de dolari, știu ce aș face cu ei: i-aș da pe toți în schimbul vieții mele de dinainte, de dinainte să valorez atât. Ce ar face cu suma asta cel care mi-ar zbura creierii? Ar plasa-o pe toată în acțiuni imobiliare și ar merge în Barbados să ducă un trai fără griji până la sfârșitul zilelor sale. Toți fac asta.

Marea ironie este că, în timpul vieții mele de dinainte, mi s-a întâmplat să mă ocup de un tip pe al cărui cap fusese pus un preț, așa cum este cazul meu astăzi („să mă ocup" înseamnă la noi să-l împiedici pe tip să mai facă rău). Lichidarea unui martor nefiind specialitatea mea, eram asistentul unui hitman (un ucigaș plătit, cum spun cei care nu sunt în breaslă) pe care patronii mei de atunci îl însărcinaseră, ceva nemaivăzut, pentru un contract de două sute de mii de dolari, să aibă grijă de turnătorul Harvey Tucci. A trebuit să ne batem capul săptămâni întregi ca să-l împiedicăm să depună mărturie în fața juraților și vorbesc despre o perioadă în care FBI-ul nu definitivase scenariile pentru paza celor care ieșiră din breaslă (le-am arătat noi cretinilor din poliția federală, dar asta e o poveste lungă). Prin contractul meu primeam de o sută de ori mai mulți bani decât el. Contractul meu valora de o sută de ori mai mult decât cel al lașului de Tucci. Încercați să vă imaginați fie și pentru o clipă cum este să fii expus elitei crimei organizate, celor mai buni profesioniști, gata să te atace la colțul străzii. Ca

să spun drept, undeva în sufletul meu, mă simt flatat.

– Maggie, fă-mi un ceai!

De pe verandă, Fred strigase destul de tare ca s-o trezească pe Malavita, care mârâi, apoi adormi la loc. Deși auzise, Maggie nu considerase cererea o urgență și rămase în fața televizorului din camera lor. Iritat că nu i se răspunde, Fred își abandonă mașina de scris cu riscul de a-și pierde inspirația.

– Ai auzit ce am spus?

Lungită pe pat, contrariată de intruziunea soțului ei în plină desfășurare a unei melodrame, Maggie apăsă pe butonul „pauză".

– N-o face pe macaronaru' cu mine, da?

– Dar... lucrez, scumpo...

Auzind cuvântul „lucrez", Maggie trebui să-și stăpânească iritarea ce creștea în ea de la instalarea lor la Cholong, în urmă cu o lună.

– Pot să știu ce învârtești la mașina aia de scris?

– Scriu.

– Nu-ți bate joc de mine, Giovanni.

Nu-i spunea pe numele mic decât în situații extreme, fie foarte tandre, fie foarte tensionate. Trebuia să-i spună ce învârtea pe verandă, de la ora zece dimineața, aplecat peste o mașină de scris veche și să dea socoteală alor săi de urgența aceasta care îi dădea o energie nebănuită și îl arunca într-o delicioasă tulburare.

– Consideră-i cretini pe vecini, dacă așa vrei, dar scutește-ne de asta pe mine și pe copii.

– Dar îți spun că SCRIU, ce Dumnezeu!

– Abia dacă știi să citești! N-ai fi în stare să scrii cea mai neînsemnată frază pe care o pronunți! Vecinul de la cinci mi-a spus că lucrezi la o chestie despre debarcare! A trebuit să aprob ca o idioată... Debarcare? Nici măcar nu știi cine a fost Eisenhower!

– Puțin îmi pasă de tâmpenia asta cu debarcarea, Maggie. E un pretext. Scriu alte chestii. Scriu altceva.

– Pot să știu ce?

– Îmi scriu memoriile.

Auzind aceste cuvinte, Maggie înțelese că răul învinsese. Își cunoștea foarte bine soțul și ceva îi spuse că poate bărbatul ei nu era poate acela pe care îl știa: cea mai neînsemnată intonație, cel mai neînsemnat gest dovedea că mai exista cel puțin încă unul.

Dar Fred nu mințea. Fără să se sinchisească de cronologie, revenea, după plac, la cea mai fericită perioadă din viața sa, la cei treizeci de ani petrecuți în rândurile mafiei newyorkeze și la cea mai dureroasă, spre regretul său. După patru ani de urmărire, căpitanul Thomas Quintiliani de la FBI reușise să-l încolțească pe Giovanni Manzoni, șeful clanului, și să-l oblige să depună mărturie într-un proces care dusese la căderea a trei dintre mahării, *capi*, care controlau Coasta de Est. Printre ei se număra și Don Mimino, *il capo di tutti capi*, șeful suprem al celor cinci familii din New York.

Urma întreaga perioadă numită *Protection Witness Program*, Witsec, nesuferitul program de protecție a martorilor, destinat să-i pună la adăpost de represalii pe cei care depuseseră mărturie împotriva mafiei. Pentru cine

începe să-și scrie memoriile, să-și aducă aminte de cele mai jalnice clipe ale existenței sale este prețul pe care trebuie să-l plătească. Fred urma să scrie fiecare literă a fiecărui cuvânt interzis: să tergiverseze, să-și toarne, să-și vândă prietenii, să-i condamne pe cei mai bătrâni la ani de închisoare de două ori mai mulți decât vârsta lor și de o mie de ori mai mulți decât speranța lor de viață (Don Mimino primise trei sute cincizeci și unu de ani, o cifră ce rămânea pentru toți un mister, inclusiv pentru Quintiliani). Fred nu ocolea dificultățile, mergea până la capăt cu mărturisirea, se putea conta pe el că nu va face lucrurile pe jumătate. În vremea în care se ocupa cu eliminarea celor incomozi, făcea în așa fel încât să nu lase nici un indiciu, iar când hotăra să „protejeze" un teritoriu, nu scutea nici un negustor de taxă, nici măcar pe cei care vindeau umbrele fără licență. În memoriile sale, cel mai greu era să reînvie mintal anii de instrumentare a procesului, o perioadă de paranoia absolută în care schimbase, păzit de agenți, hotelul la fiecare patru zile și în care nu i se permisese să-și vadă copiii decât o dată pe lună. Până la faimoasa dimineață în care, în fața întregii Americi, jurase ridicând mâna dreaptă.

Înainte de a ajunge aici, retrăia amintiri delicate, regăsea ceea ce fusese mai bun în viața lui, anii fericiți ai tinereții, ai debutului său, ai intrării sale în foc și ai includerii sale oficiale în confreria oficială a Cosa Nostra. O perioadă binecuvântată în care avea toată viața înainte și în care l-ar fi ucis cu mâinile goale pe cel care i-ar fi prezis că într-o bună zi va trăda.

– Quintiliani crede că scrisul e o idee bună.

Tom Quintiliani, dușmanul din totdeauna și de acum înainte, responsabil de șase ani cu securitatea familiei Blake, îi dăduse undă verde. Orice individ a cărui existență era supravegheată trezea, la un moment dat, curiozitatea vecinilor, o știa din experiență. Față de cei din jur, Fred trebuia să-și justifice o activitate sedentară.

– Și eu găseam că e o idee bună, până să te faci scriitor, la naiba!

Fapt e că întreg cartierul știa de acum că un scriitor american venise ca să lucreze la o mare frescă despre debarcare. Lui Maggie, să fie considerată o soție de scriitor nu-i aducea nici un avantaj, dimpotrivă, simțea că minciuna lui Fred nu va întârzia să se întoarcă împotriva ei. Ca să nu mai vorbim de Belle și de Warren, care, în fișele lor de prezentare la școală, lăsaseră necompletată rubrica „Profesiunea părinților". Copiii ar fi preferat mult mai mult să le spună prietenilor și profesorilor că tatăl lor era machetist sau corespondent european al unei reviste de pescuit americane, ceva care să nu suscite o reală curiozitate. Erau siguri că brusca vocație literară a tatălui lor urma să devină o sursă de complicații.

– Ai fi putut să găsești ceva mai discret, reluă Maggie.

– Arhitect? Ca la Cagnes? Tu ai avut ideea asta strălucită. Oamenii veneau să mă întrebe cum se construiesc piscinele și cuptoarele pentru pizza.

De mii de ori avuseseră această discuție, de mii de ori fuseseră gata să-și scoată ochii. Nemulțumit că fusese obligat să se exileze în Europa, Fred găsise o modalitate de a se face remarcat încă de la sosirea lor la Paris. Obișnuit dintotdeauna să aibă teancuri de bancnote în buzu-

nar pentru cele mai neînsemnate cheltuieli, decretase că Programul Witsec nu-i oferea mijloacele pentru o viață decentă. Lui, un martor de lux care făcuse să cadă mahări, i se impunea un trai de pistolar de mâna a treia? Nu ține. Fiindcă Quintiliani nu încercase să amelioreze situația, Fred cumpărase pe credit un congelator uriaș și îl umpluse cu delicatese plătite dintr-un cont în care nu existau suficienți bani, pe care le revindea vecinilor (reușise să treacă în imobilul în care locuia drept un angrosist de produse congelate care putea să vândă homari la un preț care sfida orice concurență). Mica lui afacere era atât de imprevizibilă, atât de neobișnuită și totuși atât de discretă, încât agenții FBI nu au aflat de ea decât după prima reclamație din partea băncii. Tom Quintiliani, marele profesionist al protecției martorilor, știuse să anihileze orice amenințare, să anticipeze toate conexiunile posibile cu mediile mafiote, să țină secretă noua adresă a familiei Blake, chiar și unora dintre șefii săi. Prevăzuse tot. Mai puțin acest du-te-vino al crustaceelor în locuința din Saint-Fiacre, numărul 97, arondismentul al doilea, Paris.

Tom fusese jignit de o deturnare atât de odioasă a Programului Witsec. Să te expui unor asemenea riscuri când faci obiectul unor măsuri excepționale, încât devii primul martor găzduit în Europa, dovedea din partea lui Fred inconștiență și ingratitudine. Trebuiseră să părăsească Parisul și să se instaleze într-un orășel de pe Coasta de Azur. Fred conștientizase pericolul și se liniștise în cele din urmă.

Trei ani mai târziu, familia Blake se integrase. La Cagnes, copiii mergeau la școală, Maggie urma cursuri

prin corespondență, iar Fred își petrecea după-amiezile pe plajă, vara ca să facă baie în mare, iarna să se plimbe singur sau întovărășit de la distanță de un agent de-al lui Quintiliani. În timpul acestor momente de singurătate, răsucise în minte toate etapele care îl conduseseră până aici, toate acele bizare bifurcații ale destinului care ar fi meritat poate să fie povestite. Seara, i se întâmpla să se alăture prietenilor la bistrou ca să joace cărți în timp ce beau un pahar de rachiu de anason.

Până când avu loc acea partidă de belotă de tristă amintire.

În seara aceea, partenerii săi începuseră să-și povestească viața, micile mizerii, dar și micile victorii profesionale, o creștere de salariu, o croazieră oferită de firmă, o promovare. Amețiți de băutură, se distraseră pe seama tăcerii lui Fred, arhitectul american, și îl tachinaseră cu blândețe în legătură cu lenea lui aparentă – singurele construcții pe care i le știau erau castelele de cărți de joc și cele de nisip. Fred încasase totul fără să clintească, iar tăcerea lui încurajase sarcasmele. Târziu în noapte, exasperat, sfârșise prin a ceda. El, Fred, nu așteptase niciodată nici încurajările, nici punerile la punct ale șefilor săi! El își construise singur un regat peste care să domnească asemenea unui stăpân absolut! El ridicase armele! Îi făcuse să tremure pe cei mai puternici! Iubise viața, una al cărei sens nu îl putea înțelege nimeni și cu atât mai puțini niște amărâți din bistroul acesta jalnic!

După plecarea lui grăbită în Normandia, în micul cartier din Cagnes-sur-Mer se zvonise că americanul se întorsese acasă pentru a-și trata nervii.

– Aici o să fiu lăsat în pace, Maggie. Scriitorii sunt lăsați în pace.

După aceste cuvinte, ea părăsi camera trântind ușa, ferm hotărâtă să-l lase în pace până la moarte.

*

Doamna Lacarrière, profesoara de muzică, consideră întârzierea domnișoarei Blake o binecuvântare. Spre deosebire de toți cei care profitau de oră pentru a termina un exercițiu la matematică sau pentru a-și reciti disertația, Belle lua lecția în serios și participa în numele tuturor. Era singura care făcea diferența dintre un *la* și un *re*, singura care îl situa pe Bach înaintea lui Beethoven și singura care, pur și simplu, nu cânta fals. În cei doisprezece ani de când preda, marea dramă a doamnei Lacarrière era că nu găsise *elevul*. Cel pe care l-ar fi făcut să descopere muzica, cel a cărui pregătire ar fi urmărit-o, cel care ar fi compus muzică sau ar fi cântat la un instrument muzical, cel care i-ar fi justificat rolul ei de profesoară în loc să-l pună sub semnul întrebării.

– Spuneți, domnișoară Blake...

Toți profesorii deconcertați de prenumele Belle optaseră pentru acest „domnișoară Blake".

– Liceul organizează la sfârșitul anului un spectacol la care sunt invitați părinții și personalitățile orașului. Mă voi ocupa de corul care va interpreta *Stabat Mater* de Haydn. M-aș bucura foarte mult dacă ați putea să participați și dumneavoastră.

– Nici nu se pune problema!

– ...Poftim?

Dăduse același răspuns și profesorului de franceză care punea în scenă creația unor elevi. Răspunsese printr-un nu hotărât și doamnei Barbet, care monta un dans contemporan.

– Dar... gândiți-vă... Vor fi cu siguranță și părinții dumneavoastră... Și primarul din Cholong, presa locală...

– M-am gândit.

Belle, sub privirile uimite ale colegilor, ieși fără să ceară voie și hotărî să-și calmeze nervii în curte. Presa locală... Numai imaginându-și refuzul categoric al lui Quintiliani, Belle scoase un mormăit care nu o caracteriza. Programul Witsec interzicea orice fotografie, orice activitate publică membrilor familiei protejate. Belle sfârșise prin a-i urî pe toți cei care îi propuneau să participe la nenorocita aia de serbare de sfârșit de an.

– Ești timidă, Belle! Apariția în public te poate ajuta! Mulți au scăpat de timiditate jucând teatru.

Ea, timidă? Avea aplombul unui star! Îndrăzneala unei cântărețe de *saloon!* Le ascundea adevăratul motiv tuturor celor care o incitau să apară pe scenă: *Nu sunt o prostuță care se lasă greu. Nu pot apărea nicăieri, Statele Unite mi-o interzic. Să o fac ar însemna să risc viața mea și pe cea a membrilor familiei mele, iar asta va dura cât voi trăi.*

Mai erau mai bine de zece minute până la recreația de la prânz. Belle era neliniștită, avea nevoie să-l vadă pe Warren. Singurul căruia i se putea plânge, el care nu se mai plângea de mult din pricina restricțiilor, un blestem. Se întoarse în clădirea principală și se așeză pe jos în fața clasei unde fratele său avea ora de istorie.

Încă din copilărie, Warren avea o antipatică tendință de a-și încropi o pregătire școlară. Pentru a fi protejat la vârsta adultă, făcuse anumite alegeri în educația sa care, credea el, îi vor permite să se consacre asupra a ceea ce este esențial. Singurele două materii care meritau atenția sa erau istoria și geografia. Prima, din respect pentru originile sale, iar cea de a doua, pentru apărarea teritoriului. Dintotdeauna dorise să înțeleagă cum era organizată lumea, felul în care se întemeiase înainte ca el să se fi născut. Deja la Newark vroia să-și cunoască trecutul, încerca să afle ceea ce va fi, istoria Istoriei sale. De unde provenea familia sa și de ce părăsise Europa? Cum devenise America Statele Unite ale Americii? De ce verii săi australieni aveau acel accent bizar? Cum au implantat chinezii Chinatown aproape peste tot în lume? De ce rușii au de pe acum propria mafie? Cu cât găsea mai multe răspunsuri, cu atât ar fi mai bine pregătit să-și conducă imperiul pe care avea să-l cucerească. Celelalte materii? Gramatica era pentru avocați, cifrele pentru contabili, iar gimnastica pentru gărzile de corp.

Programa anuală cuprindea, printre altele, și o rapidă prezentare a relațiilor internaționale de dinainte de cel de al doilea război mondial, apoi o descriere generală a războiului, așa cum izbucnise în Europa. În acea dimineață, profesorul evoca ascensiunea fascismului italian și felul în care Mussolini preluase puterea.

– Marșul spre Roma a avut loc în 1922, Mussolini preia guvernarea. În 1924, după asasinarea socialistului Matteotti, instaurează dictatura. Instituie în Italia un regim totalitar, visează la un imperiu colonial după modelul

Romei antice și își trimite trupele să ocupe Ethiopia. Se apropie de Hitler atunci când Anglia și Franța condamnă anexările sale teritoriale din Africa. Ajută trupele franchiste în timpul războiului civil din Spania. Nu va mai întâmpina nici o rezistență până la sfârșitul războiului. În aceeași perioadă, în Franța...

Istoria își continua mersul sub privirea absentă a vreo douăzeci de elevi nerăbdători să meargă să se așeze la masă cu o porție de pește pane în față ca în fiecare vineri. Ziua părea mai călduroasă decât în ajun, una din acele zile în care vara se impune deja. Warren, dornic să afle adevărul istoric, ridică mâna.

– Și cu Operațiunea Striptease cum rămâne?

Cuvântul „striptease" trezi toată clasa în momentul cel mai nepotrivit. Toți îl percepură ca pe o provocare în toată regula – nu se așteptau deloc la asta din partea celui care știuse să cheme la ordine tipi ce aveau de trei ori greutatea lui.

– ...Ce vrei să spui?

– Ați spus despre Mussolini: „Nu va întâmpina nici o rezistență până la sfârșitul războiului", asta fără să ținem seamă de Operațiunea Striptease.

Sună pentru recreația de prânz, dar, miraculos, toți rămaseră în bănci. Domnul Morvan nu avea nimic împotrivă să afle mai multe despre domeniul său cu ajutorul unui elev și îi ceru lui Warren să continue.

– Nu cred că mă înșel dacă afirm că americanii încercaseră încă din 1943 să debarce în Sicilia. La acea vreme, CIA știa că mafia era singura forță antifascistă din țară. În fruntea ei se afla Don Calogero Vizzini, care jurase să-l

termine pe Duce. Pe el voiau americani să-l însărcineze cu debarcarea, dar ca să ajungă aici trebuia să intre în grațiile lui Lucky Luciano, care tocmai primise cincizeci de ani pentru fraudă fiscală și se afla în cea mai teribilă închisoare americană.

Warren știa foarte bine urmarea, dar se prefăcu a încerca să-și reamintească. Domnul Morvan îl încurajă intrigat și amuzat în același timp. Warren se întrebă dacă nu cumva mersese prea departe.

– A fost scos din închisoare, i-au dat o uniformă de locotenent al Armatei SUA și a fost trimis în Sicilia într-un submarin împreună cu tipi din serviciile secrete. Acolo s-au întâlnit cu Don Calo, care a fost de acord să pregătească terenul, pentru ca Aliații să poată debarca trei luni mai târziu.

Abia termină că unii dădură buzna spre ieșire, alții puseră întrebări, intrigați de faptul că un gangster acționase alături de Aliați. Warren pretinse că nu știa mai multe: dacă vroia să umple spațiile obscure ale istoriei americane, trebuia să treacă sub tăcere anumite detalii. Când puștii s-au interesat ce se întâmplase cu Luciano, Warren auzi o altă întrebare: Poate un gangster să intre în cărțile de istorie?

– Dacă vă interesează, există o sumedenie de site-uri pr Internet unde sunt povestite toate astea, spuse el îndreptându-se către ieșire.

Domnul Morvan îl reținu o clipă și așteptă ca toți elevii să iasă din clasă.

– ...Cu ce se ocupă tatăl tău?

– Ce-i cu tata?

Warren aproape că țipase. De ce trebuise să vorbească despre faptele de arme ale lui Luciano, idolul său după Capone? De câte ori nu-i rugase Quintiliani să evite împrejurări, subiecte sensibile, interdicție formală de a vorbi despre mafie și Cosa Nostra, filiera sa americană provenită din Sicilia. Fiindcă dorise să facă pe grozavul la oră, Warren poate că își condamnase familia să o ia din loc la o lună după ce își desfăcuse bagajele.

– Se pare că tatăl tău este scriitor și că s-a instalat la Cholong pentru a lucra la o carte despre cel de al doilea război mondial. El ți-a povestit toate astea?

Puștiul se agață de acest fir: tatăl lui se ocupa de pregătirea lui. Un tată care nu știa nici o dată, nici a izbucnirii celui de al doilea război mondial, nici a nașterii copiilor săi, incapabil să deseneze contururile Siciliei ori să spună de ce Luciano fusese poreclit Norocosul. Faptul că se dăduse drept scriitor îl scosese însă pe fiul său din încurcătură.

– Îmi explică anumite chestii, dar nu le țin minte pe toate.

– Ce s-a întâmplat pe urmă cu Luciano?

Warren înțelese că nu va scăpa.

– A fost inițiatorul unei gigantice sugative de heroină ce mai alimentează și azi Statele Unite.

*

La începutul după-amiezii, Maggie găsi curajul să treacă la pregătirea grătarului la care Fred invitase tot cartierul. *Ce modalitate mai bună de a face cunoștință*

există, Maggie? De a ne integra, de a fi acceptați? Trebui să recunoască: o lua înaintea vecinilor, înlătura neîncrederea și crea un climat de bunăvoință. În pofida acestor argumente, ea bănuia că soțul ei dorea să trăiască, în public, noua lui fantasmă: să o facă pe scriitorul.

– Maggie! Îmi faci sau nu ceaiul acela? urlă el iar din capătul verandei.

Fred, cu coatele pe mașina de scris Brother 900 și cu bărbia sprijinită de degetele încrucișate, se confrunta cu misterul punctului și al virgulei. Punctul știa ce înseamnă, virgula, așijderea, dar punctul și virgula? Cum putea o frază să se încheie și să continue în același timp? Ceva îi bloca mental reprezentarea unui sfârșit care se continuă sau a unei continuități ce se întrerupe, sau invers ori ceva asemănător, poți să știi? Ce anume putea să corespundă în viață unei asemenea scheme? O surdă angoasă a morții amestecată cu o ispită metafizică? Ce altceva? O ceașcă de ceai i-ar fi permis să gândească. Contrar așteptărilor, Maggie hotărî să-i facă pe plac numai pentru a arunca o privire furișă peste paginile pe care le scria toată ziua. De regulă, mofturile lui Fred nu țineau niciodată prea mult și dispăreau așa cum veniseră, dar nimic nu se compara cu toată comedia asta pe care o juca față de el însuși. Fred decise să apese pe tasta punct și virgulă, ca să încerce.

Să îți vezi dușmanul crăpând este mai plăcut decât să îți faci un nou prieten; cine are nevoie de prieteni noi?

Reflectând, i se păru că punctul și virgula sunt atât de neclare, atât de prefăcute, încât încercă să acopere virgula cu pastă corectoare fără să atingă punctul.

Și atunci auzi strigătul teribil al lui Maggie.

Se ridică răsturnând scaunul, se năpusti spre bucătărie și își văzu soția stupefiată cu ibricul în mână, în fața unui jet de apă maronie, mâloasă, ce răspândea în chiuvetă o duhoare îngrozitoare.

*

Pe la ora cinci, Maggie își bifa lista de salate și de garnituri pentru grătar. Nu lipseau decât *coleslaw*[1] și supiera cu *zitis* fără de care, la Newark, nu se concepe o *BBQ party* demnă de acest nume. Se opri o clipă, sub imperiul unui gând rău, își privi ceasul, apoi aruncă o privire spre casa de la numărul 9, exact vizavi de ei. În spatele ferestrei de la etajul întâi, o siluetă nemișcată părea un *trompe-l'oeil* din carton. Luă o casoletă din aluminiu pe care o umplu cu ardei murați, lipi două bucăți de mozzarela, aranjă totul într-un coș fără să uite o sticlă de vin roșu și o bucată de pâine de casă, șervețele de hârtie și tacâmuri. Ieși din casă, trecu strada și îi făcu un semn discret siluetei, intră și se îndreptă spre intrarea dinspre grădină. Parterul neocupat mirosea a stătut deși fusese bine aerisit încă de la mutarea celor trei noi locatari, în aceeași zi cu membrii familiei Blake. La etaj erau câte o încăpere pentru fiecare membru al echipei, baie cu cabină

[1] Salată de varză (n. tr.).

de duș, nelipsita spălătorie cu mașină de spălat și uscător și salonul care devenise teatrul de operațiuni.

– Vă era foame, băieți? întrebă ea.

Locotenenții Richard Di Cicco și Vincent Caputo o întâmpinară cu un surâs în care se citea recunoștință. Impecabili în costumele lor gri și cămășile albe, nu rostiseră nici un cuvânt de două ore. În salon, destinat în întregime supravegherii casei familiei Blake, se montaseră o instalație pentru ascultat, două lunete 80/20 așezate pe un trepied, o centrală telefonică pentru a comunica direct cu SUA și mai multe microfoane parabolice de diferite mărimi. Mai erau două fotolii, un pat de campanie și o casetă închisă cu lacăt care conținea o pușcă-mitralieră, o pușcă cu lunetă și două pistoale. Trezit de sosirea lui Maggie, Richard își sorbise ceaiul rece toată după-amiaza, gândindu-se doar la logodnica care, ținând cont de decalajul de fus orar, trebuia să fi sosit chiar acum la biroul ei de control al transporturilor aeriene de mărfuri al aeroportului din Seattle. Vincent se jucase la calculator până făcuse bătături la degete. Și ca să-i dea dreptate vizitatoarei lor, ei bine, da, le era foame.

– Ce ai bun în coș, Maggie?

Femeia desfăcu casoleta cu ardei pe genunchi. Bărbații amuțiră, cuprinși de o emoție stupidă. Ardeii cu miros de ulei amestecat cu usturoi îi duceau cu gândul acasă. Gestul lui Maggie amintea de cel al unei mame. Di Cicco și Caputo se agățară de aceste atenții ca să nu se simtă părăsiți de când acceptaseră misiunea asta în afara țării. De mai bine de cinci ani, li se acordau trei săptămâni pentru recuperare la fiecare două luni și, cu cât înlocuirea se făcea mai

așteptată, cu atât mai mult li se citea nostalgia în privire. Di Cicco și Caputo nu comiseseră nici o greșeală, nu aveau nimic de plătit care să justifice o dezrădăcinare fără speranța întoarcerii. Maggie vedea în ei două victime, și nu niște spioni însărcinați să scotocească în viața ei de zi cu zi. Trebuia să le iasă în cale așa cum numai o femeie știe să o facă.

– Ardei murați așa cum vă plac vouă, cu mult usturoi.

Maggie avea grijă de ei ca de cineva apropiat căci, în adevăratul sens al cuvântului, îi erau apropiați; nu se îndepărtau niciodată de intrarea în casa aflată la treizeci de pași, iar noaptea stăteau cât mai aproape. Îi cunoșteau pe cei din familia Blake mai bine decât se cunoșteau ei înșiși. Un membru al familiei Blake putea să aibă secrete față de un altul, dar nu și față de Di Cicco și Caputo, și încă și mai puțin față de Quintiliani, șeful lor.

Își împărțiră cele primite și mâncară în tăcere.

– Quintiliani v-a anunțat de grătarul pe care o să-l facem peste puțin timp?

– I-a plăcut ideea, poate va trece și el pe aici pe la sfârșitul serii.

Spre deosebire de agenți, Quintiliani rămânea la sediu indiferent de împrejurări. Un du-te-vino frecvent la Paris, sejururi regulate la Quantico, sediul FBI-ului, și, uneori, vizite-fulger în Sicilia ca să coordoneze operațiunile antimafie. Familia Blake nu știa niciodată nimic despre deplasările lui și îl vedeau apărând și dispărând când se așteptau mai puțin.

– Ar fi trebuit să faceți un grătar și la Cagnes, ca să-i adunați pe toți curioșii și să scăpați de ei odată pentru totdeauna, spuse Di Cicco.

– Încercați să veniți și voi, am făcut *zitis*, Fred va avea grijă de *steaks* și de *salsiccia*[1].

– A aflat tot cartierul, o să fie lume multă.

– O să vă păstrez și vouă ceva, contați pe mine.

– Uleiul este același? Se găsește și aici? întrebă Vincent, sorbind sosul din casoleta cu ardei.

– Am păstrat o sticluță de la italianul din Antibes.

Un scurt moment de tăcere, cât să fie evocat magazinul La Rotonda, din orașul vechi.

– Dacă mi s-ar fi spus că într-o zi voi trăi în țara smântânei proaspete..., spuse Richard.

– Nu că nu ar fi bună, dimpotrivă, dar stomacul nostru nu este obișnuit cu așa ceva, reluă colegul lui.

– Ieri, la restaurant, au pus chiar și în supă și pe urmă peste șnițel fără să uite la sfârșit să pună peste tarta cu mere.

– Ca să nu mai vorbim de unt.

– Unt! *Mannaggia la miseria!* strigă Vincent.

– Untul nu este natural, Maggie.

– Ce vrei să spui?

– Organismul nostru nu a fost conceput ca să înfrunte atâta grăsime. Numai ce îmi imaginez asta pe pereții stomacului meu și mă trec fiorii.

– Gustați mai bine din mozzarella decât să spuneți prostii.

Vincent nu se lăsă rugat, dar își continuă discursul.

– Untul se impregnează în țesuturi, le astupă, le întărește, se sedimentează și asta îți face aorta groasă ca o

---

[1] Cârnați (n. tr.).

crosă de hochei. Uleiul de măsline te mângâie pe dinăuntru și alunecă, lăsând în urmă doar aroma.

– Despre ulei se vorbește și în Biblie.

– Nu faceți mofturi, am să am grijă de voi și am să gătesc mâncare de la noi, fără unt și smântână, spuse Maggie.

Conform unui mic ritual, pus la punct în urmă cu doi sau trei ani, Maggie abordă problema vecinilor. Din motive de securitate, FBI-ul avea dosare despre majoritatea rezidenților din strada des Favorites și din împrejurimi. Maggie nu putea să se abțină să întrebe despre unul sau despre altul, curioasă să afle amănunte despre viața celor cu care se întâlnea zilnic și pe care ar fi vrut să-i cunoască fără să fie nevoie să-i frecventeze. Curiozitate de țață? Fapt este că nici o țață din lume nu dispunea de atâta logistică.

– Cum este familia de la numărul 12? întrebă ea arătând cu degetul una dintre lunetele îndreptate spre casa lor.

– Mama este cleptomană, i s-a interzis accesul în centrul comercial de la Évreux, zise Di Cicco. Tatăl este la a treia operație. Copiii: nimic de semnalat cu excepția faptului că cel mic va rămâne repetent.

– Viața nu scutește pe nimeni, spuse Maggie ușor întristată.

Din pivniță, Fred își imagina scena care se petrecea vizavi privind prin fereastra de aerisire. Îl înnebunea să-și vadă soția schimbând amabilități cu cei doi scotocitori în rahat, și să-i mai și hrănească pe deasupra. În ciuda anilor în care stătuse în preajma lor, aceștia nu erau la

același nivel cu el și atât cât va trăi, va ști să le-o amintească și să-i țină la distanță.

– Trimite-i la dracu', Maggie...

Malavita, din pernele ei, tocmai se trezise, părând să se întrebe de ce se agita atât stăpânul ei în pivniță. Cu o lanternă în mână, se afla într-una din acele situații în care orice bărbat își simte bărbăția pusă la încercare. Aborda mutra jenată a celui care se străduiește să privească sub capota unei mașini sau care pare că se află în fața unui tablou electric. Scotocea între țevi și contorul de apă ca să încerce să-i ofere soției sale un crâmpei de explicație despre apa împuțită ce cursese în chiuveta din bucătărie. Sperase, ca atâția alții, să rezolve singur problema, o mică minune menajeră care i-ar fi adus respectul celorlalți. Așa cum dai cu piciorul într-un pneu, apropie lanterna de țevi, zgârie puțin rugina, încercă să găsească un sens acestei entropii de țevi ce se pierdea în piatra acoperită de mușchi. I se părea mai puțin degradant să gătească decât să bricoleze, chiar dacă i se întâmplase să frecventeze magazinele de scule în scopuri deturnate: mașină de găurit, ferăstrău și ciocan ce puteau să aibă mai multă utilitate într-un plan de distrugere, decât în unul de construcție. Urcă în bucătărie, unde Maggie continua pregătirile, rosti fraza de care se temea („Avem numărul de telefon al instalatorului?"), își umplu o farfurie cu ardei roșii și se duse să-i mănânce pe verandă.

Maggie își pusese copiii la treabă de îndată ce aceștia veniră de la școală: să taie legumele, să pregătească grădina, tacâmurile și decorațiunile. Așteptau peste treizeci

de persoane, de fapt cam o treime din numărul invitaților la grătarele pe care le organizau când locuiau în Newark. Unul pe lună, din aprilie și până în septembrie, și nimeni nu se gândea să renunțe. Dimpotrivă, descopereau mereu fețe noi care vedeau în asta un prilej de a le intra delicat pe poartă.

– Ce fac la grătar normanzii? întrebă Warren.

– Probabil cotlete de miel cu salată de ridichi, mere și brânză, îi răspunse mama sa.

– Preferata mea! zise Belle care trecea prin bucătărie.

– Dacă i-am servi cu asta ar fi o nenorocire, zise Warren. O să le pregătim un BBQ așa cum se așteaptă de la noi.

– Adică?

– Haleală americană. Haleala multă și grasă a yankeilor. Nu trebuie să-i dezamăgim.

– Foarte apetisant, băiete. Asta îți dă ghes ca să te străduiești.

– Ce vor ei este o hrană pornografică.

Maggie încetă brusc să mai radă parmezanul și, rămasă fără replică, îi interzise să mai pronunțe acel cuvânt.

– Mamă, fiul tău nu folosește cuvântul „pornografic" în sensul pe care ți-l închipui, spuse Belle.

– Francezilor li s-a acrit de rafinament și de hrană dietetică, reluă Warren. Li se vorbește despre asta toată ziua. Abur, legume fierte, pește fript, apă plată. O să-i facem să nu se mai simtă vinovați, mamă, o să le oferim alimente grase, dulciuri. Asta așteaptă de la noi. Vin să halească la noi așa cum merg la bordel.

– Ai grijă ce spui, băiete! O să ai de a face cu taică-tău!

– Tata este de acord cu mine. La Cagnes, l-am surprins cum o făcea pe americanul obișnuit, oamenii îi cereau asta, se simțeau geniali în fața lui.

Tot ascultând elucubrațiile fiului ei, Maggie mai revăzu *tex-mex potato salad*, turnă din *Caesar salad*, scurse *zitis*-ul înainte de a-l pune în sosul tomat. Warren gustă unul încă fierbinte, direct din salatiera de plastic transparent.

– Pastele sunt excelente, mamă, dar or să ne dea de gol.

– ...?

– Or să-și dea seama că înainte de a fi americani am fost italieni.

Fred, cu un aer preocupat, dădu buzna în bucătărie. Warren și Maggie tăcură. Cu același gest ca al fiului său, luă o macaroană, o mestecă pe îndelete, făcu un semn cu capul spre soția sa și întrebă unde este carnea pe care trebuia să o facă la grătar mai târziu. Cum nu o alesese el, o inspectă cu o privire absentă, cântări în palmă câteva fripturi, răsfiră carnea tocată. De fapt, își părăsise biroul pentru a a-și acorda un timp de gândire pentru un pasaj de care nu era mulțumit.

Cuvântul pe care îl urăsc cel mai mult este „penitent". Sunt tratat ca un penitent: atrag atenția. În ziua în care am depus mărturie și în care i-am turnat, toți magistrații ăia voiau să mă vadă lăsând capul în jos și implorându-le iertarea. Judecătorii ăștia sunt mai răi decât popii. Să-mi regret viața?

Dacă ar fi să iau totul de la capăt, aș face același lucru, TOTUL cu adevărat, evitând numai două sau trei greșeli de la sfârșit. Se pare că pentru francezi, a regreta ce ai făcut înseamnă să te hotărăști să-ți revopsești acoperișul. Bine, să spunem că asta am și făcut, am acoperit cu o crustă o capodoperă, dar regretul meu se oprește aici. Penitentul este mai rău decât un imigrant care nu se va simți mai acasă în țara pe care a părăsit-o decât în cea care îl primește. Eu nu voi mai fi niciodată acasă printre bandiți, frații mei, iar oamenii cinstiți nu mă vor accepta nicăieri în lume. Credeți-mă, cineva care a greșit și și-a recunoscut greșeala este tot ce poate fi mai rău.

Fred bătea pasul pe loc asupra definiției cuvântului „a regreta" și recunoștea că fraza este greoaie fără să poată să schimbe mare lucru. Totuși, simțea foarte limpede, foarte exact paralela cu viața sa.

– Am să mă instalez la grătar pe la ora șase, spuse el. Trebuie să termin capitolul.

Și cu un aer serios se întoarse pe veranda care în seara aceea nu era deschisă publicului.

– Capitolul? Ce vrea să spună? întrebă Warren.

– Nu știu, dar pentru supraviețuirea speciei este mult mai bine să nu știi niciodată, răspunse Maggie.

Trei ore mai târziu, grădina adăpostea vecinii care, pentru nimic în lume, nu ar fi ratat o asemenea ocazie. Erau pregătiți să stea până târziu și să profite cât mai mult de o seară extraordinar de blândă pentru acea perioadă, un timp ideal pentru un garden-party. Făcuseră chiar eforturi să se îmbrace bine, femeile își puseseră pentru prima oară rochile lor de vară, haine albe sau colorate, iar bărbații optaseră pentru pantaloni de in și cămăși cu mâneci scurte. Bufetul, plin de salatiere și diverse sosuri, fusese instalat în capătul grădinii, iar la extremități se aflau două carafe cu vin alb și vin roșu. La câțiva metri distanță, grătarul, încă nefolosit, atrăgea curioșii nerăbdători să-l vadă transformat în cuptor. Maggie îi întâmpina pe oaspeți cu brațele deschise, dădea răspunsurile pregătite dinainte la întrebări anticipate și își exprima bucuria de a trăi în Normandia atât de dragă generației părinților ei. Le arătă casa, îi prezentă fiecărui nou-sosit pe cei doi copii care fuseseră instruiți să stea de vorbă în mod echitabil cu toți și să-i distreze pe cât le stătea în putință. Acceptă toate invitațiile, inclusiv pe cea a unei asociații de cartier însărcinate să lupte împotriva unei amenințări de distribuire a terenului și notă o sumedenie de adrese. Cum să fi bănuit invitații că viața lor privată nu va mai constitui în curând un secret pentru Maggie?

Belle atrăgea mai mult decât fratele ei. Belle atrăgea mereu, bărbați și femei, tineri și mai puțin tineri, chiar și pe cei care nu se încredeau în frumusețe de parcă ar fi avut

de suferit de pe urma ei. Ştia să inverseze rolurile şi să facă pe invitata, să se lase servită, să răspundă la întrebări. Belle nu trebuia decât să fie ea însăşi şi să-şi închipuie că se adresează publicului ei. În schimb, Warren, prins de un mic grup de adulţi, suporta deja cu greu conversaţia. De când sosise în Franţa, îi fuseseră puse mii de întrebări despre cultura şi modul de a trăi americane, în aşa măsură, încât le putea selecta pe cele mai frecvente: Ce este un *home run*? Un *quaterback*? Chiar se ard *shamallows*? Chiuvetele chiar sunt înzestrate cu aparate pentru măcinat? Ce se înţelege prin *trick or treat*? Şi aşa mai departe. Unele îl mirau, altele nu, şi, în funcţie de dispoziţia în care se afla, i se întâmpla să combată anumite clişee sau să le întărească pe altele. În acea seară nimeni nu-i cerea să joace acest rol: dimpotrivă, se străduia să asculte interminabilele poveşti ale celor care vizitaseră Statele Unite, începând cu vecinul care se întorsese de la maratonul de la New York.

– După cursă, m-am dus să mănânc la Old Homestead Steak House, la intersecţia dintre strada 56 şi bulevardul 9. O ştii?

De când se născuse şi până împlinise zece ani, Warren fusese la New York nu mai mult de zece ori, la patinoar sau la magazinele de jucării, fără să uite acea vizită la spital pentru a consulta un specialist în astm, dar cu siguranţă că nu fusese într-un restaurant în care se servea carne la grătar şi nici măcar nu auzise numele, aşa că tăcu. Bărbatul nu aşteptă răspunsul.

– Când mi s-a dat meniul, mi s-a cerut să aleg între două feluri de mâncare: *steak less than a pound* şi *more*

than a pound. Mi se cerea să aleg între o bucată de carne mai mică de cinci sute de grame și una de mai mult de cinci sute de grame. Aveam stomacul gol după o cursă de patruzeci și doi de kilometri, așa că am luat *less than a pound* și am lăsat jumătate în farfurie.

Un altul profită de poveste ca să și-o plaseze pe a lui, amintirea unui prânz la Orlando.

– Eram singur pe aeroport. Am intrat într-o pizzerie și, citind meniul, am înțeles că erau trei feluri de pizza: *large*, *small* și *medium*. Mi-era rău foame, așa că am cerut *large*. Chelnerul m-a întrebat câți suntem. I-am spus că sunt singur. Pufnind în râs, m-a sfătuit să iau una mică pentru că oricum nu o voi termina. Și așa a fost: era cât o roată de camion!

Warren zâmbea îngăduitor, exasperat că nu putea fi răutăcios. Cantitatea felurilor de mâncare era tot ce ținea minte despre țara lui. Ca să-i confirme acest gând, un al treilea îl făcu să se întoarcă la New York, în Gara Grand Central.

– Mi se spusese că fructele de mare sunt nemaipomenite. Am mers la John Fancy's, despre care mi se povestise că este cel mai bun restaurant de pește din oraș. Decepție teribilă, nimic mai obișnuit, găsești produse mai bune la Taverne d'Évreux. M-am dus la gară ca să iau un rapid pentru Boston, unde trebuia să mă întâlnesc cu directorul comercial al firmei. Era ora unu, trenul meu pleca peste o oră. M-am plimbat pe la subsolul acestei gări enorme și dau peste Oyster Bar. Stridii mari cât o friptură! Cochilii cât o scrumieră! Nemaipomenit! Într-o gară? Warren, știi Oyster Bar?

Warren era gata să răspundă: *Aveam cinci ani când familia mea era hăituită prin toate cele cincizeci de state ale Americii!* Îi venea din ce în ce mai greu să suporte să fie considerat un viitor obez cu un IQ inferior unei stridii de la Oyster Bar, gata să sacrifice orice zeului dolar, o ființă incultă ce se credea în măsură să domnească peste restul lumii. Avea chef să le spună cât de mult îi lipsesc casa copilăriei sale și vecinii de acolo, prietenii din cartier și cât de mult îi lipsește steagul cu steluțe pe care tatăl său îl călcase în picioare de atâția ani. Warren se vedea prins într-un paradox de neînțeles: era în stare să plângă ascultând imnul Statelor Unite și, în același timp, se imagina creând un stat mafiot, punând la punct câteva probleme ce scăpau politicienilor și, de ce nu, având propria agățătoare pentru prosop la Casa Albă.

Ca să scape de această conversație, Warren era obligat, la fel ca și ceilalți, să aștepte singurul eveniment ce putea să creeze o diversiune: apariția tatălui său. Dar marele bărbat se lăsa așteptat, stând retras pe veranda cu storurile trase. Maggie simțea că e cuprinsă de furie. Fred o lăsase să facă toată treaba, iar grătarul nu era aprins. Numai invitații înțelegeau această absență, convinși că un scriitor, american sau nu, avea grijă cum să își facă intrarea.

Greșeau cu toții.

Fred Blake, în poziția Gânditorului, citea, emoționat, un paragraf care îl chinuise câteva ore. Se simțea atât de aproape de amintirile sale, încât dorința de a le așterne pe hârtie îl făcea să uite că patruzeci și cinci de persoane erau nerăbdătoare să-l cunoască.

Bunicul meu, născut în 1931, a condus una din cele două sute de mașini Cadillac închiriate de legendarul Vito Genovese pentru cortegiul funerar la înmormântarea soției sale. În 1957, tata, Cesare Manzoni, a fost invitat alături de cei o sută de capi veniți din toată țara pentru congresul de la Apalachin, care se terminase cu urmărirea unui tip. Sincer, eram destinat să cânt la chitară împreună cu hippioții? Mă vedeți pe mine în fața unui aparat de pontat într-o uzină de carton? Mă vedeți pe mine păstrându-mi datele pentru pensionare într-o cutie de pantofi? Aș putea să mă revolt și să-mi reneg tradiția, să devin cinstit numai ca să stârnesc mânia tatălui meu? Nu, am preluat afacerea familiei și, mai mult decât atât, de bunăvoie, fără să mă oblige nimeni, pentru că eram prea mândru. „Ai numai o viață", mi-a spus unchiul Paulie când mi-a dat primul meu pistol. Azi știu că greșea: mai puteam avea una. Sper că, de acolo unde este, nu vede că am ajuns un trist neica nimeni.

În acea clipă nu mai ținea să o facă pe scriitorul ca să epateze galeria, se simțea depășind prima etapă a unei munci care putea să dea poate un sens celor pe care le trăise, le suportase și îi făcuse pe alții să le suporte.

– Du-te și vezi ce face nenorocitul de taică-tău!

Belle o șterse pe verandă, unde îl găsi pe Fred nemișcat, aplecat peste mașina sa de scris, tăcut. O clipă crezu că murise.

– Te așteptăm, tată. Vii să faci focul ăla?

Se trezi din uimire, își trase fiica lângă el și o strânse cu putere în brațe. Ultimul capitol îl extenuase, confesiunea îl făcuse vulnerabil și, pentru prima oară după multă vreme, se simți teribil de reconfortat îmbrățișând atâta nevinovăție. Își făcură apariția, el strălucitor, Belle lângă umărul tatălui ei, mândră de el, iar capetele se întoarseră să-i privească. Salută invitații, se scuză pentru întârziere, găsi cuvintele potrivite pentru a-și binedispune vecinii. Se apropie de grătar, unde i se dădu un pahar de bordeaux pe care îl degustă cu înghițituri mici în timp ce pregătea focul, înconjurat de câțiva bărbați veniți să-i dea o mână de ajutor. În trei sferturi de oră, toată carnea va fi friptă și haita va fi hrănită.

Cei nelipsiți de la petreceri nu încetau să sosească, se anunțaseră vecinii vecinilor și totul părea că se transformă într-o chermeză. Surprinși de turnura pe care o luaseră evenimentele și de brusca popularitate a familiei Blake, locotenenții Di Cicco și Caputo îl sunaseră pe mobil pe Tom Quintiliani înainte să ia o hotărâre. Șeful se afla pe autostradă, venind dinspre Paris, și promise că sosește într-o jumătate de oră; între timp, le spuse să meargă la fața locului și să se amestece printre invitați. Așadar, își părăsiră postul de observație și veniră la petrecere fără ca cineva să le acorde vreo atenție. Richard, ca să semene cu un invitat, luă ceva de mâncare și începu fără nici o jenă să moțăie.

– Avem voie să facem asta?

– Dacă stai ca un prost, cu brațele încrucișate, ai să fii observat până la urmă.

Argumentul a fost convingător, iar Vincent dădu din coate ca să ajungă la *zitis*.

Malavita fu ispitită să-și facă și ea apariția, atrasă de zgomotul care ajungea la ea prin fereastra de aerisire. Păru că stă o clipă pe gânduri, atentă, cu ochii larg deschiși și limba scoasă. Hotărî că e mai bine să să se culce iar fiindcă numai niște motive nesuferite puteau să explice toată hărmălaia.

Seara ar fi putut să se scurgă în aceeași ambianță de veselie liniștită dacă Fred nu ar fi început să regrete violent. Să regrete *totul*.

Cinci indivizi, toți bărbați, stăteau în semicerc adunați în jurul grătarului, cu ochii fixați pe focul ce refuza să se aprindă în ciuda faptului că nu ploua, a materialelor sofisticate și a eforturilor stăpânului casei, un tip cu experiență în materie de grătar.

– Nu așa se procedează... E nevoie de mai mult lemn subțire, domnule Blake, ați pus cărbunele prea repede.

Cel care vorbise avea o pălărie pe cap și un pahar de bere în mână, locuia la două case distanță, nevastă-sa adusese o tartă cu măsline, iar copiii alergau în jurul bufetului țipând. Fred îl gratifică cu un zâmbet ce se dorea a fi amabil. Alături, un celibatar ce avea o agenție de voiaj în centrul orașului prinse ocazia din zbor:

– Nu așa trebuie procedat. Eu nu folosesc cărbunele de lemn, procedez ca la focul pentru șemineu: durează mai mult, dar jăraticul este de cea mai bună calitate.

– Nu așa trebuie procedat, adăugă un membru al consiliului municipal. Folosiți aprinzătoare pentru foc, e toxic și nu este cazul. De altfel, nici nu este eficace, aveți dovada.

Fără să o știe, Fred verifica o teoremă universală, formulată în acești termeni: De îndată ce un tâmpit încearcă să aprindă un foc undeva, vin alți patru să-i explice cum se procedează.

– Oricum, nu vom gusta astăzi din cârnații ăștia de ficat, râse cel ce vorbise ultimul și nu se putu abține să nu adauge: Nu o să aveți nici un succes cu burduful, eu folosesc un foen vechi.

Fred făcu o pauză, își masă pleoapele, pradă unei formidabile crize de violență. În cel mai neașteptat moment, Giovanni Manzoni, cel mai rău bărbat din câți existaseră vreodată, își recucerise ascendentul asupra lui Fred Blake, artist și curiozitate locală. Când cei cinci tipi îngrămădiți în jurul focului crezură de cuviință să spună că numai puțin spirt alb ar putea să fie de folos, Fred îl văzu îngenunchear și implorând iertare. Mai mult decât iertare, cerea să fie eliberat și să se isprăvească odată cu el. Giovanni mai văzuse așa ceva până atunci și nu putea să uite geamătul specific al omului care își cere moartea: un soi de horcăit asemănător bocitoarelor siciliene, un cântec blând pe care l-ar fi recunoscut dintr-o mie.

Nu i-ar fi trebuit mai mult de cinci minute ca să-l facă să cânte astfel pe tipul nonșalant ce își ținea brațele încrucișate la douăzeci de centimetri de el. Consilierul municipal ar fi cunoscut o agonie fără sfârșit, ghemuit într-un congelator, numai în maiou, așa cum i se

întâmplase de mult patronului sindicatului angrosiștilor de pește din New York, irlandezul Cassidy. Consilierul municipal ar fi scos-o la capăt mai bine decât Cassidy, care, cu țeasta zdrobită de o grămadă de piept de pui, bătuse două ore în perete înainte de a-și da sfârșitul și a-i scuti de așteptare pe Corrado Motta și pe Giovanni, care jucau cărți pe capacul congelatorului, așteptând să se întâmple odată.

Bărbatul cu pălărie, incapabil să-și imagineze la ce torturi nebănuite îi supunea Fred, spuse:

– Nu se va aprinde niciodată, probabil că au rămas urme de cenușă.

Fred reveni la amintiri de demult: avea douăzeci și doi de ani când șeful îi dăduse ordin să facă un exemplu din Lou Pedone, unul dintre mediatorii celor „cinci familii" care permisese ca o triadă chinezească să se implanteze în Canal Street în schimbul unui teanc gras de narcodolari. Drept răzbunare și pentru a da un exemplu, Giovanni dăduse dovadă de o imaginație extraordinară: capul lui Lou fusese găsit plutind în acvariul restaurantului Pagoda de Argint, situat la intersecția dintre Mott și Canal Street. Dar ce fusese și mai surprinzător? Faptul că trecuseră mai multe ore înainte să-și dea seama clienții că din acvariu îi fixează o privire sticloasă. Fred, care acum își pierduse răbdarea și aprindea mii de chibrituri sub ghemotoacele de hârtie, văzu capul bărbatului plutind în acvariu și pălăria lui caraghioasă la suprafață. Dar încercările sale nu se opriră aici; un alt tip, care fusese tăcut până atunci, luă burduful plin de autoritate, hotărât să rezolve situația fără să mai apeleze la Fred,

care își simțise încă de dimineață bărbăția pusă sub semnul întrebării. De data asta trebui să-și impună violent ca să nu-l apuce pe nefericit de păr, să-i stâlcească mutra de grătar și să-i înfigă în ureche o frigăruie ca s-o vadă ieșind pe cealaltă.

– Ah, domnule Blake, cu siguranță că ești mai priceput să faci fraze decât focul. Fiecare avem câte un talent.

Warren, la câțiva pași de grătar, în continuare ostatic al conversației despre bucătăria americană, se auzi punând o întrebare la care nu se gândise niciodată:

– Ce-i acela un hamburger?

– ...Adevăratul hamburger? Adică?

– Trebuie să existe o rețetă originară. Trebuie ketchup? Castraveciori murați? Salată? Ceapă? Carnea trebuie tot friptă? Muști din el sau îl tai cu furculița și cuțitul în două? Ce credeți?

Warren nu credea cine știe ce, dar răspunse ce-i trecu prin minte.

– Adevăratul hamburger american este gras, dacă îl vrem gras, este uriaș dacă vrem să facem exces, plin de ketchup dacă nu ai diabet. Se pun ceapă dacă nu-ți pasă că îți pute gura pe urmă și muștar amestecat cu ketchup fiindcă ne place culoarea, o foaie de salată dacă îți place ironia, iar dacă simți nevoia poți să adaugi brânză, șuncă prăjită, fâșii de homar și *shamallows* și va fi un adevărat hamburger american pentru că așa suntem noi, americanii.

În ceea ce o privea, Maggie își juca rolul admirabil: grătarul acesta nu însemna nimic în comparație cu petrecerile somptuoase pe care trebuise să le organizeze la

ordinul lui Fred. Atunci, totul se petrecea prin intermediul soțiilor care transmiteau invitația soțului lor și se obligau să anunțe toate persoanele interesate. Un grătar organizat de familia Manzoni nu era nimic altceva decât un simpozion al mafioților asezonat cu câteva cotlete. Se luau decizii pe care Maggie prefera să nu le cunoască. Ea însăși îl primise de două ori pe Dom Mimino în persoană, *il capo di tutti capi*, care nu se deplasa decât în caz de războaie între familii. În acele după-amiezi, trebuia ca totul să fie desăvârșit, ca totul să se desfășoare după un ritual liniștit într-un climat de camaraderie sinceră. Mai mult decât diplomație, trebuia să ai un al șaselea simț, să fii cu ochii în patru și să ai grijă ca bărbații aceia să poată să-și discute afacerile într-o discreție totală și uneori să stabilească soarta unuia dintre ai lor într-un bloc de beton. Pe Maggie o extenua un astfel de exercițiu. Ce mai putea să-i stârnească teama, după atâția ani, în mijlocul invitaților francezi, amuzați de lipsa ei de gust?

Între timp, focul se aprinsese, ceea ce pusese capăt sarcasmelor. Fripturile se frigeau alături de cârnați, degajând un miros ce stârnea pofta oamenilor care se îngrămădiseră în număr tot mai mare în jurul focului așteptând cu farfuria în mână. Fred se mai relaxase puțin, liniștit că reușise să aprindă grătarul în pofida răutăților din jur. Bărbatul cu pălărie scăpase ieftin; fără să o știe, tocmai trecuse pe lângă o moarte atroce care l-ar fi făcut celebru în liniștitul oraș Cholong. A fost chiar unul dintre primii care au gustat din friptură și nu s-a putut abține să-și dea cu părerea:

– E bună, domnule Blake, dar ar fi trebuit poate să mai aşteptaţi puţin ca jăraticul să fie destul de puternic înainte să puneţi carnea.

Fred nu mai avea încotro, bărbatul cu pălărie trebuia să moară în faţa tuturor.

Bărbatul cu pălărie nu ar fi supravieţuit în New Jersey nici două săptămâni: ar fi fost învăţat încă din copilărie să-şi ţină gura sau i s-ar fi tăiat cu un briceag ascuţit ca o lamă de ras, operaţiune care nu ar fi durat mai mult de un minut. În New Jersey, în faţa unor oameni de teapa lui Giovanni Manzoni, bărbatul cu pălărie caraghioasă şi-ar fi înghiţit toată îndrăzneala de şmecheraş, ar fi încetat să se mai uite pe deasupra umărului vecinului său numai ca să comenteze. În New Jersey, cei care aveau un răspuns la toate trebuiau să o dovedească imediat, iar cei care dădeau lecţii deveneau tot mai rari. Giovanni Manzoni apucă un vătrai de lângă grătar, îl strânse cu putere în mână şi aşteptă ca bărbatul cu pălărie caraghioasă să se întoarcă pentru a-l lovi în faţă ca să vadă cum îl răpune o moarte fulgerătoare.

Şi cu atât mai rău dacă Fred distrugea totul, dacă, omorându-l pe acest bărbat, punea în pericol viaţa alor săi, cu atât mai rău dacă se întorcea din nou la închisoare. Cu atât mai rău dacă în acea închisoare anonimatul său nu ar fi durat nici patruzeci şi opt de ore şi dacă Don Mimino ordona să fie lichidat. Cu atât mai rău dacă povestea familiei Manzoni ajungea din nou pe prima pagină a ziarelor cu titluri cu litere de o şchioapă şi Belle şi Warren nu ar supravieţui unei asemenea încrâncenări. Moartea şi ruina unei familii nu însemnau nimic faţă de

irepresibila dorință de a-l reduce la tăcere odată pentru totdeauna pe bărbatul cu pălărie caraghioasă.

Chiar atunci o mână se așeză blând pe umărul lui Fred care se întoarse gata să-l lovească pe cel care îl împiedica să lovească.

Quintiliani tocmai sosise. Drept, calm, cu o privire de preot. Simțise, mai bine decât oricine, furia crescândă a lui Fred, care, scos din fire, nu se mai putea controla. Știa cum să reacționeze față de această violență, o știa prea bine, unii dintre colegii săi din FBI văzând în asta un dar. Un dar prin care Tomaso Quintiliani nu făcea decât să-și refuleze vechii demoni. În vremea când își pierdea timpul pe Mulberry Street împreună cu gașca sa de prieteni, viața unui om se reducea la suma de bani pe care o avea în buzunar. Dacă nu ar fi fost conștiința care îl determinase să intre în rândurile FBI-ului, ar fi îngroșat cu aceeași hotărâre numărul celor din Cosa Nostra.

– Dă-mi ceva de băut, Fred.

Fred oftă ușurat. Spectrul lui Giovanni Manzoni se estompă ca la trezirea dintr-un coșmar și reapăru Frederick Blake, scriitor american stabilit în Normandia.

– Vino să guști din *sangria*, Tom, spuse el abandonând vătraiul.

*

Petrecerea durase ceva, iar Maggie căsca în așternuturi, gata să adoarmă de cum închidea pleoapele. Fred își puse pijamaua așezată pe marginea unui scaun, se lungi lângă soția lui, o sărută pe frunte și stinse lampa de

pe noptieră. După o clipă de tăcere, spuse privind în întuneric:

– Mulțumesc, Livia.

Nu îi spunea pe adevăratul prenume decât dacă se simțea dator. „Mulțumesc" includea o frază lungă ce începea cu: *Mulțumesc pentru că nu m-ai părăsit în ciuda a tot ce ai suferit pentru că știi că fără tine nu aș fi rezistat prea mult și îți mulțumesc și pentru...* și pentru multe alte lucruri pe care prefera să nu le spună – în general era peste puterile lui să spună mulțumesc. O simți cum adoarme, așteptă o clipă, se dădu jos din pat, își puse halatul și coborî pe verandă ca un hoț. Toată oboseala zilei dispăru. Se așeză în fața mașinii de scris, aprinse lampa și reciti ultimele rânduri ale capitolului.

Cât de mult regret orașul unde m-am născut și unde nu voi muri. Totul îmi lipsește: străzile, nopțile, libertatea mea în orice moment, prietenii care într-o seară puteau să te îmbrățișeze ca pe un frate, iar a doua zi să-ți tragă un glonț între ochi. Ei da, nu înțeleg de ce până și ei îmi lipsesc. Nu trebuia decât să mă servesc și totul îmi aparținea. Eram niște stăpâni, iar Newark era regatul nostru.

3

Instalatorul își amânase venirea de două ori, iar Maggie, implorându-l aproape, reușise să-l convingă să treacă în dimineața aceea. Or, chiar în dimineața aceea tocmai primise confirmarea unei întâlniri la Évreux pe care o aștepta de multă vreme. Fred, exasperat la gândul că trebuia să înfrunte singur un instalator, se refugie pe verandă.

– Las ușa deschisă, ar fi o tâmpenie să-l ratăm, zise Maggie în timp ce pleca.

Cu urechea ciulită spre intrare, revedea notele care trebuiau să ofere planul complet al capitolelor doi, trei și patru ale *Memoriilor* sale. Adică:

1. Anii *sciuscia*[1]
- cei patru ani de lucru împreună cu Jimmy
- pistele de curse de ogari
- transporturile Schultz

[1] Risipire (n. tr.).

- piața de legume din Pearl Street
- beneficiile reinvestite în uzina de excavare.

Portretul celor pe care i-am cunoscut atunci: Curtis Brown, Ron Mayfield, frații Pastrone.

2. Anii *a faticare*[1]

- acoperirea Excavation Works and Parteners, filialele ei
- fetele din cartierul Bonito Square
- călătoria la Miami (pactul de neingerință + urmări).

Și: Little Paulie, Mishka, Amedeo Sampiero.

3. Anii de familie

- întâlnirea cu Livia
- Don Mimino
- contractul cu Esteban
- pierderea East End-ului.

Și: Romana Marini, Ettore Junior, Cheap J.

În elanul său, se simți gata să continue cu următoarele capitole, dar soneria îi reteză tot avântul; un motiv în plus ca să-l deteste pe bietul meseriaș ce aștepta la ușă. Fred începu să regrete perioada în care diversele sindicate ale clădirii din New Jersey îl considerau un erou. Supunându-i, prin intimidare, pe toți marii întreprinzători din zonă ca să aranjeze afacerile clanului său, Giovanni Manzoni

[1] A suferi (n. tr.).

dobândise, fără să vrea, drepturi sociale la diferite corporații, printre care și cea a instalatorilor. Casele Manzoni din Newark beneficiau de instalații și o întreținere demne de Casa Albă.

Îl primi pe bărbatul mai degrabă corpolent și înalt, îmbrăcat cu niște blugi uzați și o cămașă decolorată care dădu ocol prin salon lăsând în urmă o dâră de praf de ghips. Didier Fourcade știa, printr-un savant calcul al parametrilor, să detecteze gradul de dependență tehnică al noului său client.

– Soția dumneavoastră mi-a vorbit de o problemă cu apă ruginită și mâloasă.

Fred dădu drumul la mai multe robinete ca să-l convingă.

– Nu sunteți singurii de pe aici în aceeași situație.

– Ce este?

– De când durează povestea asta?

– De cinci sau șase săptămâni. Ce este?

Bărbatul deschise robinetul de la bucătărie și lăsă apa ruginită să curgă din abundență.

– Aș putea să văd pivnița?

Fred știa ce îi vor auzi urechile de îndată ce bărbatul va vedea țevile: Aoleu! O consternare ce spunea multe despre gravitatea problemei, despre volumul de muncă de care va fi nevoie, despre iresponsabilitatea rezidenților, despre pericolele la care se expun țevile dacă sunt lăsate în acea stare, despre costurile astronomice și despre sfârșitul lumii în general. Bărbatul își stăpânise acest strigăt, un uguit sinistru, la nevoie repetat, teribil, ce i se inculcase în timpul pregătirii lui. Clientul, între spaimă

și vinovăție, se simțea în stare de orice numai să nu-l audă. Pentru Didier Fourcade, instalator, acest strigăt însemna salariul său, o mașină mai bună, plata studiilor pentru cea mică.

Dar Fred se lăsa greu înspăimântat. Dacă nu ar fi avut nici un talent, ar fi rezistat oricărei forme de intimidare. Să vrei să-l sperii era ca și cum ai încerca să muști un câine turbat, să zgârii o pisică cuprinsă de nebunie, să lovești un urs gata să atace. În timpul acțiunii nu se temea nici să fie umilit, nici să sufere, nici să fie omorât.

– Și atunci cum se explică apa asta scârboasă? întrebă el la capătul răbdării.

– Cum se explică, cum se explică... Ce vreți să vă spun? Pot fi o sumedenie de motive. Ați văzut țevile? Sunt complet ruginite. Le-ați lăsat în paragină.

– Ne-am mutat de două luni!

– Atunci ar trebui să vă plângeți foștilor proprietari, ei au lăsat țevile într-un asemenea hal, uitați-vă la mine, asta...

– Ce trebuie să facem?

– Bietul meu domn! Trebuie să refaceți totul. Probabil că instalația are mai bine de o sută de ani.

– Asta explică de ce apa are culoarea asta?

– Poate fi o explicație. Poate veni și de afară și atunci nu mai este de competența mea.

Fred s-ar fi mulțumit cu orice, o vorbă plină de speranță, un zâmbet sincer, o promisiune chiar și neîmplinită. Orice, cu excepția acelei autorități ce se folosește de puterea ei față de cei neputincioși. Fred cunoștea prea bine stilul acesta.

– Ce veți face? întrebă el, făcând apel la bunăvoința meseriașului.

– Acum, nimic. Am trecut fiindcă soția dumneavoastră părea că este în mare bucluc, dar nu se poate spune că este ceva urgent. Lucrez pe două șantiere și nu chiar aproape. Și mai am o inundație la Villiers, oamenii mă așteaptă, nu pot să fiu peste tot. La un moment dat, simt că nu mai pot.

– ...

– Mai stabilim o întâlnire. Vorbiți cu soția mea, ea se ocupă de asta. O să vă lase timp să discutați cu a dumneavoastră dacă doriți să faceți treabă bună.

Cea mai mare parte a răului fusese făcută: după ce crease neliniștea, urma abandonul. Lăsându-l pe bolnav să se descurce singur, Didier Fourcade se pregătea să audă muzica dulce a implorărilor. Vru să urce scara, însă Fred Blake, sau mai curând Giovanni Manzoni îl opri, închizând ușa pivniței înainte de a pune mâna pe ciocanul aflat pe bancul de lucru.

În timpul recreației de la ora zece, grupuri de elevi se jucau asemenea unor copii plini de o energie prea mult înfrânată, scoțând strigăte reținute de prea mult timp, excitați de soare și de gândul vacanței mari. Cei mai mici exersau arta războiului, cei mai îndrăzneți, pe cea a iubirii, iar cei mai mari, cu mobilul în mână, se ocupau de viața lor socială. Curtea pentru recreație trăia intens, zgomotos, era în plin avânt și nimeni, nici măcar

supraveghetorii, nu bănuia strania adunare ce avea loc într-un colț al spațiului acoperit.

Vreo duzină de puști de toate vârstele, așezați pe linia albă, așteptau în fața unei bănci pe care Warren stătea singur, cu brațele întinse pe spetează, privirea vag obosită, dar concentrată. Un singur băiat stătea în fața lui Warren cu brațele încrucișate și privirea în pământ. Ceilalți, așteptând să le vină rândul, ascultau dorințele prietenului lor care, rușinat și îngândurat, își căuta cuvintele. La treisprezece ani nu învățase încă să se plângă, în orice caz nu așa.

– ...La început, m-am străduit. Nu am nimic împotriva matematicii, iar la începutul anului nu am avut note proaste, numai că profu s-a schimbat. Și când a venit cel nou...

Warren, vag incomodat de hărmălaia din curte, oftă discret fără să-și slăbească atenția. Își încurajă interlocutorul să vorbească dând din cap aprobator.

– M-a detestat de la început. Pot să le cer colegilor de clasă să confirme. Am devenit calul de bătaie al acestui ticălos! Zâmbetul lui sadic atunci când mă scotea la tablă... Și notele pe marginea lucrărilor, ca să mă umilească... Într-o zi mi-a dat 2 și a adăugat: „Ca încurajare", dar nu cum le făcea și celorlalți: la mine a adăugat și un semn de întrebare. Și alte chestii numai ca să mă umilească. Le am, pot să le arăt!

Warren refuză propunerea mișcând mâna.

– ...Află ce are împotriva mea... I-am pomenit pe cineva... L-am și întrebat o dată, voiam ca lucrurile să se aranjeze. M-a pedepsit! Douăzeci de exerciții pentru

weekend, douăzeci! Fu-tu-i neamu'! Mama a venit să vorbească cu el, dar ticălosul s-a făcut că plouă. A încuiat-o pe mama! Și pe cine o să creadă ea: pe mine sau pe el? Atunci am muncit și mai mult decât alții, mi-am ținut gura, chiar când se lua de mine... Și, pe urmă, la ultima ședință, m-a terminat... Mutra mamei când a primit notificarea... „Propunere pentru repetenție"... Nu vreau să repet clasa a IX-a din cauza acestui nemernic!

Cuvintele i se blocau în gâtlej, vocea lui spartă era cea a nevinovăției ultragiate de nedreptate.

– Se vede că este adevărat ce spui, zise Warren. Numai că nu prea știu ce pot să fac pentru tine. Ce vrei de fapt?

– Dacă repet clasa, mă omor. Nu mi-aș reveni niciodată. Este mult prea nedrept. Vreau să se răzgândească, să fie de acord să trec într-a X-a. Asta e tot ce vreau. Să se răzgândească, atât.

Warren își ridica brațele a neputință.

– Îți dai seama ce îmi ceri? E totuși un prof!

– Știu. Și sunt gata să fac sacrificii. Cer dreptate, înțelegi?

– Da, înțeleg.

– Ajută-mă, Warren.

Și-și lăsă capul în jos în semn de ușurare.

– Nu mai suntem la început de trimestru, dar am să văd ce pot face. În zilele următoare, stai acasă, mergi numai la școală, timpul liber petrece-l cu familia. De rest mă ocup eu, spuse Warren după ce se gândi o vreme.

Puștiul își reținu un gest de triumf, cu pumnii strânși și zâmbind radios.

– Următorul! strigă Warren.

Un puștiulică ochelarist se plasă exact în locul pe care celălalt tocmai îl părăsise.

– Cum te cheamă?

– Kevin, dintr-a VII-a B.

– Ai vrut să mă vezi?

– Au fost furați banii pe care mama îi ține deoparte în dulap... Știu cine a făcut-o. Cel mai bun prieten al meu. Părinții mei mă bănuiesc pe mine. El neagă. Tata nu vrea să aibă nici o încurcătură cu familia lui și îmi zice că sunt un laș dacă am inventat o asemenea poveste. Dar eu știu. Asta nu poate să rămână așa.

*

Soția scriitorului. Lui Maggie chiar i-ar fi plăcut dacă nu ar fi fost prea multă vreme soția gangsterului, soția șefului de clan, soția unui mafiot, soția turnătorului de Giovanni Manzoni. După ce fusese toate astea, nici nu se mai punea problema să devină altceva și în nici un caz soția unui scriitor. Ceea ce o scotea din sărite era modalitatea odioasă prin care Fred își inventase o răscumpărare scriind negru pe alb lista abjecțiilor sale. Exista oare o modalitate mai perversă de a ieși cu fața curată? Nu înțelegea nici încântarea lui de a se închide în nenorocita aia de verandă, tocmai el care, spre deosebire de banda lui de golani, nu fusese interesat decât de locul său în ierarhia Cosa Nostra. Unora le plăcea să pescuiască, altora să facă sport, alții creșteau câini sau încercau să slăbească. El, nu. Nimic nu-l atrăgea în afară de căutarea unor noi

sectoare, a unor noi șmecherii care să-i permită să-i jumulească pe cei care își dădeau prea târziu seama că erau lefteri. De ce, după atâția ani, a trebuit să găsească puterea să se închidă ore întregi în nenorocita aia de verandă în fața unei mașini de scris vechi? Ca să împingă cinismul mărturisirii până la extrem? Ca să-și retrăiască faptele de arme și să facă nemuritoare titlurile sale de glorie? Era ca și cum ar avea nostalgia păcatului. Își înmuia pana în negreala sufletului său, iar cerneala asta nu se va usca niciodată. Dacă cei din jur erau gata să înghită o asemenea minciună fără să se sinchisească de preț, ea, Maggie, nu se lăsa păcălită.

Ajunsă cu zece minute mai devreme, își parcă mașina în strada Jules-Guesde din Évreux, își aprinse o țigară ca să treacă timpul și încercă și-și imagineze ironiile soțului ei dacă nu l-ar fi mințit în legătură cu motivul întâlnirii.

– Ce vrei, biata mea Maggie? Să-mi răscumperi greșelile? Și află că nu regret nimic și dacă lucrurile ar fi fost altfel, am fi rămas la noi acasă, acolo, cu familia noastră și toată echipa mea și am fi dus în continuare viața pe care o meritam pentru situația noastră în loc să mucegăim aici și lasă-mă să-ți spun că mă plictisești al naibii cu dorința ta de a o face pe sfânta.

Filiala Eure a Ajutorului Popular Francez caută voluntari pentru chestiuni administrative. Un anunț strecurat în *Le Clairon de Cholong*. Era nevoie doar de puțin timp, de puțin spirit practic și de multă motivație. Maggie se simți destinată pentru asta. Mâna lui Dumnezeu însemna ceva, ea se îndepărtase de El și nu mai credea în clemența și nici în pedeapsa Lui. Nebănuite rămân căile

Domnului, iar plăcerea răutăcioasă pe care El o avea ca să amestece căile nu o mai fascina pentru că obosise în cele din urmă. Să se străduiască să rămână misterioasă în ochii celorlalte ființe umane însemna tocmai să ascundă intenții dubioase. Atâta gravitate, atâta transcendență, atâta lipsă de măsură, de eternitate, totul în cea mai desăvârșită tăcere și fără cea mai neînsemnată explicație: Maggie abandonase lupta. La drept vorbind, îndrăznea să o mărturisească, Dumnezeu nu o mai emoționa. Nici coroana de spini, nici Capela Sixtină, nici Femeia în alb, nici marile orgi, nimic nu o mai emoționa la fel ca înainte. De acum, singurul miracol adevărat care o tulbura se rezuma la un cuvânt care acoperea sensul atâtor altora: solidaritate. Fenomenul apăruse în împrejurări aproape futile, trecând prin fața televizorului, ieșind de la un film, deschizând radioul ca să aibă un sunet de fond. Prima dată a fost o reclamă pentru asociație care nu se temea să-și clameze moralitatea și vocația de întrajutorare pe muzica viorilor; Maggie simțise cum îi dau lacrimile, acolo, în fața ecranului, prostește, ea care dorise să termine cu asta, dar care o lua de la capăt de fiecare dată când era prezentată reclama. Fusese acel film hollywoodian în care un tânăr își regăsește iubita datorită bunăvoinței unei mulțimi anonime; și aici lucrurile păreau dubioase, nu avea de ce să fie mândră, dar își simți inima bătând. Prin intermediul unui fapt divers, de fiecare dată când auzea vorbindu-se despre o mână de oameni reuniți în numele unuia singur, se simțea aleasă. Puțin câte puțin, începu să urmărească această emoție ca să-i identifice fiecare componentă până a le confunda între ele: spiritul de echipă,

apelul la generozitatea publică, luările de poziție în fața nedreptății, empatia pentru seamănul ei, lista nu se termina niciodată, dar nu conta, important era să te pui în slujba acestei idei de solidaritate și să acționezi conform mijloacelor ei. Un fel de a-i arăta lui Dumnezeu că și ființele umane pot face asta.

Fu lăsată să aștepte într-o sălită cu o masă pe care se aflau reviste. Înainte să stabilească întâlnirea, Quintiliani îi aduse la cunoștință reticențele lui.

– O asociație de caritate? Maggie, e meritoriu, dar nu e rațional. Nu se știe niciodată, poate fi vorba de presă, fotografii, nu știu...

– Am să fiu atentă.

– Ce părere are Frederick?

– Nu i-am spus încă nimic.

– Am să văd ce pot face, dar nu promit nimic. Știi că nu pot fi făcute publice nici numele și nici fotografia voastră.

În ciuda riscurilor, pentru Quint, inițiativa lui Maggie avea ceva pozitiv: încerca să se integreze în societate și prin asta se ocupa de toate chestiunile preconizate de Programul Witsec. Câteva zile mai târziu își dădea acordul de principiu pentru o perioadă de probă, urmând ca după aceea să ia o hotărâre.

O altă motivație, și mai intimă, o făcea pe Maggie să se facă utilă celor năpăstuiți. Deși destul de târziu, destinul îi dădea ocazia să plătească tribut originilor sale modeste, să se întoarcă la ele după ce încercase să le nege în fastul familiei Manzoni. Spre deosebire de Giovanni, fiul natural al Cosa Nostra, și prin urmare crescut în tradiția

profitului, a banilor și a modalităților de a câștiga mai mult, Livia se născuse într-o familie de muncitori care-și menținuseră acest statut toată viața. La aproape cincizeci de ani, își amintea de tinerețea ei de parcă tocmai ar fi părăsit cartierul East End, unde, înainte să ajungă să se omoare între ele, toate rasele se regrupau într-o singură națiune, cea a emigranților. O intriga alegerea inconștientă a acestor imagini care ieșeau acum la suprafață, ca ziua de vineri seara când tatăl ei îi dădea mamei sale salariul, într-un plic alb, bani din care trebuiau să trăiască până vinerea viitoare. Își amintea cât de mult le invidia pe surorile ei mai mari când plecau la cursurile de stenodactilografie; Livia urma să facă același lucru când împlinea vârsta cerută. Își amintea oră cu oră noaptea lungă și neliniștită în care fratele ei, muncitor într-o întreprindere de curățat țevi și șeminee, șterpelise o cutie de bijuterii dintr-un apartament plin de șeminee de marmură. În zori, tatăl ei mersese la comisariat după fiul său, iar tânărul Aldo își încheiase aici cariera lui de hoț. Își amintea și de trista zi în care fusese mușcată de un câine în cartierele celor bogați; nu exista nici o modalitate de a depune plângere sau de a primi niște bani. Își amintea mai ales de mama ei care, în fiecare zi, se temea pentru copiii ei și de tatăl său care se dovedea foarte discret la fiecare nou incident în cartier. Livia dorise să scape de toate astea măritându-se cu Giovanni.

O chemară înăuntru. Discuția nu dură mai mult de zece minute.

– Când puteți să începeți?

– Imediat.

*

Al Capone spunea mereu: „Obții mai multe lucruri fiind politicos și înarmat decât doar politicos." Fraza asta simplă explică pentru mine persistența de-a lungul secolelor a unui fenomen ca mafia.

Fred încetă să mai bată la mașină ca să reflecteze, dar această ultimă frază nu mai chema altele. Ce ar mai fi de adăugat la un lucru atât de evident și exprimat în atât de puține cuvinte? Asta era, fără îndoială, literatura. La ce bun să explice viitorilor posibili cititori ce anume vedea el atât de luminos aici? Toți prietenii lui din Newark ar fi înțeles fără alte explicații. Citându-l pe Capone, Fred își dădu seama cât de util putea să fie să-și întemeieze spusele pe gândirea unui maestru. Deodată, împinse carul mașinii de scris ca să înfrunte un nou paragraf.

La câțiva metri de el, Belle, goală-puscă în fața oglinzii, cu un metru de croitorie în mâini, lua măsurile superbului său trup fără să piardă nici o curbă. Chiar dacă-și cunoștea dimensiunile de bază, piept, talie, șolduri, indicele de greutate 20 și raportul talie–șolduri de 7, era curioasă de rest: lungimea palmei, a gâtului, a gambelor, a piciorului, înălțimea frunții, anvergura brațelor, distanța dintre ochi, unghiul dintre omoplat și subsuoară, distanța dintre sfârcuri etc. În toate cazurile, cifrele erau ideale.

La bucătărie, Maggie se agita în fața cuptorului. *Pasta agli e olio.* Degeaba spaghetele cu usturoi și ulei

erau specialitatea ei: nici soțul, nici copiii nu puteau să conceapă spaghete fără sos de roșii. Fred strâmba din nas în fața sosurilor sofisticate pe bază de ierburi sau carne ori chiar delicatese ca trufe, raci și tot ce trecea drept moft. Pentru paste era bun doar sosul roșu și atât.

– Știi bine că nu-mi place, zise el trecând prin bucătărie.

Maggie aștepta momentul crucial, secunda în care trebuie să pui spaghetele și usturoiul într-o cratiță, iar apoi să adaugi uleiul.

– De ce crezi că sunt pentru tine? Dacă ai chef de sos, ai putea să-l faci după-amiază, între două capitole.

– Pentru cine ai făcut pastele?

– Pentru cei doi tipi amărâți care sunt departe de țară și care, spre deosebire de noi, nu au făcut nimic ca să merite asta.

Maggie, fără să catadicsească să-i aștepte răspunsul, acoperi farfuria cu folie de aluminiu și ieși din casă îndreptându-se către Richard Di Cicco și Vincent Caputo, care, cu căștile la urechi, jucau cărți.

– A sunat cineva?

– Da, un oarecare Cyril, spuse Vincent. Nu vreau să mă amestec unde nu-mi fierbe oala, dar de o săptămână o sună pe Belle în fiecare zi.

– Habar n-am. Dacă credeți că se îndrăgostește, vă rog să-mi spuneți, băieți.

În loc să se supună FBI-ului, Maggie învățase să se folosească de el. În afară de stima reală pe care o avea față de Quintiliani și oamenii lui, Maggie nu se simțea spionată, ci protejată de ei. Numai familia unui șef de stat

putea să pretindă un asemenea tratament. La ce bun să scotocească în dulapul copiilor sau în buzunarele soțului? FBI-ul se ocupa de asta și Maggie nu se mai temea de miile de pericole ce sperie toate soțiile și mamele. Fără să fie mândră, dar și fără să-i fie rușine, învățase să folosească logistica sofisticată a Biroului pentru a-și rezolva problemele domestice. Măruntele lașități ale lui Fred, derapajele lui Warren, micile secrete ale lui Belle: Richard și Vincent nu-i ascundeau nimic.

– V-am făcut *paste agli e olio,* Vincenzo.

– Neveste-mii nu-i ies așa, n-am idee de ce, poate pentru că pune usturoiul prea devreme.

– Ce mai face?

– Zice că îi este dor de mine.

O asemenea mărturisire ar fi făcut absurdă promiscuitatea lor. Nu aveau nimic mai bun de făcut decât să se întâlnească într-o casă goală, pierduți într-un orășel normand la mii de kilometri distanță de casă? Gustară pastele cuprinși de nostalgie. Prezența lui Maggie le făcea mai bine decât mâncărurile ei, o femeie se ocupa de ei și le era când soție, când soră. Știau că este sinceră, încrederea transformându-se în timp într-o legătură prețioasă. Apărea și un puseu de reconfortare care îi făcea să uite ziua plină de necazuri, de regrete și de tăcere. Maggie îi ajuta să reziste și să treacă peste limitele conștiinței lor profesionale.

Ca să înțelegem angajamentul locotenenților Caputo și Di Cicco, trebuie să ne întoarcem cu șase ani în urmă, la „procesul celor cinci familii", așa cum îl botezaseră mass-media. Familia Manzoni, aflată în întregime în grija

Programului Witsec, devenise familia Blake, o familie obișnuită ce părăsea New Yorkul ca să se instaleze la Cedar City, statul Utah, un orășel cu zece mii de suflete, în mijlocul unui peisaj muntos ce domina o regiune deșertică. Orașul corespundea caracteristicilor de bază, suficient de intim ca să fie scutit de orice formă de criminalitate, destul de mare ca să poată fi păstrat anonimatul. Instalați în zona de vile a unui cartier de pensionari bogați, membrii familiei Blake au făcut față bruștei lor inactivități cum au putut. O ambianță stranie, de semidetenție, de totală nepăsare după toate acele luni de presiune. Cumpărături livrate la domiciliu, cursuri prin corespondență: familia Blake trăia retrasă, în indiferența vecinilor. Quintiliani nu-l slăbise pe Fred după terminarea procesului. Ales pentru tenacitatea lui ieșită din comun și pentru originea sa italiană, îi desemnase, din aceleași motive, pe Di Cicco și Caputo drept parteneri. Cei trei cunoșteau familia Manzoni mai bine decât oricine altcineva din convorbirile telefonice ascultate și din urmăririle fără sfârșit ce duraseră patru ani înainte de a-l prinde pe Giovanni. Programul de Protecție a Martorilor fixase două etape pentru reintegrarea lor: admiterea copiilor la școala din Cedar și o slujbă pentru Maggie în condițiile păstrării anonimatului.

Fără să mai vorbim de hotărârea pe care o vor dovedi cele cinci familii care controlau statul New York.

Fiecare dintre ele pierduse doi sau trei oameni la terminarea procesului, ca să nu mai pomenim de Don Mimino, al cărui batalion de avocați fusese redus la tăcere de nenumăratele dovezi referitoare la rolul lui de

lider al Cosa Nostra oferite de Giovanni Manzoni: lovitura de pumnal pe care Brutus i-a dat-o lui Cezar. Cele cinci familii cotizaseră fără să se uite la bani: orice individ care putea să furnizeze cea mai mică informație despre familia Manzoni urma să primească 20 000 000 de dolari. În paralel se crease un grup de patru sau cinci ucigași care să dea de urma familiei Manzoni. Enzo Fossataro, care asigura interimatul în fruntea familiilor, așteptând ca Don Mimino să-și desemneze succesorul, încheiase acorduri cu familiile din Miami, Seattle, Canada, California ca să creeze rețele de informații și de supraveghere. Fără să se teamă de consecințe, strecurase anunțuri, abia mascate, în mai multe ziare respectabile care, fără să fie vândute mafiei, aveau un serial ce avea să ducă la sporirea consistentă a tirajelor. În scurt timp, am asistat la un fenomen încă inedit pe teritoriul american: brigăzi ale morții, *Crime Teams* cum le botezase *Post*, au acoperit metodic toată țara, ajungând până în cele mai neînsemnate orășele, interesându-se în cele mai jalnice baruri, lăsând bacșișuri grase ici și acolo, dând numere de mobile. FBI-ul însuși nu cunoscuse acest grad de precizie în investigații, nici nu angajase o asemenea logistică pentru o anchetă. Intervenția lor căpătase forma unui cod: doi bărbați intrau într-un bar, desfăceau pe tejghea un ziar împăturit în patru ce lăsa să se vadă o fotografie a celor patru membri ai familiei Manzoni ce pozau zâmbitori în timpul marii parade din Newark. Bărbații nu mai trebuiau să adauge nimic, nici să mai întrebe altceva: ziarul mototolit căpăta brusc aspectul unui cec de 20 000 000 de dolari.

Dacă cele cinci familii erau gata să-și dea ultimul bănuț pentru asta, era mai mult o chestiune de supraviețuire decât de răzbunare. Lovitura primită de mafie după procesul lui Manzoni fusese atât de puternică, încât bazele sale fuseseră fisurate amenințând ca, pe termen mediu, să se prăbușească. Dacă un singur tip care regreta ce făcuse putea să cauzeze un asemenea dezastru, să fie eliberat cu binecuvântarea Curții și să-și încheie viața în rezidență supravegheată pe cheltuiala contribuabilului, asta acredita faptul că ideea de familie era pusă sub semnul întrebării și, prin urmare, toată organizația. Înainte intrai în rândurile mafiei printr-un ritual sângeros și o părăseai tot așa; azi, Manzoni călcase în picioare jurământul de fidelitate și se întindea în fața televizorului sau stătea cu fundul în piscină. O dată cu această imagine, dispăreau mai multe secole de secret și de tradiție. Or, Cosa Nostra nu-și putea pune în pericol imaginea și se pregătea de zile de derută. Trebuia să lovească puternic pentru a dovedi că mai exista și că intenționa să existe: supraviețuirea familiilor implica moartea membrilor familiei Manzoni. Asemenea unui cancer generalizat, *Crime Teams* se năpusteau asupra centrelor urbane, a satelor pierdute și traversau zone pe care nu le vizitaseră nici măcar funcționarii însărcinați cu recensământul. Nici o autoritate locală sau națională nu le putea opri înaintarea, să te plimbi prin oraș cu un ziar împăturit în patru sub braț nu era un delict. La șase luni după ce familia Blake se instalase în Cedar City, fuseseră văzuți indivizi necunoscuți ce se așezaseră la o masă într-un *coffe shop* din Oldbush, la șaptezeci

de kilometri de oraș, cu faimosul ziar la îndemână, gata să stea de vorbă cu localnicul care nu avea cu cine să discute.

– Nu putem face nimic să-i oprim? Quintiliani, reprezinți FBI-ul, ce naiba!

– Liniștește-te, Frederick!

– Îi cunosc mai bine decât voi! Merg chiar mai departe: dacă aș fi în locul lor și dacă aș da nas în nas cu nenorocitul care a făcut ce a făcut, aș ști cum să-mi fac plăcerea de a-l ucide. Aș fi poate deja în spatele ușii, gata să-l împușc. Chiar eu i-am pregătit pe unii dintre tipii ăștia! Nenorocitul vostru de program pentru protecția martorilor... I.e-au trebuit șase luni!

– ...

– Scoteți-mă de aici! E datoria ta, mi-ai promis.

– Nu există decât o singură soluție.

– Chirurgia estetică?

– Nu ar folosi la nimic.

– Atunci? O să anunțați că am murit? Nu o să țină!

Fred avea dreptate și Quint o știa prea bine. De când Hollywoodul pusese mâna pe acest scenariu, era inutil să pui în scenă moartea unuia care depusese mărturie. CN[1] nu ar fi crezut în moartea lui Fred decât dacă i-ar fi văzut cadavrul ciuruit ca o strecurătoare.

– Va trebui să părăsești Statele Unite, zise Quint.

– Spune-mi că nu am înțeles bine.

– Trăim într-o epocă cinică, Giovanni. Toată țara urmărește serialul intitulat „Cât timp vor mai supraviețui

---

[1] Prescurtare pentru Cosa Nostra folosită de FBI (n. tr.).

membrii familiei Manzoni?" Este un *reality show* ce pasionează trei sute de milioane de spectatori.

– Sfârșitul serialului va fi sfârșitul alor mei?

– Europa, Giovanni. Îți spune ceva cuvântul acesta?

– ...Europa?

– Procedură excepțională. Băieții lui Don Mimino pot să bată toată țara, dar nu pot scotoci întreg pământul. Nu au nici o practică în Europa. Acolo vei fi în siguranță.

– Ești gata să treci oceanul ca să-mi scapi pielea?

– Dacă ar fi după mine, aș da un telefon ca să te torn unuia dintre cei din *Crime Teams*, gratis, numai să văd cum o scursură ca tine primește în cap glonțul pe care îl merită. Numai că mort, ar însemna să oferim crimei organizate douăzeci de ani fără pedeapsă, tot așa pentru omerta, legea tăcerii, și tuturor prostiilor de genul acesta. În schimb, dacă plecați din țară, lista celor care depun mărturie va fi destul de lungă ca să mă ocup de ei o viață întreagă și să-mi asigur pensia. Washingtonul mă presează în direcția asta. Supraviețuirea ta este importantă pentru noi și ne ești mai de folos viu decât mort.

– Dacă asta e singura soluție, vreau să merg în Italia.

– Nici vorbă.

– Exilul nostru ar avea un rost, altminteri nu are nici unul. Lăsați-mă să-mi cunosc țara de origine. I-am promis Liviei încă din prima noastră zi de căsnicie. Bunicii ei erau din Caserte, ai mei, din Ginostra. Se spune că este cel mai frumos loc de pe pământ.

– În Sicilia? Bună idee! La fel de bună ca și cea de a te plimba pe străzile din Little Italy cu o pancartă pe care

stă scris: SĂ CRAPE ÎN PUȘCĂRIE LAȘUL DE DON MIMINO.

– Lasă-mă să cunosc Italia înainte să mor.

– Dacă te debarc în Sicilia, în zece minute vei fi ciuruit. Gândește-te la ai tăi.

– ...

– Vorbește despre asta cu Maggie, mai avem foarte puțin timp.

– Știu ce îmi va propune: Paris, Paris, Paris, toate femeile visează Parisul.

– Ca să fiu cinstit, am vorbit despre asta cu superiorii mei și Parisul este unul dintre orașele posibile pentru rezidență. Am mai luat în calcul Oslo, Bruxelles, Cadix, și am prefera Bruxellesul, nu mă întreba de ce.

Câteva săptămâni mai târziu, familia Blake locuia într-o casă liniștită în cel de al doilea arondisment din Paris. Odată trecute primele luni de adaptare – o viață nouă, o țară nouă, o limbă nouă – sfârșiseră prin a-și încropi un trai de zi de zi care, fără să-i mulțumească, le-a permis să-și revină după trauma acestei fugi. Înainte ca Fred să nu dea peste cap, de unul singur, Programul Witsec.

*

Cu mâinile în ghips, suspendate deasupra patului, Didier Fourcade, cel mai solicitat dintre instalatorii din Cholong, își privea soția dormind fără să îndrăznească să o trezească. Durerea se mai calmase sub efectul analgezicelor puternice.

Se revăzu dimineață, suferind ca un martir, împingând cu umărul ușile batante ale Spitalului Morseuil. Cu brațele ridicate, asemenea unei păsări incapabile să zboare, se prezentase la camera de gardă, stăpânit de sentimente de supliciu, rușine și spaimă.

– ...Mi-am zdrobit brațele.

– Amândouă?

– Mă doare, pentru Dumnezeu!

O oră mai târziu era în ghips până la coate, înfruntând întrebările unui intern ce se învârtea în jurul lui fără să-și ia ochii de pe radiografiile antebrațelor sale.

– Ați căzut de pe scară?...

– Am căzut de la etajul doi, pe un șantier.

– E ciudat, vedem aici puncte de impact, ca și când ați fi primit lovituri... ca niște lovituri de ciocan pe palme și pe antebrațe. Uitați-vă aici? Vedeți?

Didier Fourcade își feri privirea de teamă să nu i se facă iar greață. Îl urmăreau încă propriile urlete în timp ce psihopatul acela îi zdrobea mâinile. O ambulanță îl dusese acasă, cu brațele fixate în atele, și fusese adormit sub privirea deconcertată a lui Martine, soția sa.

În urmă cu douăzeci de ani se căsătoriseră, uimiți de faptul că voiau să se logodească la numai trei luni de când se cunoscuseră și totuși neputându-se împiedica s-o facă. Dar, ca pentru a compensa euforia primilor ani, eroziunea vieții de zi cu zi își pusese amprenta asupra lor mai rapid decât asupra altor cupluri. Fiecare dintre ei începuse să brodeze puțin, să-l introducă pe un al treilea în ecuație, să-și imagineze o clandestinitate, sfârșind prin a o trăi în realitate. Atâta vreme cât agresivitatea și disputele nu le

otrăviseră relația, rămăseseră împreună, în amintirea nostalgică a fericirii pierdute, dispuși să creadă că aceasta va reveni la cel mai mic imbold. După frenezia pe care o cunoscuseră trupurile lor, deprinseseră pudoarea într-atât, încât își creaseră deja reflexe: încuiau ușa sălii de baie, se întorceau cu spatele când celălalt se dezbrăca, își retrăgeau mâna când, din întâmplare, atingeau pielea celuilalt. Și de mulți ani se întrebau, în fiecare zi, dacă un cuplu avea chiar și cea mai slabă șansă de a supraviețui acestei mutenii fizice.

Acum o privea dormind, așa cum o făcuse în primele lor nopți împreună – un spectacol care îi oferea timpul necesar pentru a mulțumi Cerului că i-o trimisese pe Martine. Ea se odihnea în sfârșit, epuizată emoțional de acest accident care o silise să inventeze o serie de gesturi: să-l hrănească pe Didier cu linguriță, să-l steargă pe bărbie, să-i ducă paharul cu apă la gură. Ea, care nu fumase niciodată, aprindea o țigară pentru a o pune apoi între buzele soțului ei și a o lua de fiecare dată când amenința să cadă. Cum putuse să aibă așa o prăbușire înspăimântătoare? Și dacă i s-ar fi întâmplat ei prima? Ea, care visase de atâtea ori să-și regăsească libertatea, întrevedea acum pentru întâia dată posibilitatea de a-și trăi viața fără el, iar perspectiva o îngrozea.

Cu bravură, Didier înfruntase toate încercările zilei, până la ora două și șaptesprezece minute din noapte, când îl cuprinsese o teribilă mâncărime în zona perineului. Nu știa de unde luase boala asta de piele, cu vreo zece ani înainte, iar medicii îi spuseseră că la analize nu ieșise nimic, că totul era în regulă, că nu exista un tratament și că boala

va trece de la sine, așa cum apăruse – o irepresibilă nevoie de a se scărpina între coapse, din cauza transpirației și a căldurii, îl apuca o dată pe zi cel puțin. În timpul zilei, scărpinarea în zona respectivă se dovedea o problemă delicată și nu rareori se întâmpla să se retragă brusc în baie sau să urce în mașină, pentru a reveni apoi imediat. Unica modalitate de a-și asigura o liniște relativă era o toaletă minuțioasă cu un săpun dermatologic, urmată de uscarea perfectă și pudrarea, în zilele foarte călduroase, cu puțin talc în zona afectată, pentru a împiedica transpirația și a atenua mâncărimile. Instalator fiind, insistase să monteze în baie un bideu – spre marea uimire a soției lui, care nu-i înțelegea utilitatea, el fiind singurul care îl folosea (o veritabilă operă de artă acest bideu ultramodern, în care își investise toate cunoștințele în domeniu). Dimineața, la trezire, jetul de apă îi răcorea zonele pe care le scărpinase noaptea uneori până la sânge. Iar seara, pe timp de vară, făcea câte o baie de șezut – recompensă tardivă a unei zile în care transpirase și rezistase tentației de a-și duce mâna, în public, între coapse.

La ora două și douăzeci și trei de minute, mâncărimea deveni de nesuportat. Simțise cum se instalează încă de seara, dar rezistase ca un soldat ce își mușcă centura ca să uite de durere. Lupta lui se traducea în sudoare rece, un bizar tremur al umerilor, și întreg trupul îi cerea cu atâta putere o eliberare, încât nu mai ezită. Își trezi soția chemând-o pe numele mic, apoi o imploră să-i scarpine „perineul", cuvânt pe care, împreună cu „scrot", îl învățase de la dermatolog. Atâta precizie în vocabular îl făcu să ezite. Didier avea obiceiul să spună lucrurilor pe nume,

chiar și în prezența celor pe care abia îi cunoscuse. Acest „perineu" ascundea ceva, era o formulare eufemistică pentru „scarpină-mi testiculele", dar nu puse sub îndoială urgența situației. Martine se lăsă ghidată de soțul ei, își strecură mâna prin deschizătura chiloților, apoi sub testicule, gest pe care nu-l mai făcuse de mult. Didier urlă când simți cum mâna ei atinge punctul nevralgic:

– Mai tare!

Sentimentul de fericire pe care îl simți în acea clipă fu atât de intens, încât urmă o erecție.

*

Ca să-și împartă insomnia și să o transforme în distracție, Fred și Maggie au pus, târziu în noapte, o casetă. Ea se simțea vinovată că mințise în legătură cu Ajutorul popular, că are secrete față de monstrul acesta de soț pe care tot îl iubea. În ceea ce îl privea, Fred se simțea incapabil să răspundă cu toată sinceritatea la întrebarea pe care i-o pusese când se întorsese acasă: „Cum a mers cu instalatorul?"

Ceea ce îi făcuse lui Didier Fourcade ar fi putut să pericliteze fragilul echilibru pe care ea și Quintiliani încercau să-l instaureze. Fred nici nu-și putea imagina ce s-ar fi întâmplat dacă federalii ar fi aflat despre incident. Dar de asta nu trebuia să se teamă: teroarea din privirea lui Fourcade îi garantase că secretul a ceea ce se întâmplase în pivniță va fi păstrat cu sfințenie. Fred știa să provoace și să purifice teroarea aceasta așa cum reglezi frecvența ideală pentru un post de radio.

Între trei și șase, Maggie sfârșise prin a adormi sprijinită de umărul soțului ei. La sfârșitul genericului, fără să o trezească, puse încetișor capul soției sale pe o pernă și se duse pe verandă. Era pentru prima oară în viață când, în loc să distrugă, construia și, chiar dacă rezultatul era derizoriu pentru ceilalți, simțea că există în sfârșit.

În capitolul următor mă voi prezenta drept cel mai jalnic dintre toate gunoaiele care au făcut umbră pământului. Nu voi ascunde nimic, voi mărturisi fără să mă pun într-o lumină favorabilă și fără să încerc să mă absolv.

Veți avea o idee clară despre ticălosul ce sunt. Dar în acest capitol vreau să spun exact contrariul. Dacă cineva catadicsește să mă privească, sunt un tip bine.

Nu-mi place să provoc suferință inutilă fiindcă toate pornirile mele sadice sunt satisfăcute când provoc suferință care este utilă.

Nu i-am disprețuit niciodată pe cei care se temeau de mine.

Nu am dorit niciodată moartea nimănui (rezolvam problema înainte).

Întotdeauna fac față.

Îl prefer pe cel ce lovește celui care se bucură văzându-mă că lovesc.

Cel care nu mă contrazice să se aștepte numai la lucruri bune.

Chiar dacă îmi ceream partea, am reparat stricăciunile făcute de alții.

Când îmi controlam teritoriul, nu a avut loc nici cel mai neînsemnat furt pe stradă, oamenii trăiau și dormeau liniștiți.

Dacă am trăit „disprețuind legea", numai cei disprețuiți de lege nu mă vor judeca.

Nu am mințit niciodată pe nimeni atunci când am fost șef. Este privilegiul celor puternici.

Îi stimez pe dușmanii care joacă după aceleași reguli ca și mine.

Nu am căutat niciodată un țap ispășitor; sunt responsabil de TOT.

Fred scoase foaia de hârtie din carul mașinii de scris, se abținu să o citească, rezervându-și acest moment pentru mai târziu, și se întoarse lângă Maggie, unde adormi cu satisfacția datoriei împlinite.

4

Acum, scriitorul Frederick Blake se culca la ora la care se trezesc insomniacii, la ora la care copiii au coșmaruri, la ora la care amanții se despart. După ore lungi de muncă, îl convingea să meargă la culcare numai gândul că la trezire va reciti cele scrise. Înainte, ocupațiile sale nocturne variau în funcție de perioade sau de anotimpuri: fie se trezea ca să verifice munca unora, fie să-i tragă de limbă pe alții sau să-l aranjeze pe cel căruia îi sunase ceasul. Atât efort nu ar fi fost posibil fără iminența relaxării, având de ales între o nemiloasă partidă de cărți, femei ce acceptau orice și mai ales beții teribile din care ieșea drept ca un par înainte de a se îndrepta spre casă. De când depusese mărturie, Fred dormea ca un animal hăituit, un somn populat cu vise tulburi care îl făceau să semene cu un zombie a doua zi. Întâlnirea sa cu mașina de scris Brother 900 îi trezise iar gustul pentru tenebre. Pasiunea lui în fața paginii albe îi permitea să recreeze acea exaltare din trecut, de a regăsi aceeași intensitate. În acele momente, puțin îi păsa dacă îi vor supraviețui

cuvintele pe care le crea apăsând pe claviatura mașinii de scris.

În drum spre școală, Belle și Warren încercau să-și imagineze scena.

– Sunt trei luni de când se închide în nenorocita aia de verandă: probabil că își rulează tot vocabularul de mai multe ori pe zi, spuse el.

– Să spui că tatăl tău e un analfabet...

– Tata este un american obișnuit, ai uitat ce a fost. Un tip care vorbește pentru a se face înțeles, nu pentru a concepe fraze. Un bărbat care nu are nevoie să spună *dumneavoastră* când știe să spună *tu*. Unul care *este*, *are*, *spune* și *face*, căruia nu-i trebuie alte verbe. Un tip care nu *cinează*, nu *prânzește* și nu *supează* niciodată: mănâncă. Pentru el, trecutul este ceea ce s-a întâmplat înaintea prezentului, iar viitorul ceva ce va veni după prezent. La ce bun să complici lucrurile? Ai făcut o listă a lucrurilor pe care tatăl tău este în stare să le exprime folosind numai cuvântul *fuck*?

– Fără porcării, te rog.

– Nu-i vorba de porcării. În gura lui, *fuck* poate să însemne: „Dumnezeule, în ce bucluc am intrat!" sau „Băieții ăștia au să mi-o plătească într-o zi!", dar și „Îmi place tare mult filmul acesta." De ce unul ca el ar simți nevoia să scrie?

– Mie îmi convine că tata are o ocupație, îi face bine și în timpul ăsta ne lasă în pace.

– Mie nu-mi convine. Încearcă să ți-l închipui, noaptea, cu degetele sale groase alergând pe mașina aia de scris de rahat și datând dinainte de război. Iar când spun

„degetele sale groase", îmi imaginez că doar indexul trebuie că face toată treaba și toc, toc, toc, cam zece secunde între fiecare toc.

Greșea. Fred folosea atât indexul de la mâna dreaptă, cât și pe cel de la mâna stângă. Cu cel de la mâna stângă bătea tastele „t", „g", „b", cu cel de la mâna dreaptă „y", „h", „n", în mod egal, iar uneori bătea numai cu cel stâng cuvinte enervante precum „a regreta". Era ca un începător ce făcea o greșeală.

În timp ce copiii lui intrau în clasele lor, Fred, dormind profund, se visa în grădina vilei sale din Newark conducând mașina de tăiat iarbă. În mod ciudat, tundea gazonul în timpul comuniunii fiicei sale care aștepta ca tatăl ei să vină să taie tortul, un cub uriaș acoperit cu trandafiri roșii, cu ornamentul unui caliciu, două lumânări aprinse și *God bless Belle* scris cu sos roșu. În fața *palazzo*-ului lor din cărămidă roșie, dintr-o sumedenie de Cadillacuri coborâseră zeci de siluete elegante, majoritatea dolofane, femeile cu voalete pe față, bărbații cu o garoafă la butonieră și toți începuseră să-și piardă răbdarea așteptând ca Giovanni să catadicsească să coboare din nenorocita aia de mașină de tăiat iarba ca să taie tortul fetei lui: chiar că era cel mai nepotrivit moment să se ocupe de peluză! Belle și Livia, din ce în ce mai jenate, își cereau scuze tuturor, dar Giovanni nu observa nimic și făcea pe grozavul cu mașina lui de tuns iarba, distrându-se din când în când aruncând iarbă proaspăt tăiată pe rochiile acelor doamne. Râdea fără să-și dea seama că începeau să șușotească și că erau îngrijorați de atâta lipsă de respect. Nici măcar nu avusese grijă să se îmbrace potrivit unui

asemenea eveniment și purta espadrile, un pantalon maro din elastomer, un bluzon ca un paravan din nailon alb inscripționat cu marca vânzătorului mașinii de tăiat iarba. Invitații complotau, încercau să reacționeze și siluete neliniștite se apropiau de mașina de tuns iarbă. Undeva, foarte aproape, sună un telefon. Dar unde?

Fred scoase un mormăit trezindu-se din coșmar, își mișcă nervos brațele, telefonul țârâia continuu. Bâjbâi după el pe noptieră.

– Frederick?

– ...?

– Whalberg. Sper că te-am trezit, la voi cred că este ora unsprezece.

– ...E în regulă... bombăni Fred fără să fie sigur dacă se trezise.

– Sunt la Washington, telefonul este verificat. Quintiliani nu ne ascultă.

– ...Elijah? Tu ești?

– Da, Frederick.

– Felicitări pentru alegeri. Am urmărit asta de departe. Un vis vechi, vorbeai despre Senat sindicatului măcelarilor.

– Toate astea sunt acum departe, spuse el stingherit de evocarea acelei perioade.

– Se spune și că ești consilier special al președintelui.

– Ei... mi se întâmplă să fiu invitat la Casa Albă, dar numai pentru petreceri plicticoase. Vorbește-mi despre tine, Frederick. Franța!

– Are și părțile ei bune, dar nu mă simt acasă. *There's no place like home* cum se spune în *Vrăjitorul din Oz.*

– Ce faci toată ziua?

– Nu mare lucru.

– Se pare că... scrii.

– ...?

– ...

– Numai ca să treacă vremea.

– Cică ți-ai scrie *Memoriile*.

– E prea mult spus.

– Cred că e un lucru bun, Frederick. Simt că poți să faci asta. Și..., merge?

– Câteva pagini, la grămadă.

– Și povestești... tot?

– Cum aș putea să povestesc tot? Dacă vreau să fiu crezut, trebuie să rămân dincoace de adevăr, altminteri o să trec drept un născocitor de povești.

– Prin urmare vrei să fii citit?

– Nu mă gândesc să public, ar fi pretențios. Cel puțin, nu încă.

– Frederick... discuția asta nu mă face să mă simt prea în largul meu...

– Liniștește-te, Elijah, singurele nume adevărate sunt ale morților. Iar episodul cu transportul de la PanAm și camioanele sale cu congelatoare a fost cosmetizat puțin, fii fără grijă.

– ...

– Nu am să pierd și ultimii ani pe care-i mai am, Elijah. Atâta vreme cât FBI-ul se îngrijește de mine, atâta vreme cât îmi asigură securitatea, la ce bun să caut să-mi fac singur probleme?

– Înțeleg.

– Dacă veteranii hotărăsc să mai facă o a enșpea comemorare la Omaha-Beach, vino și trage-mi cinci gloanțe.

– Bună idee.

– Pe curând, Elijah.

Fred închise telefonul pe deplin liniștit. La Senat, printre miniștrii și chiar la Casa Albă, începea să câștige teren reputația lui de scriitor. Unchiul Sam o hotărâse.

*

Lungit pe o bancă pe care nu voia nimeni să se așeze, Warren nota într-un carnețel tot ce-i trecea prin cap. Suntem în 3 iunie, prin curtea liceului bate un vânt de libertate, cei mai mici își pierd vremea prin curte, cei mai mari rămân acasă ca să recapituleze, unii invadează peluzele și se joacă de-a îndrăgostiții, alții încearcă să rechiziționeze instalațiile sportive ca să poată organiza întâlniri teribile de fotbal sau de tenis. Însă tradiția vrea ca cei mai motivați să se consacre serbării de sfârșit de an școlar.

Orașul Cholong-sur-Avre respecta din totdeauna tradiția de Saint-Jean și oferea în Piața Libération, mai mult decât pentru obiceiurile locale, o adevărată serbare câmpenească în weekendul de dinainte de 21 iunie. Administrația liceului profita de asta pentru a invita în sala de festivități părinții elevilor la un spectacol pus la punct de progeniturile lor și pentru toți era o onoare întâlnirea asta. Distracția începea cu un cor, continua cu un scheci interpretat de elevii de la cercul de teatru și, de vreo doi–trei ani, se termina printr-un film realizat de elevii

din ultimul an. Orice idee era bine-venită, toate energiile erau primite și cei care preferau să ia cuvântul fără să urce pe scenă participau la redactarea de acum celebrei *Gazette de Jules-Vallès*, ziarul școlii. Aici găseai cel mai bine notate texte ale anului, articole scrise de voluntari, jocuri, rebusuri, șarade inventate de copii și două rubrici de benzi desenate retușate de profesorul de desen. Se exprimau cei care credeau că nu știu să o facă și, în fiecare an, se descopereau câteva talente. Aici îl așteptau pe Warren la cotitură.

– Scrie-ne ceva în engleză. Câteva rânduri amuzante, pe care să le înțeleagă toți, un joc de cuvinte simplu, ce vrei.

Un joc de cuvinte... Ca și cum puștii din Cholong, sau chiar profii de engleză blindați de diplome ar putea să înțeleagă ceva din umorul din New Jersey! Un amestec de cinism și derizoriu ce se născocește cu pumni în gură, în fuziunea tuturor raselor, pe un fond de disperare urbană! Taman contrariul Cholongului! Umorul acesta era uneori singura avere a celor marginalizați, singura lor demnitate. La Newark, o replică iscusită te putea scuti de o lovitură de cuțit în coaste sau te consola că ai primit-o. Umorul acesta nu-i citise pe clasici, dar clasicii știuseră să se inspire din el. O doză bună de ironie, o fărâmă de eufemism, un rest de nonsens, un dram de litotă și partida era jucată, dar ca să o joci trebuia să-ți fie foame și frică, să te fi târât prin canale și să fi primit tot felul de lovituri. Și, asemenea unei împușcături ce-și ratează ținta, o replică prost plasată se dovedea, cel mai adesea, fatală.

Warren, în pană de inspirație, se lungi pe bancă și își scotoci printre amintiri. Se revăzu la Newark, la un unchi sau la o mătușă, într-o casă plină de oameni, nu foarte primitoare în ciuda bunei-dispoziții din jur.

E vorba, desigur, de o căsătorie, de un eveniment fericit. Veri și verișoare în costumașe și în rochițe. Warren stă retras, atras de adulți și mai ales de prietenii tatălui său, eroul. Departe de a-și imagina activitățile lor, dar admirându-le statura, felul în care își țin capul, aspectul de uriași. Mereu printre ei, veseli, ironici, ca niște copii mari ce sunt. Warren se simte deja unul de-al lor. Se îndreaptă spre ei, fără să se lase văzut, ca să-i audă vorbind, să le surprindă poate secretele. Se face uitat, se strecoară printre mobile. Nu se apropie prea mult de centru, unde tronează un omuleț ciudat, mult mai bătrân și mai slab decât ceilalți, cărunt, cu o pălăriuță pe cap. Dacă nu ar fi avut pălăriuța, ar fi stârnit frică. Warren, auzind cum i se adresează tatăl lui, coborând tonul, știe că este vorba de cineva important. Așadar, el este Don Mimino despre care chiar și cei mai mari șefi vorbesc respectuos. Warren, sfâșiat între frică și admirație, ciulește urechile. Bărbații discută despre operă. Uneori, tatăl său ascultă operă și în anumite seri aproape că lăcrimează din pricina asta. Trebuie să fie din cauza limbii italiene. Don Mimino întreabă ce se joacă la Metropolitan Opera din New York.

– Nu are să vă placă, Don Mimino, se joacă *Boris Godunov*, e scrisă de un rus, i se răspunde.

– *Boris Godunov? If it's good enough for you, it's good enough for me*, replică imediat Don Mimino. Ce-i bun pentru tine e bun și pentru mine.

Şi toţi bărbaţii izbucnesc în râs.

Ce furtună în mintea unui copil de cinci ani! *Godunov* devenise *Good enough*. Cuvintele, stâlcite, căpătaseră un sens nou, iar acest sens nou se născuse cu viteza luminii. Warren simţise aproape fizic o senzaţie de perfecţiune, o imbricare ideală a gândirii sale, conştientizarea frumoasă şi brutală a propriei sale inteligenţe. Prinzând din zbor o vorbă de duh, se întâmplase ceva asemenea unei dezvirginări, cuvântul şi ironia fuzionaseră, gândirea se amestecase cu balistica şi totul îi provocase o plăcere neobişnuită. Fără să mai fie nevoie să se ascundă după fotoliu, Warren îşi câştigase locul în breaslă. Felul său de a-l privi pe omuleţul slab şi cărunt se schimbase brusc: Don Mimino tocmai le închisese gura la toţi, printr-o singură frază, le dovedise tuturor eterna sa agerime a minţii şi îşi reafirmase rolul de şef al clanului. Nu exista nici un dubiu că cel care poseda o asemenea armă era invincibil. Pentru Warren, nimic nu mai era ca înainte, nici nu se mai punea problema ca să nu surprindă toate piedicile şi toată puterea conţinute în cuvinte. Urma să deprindă repede această artă de a surprinde lumea printr-o frază, două scurte, de a-i da un sens pentru ca, la urma urmei, să-i confere o perspectivă.

Ani buni mai târziu, privirea asta de la distanţă îl ajutase în parte să depăşească evenimentele traumatizante ale exilului său şi să se pună la adăpost în spatele unui refugiu de ironie: era felul său de a rămâne newyorkez.

Azi, cu carneţelul în mâini, întins pe bancă, acest *Good enough* i se părea aproape laborios, exact ce trebuia ca să scape de corvoada pentru o fiţuică tembelă. Profii

aveau să-l felicite pentru acest tur de forță. Urma chiar să-și asume paternitatea. Cine ar îndrăzni să i-o conteste?

*

Fred, mergând în amonte pe lângă Avre, înainta anevoie prin noroiul care i se lipea de cizme până la gambe. Pe celălalt mal, un pescar cu undița cu momeală, țeapăn ca un par, în hainele lui impermeabile de culoare verde, îi făcu semn cu mâna. Îl ignoră și își continuă drumul, cu fața zgâriată de ramurile de muri, ținându-și o mână în dreptul inimii, cu răsuflarea tăiată după atâtea luni de sedentarism. Sub pretext că vrea să ia aer și să iasă puțin din verandă, Fred îi smulsese lui Di Cicco aprobarea de a se plimba prin pădure. Cu un dram de sarcasm, G-man îl văzuse plecând, echipat cu cizmele de cauciuc și cu vesta de camuflaj, gata să înfrunte natura normandă pentru prima oară. Fred ar fi renunțat bucuros la plimbare, căci o excursie în pădure nu-i evoca nimic exaltant. În Newark, rarele sale experiențe bucolice se terminau în general lângă o groapă de doi metri lungime și de trei metri adâncime, cel mai adesea pentru a îngropa un tip plin de sânge, care nu mai avea forța de a-și săpa mormântul. Giovanni și unul din oamenii săi înarmați, cu o lopată și un târnăcop în mâini, dovedeau răbdare în fața situației neplăcute, trăncăneau ca să uite de efort, visând la un bourbon într-o cârciumă cu fete.

Un drum desfundat, de netrecut, îl făcu să renunțe să meargă de-a lungul râului; se hotărî, nu fără să continue să bombăne, să o taie direct prin câmpul de grâu.

Dacă fusese învățat încă din copilărie să culeagă fructe sălbatice în jungla urbană, nimeni nu-i spusese nimic despre răbdarea și umilința față de pământ. Fred știuse întotdeauna să recolteze fără să semene și să mulgă fără să trăiască. De teamă să nu se rătăcească, urmă drumul de țară cam un kilometru înainte să vadă pancarta pe care o căuta: CARTEIX FRANȚA, UZINA DIN CHOLONG, ACCESUL PERMIS NUMAI ANGAJAȚILOR.

Uzina era nouă, nu foarte mare și deja murdară în pofida culorii sale, alese anume pentru a se confunda cu jegul. A fost nevoie de asfaltarea a două alei pentru a ajunge la parcări, una pentru camioane, alta pentru angajați, și să se ridice un gard de cinci metri înălțime în jurul clădirii ca să fie împiedicat accesul persoanelor străine – Fred se întrebă cine ar fi putut să aibă ideea tembelă de a se aventura până aici. Pe acoperișul clădirii principale se afla logoul fabricii de îngrășăminte Carteix, într-un oval alb ce avea forma unui C.

Ca să încerce să explice problemele țevilor sale, Fred dovedise răbdare, curiozitate și o reală bună-credință, fiind mirat să descopere în el însuși toate aceste calități. Trista vizită lui Didier Fourcade, instalatorul, îl provocase să dezlege misterul apei împuțite. În vremea în care Giovanni Manzoni cerea răspunsuri, le obținea fără să recurgă la violență, adesea aceasta fiind inutilă. Se impuneau mereu ingeniozitate, erau mereu inventate metode noi, dar ceea ce conta era doar rezultatul. Cum să accepte astăzi că i se ascunde adevărul? Nu după trecutul său mafiot din care păstrase cele mai dureroase secrete. Nu după

ce cunoscuse mecanismul FBI-ului. Nu după ce devenise el însuși un secret de stat. Nu după ce-i neliniștise el însuși pe pietonii ce se învârteau în jurul Casei Albe. Azi, cine îndrăznea să-i impună un secret atât de mare ca nămolul ce îi curgea cu regularitate de la robinet? După ce făcuse anchete printre vecini, în urma cărora dedusese că problemele lor legate de apă erau legate de uzina Carteix, Fred încercase mai întâi să elimine bârfele. Maggie se adresase primăriei care o trimisese la alți instalatori care cunoșteau problema, dar nu puteau să o rezolve. Îi ceruse lui Quintiliani să se intereseze de uzina de purificare a apei. Tot nimic: era nouă și performantă. Fred, exasperat de toată această inerție din jurul problemei sale, avea nevoie, în lipsa celui răspunzător pentru toate astea, de o explicație rațională. Nimic nu i se părea mai insuportabil decât impresia că se lovește de instituții găunoase, de birouri goale, de servicii care pasau vina de la unul la altul, iar modalitatea asta implicită și administrativă de a-l trimite la dracu' îl scotea din minți.

Vecinii din cartier, victime ale acelorași ofense, îi făcuseră istoricul propriilor demersuri. Pe lângă faptul că apa avea uneori culoarea și mirosul unor dejecții, în unele familii apăruseră și probleme de sănătate (deranjamente stomacale, migrene), astfel că oamenii se uniseră într-o asociație de protecție. După mai multe luni și numeroase reclamații, unele adresate Ministerului Mediului, reușiseră să trimită apa pentru analiză la laboratorul departamental. Rezultatele obținute arătau „o concentrație de bacterii în exces", „un grad mare de poluare bacteriană", concluzia fiind că parametrii microbiologici

ai apei nu se încadrau în normative. Informată asupra acestui fapt, primăria s-a văzut nevoită să intervină, dar în loc să ordone o anchetă serioasă care să ajungă la originea răului, i-a cerut agentului municipal să toarne clor în bazinul de colectare a apei. După aceea, analizele efectuate au relevat o apă care se încadra în parametrii legali, ceea ce a dus la închiderea dosarului. Dar oamenii au mers mai departe, ajungând la singura concluzie plauzibilă: uzina Carteix, înainte de a amesteca îngrășămintele de sinteză cu cele naturale, spăla bazinele cu apă prelevată din Avre, evacuând apa poluată în bazine subterane, care nu erau bine etanșeizate. Așa se făcea că apa murdară ajungea în pânza freatică ce alimenta Cholongul cu apă potabilă.

În ciuda reclamațiilor și a amenințărilor cu darea în judecată, locuitorii cartierul Favorites nu reușiră să facă nimic. Procesul trena de doi ani și nimeni nu se neliniștea: nici primăria, nici industriașii, nici măcar DDASS[1], care se declara neputincioasă. *Le Clairon de Cholong,* sastisit, trecuse la alt subiect de actualitate. Descurajați, oamenii îi îmbogățeau pe vânzătorii de apă îmbuteliată.

Plin de energie, Fred nu căuta un țap ispășitor, ci încerca să se agațe de ceva concret, pentru ca ulterior să poată să ia o decizie. Era gata chiar să facă pe cetățeanul conștient de civismul său și să semnaleze o problemă de fasonaj, o eroare umană, o problemă tehnică ce scăpase specialiștilor. La urma urmei, puțin îi păsa de Carteix, de

[1] Direction Départementale des Affaires Sanitaires et Sociales – Direcția Departamentală pentru Afaceri Sanitare și Sociale (n. tr.)

scopurile ei, de poluarea pe care o producea; ce avea el, Fred, de împărțit cu poluarea, cu degradarea mediului, cu profitul? Scopul scuză mijloacele și întotdeauna scopul erau banii, înainte de orice, mai presus de orice și asta fusese logica după care se condusese prea multă vreme ca să o pună sub semnul întrebării tocmai acum. Nu încerca să-și bage nasul în afacerile nimănui, pur și simplu voia să fie cu inima împăcată. Avea uzina Carteix de a face cu apa scârboasă ce curgea la robinete? Oamenii spuneau că da, dar el avea nevoie de o dovadă.

Într-o primă etapă, făcu turul uzinei care, în mijlocul săptămânii, părea pustie. Merse de-a lungul grilajelor ce mărgineau parcarea pentru livrări, unde se înălța un zid de câțiva metri. Ajunse la un depozit neacoperit, unde se aflau rezervoare și bazine din metal, vopsite în albastru, roșu și verde, inscripționate cu logourile diverselor companii de ulei și esențe. În partea de nord a uzinei, văzu cărucioare pline de cuburi enorme ambalate în plastic alb și crezu că e vorba de marfa care aștepta gata să fie încărcată. Ceva mai departe, în extremitatea clădirii principale, se aflau trei containere enorme din metal a căror formă amintea de silozurile pentru cereale și al căror conținut se deversa direct în interiorul uzinei. Fred își încheie rondul în fața grilajului închis de la intrarea personalului din parcarea pustie.

Și cruciada sa trebuia să se încheie aici.

Fără nici un gest, fără luptă, fără să negocieze, fără să fi tratat, fără să fie nevoie să convingă, fără să se lase convins. Fără să fi înțeles la ce anume serveau aceste tone de metal, nici beneficiul pe care îl puteau aduce. Fără să fi

întâlnit pe cineva, un funcționar care să-l trimită la superiorul lui, care l-ar fi trimis la un director. Fred era gata să meargă până la cel mai înalt nivel.

Descurajat, se așează pe jos, pe pietriș, cu spatele lipit de bariera metalică. Rămase o vreme cu brațele încrucișate, gânditor, fără nici un adversar, destabilizat în logica sa agresivă. Învățase ceva în existența lui de gangster: în spatele oricărei structuri, oricât de reușită ar fi fost, se găseau mereu oameni. Oameni pe care îi puteai întâlni pe stradă, oameni ale căror nume erau cunoscute de toți, oameni care nu-și acopereau fețele, oameni aparent invulnerabili și totuși slabi fiindcă erau oameni.

Uzina Carteix era una din numeroasele filiale ale unui important grup ce își avea sediul la Paris, care el însuși era una din subdiviziunile unei ramuri dintr-un conglomerat împărțit într-o multitudine de sectoare, prins într-o multitudine de holdinguri și într-un păienjeniș de subvenții încrucișate, un imperiu tentacular ce profita de complezența diverselor guverne și al cărui consiliu de administrație nici nu bănuia existența insignifiantei uzine Carteix care putea să cedeze de la o zi la alta, victimă a unui arbitraj, a unui program de suprimare a investițiilor venite dintr-o țară în care nu se vorbise niciodată despre câmpiile normande mărginite de garduri vii.

Fred avea acum dovada: această lume în care era condamnat azi să trăiască, cea a legalității și a moralei, era plină de piedici întinse de dușmani nevăzuți împotriva cărora era ridicol să lupți. Și atâta vreme cât enorma pată de tablă ondulată și produse toxice rămânea instalată în mijlocul pădurii, atâta vreme cât nu era posibil să ajungi până

la marele boss în persoană, Fred se lovea de ceea ce se temea cel mai mult: arbitrariul.

Așa cum stătea pe jos, se simți mizerabil de uman. Erau puține lucruri adevărate la drept vorbind. Și detesta să-i fie amintite.

*

La Cholong-sur-Avre nu existase niciodată o adevărată sală de cinema. Cu fiecare generație, un voluntar se ocupa de vechiul cineclub găzduit de sala de festivități a primăriei. În ciuda avertismentelor câtorva aleși („E zadarnic!"), vreo cincizeci de fideli veneau indiferent de program, motivați de două ședințe pe săptămână, cât să fie rentabilizată operațiunea și să li se dovedească nemulțumiților că greșesc. Alin Lemercier, pensionar din învățământ și etern cinefil, programa filmele, concepea fluturașii și modera discuțiile ce urmau proiecțiilor. Pasiunea lui pentru cinema provenea de la acei împătimiți care bătuseră drumurile ca să facă proiecții cu filmele lui Marcel Carné și Sacha Guitry, prin garaje și holuri de primărie, acei nebuni care mergeau să-și găsească un public pe câmp, în bucătăriile fermelor și care nu erau interesați de bilete fiindcă nimeni nu plătea, pentru că nu acesta era scopul. Cei fermecați de lanterna magică râdeau la apariția lui Michel Simon în *Boudu* și plângeau la finalul *Fructelor mâniei*. În amintirea acestor momente, Alain Lemercier preluase ștafeta la Cholong și programa un cinema de autor, clasici uitați, pretexte pentru dezbateri ce reținea în sală majoritatea spectatorilor. Cel mai adesea

invita pe cineva susceptibil să dea o interpretare deosebită; nu fusese uitată seara care făcuse să se umple mai mult de jumătate din sală cu prilejul proiecției *Carelor de foc*, povestea a doi semifondiști care nu încetează să se înfrunte. Alain invitase o celebritate locală, pe domnul Mounier, a cărui carieră de alergător prinsese din nou avânt cu ocazia Jocurilor Olimpice ale vârstei a treia. Într-o altă seară memorabilă, izbutise să aducă de la Paris un specialist în copii supradotați pentru o dezbatere pasionantă în jurul unui film ce povestea despre un retardat devenit brusc un geniu. Iar dacă nu avea un invitat, Alain încuraja întrebările și ținea să răspundă celor care aveau o părere: era moderator.

Instalarea la Cholong a unui scriitor newyorkez era un pretext ideal pentru un clasic american. Fără să mai stea pe gânduri, Alain puse mâna pe telefon ca să-l invite pe Fred și evocă momentele fericite ale micii sale afaceri cu filme.

– Ar fi o mare onoare pentru noi dacă ați accepta să fiți viitorul nostru invitat.

O dezbatere într-un cineclub? Fred? El, pentru care un film nu era de conceput fără o bere, fără tasta „Pauză" ca să meargă să caute prin frigider? El, pe care îl plictiseau exploziile și împușcăturile? El, care adormea la scenele romantice? El, care nu izbutea să citească și subtitrarea și să privească și imaginile în același timp? O dezbatere într-un cineclub?

– Despre ce film este vorba?

– M-am gândit la *Comme un torrent* de Vincente Minnelli, din 1959.

– Care este titlul original?

– *Some came running.*

– Îmi spune ceva... Cu Sinatra sau Dean Martin?

– Cu amândoi.

Fără să-și dea seama, Alain Lemercier punctase. Pentru un italian din New Jersey, conectat *a fortiori* la Onorevole Società, Frankie ți Dino aveau statutul unor eroi.

– Amintiți-mi despre ce este vorba.

– Un scriitor, veteran din armată, revine în țară cu un roman neterminat. Toți îl consideră un ratat cu excepția unei femei care încearcă să-l încurajeze.

– Frank este scriitorul?

– Da.

Tulburat, Fred promise că o să se gândească, apoi închise și rămase lângă telefon care, fără nici o îndoială, avea să sune imediat.

– Alo? Fred?

– Care ești, Pluto sau Dingo?

– Di Cicco. Ce înseamnă acest „Trebuie să mă gândesc"? Ești nebun?

– Nu discut cu niște amărâți ca voi. Spuneți-i lui Quintiliani să mă sune.

Închise cu un gest sec și umilitor. Ținând cont de tehnologia avansată de care dispuneau Caputo și Di Cicco, Quint va primi lovitura imediat, oriunde s-ar afla. Înainte, ca să-l prindă în capcană și să-l oblige să mărturisească, FBI-ul folosise antene parabolice, lasere, sateliți, microfoane cât o aluniță falsă, camere în ramele ochelarilor și alte numeroase accesorii de neimaginat pentru scenariștii lui James Bond.

– Fred, ai înnebunit? zise Quint.

– Doar nu o să-l jignesc pe tipul acesta cumsecade și să devin nepopular.

– ...Nepopular? Dacă oamenii ăia te cunosc ca Giovanni Manzoni, escroc și asasin, o să-ți pierzi toată popularitatea. Fred, nu ești scriitor, nu ești altceva decât o canalie care a știut să-și salveze pielea, să nu uiți asta niciodată.

Fred și Tom își epuizaseră de mult înfruntările verbale în cea mai pură formă. Jocul pe care îl jucau cerea precizie și o permanentă înnoire.

– Îmi scapă ceva? continuă Tom. Adică ai să participi la o dezbatere, oricare ar fi ea! Nimic mai nespecific ție!

Avea dreptate. Dezbatere? Schimb de idei? Într-adevăr, nu-l caracterizau defel nici dialogul, nici ideile. Giovanni Manzoni propovăduia arta elocinței cu lovituri de rangă în față, iar plăcerile dialectice se traduceau, în general, printr-o căutare a argumentelor sofisticate ce mergeau de la pai la mașina de găurit. Lui Fred i-ar fi făcut plăcere să-l trimită la plimbare pe Alain Lemercier dacă acesta nu ar fi pomenit de „povestea unui scriitor pe care toată lumea îl considera un ratat". La ce bun să mai adaugi ceva? Cine era mai bine plasat decât Fred, pe o rază de câțiva kilometri? Nu era de ajuns să scrie ca să se simtă scriitor, trebuia să se confrunte cu problemele unui scriitor. Și acum cunoștea toate angoasele celui ce se povestește pe sine, singur în bârlogul lui, în căutarea unui adevăr pe care nu întotdeauna este bine să-l spui.

– Tom, o să văd mai întâi filmul pe video. O să am multe chestii interesante de spus. Iar tu ai să mă însoțești

la vizionare; am să spun că ești un prieten de-al meu. În schimb, îți promit că în *Memoriile* mele am să te descriu ca pe un tip de o impecabilă onestitate.

Quintiliani, luat pe nepregătite de un argument atât de ingenios, izbucni în râs.

*

Maggie nu va asista nici la proiecție, nici la dezbatere. După o după-amiază lungă destinată îndeletnicirilor administrative de la Ajutorul popular (repartizarea donațiilor, actualizarea conturilor, planningul), se oferise voluntar pentru a ajuta la buna desfășurare a unei mese organizate în refectoriul unui liceu tehnic din Évreux. În spatele unei tejghele din placaj, umplea farfuriile săracilor, întrebându-se ce cantitate de piure de mazăre ar fi necesară ca să-și răscumpere vina ei față de omenire. Se simțea în pielea unei infirmiere a Crucii Roșii pe câmpul de bătălie ce își oferea serviciile la bucătărie, la încărcarea și descărcarea camionetelor, la recepție și la spălatul vaselor, un efort de adevărat atlet ce vrea să facă performanță. Pentru ea, devotamentul se lucra asemenea unei discipline sportive: încălzire, exerciții, accelerări, fiind suficient un antrenament regulat ca să devină campioană. Când refectoriul s-a golit, trebui să accepte evidența: a te dărui poate să-ți provoace o anumită plăcere. Înarmată cu un burete, începu să curețe sufertașele goale cu o ardoare care mergea până la sacrificiu. Era vremea să-și pună la bătaie mâinile, să le jupoaie, să le martirizeze. Existau precedente celebre.

*

În penumbra enormei săli de festivități, spectatorii așteptau discursul lui Alain Lemercier. Cei cincizeci de încăpățânați, prezenți în orice situație, formau un adevărat club. Sub nici o formă nu ar fi ratat acest ritual, această reculegere împărtășită pe care nu o mai întâlneau nicăieri în altă parte, această emoție pe care o suscita numai marele ecran. Apreciau atât referirile la realitate, cât și disputele. Simplul fapt de a-și părăsi salonul lor confortabil și televizorul ca să vadă un film într-o sală era pentru ei un gest de rezistență.

Thomas Quintiliani și Frederick Blake, așezați unul lângă celălalt în spatele sălii, își ascundeau cu greu unul, nervozitatea, celălalt, excitarea. Federalul se temea să nu-și vadă martorul supus unui foc încrucișat de întrebări, chiar și dintre cele mai anodine. În același timp, considera inserția lui Fred în sânul comunității ca o garanție a unui happy-end față de superiorii săi. Printr-un efect pervers, această respectabilitate de obândită în mod fals de acest pretins scriitor dovedea în felul său că Tom Quint reușise să facă un om cinstit dintr-un fost ucigaș, ceea ce, *a fortiori*, într-o țară ca Franța era un miracol. La rândul său, Fred văzuse de mai multe ori filmul la video, anticipând dezbaterea, și se simțea gata să debiteze micul set de argumente pe care le pusese la punct, să dea răspunsuri de-a gata întrebărilor ce urmau să fie puse cu siguranță. Hotărâse chiar să-și înceapă prestația cu un citat luat de Warren de pe Internet: „Soțiile scriitorilor nu vor înțelege niciodată că, atunci

când aceștia privesc pe fereastră, lucrează." Pentru el, fraza rezuma întreaga lipsă de înțelegere a alor săi față de munca sa, felul lor insidios de a-i nega statutul. În acea seară, aflat pentru prima oară în fața unui public „oficial", urma să se răzbune pe cei care se îndoiau de temeiul creației sale.

Lemercier, pierdut în sală, întârzia să înceapă proiecția filmului, iar spectatorii începuseră să-și piardă răbdarea.

– La noi, proiecționistul ar fi fost deja mort, șopti Fred.

Tom, în ciuda unei îndelungi obișnuințe de a aștepta, îi dădu dreptate. Lemercier reapăru cu brațele deschise în semn de copleșire și urcă pe scenă ca să facă un anunț.

– Prieteni, Cinemateca a comis o greșeală. Filmul ce mi-a fost trimis nu este cel anunțat. Nu e prima oară când ni se întâmplă...

Întâmplându-se de două ori pe an, devenea ceva obișnuit. În noiembrie trecut, *Călătorie la capătul infernului* de Michael Cimino se rătăcise prin cutiile *Călătoriei fantastice* de Richard Fleischer, iar cu câteva luni înainte, în loc să vadă documentarul american *Punishment Park*, clubul se mulțumise cu *Pantera roz își bagă nasul*. Era nevoie de mult mai mult pentru a-l destabiliza pe Alain, care, printr-un exercițiu de periculoasă jonglerie, izbutea să justifice schimbarea de program, să improvizeze o prezentare sălbatică, ajungând chiar să descopere legături între filme. Acest mod de a-și reveni după un șoc devenise specialitatea moderatorului. Quint îl privi pe Fred cu un zâmbet de ușurare.

– Nu mai avem ce căuta aici. Mergem acasă.

Alain se încurcă în scuze față de invitatul său, propuse o dată pentru o viitoare vizionare, iar Fred, dezamăgit că nu putuse să-și facă numărul, se îndreptă spre ieșire fără să scoată o vorbă. Tom îi propuse să bea ceva în oraș.

– Rămâneți măcar pentru proiecție: e vorba tot de un film american subtitrat și tot ați venit până aici.

Fred îl urmă pe Quintiliani. Avea să-și calmeze nervii cu un bourbon, să-l agaseze pe Tom cu flecăreala de pe vremuri și se vor întoarce acasă pe strada des Favorites ca doi buni vecini ce erau.

– Rămâneți, insistă Lemercier, sunt sigur că o să vă placă filmul, e vorba de *Durii* de Martin Scorsese; e vorba despre mafia newyorkeză. Veți vedea, este foarte amuzant și instructiv.

Fred înțepeni cu brațul în mâneca hainei. Un chip fără nici o expresie.

Quintiliani, în calitate de ofițer FBI, învățase să nu pară niciodată surprins și să facă față neprevăzutului cu sânge rece – genul care știa să respire stomacal dacă, din întâmplare, țeava unui 45 i-ar fi fost pusă la ceafă. Or, chiar în acea clipă, și în pofida curajului său de a face față situațiilor neprevăzute, fu cuprins concomitent de senzații de frig și de cald și începu să transpire.

Fred se trădă printr-un zâmbet răutăcios.

– Tom, nu suntem foarte grăbiți...

– Cred că e mai bine să ne întoarcem. De altfel ai văzut filmul, nu? La ce bun să-l mai vezi o dată?

Ca toți mafioții, Fred era înnebunit după filmele despre mafie, seria cu *Nașul* fiind în capul listei. Erau cântecele lor de vitejie, le dăduseră legitimitate și îi făcuseră

cunoscuți lumii. Când era printre ai lor, nimic nu le plăcea mai mult decât să reia dialogurile filmului, să mimeze anumite scene și, uneori, singuri în fața ecranului, să plângă moartea lui Vito Corleone interpretat de Marlon Brando. Toate celelalte filme li se păreau pline de neadevăruri, majoritatea ridicole, cu killerii lor de operetă și costumele lor țipătoare. Cinematograful american propunea zeci de asemenea inepții pe an, anacronice, grotești, insultătoare pentru cei din Familie, cei adevărați, cărora nu le plăcea să-și vadă imaginea luată în râs de Hollywood. Și cu toate acestea, caricaturile de serie B îi celebrau la fel ca și cinematograful de calitate care făcuse din ei niște semizei.

Până la *Durii* lui Martin Scorsese.

Fred aproape că știa pe dinafară filmul și îl ura din sute de motive. Gangsterii erau reduși la ceea ce erau în realitate: canalii al căror singur ideal în viață era să parcheze în locuri interzise, să ofere cea mai scumpă haină de blană soției lor și, mai ales, să nu muncească asemenea milioanelor de cretini care se trezesc dimineața pentru un salariu de mizerie în loc să stea până târziu în paturile lor de aur. Așa era un mafiot, iar *Durii* o spunea în cele din urmă. Odată îndepărtată legenda, rămâneau doar prostia și răutatea lor. Giovanni Manzoni, Lucca Cuozzo, Joe Franchini, Anthony De Biase, Anthony Parish și toată gașca știau că, de acum, aura lor de băieți răi nu mai era la fel de strălucitoare ca mai înainte.

Atunci de ce să vadă filmul în seara aceasta?

O întâmplare? O încurcătură printre altele? O anecdotă trecută în contul slăbiciunii umane? De ce nu un alt

film din atâtea mii? *Regula jocului? Lawrence, Prințul Arabiei? Marea plimbare? Ticăloși în călduri? Sânge pentru Frankenstein?* De ce tocmai *Durii*, filmul-oglindă ce-i oferea lui Fred o imagine atât de odioasă fiindcă era adevărată?

– Îl voi revedea cu plăcere, îi spuse lui Lemercier și se întoarse la locul lui. Nu știu mare lucru despre poveștile astea cu gangsteri, dar pot să încerc să răspund câtorva întrebări în timpul dezbaterii.

Moderatorul, încântat de a fi salvat situația, se reîntoarse în sala de proiecție. Tom, jignit așa cum rar i se întâmplase, trebui să-și reprime un gest violent care l-ar fi trimis pe Fred groggy la pământ. Iar Fred savură acest acces de furie ca pe un lichior de marcă; orice prilej de a-l vedea pe Quint într-o asemenea stare era o clipă smulsă sorții potrivnice. Fred ținea să se răzbune în felul său pe un film care îl deposedase de imaginea lui de bandit de onoare pentru a face din el un abrutizat labil psihic.

– Tom, în loc să te enervezi, spune-mi dacă ai văzut filmul.

Quintiliani nu era omul care să aibă hobbyuri: nu-i plăcea nici să pescuiască, nici să meargă în excursii, iar sportul era doar o modalitate de a se menține în formă. Puținul timp liber și-l petrecea citind eseuri care aveau, toate, mai mult sau mai puțin legătură cu activitatea sa. Cinematograful? Amintiri de *drive-in* în care filmul era mai puțin important decât fata de pe bancheta din spate sau filme în sălile de așteptare cu prilejul stagiilor de pregătire și mai ales, o sumedenie de filme, neinteresante

pentru el, în majoritatea călătoriilor cu avionul. Dar văzuse *Durii* și toate celelalte filme despre mafie pentru documentare. Trebuia să știe de unde provin tipii eroici pe care îi urmărea, să le înțeleagă limbajul, să cunoască *private jokes* după care alerga cinematograful.

– Fred, chiar vrei să joci comedia asta?

Fred, familiarizat cu limbajul lui Tom, traduse întrebarea prin: *Manzoni, ticălos ce ești, dacă îndrăznești să-mi faci asta, am să-ți fac viața atât de amară, încât vei regreta că nu ți-ai sfârșit zilele în închisoare.*

– Tom, vei avea ocazia să-mi pui întrebările ce te chinuiesc dintotdeauna și poate că azi vei primi și răspunsurile. Merita deplasarea, nu?

O sugestie pe care Tom o înțelese în adevărata ei formă: *Mai du-te în pizda mă-tii, polițai nenorocit!*

Luminile se stinseră, se făcu liniște și un fascicul alb lumină ecranul.

*

Maggie își parcă mașina în fața casei și îi făcu semn lui Vincent, care fuma o țigară la fereastră. După ce intră în salon, se prăbuși pe canapea și închise ochii, încă zdruncinată de acea senzație de a fi trecut dincolo de oglindă. Venind spre casă, nu se putuse împiedica să se gândească la sala închiriată filierei locale a Armatei Salvării din Newark unde se reuneau zilnic cerșetorii, cei fără adăpost, *homeless*-ii. Mese de lemn, bănci și toți oamenii aceia la masă, cu orele, ca să lupte împotriva frigului iernii, a plictiselii, a fricii de pe stradă și, mai ales, a foamei.

Prin geamul jegos, arunca o privire spre acea menajerie de mizerie aproape astupându-și nasul numai la gândul mirosului de acolo. În mai multe rânduri, îi venise să treacă de ușa aceea ca să simtă amețeala răului și ceea ce o împiedica nu era frica de a se confrunta cu decăderea umană, ci o stranie senzație de a merge mai departe decât ei în renunțare. Acești bărbați și acele femei hirsute păstrau o formă de demnitate. Ea, nu. Să accepte modul de viață și valorile lui Giovanni Manzoni însemna să renunțe la orice urmă de amor propriu. Dacă vagabonzii de la colț ar fi putut să bănuiască un asemenea eșec în viața acelei doamne frumoase cu haină de blană, i-ar fi dat ceva de pomană.

*

Când a apărut genericul filmului, Lemercier urcă pe scenă și luă microfonul ca să debiteze câteva generalități despre film și regizor. Înainte să dea cuvântul celor care voiau să-și exprime opinia, se întoarse spre Fred și îl invită să i se alăture. Aplauze de încurajare și, ca de obicei, Alain puse prima întrebare.

– Când trăiești la New York, simți prezența mafiei, așa cum îi place cinematografului să ne arate?

Tom, printr-un gest reflex ce îi trăda angoasa, duse mâna la tocul pistolului.

– ...Prezența mafiei? repetă Fred.

Abia dacă înțelegea întrebarea, prea abstractă: era ca și când ar fi fost întrebat dacă este conștient de cerul de deasupra capului sau de pământul de sub picioare.

Incapabil să răspundă, cu microfonul în mână, se simți ridicol și se refugie în tăcerea cugetării.

Prezența mafiei...

Alain văzu în asta o timiditate provocată de obstacolul limbii și îi veni în ajutor.

– Poți să întâlnești pe stradă tipi asemenea celor trei gangsteri din film?

Poți să-i întâlnești pe stradă?

Această întrebare îl făcu pe Fred să întrevadă prăpastia ce îl separa de restul umanității, cea aflată de partea bună a baricadei. Chiar dacă gangsterii îi fascinau pe oamenii cumsecade, nu aveau decât statutul de monștri de bâlci.

Quintiliani aproape că ridică mâna ca să ia cuvântul. Nu ca să isprăvească odată cu mascarada asta, ci ca să-i dea o mână de ajutor nenorocitului. Să faci pe șmecherul, singur pe verandă, povestind adevărul *tău*, noaptea unei vechi mitraliere mecanice, ce să spun... Dar să vorbești despre viața ta de gangster, cu microfonul în mână, pe o scenă, în fața a cincizeci de persoane, era ca și când te-ai afla iar în fața juraților. Fred semăna cu un puști încurcat de gândul că va trebui să recite un poem în public și care aproape că a uitat cum îl cheamă când e scos la tablă.

Se auzeau comentarii, iar situația devenea jenantă. Alain căută un cuvânt de încurajare. *Poți să-i întâlnești pe stradă?* Cum să răspunzi la o întrebare în aparență atât de anodină, dar atât de brutală în realitate? Sub privirile celorlalți, Fred fu tentat să mintă, să pretindă că ucigașii erau invizibili, că se confundau cu decorul, asemenea cameleonilor, făcându-te să te întrebi dacă existau în realitate,

dacă nu erau mai degrabă o invenție a scenariștilor, la fel ca morții-vii și vampirii. Așa că își luă rămas-bun de la scenă ca să se întoarcă pe verandă, jurându-și să nu mai iasă de acolo. Dar tocmai în numele acestui adevăr pe care încerca să-l restituie prin memoriile sale simțea că nu mai era îndreptățit să fugă.

– La începutul filmului, în prima scenă din bar, e un tip ce traversează ecranul cu un pahar în mână, poartă o haină gri peste o cămașă galbenă cu mânecile suflecate. Tipul acesta chiar a existat, se numea Vinnie Caprese, își făcea veacul la Hester, într-o cafenea ce se numea Caffè Trombetta. În fiecare dimineață bea un espresso tare, așa cum făcea de la vârsta de opt ani. Mama lui i-l pregătea înainte să plece la școală, fără să se gândească să-i facă o tartină sau altceva, puștiul pleca așa, după ce abia își băuse espresso-ul, iar uneori, când era foarte frig, mama lui punea o picătură de marsala[1] ca să-i dea tărie. Totdeauna mi-am spus că așa devii ucigaș. Doar detalii de genul acesta.

În ciuda oboselii, Maggie nu reușea să adoarmă. Ridică receptorul și îi propuse o vizită vesperală celor doi G-men care o primiră ca pe o sursă neașteptată de distracție. Di Cicco scoase trei pahare ca să toarne din sticla de grappa[2] pe care o adusese Maggie. Se apropie de

[1] Vin alb produs în regiunea Marsala din Sicilia, caracterizat printr-o culoare mai mult sau mai puțin intensă și cu o aromă puternică (n. tr.).

[2] Rachiu italian din drojdie de struguri (n. tr).

lunete și le îndreptă spre camerele încă luminate. Fără voyeurism ironic, fără cea mai neînsemnată ostilitate, Maggie își spiona vecinii de mai multe ori pe săptămână. Eșantionul de umanitate al cartierului des Favorites devenise laboratorul său și spionita ei, o nouă știință dedicată proximității. Dacă Fred îl considera pe celălalt drept o entitate cenușie și îndepărtată, Maggie refuza să creadă în aparenta banalitate a vecinilor ei.

– Ce te amuză acolo, Maggie?

– Nu mă amuză nimic, dar totul mă pasionează. Când eram tânără, îmi petreceam timpul reducând oamenii la o singură categorie: era de ajuns un cuvânt sau funcția lor. Azi, ideea că fiecare este banal mă ajută să înțeleg cum este lumea.

Îndreptă luneta spre micul imobil cu trei etaje de la numărul 15 care adăpostea patru familii și doi celibatari.

– Familia Pradel se uită la televizor, zise ea.

– Ea este insomniacă, lumina rămâne aprinsă până la patru sau cinci, spuse Caputo sorbind din băutură.

– Mă întreb dacă nu cumva el are o amantă, adăugă ea.

– Cum de ai ghicit, Maggie?

– Se simte.

– O cheamă Christine Laforgue, asistentă medicală, treizeci și unu de ani.

– Soția lui știe?

– Nu bănuiește nimic. Christine Laforgue și soțul ei au cinat la ei ieri-seară.

– Ticălosul!

Un strigăt venit din inimă pe care îl scosese de atâtea ori, acolo, pe vremea când Gianni și oamenii lui reușiseră

să-și „instituționalizeze" amantele. Îndrăzneau să se afișeze la brațul lor în localuri scumpe, iar soțiile lor căutau să le întâlnească personal, cel mai adesea pentru a le scoate ochii. De atunci, plasa adulterul undeva foarte sus pe scara greșelilor umane.

Privirea lui Maggie urcă spre apartamentul superior.

– Patrick Roux se pregătește să iasă în oraș?

– Nu. A început ieri turul Franței, răspunse Di Cicco.

Asemenea unui entomolog, Maggie observa evoluția subiecților, interacțiunile lor. I se întâmpla, mai rar, să intervină direct pe lângă ei ca să creeze un precipitat.

Divorțat, cincizeci de ani, administrator la o școală privată, Patrick Roux tocmai își luase concediu fără plată timp de un an ca să-și trăiască visul dintotdeauna: să străbată țara pe superba sa motocicletă de 900 cm^3. Știind că motocicliștii erau foarte căutați, Maggie îi propusese să țină în portofel un pliant al donatorilor de organe al Institutului francez de grefe. Luând o asemenea hotărâre, Roux avusese impresia că își conjurase destinul. Iar dacă tot ce era mai rău se întâmpla, ideea că inima lui putea să bată în pieptul altcuiva nu-l mai îngrozea pe Roux.

– Am ceva ce te-ar putea interesa, Maggie, zise Caputo. E în legătură cu bătrânica de la numărul 11, căreia i s-ar da împărtășania fără spovedanie, cea care trăiește cu fiica și cu ginerele ei. Imaginează-ți că în 1971 a otrăvit câinele unui vecin bătrân care nu și-a mai revenit și l-a urmat la scurtă vreme. O crimă perfectă, ce mai!

– Și nimeni n-a aflat nimic niciodată?

– Ieri i-a povestit despre asta la telefon unei prietene din Argentan. Cu siguranță că vrea să se spovedească înainte de a ajunge în fața lui Dumnezeu.

Dumnezeu... Unde era? Observându-și îndeaproape vecinii, Maggie avea sentimentul că face treaba care îi revenea Lui: să vegheze asupra lor și uneori să le arate calea.

– Fereastra de la camera domnului Vuillemin este și ea luminată, spuse ea mirată. Trebuie să se trezească peste trei ore...

Era vorba despre un brutar de pe bulevardul Gării care își pierduse jumătate din clientelă din cauza unui concurent mai tânăr. Ca și alții, Maggie cumpărase baghete de la noul brutar și avusese curajul să dea verdictul în fața domnului Vuillemin în persoană: „Pâinea lui e mult mai bună." Nu e posibil așa ceva! Nimeni nu se plânsese, timp de douăzeci de ani, de pâinea lui. Nu era nici mai mult, nici mai puțin spongioasă decât în alte locuri, miezul nu era mai alb decât altul, termenul de valabilitate se încadra în medie, și atunci? Ca să fie cu sufletul împăcat, gustase și el. Și-a privit malaxorul, de parcă l-ar fi cuprins o nostalgie bruscă, întrebându-se ce anume îi scăpase. Apoi a hotărât să se pună pe treabă ca să-i arate începătorului aceluia de ce era în stare.

Maggie nu mai voia să rateze comedia umană ce se juca în fiecare zi la ușa ei.

– ...Bill Clunan a învățat italiana ca să devină gangster. Imaginați-vi-l: irlandez după tată și mamă, deschizând cărți

de argou macaronar, halind zilnic la Spagho, antrenându-se la înjurături. Chiar dacă era catolic, asta îl făcea să sufere cel mai mult, să blasfemieze așa cum o fac italienii, să o facă târfă pe Fecioara Maria, asta era cel mai greu, dar ce vreți, alesese să se alăture lui Fat Willy și nu unei găști de irlandezi. Dacă veți merge în Brooklyn și treceți cam pe la șapte seara pe Mellow Boulevard, îl veți găsi și poate îl veți vedea cu părul cărunt și lung, dat pe spate și cu ochelarii de vedere Ray-Ban pe nas, jucând *scopa* cu amicii care îi spun tot Paddy.

Tom, mortificat, căuta o modalitate de a-l reduce la tăcere. Cel mai simplu ar fi fost un glonț între ochi, să isprăvească odată cu tot calvarul pe care îl suporta din cauza lui Manzoni de când îi ieșise în cale.

– Cine era Fat Willy pe care tocmai l-ați menționat? întrebă un glas de femeie.

– Fat Willy? Ce să spun despre Fat Willy...

Nu! Nu Fat Willy! gândi cu voce tare Tom. Dar Fred nu auzea decât propria-i exaltare.

– Fat Willy era un *capo*, un șef, semăna cumva cu Paulie din filmul pe care tocmai l-ați văzut. Nu conta prea mult locul său în ierarhie, Fat Willy era un tip revoltat împotriva nedreptății. Putea să plângă dacă-i povesteați nefericirile, dar considera că are dreptul să vă strângă de gât dacă vă rotunjeați prea mult veniturile. I se putea vorbi despre orice, mai puțin despre greutatea lui pe care nimeni nu o știa cu exactitate, se spunea doar că Fat Willy era un *pezzo da novanta*, un tip de nouăzeci de kilograme – era denumirea generică pentru tipii importanți, pentru mahări. Tipul avea un fizic atât de impresionant, încât

atunci când mergea pe stradă ai fi putut jura că el își proteja gărzile de corp. Nimeni nu se gândea să facă aluzie la faptul că era gras, nici chiar fiii săi. Nici partenerii, nimeni. Era de ajuns să-l bați ușor pe burtă spunând: „Ia zi, Willy, ești bine?" și astea erau ultimele cuvinte pe care le mai rosteai.

Tom, la capătul răbdării, era cât pe ce să se ridice și să intervină. Fred omitea să spună că Fat Willy fusese unul dintre primii care depuseseră mărturie în cadrul Programului Witsec. Ca să-i schimbe total înfățișarea, FBI-ul îi impusese un regim draconic în urma căruia pierduse multe kilograme. Chiar în prima zi în care ieșise în oraș, Fat Willy, pe numele său adevărat Guglielmo Quatrini, se înființase la un vânzător de gogoși ca să îngurgiteze echivalentul a cât pierduse.

– Willy zâmbea vieții cu dinții săi falși, continuă Fred. Mereu amabil, mereu binedispus, mereu drăguț cu doamnele și mereu gata să pupe copiii, mereu mulțumit. O singură dată și-a pierdut zâmbetul, ziua în care i-a fost răpit fiul. Tipii ceruseră o răscumpărare enormă, dar Willy a rezistat și a făcut-o până la capăt, chiar și atunci când a primit într-o cutie pentru proteze dentare o falangă a puștiului. Nu numai că a reușit să-și găsească fiul, dar a pus mâna și pe cei doi răpitori. S-a închis cu ei, în pivniță, fără arme. Dacă mă credeți, bine, dacă nu, nu. Fără nici o armă! Ei bine, nimeni nu știe ce a urmat, dar vecinul său a plecat în weekend ca să nu mai audă strigătele ce veneau din pivnița lui Willy.

Cincizeci de siluete încremenite. Cincizeci de persoane ce sorbeau cuvintele bărbatului de pe scenă.

Printre rânduri trecea un vânt de uimire și nimeni nu îndrăznea nici să se miște, nici să comenteze. Uitaseră de dezbatere. Cineva își spunea părerea și trebuia să fie ascultat.

Un spectator se ridică discret și îi telefonă soției sale care, la o sută de metri de sala de festivități a primăriei, asista la reuniunea lunară a susținătorilor candidaților ecologiști la viitoarele alegeri municipale. Rezumând, îi spusese că se întâmplă „ceva" la cineclub, ceva ce nu trebuie ratat sub nici un motiv. Aceasta își privi ceasul și propuse asistenței să meargă în sala de festivități.

Maggie, obosind să mai privească prin lunetă, stătea în fața mesei pentru interceptarea convorbirilor telefonice și asculta în căști, absorbită de conversațiile vecinilor ei. Tocmai aflase că domnul Dupont, cel ce repara motociclete, lua lecții de chineză de zece ani fără nici un motiv aparent și că soția lui nu era soția, ci verișoara lui, că mama necăsătorită de la numărul 18 mergea o dată pe lună la Rouen ca să pună flori pe mormântul lui Flaubert, că profesorul de franceză trăia mult mai bine comparativ cu veniturile sale și câștiga averi jucând tarot în spatele singurului bar de noapte din zonă, că doamna Volkovitch se dădea cu zece ani mai tânără în fața autorităților și că Myriam de la numărul 14 își consacra tot timpul liber căutării adevăratului ei tată pentru „a-i arunca în față dovezile paternității sale", așa cum spunea ea.

Cu fiecare ședință, afla mai multe despre natura umană, despre motivațiile, puterea, angoasele acesteia, concluzionând că nici o carte, nici un reportaj nu i-ar fi oferit o prezentare mai bună.

– Un tânăr informatician lasă un mesaj la serviciul de mică publicitate al ziarului *Clairon de Cholong*, spuse ea scoțându-și căștile.

Dau calculator PC XT, cu monitor de 14" și imprimantă în bună stare. Un aparat vechi pentru care nu ar fi primit nimic de la un vânzător de ocazie, dar care ar fi putut să-l facă fericit pe un particular fără o lețcaie. Asta o uimea cel mai mult pe Maggie: actele gratuite, micile atenții oferite celuilalt. Chiar dacă se simțea chemată către marile cauze ale umanității, mai avea atât de mult de învățat din aceste gesturi atât de discrete și atât de drepte care dovedeau mai mult bun-simț decât solidaritate. Gesturile acestea luau formele cele mai neașteptate. Bunăoară, vecinul ei Maurice, proprietarul La Poterne, cealaltă mare cafenea din Cholong, auzise vorbindu-se, cu prilejul vacanței petrecute la Neapole, despre un vechi obicei al celor ce aveau prăvălii. Ținând cont de prețul unui espresso (o nimica toată), nu arareori aveau clienți care plăteau două cafele și nu beau decât una. Chelnerul nota pe o tăbliță: o cafea gratuit pentru un sărac din localitate. Maurice, un bărbat nici deosebit de generos, nici deosebit de atent, găsise ideea interesantă și se gândise să o aplice. Și a rămas uimit de câți din clienții săi se amuzau să intre în joc. Pentru că a vrut să instaureze un obicei în perfectă contradicție cu timpurile, obicei sortit eșecului, în ochii scepticilor, Maggie făcea din Maurice un erou al vieții reale.

Quint se gândea deja la răzbunare. O să plătească scump pentru prestația sa bărbatul care, pe scenă, se exprima cu ușurința unui conferențiar. Uneori, Tom uita surprinzătoarea prostie a gangsterilor și gustul lor pentru lăudăroșenia șmecheră care, cel mai adesea, îi pierdea.

– Dacă poți să-i întâlnești pe stradă? Asta mă întrebați? Ați auzit de Brownsville? Seamănă puțin cu West Point al durilor: după ce ți-ai terminat școala, poți pretinde poziții înalte. În timpurile bune, în acest mic cartier de vreo zece kilometri pătrați la est de New York, i-ați fi putut întâlni pe Capone, Costello, Bugsy Siegel – tipul care a întemeiat Las Vegasul – Louis „Lepke" Buchalter, Vito Genovese care a inspirat personajul Vito Corleone din *Nașul*. Asta ca să amintesc doar figurile legendare, dar aș putea să vorbesc și despre cei neînsemnați și care au creat momentele de glorie ale Cosa Nostra. La Brooklyn ați fi putut întâlni o sumedenie de tipi care nici măcar nu existau legal! Nu se puteau identifica prin nici un act, cu excepția, poate, a cazierului judiciar, pe care îl inaugurau de la paisprezece ani. Numai pe stradă puteți întâlni un tip ca, bunăoară, Dominick Rocco zis The Rock care reușise să lichideze pe cineva într-o sală de cinema, ca asta în care ne aflăm noi acum, lovindu-l în cap fără ca cineva să-și dea seama.

În rândul al treilea, domnul și doamna Ferrier, obișnuiți ai cineclubului, se priviră neîncrezători.

– Nu ți se pare că exagerează?

– E scriitor, dragă. Cu cât este mai extravagant, cu atât se distrează să încerce să ne facă să-l credem.

Publicul se triplase de o oră, de când Fred începuse să vorbească. Informația se răspândise și curioșii veniseră din restaurantele și cafenelele din vecinătate. De mai multe ori, Fred dorise să noteze o anecdotă care și-ar fi găsit locul în memoriile sale, dar preferase să continue și să împingă tot mai departe un exercițiu care subjuga auditoriul. Tom se și vedea contactându-i pe cei de la baza din Quantico ca să le raporteze superiorilor, dar cum să nu-i anunțe că Fred, nemulțumit de a-și transforma trecutul mafiot în literatură, tocmai se lansase într-un *one-man-show* ce ar fi putut să umple Caesar's Palace?

*

Di Cicco mersese să se întindă într-o cameră, iar Caputo, în fața televizorului cu sonorul oprit, uitase de Maggie. Tot ascultând și observând casele din jur, îi treceau prin minte idei nebunești. Exaltată de utopia pe care numai paharele de grappa o puteau scuza, își imagină cartierul ca pe un spațiu liber ce nu mai asculta de dictatul indiferenței. Cu obrajii îmbujorați, entuziastă, începu să viseze la un colțișor unde ar domni o înaltă idee despre comunitate și raporturi umane. Doar două, trei străzi unde fiecare și-ar pune sub semnul întrebării singura și unica logică pentru a se întreba despre cea a vecinilor lui. În micul ei eden, toate modalitățile erau bune pentru a te deschide celuilalt. Era posibil să mărturisești

o slăbiciune sau să recunoști o greșeală înainte să plonjezi în încăpățânare. Să afirmi că te poți vindeca de orice. Să te apropii de cel pe care îți era teamă să-l cunoști. Să ajuți, în ciuda dorinței de a o lua la fugă, un suflet în suferință. Să îndrăznești să spui ceea ce nu merge. Să-i recompensezi pe cei ce nu fuseseră niciodată recompensați. Să intervii într-un conflict ca mediator. Să plătești o datorie celui care nu o mai cerea. Să încurajezi talentul artistic al unui apropiat. Să răspândești o veste bună. Să renunți la o obișnuință ce era îngrozitoare pentru anturaj. Să transmiți cunoștințe înainte de pierderea lor. Să liniștești un bătrân. Să salvezi o viață îndepărtată privându-te de un al nu știu câtelea accesoriu inutil și multe altele ce mai puteau fi inventate.

Maggie, într-un elan liric, vedea lumea aceasta funcționând, era de ajuns să-i ofere propria-i generozitate contagioasă, să-și concentreze eforturile asupra unui singur cartier pentru a vedea răspândindu-se epidemia și în cartierele din jur, apoi în tot orașul, apoi în lumea întreagă. Cu ochii înlăcrimați, Maggie îi propuse lui Di Cicco să mai toasteze pentru o ultimă oară, înainte de a coborî cu picioarele pe pământ.

*

– ...Tony era celebru pentru interogatoriile agresive la care îi supunea pe cei considerați vinovați, nu degeaba i se spunea Dentistul. În final, a ajuns unul din locotenenții lui Carmine Calabrese. Pentru duri, este ca și cum ai deveni funcționar. Chiar dacă nu a avut o carieră

spectaculoasă, așa s-a ferit de numeroase probleme. O alegere pe care alți *wise guys* au respectat-o. Și totuși, avea stofă să fie un bun *capo* și Dumnezeu știe ce ar putea să inventeze ca să consolideze imperiul.

Tom trebuia să creeze o diversiune ca să înceteze logoreea asta, strălucita lăudăroșenie și mârlănie ce făceau să se ducă totul dracului. O diversiune? Dar, pentru Dumnezeu, ce diversiune? Cum să-l reducă la tăcere pe nemernicul ăsta?

Un spectator izbuti acest tur de forță ridicând mâna.

– Dacă există un fenomen ce ne parvine prin intermediul filmelor despre gangsteri și mafioți, atunci este vorba despre mântuire. De parcă, timp de vreo treizeci de ani, ar căuta mântuirea prin orice mijloace.

– Mântuire? Nu sunt sigur că majoritatea tipilor știu ce înseamnă acest cuvânt. Sincer, chiar vă lăsați păcăliți de toate prostiile astea? De ce ar trebui ca un tip care i-a zburat creierii celui mai bun prieten al său din cauza pariurilor ar avea nevoie să se dea drept Hristos? Vinovăția a fost inventată de intelectuali. Încercați să scoateți două vorbe de la Gigi Marelli, un ucigaș în vârstă de paisprezece ani, un *baby killer* așa cum sunt numiți. I se spunea „Lampo", fulgerul. În medie, șase sau șapte contracte pe an, puștiul avea două gorile ce îl supravegheau în permanență. Într-o zi a primit un contract special: trebuia să-l omoare chiar pe tatăl său, pe propriul său tată. Bătrânul făcuse prostii și *capo* de atunci voia neapărat ca băiatul lui să facă treaba. Odată îndeplinită misiunea, Gigi și-a anunțat mama. Cei doi au stat îmbrățișați la înmormântare. Vinovăție? Tragedii grecești se întâmplă zilnic în

Brooklyn și în New Jersey, subiecte suficiente pentru piese de teatru și pentru teorii psihiatrice.

Quint își scoase telefonul mobil, sună la Cartierul General și îl găsi pe Di Cicco.

– Treziți-o pe Maggie.

– ...E aici.

– Dă-mi-o imediat la telefon.

În public se ridicaseră douăzeci de mâini nerăbdătoare. Zvonul se răspândise și în oraș, iar sala de festivități se umplea văzând cu ochii. Scena îl făcuse pe Fred incendiar. Interpretarea lui avea ceva teatral și epic, un amestec de confesiune deghizată și de dramatizare. Începea să se facă lumină peste ultimii ani de ranchiună și de renunțare.

– Atunci, ca să vă răspund la întrebarea inițială, da, durii pot fi întâlniți pe stradă. Vreți nume? James Alegretti zis și Jimmy the Monk, Vincent Alo zis și Jimmy Blue Eyes, Joseph Amato zis și Blak Jack, Donald Angelini zis și The Wizard of Odds, Alphonse Attardi zis și The Peacemaker...

Tom se temea de urmarea logică a unei asemenea prestații, momentul inevitabil în care, luat de valul propriei mărturisiri, exultând, Fred avea să se trădeze.

– ...John Barbato zis și Johnny Sausages, Joseph Barboza zis și Joe the Animal, Gaetano Cacciapoli zis și Tommy Twitch, Gerald Callahan zis și Cheesebox, William Cammisario zis și Willie the Rat...

Maggie a fost ultima care a deschis ușa sălii de festivități. Înaintă lent fără să-l slăbească din ochi pe bărbatul de pe scenă care îi amintea de un altul, de Giovanni de

care se îndrăgostise cu multă vreme în urmă. De ce el, de ce bătăușul acesta de Manzoni care își pierdea timpul împreună cu golanii de teapa lui? Nimeni în afara ei nu avea răspunsul. Știa ce reputație are și îl văzuse pentru prima oară la un bal organizat cu prilejul sărbătorii de San Gennaro, pe East Huston Street. Îl privise bând cu prietenii lui și făcând curte fetelor, iar apoi, noaptea târziu, când un grup de domnișoare nu mai voiau decât să fie conduse acasă de frumosul Giovanni, o invitase la dans pe Maria la Ciociara, o tânără femeie urâtă care stătuse pe margine toată seara. Văzându-l cum dansează cu acea femeie căreia nu-i venea să creadă, Livia fusese impresionată.

– Frank Caruso zis și Frankie the Bug, Eugene Ciasullo zis și The Animal, Joseph Cortese zis și Little Bozo, Frank Cuccharia zis și Frankie the Spoon, James De-Mora zis și Machine Gun și alții, sute. Majoritatea nu aveau costume cu dungi și cravate țipătoare care să le permită să fie identificați, trebuia să fii tu însuți un dur ca să identifici un altul, altminteri ar fi trecut drept niște cumsecade tați de familie care se întorceau de la serviciu, adică exact ceea ce erau, în general. Iar printre toți aceștia aș vrea să acord o mențiune specială unui șef de clan din Newark, un tip special. Era însurat cu cea mai dulce dintre femei, care îi făcuse doi copii, o fată și un băiat. Trebuie să vă vorbesc despre acest bărbat, de felul în care punea suflet în tot ceea ce se petrecea pe teritoriul lui...

Deodată, privirea lui Fred se încrucișă cu cea a lui Maggie, aflată la baza scenei. Nu citi în privirea ei reproș,

dimpotrivă, privirea ei exprima înțelegere. Tăcu, îi zâmbi și se trezi încet.

– Vino, Fred, mergem acasă.

Acest „Vino, Fred" îl făcu să se simtă ca și când cineva l-ar fi luat de mână.

Asemenea unui bătrân artist ce își ia rămas-bun, salută publicul care îl aplaudă generos. Alain Lemercier înțelese că ceea ce tocmai se petrecuse era unul din marile evenimente ale cineclubului său. Meritase să lupte.

*

Tom, Maggie și Fred se întoarseră pe jos, învăluiți în tăcere și întuneric. Despărțindu-se în fața porții, Quint îl puse în gardă pe Fred:

– Dacă prestația ta din seara asta ne bagă în bucluc, te las baltă, pe tine și familia ta, iar imaginea FBI-ului va avea de suferit. Voi trăi cu delicata amintire că ți-am facilitat moartea în loc să am grijă să o țin cât mai departe, așa cum mă chinuiesc de șase ani.

Quintiliani nu va avea parte de bucuria asta. Riscul inutil la care se expusese Fred nu va avea nici o consecință. Dar locuitorii din Cholong își vor aminti multă vreme de reprezentația excepțională pe care o considerase elucubrațiile unui scriitor plin de imaginație.

Fred și Maggie tăcură până ajunseră în camera lor.

– Te-ai dat în spectacol!

– Și tu ai intrat cu plăcere în pielea doamnei cu suflet mare, în mijlocul muritorilor de foame?

Maggie stinse lampa în timp ce în baie Fred lua periuța de dinți. Un jet de apă maronie murdări faianța albă. Dezgustat, se îndreptă spre noptieră și ridică receptorul telefonului.

– Quintiliani, aș vrea să-mi cer scuze. M-am comportat ca ultimul dintre cretini.

– E plăcut să aud asta, dar nu cred o iotă.

– Uneori uit câte eforturi faci.

– În general spui asemenea tâmpenii când vrei să-mi ceri ceva. Crezi că e momentul?

– Trebuie să-ți spun ceva, Tom...

– Nu-ți este de ajuns spectacolul pe care l-ai dat?

– Ceva ce te privește.

– Dă-i drumul.

– Mai ții minte mărturisirea pe care Harvey Tucci nu a mai apucat să o facă din cauza împușcăturilor unui *hitman* care i-a făcut țăndări beregata? Tom, făceai parte din echipa însărcinată să-l apere. Îmi pare rău că îți amintesc acest incident penibil. Erai pe atunci un tânăr recrut al Biroului.

– Nu ești decât o scârnăvie măruntă, Fred. În seara aia îl acopereai pe *shooter*, tu mi-ai spus-o.

– Ce nu ți-am spus este că după mai multe ore tot nu izbutea să-l ia pe Tucci în cătare. Ne mai rămăsese soluția de a-l ucide pe unul de-ai voștri ca să-l terorizăm pe Tucci și să-l convingem să nu depună mărturie.

– ...

– Capul tău îl avea în cătare, Tom.

– Continuă.

– M-a întrebat ce să facă și i-am răspuns: „Fără pierderi colaterale." Am așteptat două minute interminabile

și cretinul acela de Tucci a sfârșit prin a ieși la fereastra camerei sale ca să-și fumeze țigara.

– ...

– Și ce-i cu asta? De ce îmi povestești asta abia acum?

– Seara asta m-a pus la pământ. Trebuie să schimb câteva vorbe cu singura rudă ce mi-a mai rămas acolo.

– Nepotul tău, Ben?

– Fă o faptă bună, trebuie să știu ce face.

– La cea mai mică vorbă suspectă, întrerup convorbirea.

– Nu va fi cazul. Mulțumesc, Tom.

– De fapt, nu mi-ai spus cine era ucigașul. Art Lefty? Frank Rosello? Auggie Campania? Cine era?

– Nu crezi că și așa am turnat destul?

Zece minute mai târziu sună telefonul, trezind-o pe Maggie care abia adormise.

– ...Alo?

– Ben? Sunt Fred.

– Fred? Care Fred?

– Fred, unchiul tău din Newark și care acum locuiește departe de Newark.

La celălalt capăt al firului, Ben înțelese că era vorba de unchiul său Giovanni care suna de undeva de pe planetă: conversația era ascultată.

– Ce mai faci, Ben?

– Bine, Fred.

– Mă gândeam la weekendul de la Orlando, cu copiii.

– Îmi aduc aminte.

– Ne-am distrat așa de bine. Cred că am văzut Holiday on Ice.

– Așa este.

– Sper că o să mai facem asta într-o zi.

– Și cu.

– Cel mai mult îmi lipsește un bun *bagel* la Deli din Luna Park, preferatul meu, cu pastramă, ceapă prăjită și crudă și cu ardeii lor dulci. Totul cu o votcă cu piper.

– Sunt două feluri, roșu și alb.

– Roșu.

– Cel mai bun.

– Și, în afară de asta, Ben? Ai ceva deosebit să-mi spui?

– Nu. Ți-am păstrat toate casetele. Toate filmele cu Bogart.

– Chiar și *Dead End?*

– Da.

– Păstrează-le. Mai joci la curse?

– Sigur.

– Data viitoare, în amintirea unchiului tău, joacă pentru mine 18, 21 și 3.

– Mă voi gândi la asta.

– Te sărut, dragule.

– Și cu.

Fred închise și se întoarse spre Maggie.

– Nepotul meu Ben vine aici peste două sau trei zile ca să petreacă weekendul cu noi.

– Și adresa?

– Tocmai i-am dat-o.

– I-ai dat adresa?

– Da, tocmai i-am dat adresa.

– Quintiliani o să te omoare.

– Pus în fața faptului împlinit, nu o să zică nimic.

– Spune-mi Gianni, era adevărată povestea cu „fără pierderi colaterale“ ?

– Da.

Au stins amândoi lămpile. Ziua se încheia așa cum începuse, cu un telefon între aici și acolo.

– Ben o să ne gătească mămăligă cu raci, zise ea. Copiii vor fi bucuroși. Fred nu coborî pe verandă. Maggie se ghemui în brațele soțului ei și adormiră amândoi imediat.

5

Sandrine Massart, în capot, cu brațele încrucișate, asista la pregătirile de plecare ale soțului ei spre antipozi. Pentru Philippe nimic nu era mai plăcut decât această suită de mici gesturi studiate, rafinate de-a lungul atâtor luni: aranjarea laptopului în husa sa din piele neagră, alegerea cămășilor după niște parametri sofisticați, căutarea pe Internet a timpului probabil în Asia, împachetarea cofretelor Hermes pe care le va dărui clienților, cartea pe care nu o va citi, dar care se referea la destinația lui. Simplul fapt de a schimba bateriile la Discman-ul său ori de a prinde cu o agrafă buletinul cu vaccinări de pașaport îi oferea o satisfacție care aducea un surplus iminenței plecării. În clipele acelea, Philippe se simțea deja în tranzit, departe de casa lor din Cholong, simțea că va ajunge în curând la destinație. Destinația era cam pretutindeni în lume.

Se căsătoriseră în urmă cu paisprezece ani la Paris, unde el primise un post de conducere într-o întreprindere de mașini de cusut și unde ea terminase Dreptul.

Peste doi ani, Philippe se văzu propus pentru postul de director al unei noi sucursale ce se deschidea la Eure chiar în momentul în care lui Sandrine i se oferea posibilitatea să se alăture unui cabinet specializat în dreptul muncii: trebuia să aleagă. Micul Alexandre urma să se nască și Sandrine, fără prea multe remușcări, se hotărî să părăsească roba și baroul pentru a-și instala familia la Cholong pentru ca soțul ei să poată face față noii sale funcții.

– E vorba numai de trei sau patru ani, dragă. Probabil că o să găsești un cabinet și în zonă, nu?

Nu, ea nu a găsit nimic în zonă și nici nu s-a mai pus problema după nașterea lui Timothée. Dar nu a regretat nici o clipă alegerea: să renunți la carieră pentru cele mai bune motive din lume nu reprezenta un veritabil sacrificiu. Pentru Sandrine, se impuse curând în această casă mare o altă idee despre fericire care îi putea pune la adăpost pe toți patru o eternitate.

Până în ziua în care un inginer francez de la întreprinderea soțului ei inventă un procedeu ingenios care permitea să fie câștigate între douăzeci și treizeci de secunde la coaserea fermoarelor, fapt care putea să aducă, per zi și per muncitor, sume colosale industriei de confecții.

Majoritatea țărilor din Asia erau deschise pentru brevet, iar sclipitorul Philippe Massart se văzu mandatat să cucerească noi piețe la capătul lumii. Philippe, incapabil să delege pe cineva, își făcu obiceiul să încheie el însuși contractele. Acum pleca de trei sau patru ori pe lună în călătorii cu multe escale, chiar și pentru mai multă vreme când hotăra să lege două destinații ce puteau fi cumulate

în mai puțin de trei zboruri. Sandrine suporta cel mai greu nu atât absența, cât efectele decalajului orar resimțite de soțul ei, care se lungeau cât să facă legătura între două călătorii.

În dimineața aceea pleca la Bangkok pentru a încheia un contract ce îi permitea firmei să investească direct la sursă, la fabricant, și să deschidă noi filiale, altfel spus împlinirea unei strategii pe termen lung care l-ar face să urce în ierarhie fără nici cel mai mic risc de a se prăbuși; pregătirile pentru plecare erau de-a dreptul delicioase. În fața unui asemenea spectacol, Sandrine încerca un soi de resemnare mută ce anunța urmarea tristă și sfârșitul relației lor.

– Dragă, nu mi-ai văzut ghidul? Cel nou?

Îl studiase îndelung în pat. Și nu întârziase să adoarmă. Trecuse vremea *Guide du routard de l'Asie du Sud-Est*, se deschidea cea a ghidului *Michelin*, a hotelurilor lui de lux și a plajelor sale paradisiace. În timpul ultimei sale călătorii își găsise timp ca să le încerce și își promisese să se întoarcă foarte repede.

– Pe marți, iubito. Dacă intervine vreo schimbare, te sun.

Nu-i mai rămânea decât să-și pună haina gri, să-și strecoare biletul în buzunarul interior și să-și sărute soția.

– O schimbare?

– Perseil mi-a dat să înțeleg că ar fi bine să fac un dus-întors Bangkok–Chiangmai ca să pun la punct o chestie cu furnizorul. Îți dau telefon oricum.

Sandrine, cu un gest încă și mai plin de afecțiune, aranjă gulerul soțului ei și îi zâmbi pentru prima oară în

acea dimineață. O sărută pe obraz în poartă și se îndreptă spre taxiul care aștepta.

– Iubitule! Uitam! minți ea scoțând din buzunarul capotului o revistă împăturită. Anul acesta, Alex a scris în ziarul școlii. Un poem care a fost reținut la concurență cu multe altele! S-ar bucura dacă l-ai citi! Dacă te plictisești în timpul călătoriei...

Luat pe nepregătite, luă *La Gazette de Jules-Vallès* fără să știe ce face și o strecură în servietă.

Avionul decolă la timp, era senin, spațiul rezervat celor care călătoreau la business class era aproape gol, iar stewardesa foc de drăguță. Să se plictisească în timpul călătoriei... Dacă ar ști Sandrine... Dacă și-ar putea imagina... Nu, era mai bine să nu-și imagineze nimic. Revelațiile târzii sunt cele mai violente, iar Philippe Massart înțelese, la cei patruzeci și opt de ani ai săi, că era făcut pentru asta, pentru zboruri, escale, afaceri, translatori, *english fluently*, hotelurile Hilton, țările tocmai survolate, mâncarea de care abia se atingea, contau numai viteza, distorsiunea timpului și a distanțelor. Philipp Massart nu considera nimic mai frumos pe lume decât valijoara lui desfăcută pe patul unui apartament la Hotel Sheraton din Sydney. În rest, totul în noua sa viață i se părea estetic, începând cu gesturile pe care se vedea făcându-le: erau atât de multe, cele de la plecare nu erau decât preludiul, urmau altele, la timpul lor, și timpul trecea repede între fusurile orare. La prânz, cu o cupă de șampanie în mână,

consultă meniul, fără să se poată hotărî între morun prăjit cu busuioc și usturoi și cotlet de miel, și rămase cât mai mult timp cu putință în această dulce ezitare, cu fruntea lipită de hublou. Așteptând să fie servit, răsfoi *Air France Magazine* și stărui o clipă emoționat în fața fotografiei unei frumuseți indiene în port tradițional menită să ilustreze un articol despre industria textilă din Madras; își aminti silueta lui Sandrine, în capotul ei de molton. O iubea, nu asta era problema. În paisprezece ani de căsnicie trăiseră multe împreună și depășiseră tot atât de multe. *Da, o iubesc.* Se agăță o clipă de această certitudine încercând să regăsească evidența. O iubea. Era un fapt împlinit. Nu putea să se îndoiască de iubirea lui pentru ea. Și, de altfel, cum ai putea să te îndoiești de iubire? Care sunt semnele? În orice caz, chiar dacă le-ar fi descoperit, nu putea să se încreadă în ele. Ce cuplu nu este supus eroziunii? Cum s-ar putea, după paisprezece ani, ca gesturile afectuoase să rămână aceleași? Erecțiile doar văzând-o în sutien, rafale de sărutări fără nici un motiv, îmbrățișări în public care frizau indecența. Dispăruseră, dar existaseră, asta era cel mai important. Da, încă o mai iubea, dar altfel. Îi admira în continuare silueta, în ciuda anilor, o găsea mai emoționantă ca înainte. O iubea pe Sandrine, nu trebuia să își mai pună problema. *Îmi iubesc soția.* Era absurd să se îndoiască. O iubea chiar dacă nu o mai dorea. Chiar dacă i se întâmpla să se gândească la alte femei. Să fim drepți, nu o înșelase niciodată pe Sandrine. O iubea, asta spunea ceva, chiar și în zilele noastre, nu? O iubea, alta era problema. Oricât de paradoxal părea, o simțea mai puțin prezentă. Degeaba călătorise în

întreaga lume pe cheltuiala întreprinderii sale, tocmai pe Sandrine nu o mai simțea alături de el. De când cariera lui se accelerase, ea privea de departe ceea ce i se întâmpla și juca din ce în ce mai puțin rolul de parteneră ce veghează la temelie. Echipa lor nu mai câștiga. Își dădea seama că Sandrine era mult mai preocupată acum de viitorul lui Alex și al lui Timothée decât de al lui. Se părea că, tot văzându-l plecând, începea să-l uite. Ar fi culmea, dar ar fi și cea mai simplă explicație. El, care muncea atâta pentru fericirea alor săi! Terminându-și șarlota cu pere, avu brusc certitudinea că cei care pleacă sunt condamnați la singurătate.

– Vreți să beți ceva, domnule Massart?

Stewardesa îl mai întâlnise pe Philippe într-un alt zbor și își amintea că i-a servit două pahare de rachiu de pere când se apropiau de aeroportul din Singapore. Teama de aterizare nu avea nimic de a face cu asta, micul ajutor al alcoolului dădea tonul întregului său sejur și îi permitea să-și găsească ritmul potrivit. La Bangkok, totul era o chestiune de *timing*. De la ieșirea din aeroport, lua un taxi până la Hotelul Grace pe Sukhumvit. Urmau un duș călduț și haine curate, apoi un martini dry pe terasa barului, în acel patio rococo dotat cu ventilatoare, în timp ce îl așteptau pe Perseil și pe directorul general al FNU Thailand Limited, al cărui nume Philippe îl uita mereu. Vor cina într-un pavilion de bambus la Krua Thai Lao – pui thailandez de o savoare inexplicabilă – ca să treacă repede peste afacerile curente, să menționeze ultimele cifre și să lase să se înțeleagă că ar fi posibilă, prin intermediul firmei, o creștere de capital. Apoi, drept recompensă, vor

bea acel pahar tradițional într-un bar din Pat-Pong fără să facă prea multe nebunii ca să nu compromită ziua ce urma. Philippe, cu paharul de rachiu de pere în mână, privirea pierdută spre cerul tenebros al regatului Siam, își imagina urmarea călătoriei sale, un film mult mai pasionant decât cel ce era proiectat în avion. Urmarea consta în trezire, o cafea slabă înainte de a o șterge cu tuk-tukul la Chitlom, că fie masat de Absara, dacă era disponibilă, dacă nu de o alta, la alegere, dar nici una nu era ca Absara. Ultima oară îi spusese că are ochi frumoși. Știa să-i acorde o atenție deosebită, să se folosească de trupul lui ca să îndepărteze orice rezistență, provocând de la început o ejaculare după o penetrare irezistibilă. Apoi ea îl masa cu atenție, fără să uite nici o articulație, nici o vertebră, până la următoarea erecție și până la *happy ending*, cum se spunea acolo. Ieșit din mâinile lui Absara, Philippe îndepărta toată oboseala nervoasă și fizică provocată de decalajul orar și putea în sfârșit să-și trăiască sejurul la ora thailandeză. La gândul acestei mici bucurii, își lipi o clipă spatele de spătarul scaunului și închise ochii savurând ultimele picături de alcool din pahar. Apoi, pregătindu-se de aterizare, își închise agenda și o puse în servietă. Zări, strecurată în buzunarul servietei, un colț al revistei pe care Sandrine i-o dăduse aproape împotriva voinței sale și de care uitase complet. Din curiozitate, o scoase și o deschise în timp ce își fixa centura.

La Gazette de Jules-Vallès... Ce era cu ea... a, da, ziarul școlii... Poemul lui Alex... Micul său Alex devenit așa de mare după nașterea lui Timothée... Alex scrisese un poem... Cum avea să resimtă șocul unui divorț

ineluctabil? Înțelegea. Trebuia să înțeleagă, în orice caz. Un poem? De ce nu... Puțin desuet, dar înduioșător. Din plictiseală, Phippe răsfoi *La Gazette* fără să încerce să se concentreze. O lectură ideală pentru aterizare. Trecu de articolul de fond pe care nu avea nici un chef să-l citească, parcurse paginile cu benzi desenate concepute de elevii dintr-a XII-a C, apoi se surprinse căutând tocmai poemul lui Alex ca să nu mai fie nevoie să se gândească la asta în timpul sejurului. Pentru a regăsi acea complicitate ce șchiopăta de mai multe luni, își imagină deja micul compliment pe care avea să-l facă fiului său. Găsi la cuprins:

„Cele o sută de feluri în care mi-a murit tatăl" de Alexandre Massart.

Pe buzele lui Philippe Massart apăru un zâmbet uimit. Strania uimire de a fi citat în calitate de tată. Bizara neliniște asupra titlului în care cuvântul „moarte" îl plesnise peste ochi. Se grăbi așadar să ajungă la pagina 24, unde lungul poem scris de fiul său fusese tipărit pe verticală și continua pe pagina următoare.

CELE O SUTĂ DE FELURI ÎN CARE MI-A MURIT TATĂL

Tata a murit fără să-și lase adresa. Nu mai avea nici una.

Tata a murit ca un erou, pe câmpul de bătălie. Sub gloanțele unui dușman pe care numai el îl știa.

Tata a murit săptămâna trecută prostește.

Tata a murit pentru că nu a anunțat pe nimeni că moare.

Tata a murit de oboseală întorcându-se acasă, ca un somon.

Tata a murit fiindcă s-a uitat la prea multe canale de televiziune în același timp.

Tata nu și-a revenit niciodată fiindcă m-a lăsat orfan. A murit din cauza asta.

Tata a murit după cum i se cerea în agendă.

Tata a murit de atâtea ori, încât nimeni nu l-a crezut când a făcut-o pentru ultima oară.

Tata a fost găsit mort în dulap, tocmai el care se temea atât de mult să nu fie ridicol.

Moartea a bătut la ușă cu coasa și cu giulgiul, iar tata a urmat-o fără să facă mofturi.

Tata a murit ca să clarifice lucrurile vagi.

Tata a murit fiindcă a încercat să ia luna de pe cer.

Tata a murit degeaba.

Tata a murit crezând că numai Dumnezeu avea să-i înțeleagă gestul.

Tata a murit la celălalt capăt al lumii ca o pasăre înnebunită de vânt.

Tata a murit fără să bage de seamă, cam la fel cum a trăit.

Ceva nou azi? Nimic. A, ba da, uitasem, a murit tata.

Aș fi vrut atât să scriu că tata este maur mai degrabă decât mort.[1]

Tata a murit asemenea unui câine pe mormântul stăpânului său.

---

[1] Joc de cuvinte bazat pe omonimia Maur/Mort (n. tr.).

Philippe își apăsă mâinile pe brațele scaunului ca să reducă ciudata presiune din piept și să-și calmeze gâfâitul. O secundă mai târziu un sfredel de angoasă îi perforă stomacul. Își duse mâna la frunte, își masă tâmplele. Cu siguranță că nu citise bine, băiatul lui nu avea cum să scrie așa ceva, gluma era proastă și Alex era prea... prea mic, prea... prea... nu îndeajuns și pe urmă era absurd, Alex nu era deloc genul de puști care... Atât de slab la franceză de obicei, era o greșeală, Alex nu era...

Tata a murit la doi pași de casă, unde îl aștepta răbdătoare fatalitatea, când s-a întors din călătoria sa din Insulele Galapagos.

Tata își considera viața o povară, din cauza asta a și murit.

Tata a murit fără să se întrebe despre viață.

Tata a murit prea tânăr; de acolo unde este cu siguranță că este de acord.

Alex?... Tu, micuțule? Spune-mi că nu tu... Ce am făcut, Alex?...

Tata a murit banal.

Tata a murit, iar la decese în ziar numele i-a fost scris greșit.

Tata a murit ca să fie plâns.

Tata a murit fără consimțământul meu.

Tata a murit și asta nu duce la un joc de cuvinte reușit.

De când a murit, tata are parte numai de unanimitate.

– Domnule Massart ?... Domnule Massart, am aterizat...

Iar Philippe, fără să-și dea seama, îi urmă pe ceilalți pasageri până la autobuzul ce urma să-i ducă la clădirea principală a Aeroportului Internațional Bangkok.

Tata a murit fără să întrevadă culoarul de lumină albă care, zice-se, duce de cealaltă parte.

Tatăl meu a murit și niciodată n-a făcut ceva interzis.

Tatăl meu a murit, așa cum a visat: în somn.

Antrenat de mulțime până la zona de tranzit, simți că se împleticește și se opri pentru a lăsa să treacă fluxul de călători, care se împrăștie la ghișeele vămii.

Tatăl meu a murit prea tânăr pentru a se teme că-l voi îngropa într-o zi.

Tata a murit cel puțin de două, trei ori, de o sută de ori.

Tata a murit și moartea lui nu va ajunge pe prima pagină a ziarelor.

Tata a murit, cine îl iubește îl urmează.

Fără vlagă, se așeză pe o bancă, cu ziarul boțit în mâini. Își desfăcu lent palmele ca să-și acopere fața și izbucni în plâns. Un plâns de copil care îi zdruncina întreg trupul.

Se ridică brusc, își luă servieta, călcă în picioare ziarul căzut pe jos și traversă zona duty free în lung și în lat ca să caute un telefon. I se indică o cabină ciudat de exotică al cărei acoperiș era în formă de templu budist, iar

acel aparat trebuia să-i permită să ajungă la un altul a cărui imagine mentală o văzu perfect, un aparat fără fir, așezat pe un gheridon, alături de o carafă de apă și o fotografie de vacanță în care Sandrine, însărcinată cu Timothée, își oferea chipul frumos brizei serii.

Acolo, la el acasă, la Cholong, era ora zece dimineața.

– Alo... Dragă... Sunt eu, dragă...

– ...Alo? Cine este?

– Sunt eu, dragă! Philippe!

– Philippe? Unde ești?

– Te iubesc! Te iubesc atât de mult, știi!

– ...?

– Mă auzi? Te iubesc! Vă iubesc pe toți trei! Atât de mult...

– Mă sperii, s-a întâmplat ceva în timpul călătoriei?

– Sunteți singura mea rațiune de a fi, sunteți totul pentru mine. Fără voi, viața mea nu are sens.

– ...

– Iau primul avion și mă întorc și nu voi mai pleca nicăieri fără voi.

– Și Perseil?

– Poate să crape cu firma lui cu tot. Mă mai iubești?

– Tu ce crezi?

Ochii i se umplură din nou de lacrimi, de fericire de data asta, care îi eliberară inima de toată angoasa.

*

Venind de la Macao și îndreptându-se către Los Angeles, un tânăr belgian pe nume David Moëns se

plictisea de moarte în timpul orelor interminabile de așteptare în aeroportul din Bangkok. Nici măcar nu înțelegea motivele acestei călătorii la antipozi, brusc, de azi pe mâine. Cu siguranță că trebuia să-și dovedească ceva lui însuși și să facă față lumii, dar uitase cu totul ce anume. Să plece... Să plece... Asia... Orizontul... Departe... Să plece... Celălalt... Acolo... Toți călătorii sunt poeți... La urma urmei, și el avea dreptul la partea lui de altundeva. Trebuia măcar să fie cu inima împăcată. Să plece, singur și fără un ban în buzunar. Viața, destinul se vor schimba apoi.

Bilanțul operațiunii: în mai puțin de o săptămână pierduse – fără pasiune – la jocuri puținul care îi mai rămăsese, avusese întâlniri trecătoare pe care le și uitase, nu trăise nici un eveniment pasionant și nu va întârzia să părăsească Asia în favoarea Americii care i se părea mai puțin obscură. De fapt, își încerca ultima șansă în California, unde urma să fie găzduit de un cuplu întâlnit la Bruxelles în august trecut – jurăminte de prietenie față de Krick, adrese schimbate cu euforie, chestia obișnuită. O voce interioară îi spunea că nimeni nu îl va aștepta la Los Angeles.

În afară de asta, David ar fi fost incapabil să deslușească în ce măsură necazurile sale amoroase determinaseră plecarea aceasta precipitată. Părăsise Bruxellesul nu din cauza unei femei, ci din cauza tuturor femeilor. Ultimii trei ani, lipsiți de viață afectivă și sexuală, creaseră în el un reflex de neîncredere care îl forța să creadă că femeile reprezintă clanul advers. În una singură le vedea pe toate, pline de șmecherii și având

aceleași scopuri, atât de diferite de ale sale. Cu riscul de a cădea în cele mai rele clișee misogine, care îi fuseseră inoculate de literatură, relua pe socoteala lui sentințele care fixau seminția feminină și pretindeau că pot să o definească prin intermediul câtorva adjective. În mod inconștient, cumpărând acest bilet de avion, voise să vadă dacă femeile de la capătul lumii se supuneau aceleiași logici. Izbuti să se convingă de asta înainte chiar de a întâlni una măcar.

Interesându-se la singura reprezentanță a companiei sale pe pământ thailandez, află că avionul său va decola cu trei sau patru ore întârziere. Măcar dacă ar avea ceva de citit... Un roman, o revistă, un prospect scris în franceză, orice care ar putea să-i ocupe mintea. Pregătindu-și rucsacul său de globe-trotter, ideea însăși a lecturii îi păruse inadecvată. Nici nu se punea problema să citească, ci să țină un jurnal de călătorie în care să scrie două sau trei pagini pe zi, fapt ce ar fi dat o formă amintirilor abia fixate. Vai, pe măsură ce se depăna căutarea exotismului era tot mai obosit de acest joc. Patru zile consemnate, din care ultima, 17 iunie, eliminată printr-un paragraf.

> M-am trezit obosit. Un gândac enorm aleargă pe podeaua pe care m-am întins, înfășurat într-un cearșaf alb. Am fost sfătuit să nu omor insectele, e inutil. Se pare că trebuie să nu le bagi în seamă. Am oprit ventilatorul, mă tem să nu răcesc, ar fi culmea pe căldura asta. Unde voi fi marțea viitoare? Ar trebui să vizitez orașul, altminteri nu o să mă creadă nimeni, acolo, că am ajuns atât de departe.

Deodată, sub niște scaune zări niște hârtii boțite din care se vedea un fragment de mozaic alb și negru. Îți dădu seama imediat că era o integramă. Era vorba de o publicație ciudată, *La Gazette de Jules-Vallès*, aruncată de cineva. Dar nu asta era problema lui David Moëns, era un ziar în franceză! Un prilej ca să-și reînsușească limba și să repună în mișcare roțile cortexului său abandonat de prea multă vreme. Texte, rebusuri, desene, mici alte chestii, fragmentul alegerii sale era acest careu de cuvinte încrucișate pe care începu imediat să îl dezlege.

*

Deasupra oceanului, a cărui culoare nu o putea vedea din pricina nopții și a unui hublou inaccesibil, David, împăcat cu destinul său, se simțea legănat de carlingă, după ce făcuse pace cu umanitatea. Totul i se părea de lux, zâmbetul stewardeselor, băuturile răcoritoare, eșantioanele de parfum, bomboanele acrișoare. Aflat acum în siguranță, se putea concentra în sfârșit asupra unor cuvinte încrucișate care nu-i puneau nici o problemă.

Deși tinerii creatori ai integramei nu căutaseră să limiteze numărul căsuțelor negre sau să dea definiții sofisticate, se lansaseră totuși într-un format de zece orizontale pe zece verticale, dificil pentru amatori. David scăpă imediat de toate cuvintele formate din trei și patru litere care se încrucișau cu ușurință: *boa* se încrucișa cu *oală*, *oală* cu *clonă* și *clonă cu cură*. Se gândi mult înainte de a găsi un cuvânt din șapte în care „u" din *cură* era a cincea literă. Majoritatea vecinilor săi dormeau deja, avionul

zbura în noapte într-o liniște desăvârșită, bău cu paiul din cutia de Coca care se încălzise. „Recepționați" din șapte litere? Mucoșii ăia de la liceul francez începeau să-i pună bețe în roate. David trebuia să recunoască că făcea parte dintre cei care dezleagă ocazional cuvinte încrucișate, care nu apreciază decât ușurința de a le rezolva, simțindu-se repede umiliți de o definiție cu mai multe înțelesuri. Victoriile sale ușoare de la începutul integramei îi dăduseră încredere, cam prea repede, fără îndoială. Găsind *Noe*, al doilea cuvânt de la patru vertical (definiția era „Adăpostește multe familii"), care se încrucișa impecabil cu „o" din *oală*, cuvântul *cheflii* îi sări în ochi pentru „Recepționați". În încercarea sa, găsi *adulter* pentru „O jumătate mai mult decât o treime". Hotărât lucru, puștii din Cholong-sur-Avre, un orășel pierdut Dumnezeu știe unde, aveau mai multe resurse decât își imaginau. David scrise mecanic *adulter* fără să se întrebe ce sens putea să-i dea un copil de doisprezece ani. Ce știau ei despre adulter la vârsta aceea, când David, la cei patruzeci și opt ai săi, își plângea de milă din cauza tristului său libidou? Un adulter? Visul său din tinerețe! Să fie amantul unei femei măritate era pentru el culmea esteticii în iubire. Își imagină după-amiezi pasionale într-un mic hotel nu departe de Gara Bruxelles-Midi, cu o sticlă de vin alb pe noptieră și o frumoasă burgheză de cincizeci de ani venind dinspre șoseaua Ixelles, cu obrajii îmbujorați de rușine și de excitația de a rămâne goală într-un loc rău famat în fața unui golan care o va face să aibă orgasm numind-o târfă: aceasta era filmul ce îi trecu imediat lui David prin fața ochilor când rosti cuvântul adulter. Fie că puștii din Liceul

Jules-Vallès împrumutaseră definiția dintr-un clasic, un Favalelli sau un Scipion, fie unul din profesorii lor, amator priceput, se amuzase să plaseze pe sub nasul colegilor, directorilor și părinților găselnițele sale. În nici un caz un copil de vârsta aceea nu putea fi autorul. Mai rău decât atât, acest „adulter" i se părea atât de extravagant, încât se întrebă dacă își avea locul în grilă, dacă nu era urmarea minții sale perturbate de lecturile duble cu tendință explicit sexuală. Ca să înlăture din minte această îndoială, se opri asupra definiției următoare, „Emoție în comun", din cinci litere, care trebuia să se termine cu „e" ca să coincidă cu „e" din *adulter*.

– *Orgie*, șopti o voce ascuțită din spatele lui.

– ...?

– Emoție în comun: *orgie*, repetă ea.

În picioare, cu bărbia sprijinită de spătarul scaunului lui David, o femeie de vârsta lui îi zâmbea cu un aer de rebelă.

– Ce ziar este? Pare uimitor.

Acest „uimitor" ivit dintr-o altă epocă îl lăsă pe David fără cuvinte. Surprins, nu putu să aprecieze zâmbetul delicat al femeii, abia schițat, dar care îi lumina fața, nuanțată de albastrul ochilor, de obrajii ușor îmbujorați și de buzele roșii. De fapt, David nu își dădea seama în ce măsură ea corespundea genului său de femeie, micuță, cu pielea mată, părul până la umeri, drept, de un blond-cenușiu. O siluetă care să reziste timpului și neprevăzutului existenței.

– Nu știu, l-am găsit în aeroport, răspunse el dintr-un reflex defensiv.

– *Orgie*, repetă ea, asta ne dă un „r", a doua literă pentru „Primul jet", de nouă litere.

*

Două ore mai târziu, așezați pe scaune alăturate, tutuindu-se, înțepându-se reciproc, tot nu reușiseră să pună ordine în grila cu pricina.

– Oare ne-am înșelat pentru „Primul jet" ? Dacă nu este *schiță?* zise el.

– Ai altă propunere ?

– *Caravelă.*

– Ce-ai spus ?

– Ar putea fi strămoșul jetului pe care trebuie să-l pronunțăm *djette*, ca avion, precizează el. Asta e capcana pe care ne-o întind cretinii ăștia mici. Mă tot gândesc la asta de când trecem prin goluri de aer.

– Nu uita că grila asta a fost concepută de cretinii aia mici care sunt niște mici cretini perverși. Acest jet nu este în mod sigur un avion. De altfel, dat fiind vârsta lor, trebuie să lucrezi tocmai așa, din prima...

– Nu au mers până la...

– Din nouă litere, „Primul jet", tu ești bărbat...

– *...Poluare?*[1]

– Da. „Primul jet" : *poluare*. Avem un „o" de la orgie, dar nu îl avem pe „s" de la *schiță* care ne-ar da *bazalt* pentru „Trupuri fuzionând".

– Cu „p" de la *poluare*, ce am putea avea pentru „Trupuri fuzionând" ?

[1] Joc de cuvinte: *pollution* are și sensul de ejaculare (n. tr.).

– Din opt litere, Avem de ales între *melanjuri* și *minerale*.

– Începe cu „p".

– Din opt litere... „Trupuri fuzionând", asta ar putea fi...

– ...Ce?

– ...

– Hai, spune-o!

– *Partuzare?*[1] întrebă ea în șoaptă.

– Ar putea fi *orgie* și *partuzare?*

– Desigur, asta e *partuzare*. Îmi place mai mult pentru că propunerea ta – *caravelă* – îmi tăia *calin* pentru „Regim senzual", din cinci litere.

– „Regim senzual", din cinci litere? Ar putea fi orice: *poftă... futai...* și chiar *amor!*

– ...

– ...

– Să admitem *amor,* dar asta elimină *emoționa* pentru „Atinge inima", din șapte litere. Și restul se duce naibii...

– Nu putem elimina *emoționa* pur și simplu. Uite, *pasiune,* tot din șapte litere.

– Nu se poate, asta ar pune sub semnul întrebării literele „d", „r" și „s" de la *disperați* pentru „Cere o mână de ajutor", din opt litere. În loc de asta am avea un cuvânt ce începe cu „o".

– ...Începe cu „o" pentru „Cere o mână de ajutor", din opt litere... Știi la ce mă gândesc?

– Mi-e frică...

---

[1] De la *partouze,* în fr. în orig., sex în grup (n. tr.).

– Nu-i ușor de spus, dar *onaniști* deblochează tot acest „Numai foc și pară" din opt litere care nu este *arzători,* ci *inflamat.*

– De ce nu *amorezat?*

– Da, de ce nu?

Avionul va ateriza curând pe aeroportul din Los Angeles. David nu va mai telefona cuplului acela de americani care probabil că și uitaseră de el, ci îi propuse lui Delphine să meargă să viziteze orașul. Douăzeci de minute mai târziu, oamenii de serviciu ai aeroportului trecură printre rândurile clasei economic și aruncară la grămadă în saci de gunoi tot ce lăsaseră în urmă călătorii, inclusiv *La Gazette de Jules-Vallès.*

În aripa de nord a aerogării se aflau containerele uriașe unde serviciul de administrație publică stoca și ardea mai multe tone de deșeuri zilnic, deșeuri provenind de la cele nouă terminale ale aeroportului internațional din Los Angeles. Unele containere, destinate reciclării, așteptau să se facă ziuă ca să fie duse în remorci la uzina de reciclare din San Diego. În patru dintre ele, de șase metri cubi, erau îngrămădite mii de reviste, ziare și printuri de care se debarasau companiile aeriene și care ocupau estrade întregi. Donny, asemenea unei insecte prinse într-o cutie de chibrituri, se mișca anevoie în cel mai gol dintre cele patru containere.

Orfan de mamă, Donny Ray își petrecea majoritatea timpului afară din casă pentru ca tatăl lui, ajuns în

mizerie, să evite o grijă suplimentară. Deja de la cincisprezece ani nu mai cerea să fie hrănit, îmbrăcat, sfătuit și alte nenumărate capcane în care tatăl său căzuse deja. Nu prea mergea la cinema, nu se uita niciodată la televizor și, în cartierul său, nimeni nu îi putea servi drept model decent pentru viața adultă. Nici tatăl său care reprezenta pentru el modelul prin excelență al ratatului, exemplul perfect ce nu trebuia urmat, o referință indiscutabilă în materie de eșec. Donny se descurca singur, și o făcea mult mai bine, învățа conștiincios de ici și de colo reguli de viață în ritmul unui parcurs empiric, iar această adolescență valora mai mult decât altele, mai sigure și, cu siguranță, mai puțin bogate în evenimente. Își simțea inima ușoară ca un poet ce privește lumea în perspectivă, o trăiește fără gravitate, se bucură de frumusețile ei neașteptate. Dar înainte să se lanseze în descoperirea lumii, Danny fusese nevoit, de la treisprezece ani, să-și câștige autonomia financiară ca să scape de teroarea tatălui său, ba chiar să contribuie la cheltuielile casei. După mai multe joburi, majoritatea la negru, se specializase în recuperarea ziarelor vechi așa cum alții erau specialiști în sticle de plastic. De trei ori pe săptămână, scotocea prin containerele de pe aeroport și își vindea marfa negustorilor care prospectau piața pentru colecționarii de benzi desenate, reviste, ziare, se găseau clienți pentru orice domeniu. Acum, Donny ajunsese un maestru în arta sa: scotocea, redistribuia contactelor sale, căuta noi filiere și, atâta vreme cât acționa singur și discret, serviciile administrative îl lăsau în pace. Plonja în container, căutând din ce în ce mai jos, răscolea în cel mai îndepărtat ungher,

făcea o gaură, răsfoia, tria, și urca apoi la suprafață cu tașca plină de o marfă deseori miraculoasă. Aeroportul LAX devenise teritoriul său exclusiv, devenise o siluetă familiară căreia nimeni nu-i mai dădea atenție.

Totuși, în dimineața aceea, Donny regreta că bătuse atât drum pentru atât de puțin: o serie din *Vogue*, prea recentă, reviste de fitness fără interes, abia dacă avea cu ce să scoată zece dolari, poate încă cinci pentru un număr din *Playboy* din 1972 pe care un buchinist din Catilina i-o va cumpăra cu siguranță. Cele mai neobișnuite titluri făceau obiectul colecțiilor, începând cu *Playboy*, un mit american, plăcerea lu' tăticu', era nevoie de bani ca să-l faci să dispară. O revistă cu fete goale din 1972 pe cine ar interesa?

În 1972, tatăl și mama sa nici măcar nu se întâlniseră și nimic nu anunța existența lui Donny Ray. Nu va veni pe lume decât cincisprezece ani mai târziu, când sensul a ceea ce este ascuns va fi cedat atotputerniciei mărfii, când cel al profitului făcuse ca totul să explodeze. Pentru el, care nu îl atinsese niciodată, trupul femeilor era un fel de materie primă inepuizabilă, lesne de privit, și ale cărui părți, chiar și cele mai neînsemnate, nu mai puteau fi ascunse. Nuditatea lor era un fapt împlinit din negura vremurilor, ca apa curentă sau metroul, un dat, un drept al omului. Fără să fi depărtat vreodată picioarele unei fete, părea să știe tot despre intimitatea lor. În timp ce scotocea în containere, privea, la limita blazării, fotografiile fetelor sumar îmbrăcate din *Hustler* și *Penthouse*, unde fiecare siluetă valora cât o alta și nu mai stârnea nici o curiozitate. Donny Ray nu își putea imagina că în 1972

femei frumoase se dezbrăcau deja pentru a apărea în reviste ca să devină regine de o zi, și că un băiat de vârsta lui ar fi fost în stare de o crimă ca să aibă acel număr din *Playboy*. Se mulțumi să răsfoiască revista pentru a verifica dacă este în stare bună și descoperi că playmate-ul lunii se întindea pe trei niveluri. Miss mai 1972 se numea Linda Mae Barker și poza într-o baie plină cu spumă, fotografiată din față și în întregime ca să ofere o perspectivă completă.

Donny, ghemuit în containerul său, rămase multă vreme gânditor cu revista în mâini. Fotografia centrală nu lăsa prea mult la vedere, nu *tot*, în orice caz. Pentru prima oară în scurta sa existență, anumite lucruri i se ascundeau. Iar fata aia nu semăna defel cu cele care pozau azi în reviste. Pe atunci, trupul femeii era atât de diferit? Intrigat de fotografiile tinerei domnișoare Barker, demodate, fără vârstă, delicios de anacronice, la limita kitschului, Donny ieși din aerogară fără să-și ia ochii de la revistă. Înainte să iasă din container, luase un soi de fițuică boțită și abia dacă își aruncă privirea peste ea – *La Gazette de Jules-Vallès*, de unde mai venea și tâmpenia asta? – într-un format tocmai bun ca să ascundă *Playboy* ca să nu atragă curiozitatea trecătorilor. Un gest care trăda cei cincisprezece ani ai săi.

Luă metroul din stația Aviation și se lungi pe o banchetă în spatele unui compartiment gol. Începu să privească atent corpul Lindei Mae Barker de la picioare până în creștet, mirat de tot, începând de părul șaten-închis cu rădăcinile mai închise la culoare care îi cădea pe umeri, prins discret cu o bentiță de elevă. O brunetă pur

și simplu, așa cum se întâlneau la colțul străzii, nu mai sofisticată decât majoritatea, un model obișnuit, întâlnise mii în viața sa adevărată, asemenea femeii care făcea proteze dentare și care nu ridica niciodată nasul de deasupra lucrului său în prăvălioara din Placid Square sau chiar asistenta socială care îl implora să meargă la psihiatru. La playmate-urile de azi, Donny nu vedea decât plete blonde care le puteau ascunde în întregime. Printre ele, Linda Mae Barker ar fi semănat cu o căprioară pierdută printre leoaice. Donny, cu o răbdare nesfârșită, trecea în revistă atent fiecare din trăsăturile candide, petele de roșeață abia ghicite, zâmbetul generos, adorabila ei mutriță. Se simți înduioșat de atâta inocență, de felul ei de a spune atât de puțin arătând atât de mult, de a-și mărturisi timiditatea pozând goală, cu o umbră de vinovăție în priviri, umbră pe care trebuia s-o ghicești și care rămânea invizibilă celui ce nu știa să privească. Cunoștea umbra aceasta, a femeilor de zi cu zi, lipsite de aroganță, curioase de tot, capabile să nu se mire de nimic. Privind spre obiectiv așa cum o făceau, fetele din era modernă ce pozau sumar îmbrăcate distruseseră cel mai neînsemnat atom de naivitate din retina lor, și căutau, dincolo de cea a fotografului, privirea bărbaților care, cunoscători pricepuți, urmau să estimeze farmecul potențial ce se degaja din atâta carne expusă vederii. Pe chipul Lindei Mae Barker se citea sfidarea pe care și-o lansase ei înseși și căreia urma să-i facă față, să pozeze goală pentru toată America, iar victoria aceasta dădea privirii ei strălucire.

Și mai incredibil părea că restul trupului, începând cu umerii, reflecta această modestie care, hotărât lucru,

îl făcea pe Donny să simtă o tulburare aparte. Ah, sânii Lindei Mae Barker! Sumeţiţi, dar deloc obraznici, aproape fragili în pofida graţiei lor, căută un cuvânt ca să-i califice şi, în lipsă de ceva mai bun, se opri asupra cuvântului: „imperfecţi". Da, erau imperfecţi, forma lor nu evoca nimic ştiut, un fruct între pară şi măr, foarte diferit de pepenele galben. Înainte să o descopere pe Linda Mae Barker, Donny îşi imaginase că sânii semănau cu nişte sfere cu o geometrie simplă, de mărime unică, umflaţi cu ceva destul de tare că să atragă atenţia cititorului. Imperfecţi, sânii Lindei Mae Barker stârneau dorinţa de a fi remodelaţi ore îndelungi cu mâinile până să capete forma lor naturală, în cele din urmă cea mai emoţionantă. Sânii ei datau de dinainte de bisturiu şi silicon, o epocă în care grija pentru perfecţiune trecea drept graţie. Culmea inocenţei, albeaţa sânilor Lindei Mae se delimita de restul pielii sale bronzate şi scotea la iveală urma bikinilor. Lui Donny nu-i venea să creadă. Sâni albi? Incredibil! Aproape indecent. Fără ultraviolete, în 1972? Fără gel autobronzant? Fără topless pe plajă? Aşadar, Linda Mae Barker nu-şi oferise niciodată trupul gol nimănui? Coborî la staţia Long Beach, cu mâinile crispate pe *La Gazette de Jules-Vallès* ce ascundea trupul Lindei Mae Barker. Cu cât o devora din priviri, cu atât simţea nevoia să evite alţi ochi. Urcă într-un autobuz spre Lynwood unde locuia Stu, prietenul său din copilărie, care se ocupa acum cu strângerea datoriilor. Stu încercase de mai multe ori să-l iniţieze în arta strivirii degetelor rău-platnicilor, dar Donny, dezgustat de majoritatea formelor de violenţă, preferase să se specializeze în a aduna publicaţii vechi; vedea în asta

o variație modernă pe tema căutării de comori. O dovadă printre atâtea altele. O descoperise pe Linda Mae într-un container. O tânără ce se oferise revistei *Playboy* așa cum te oferi primului iubit. Cu nesfârșite precauții, desfăcu pliul din josul paginii ca să vadă ce se afla sub șoldurile ei. Pubisul îi era acoperit de un munte de spumă și nu lăsa să se vadă decât firișoare abia scurtate, a căror culoare era aceeași cu cea a părului. Un semn animalic pe acest trup de nimfă. Donny trecea din surpriză în surpriză. Văzuse mii de variante de păr pubian, decupat în toate formele, ca o inimă, pătrate, ca o treflă, vopsit în albastru sau roz ori, cel mai banal, ras complet. Știa mai multe despre vagin decât tatăl lui. Linda Mae Barker, cu piciorul stâng ușor strâns spre interior, păzea centrul intimității sale și ascundea pentru totdeauna ceea ce avea între pulpe. Bărbații, și mai ales Donny, nu aveau decât să-și imagineze un motiv. Luă poziția drept o sentință nedreaptă și perfect legitimă totodată. Hipnotizat, Donny coborî din autobuz și merse pe jos o sută de metri până în Josephine Street. Întră într-o clădire de cărămidă neagră, îi făcu un semn bătrânului portorican din hol, un fel de portar voluntar pe care îl știa dintotdeauna acolo, și sună la parter, unde locuia Stu. Până să i se deschidă, mai aruncă o privire asupra acelei uimitoare tinere care în 1972 avea douăzeci și unu de ani, an în care mii de americani văzuseră în ea culmea erotismului. Donny se neliniști de agasarea care îi agita întreg trupul. Era ceea ce se cheamă excitare?

– Donny, vii la țanc, am nevoie de ajutor...

În apartament domnea un ciudat amestec de penumbră și lumină de halogen. Din motive personale, Stu hotărâse

să blocheze cu obloane opace puțina lumină ce ajungea până la parter, înlăturând în același timp și riscurile unei intrări prin efracție. Donny dormise aici de nenumărate ori, în fața televizorului, cu trupul lipit de pernele sofalei. Din reflex, se îndreptă spre frigider, îl inspectă o clipă fără să ia nimic. Stu se întoarse la treaba lui, o afacere delicată, care, văzută din afară, amintea o epocă pe care puștii nu o cunoscuseră niciodată: prohibiția.

– Pot să știu ce naiba faci acolo?

– Un colet pentru unchiul meu Erwan.

O duzină de cești mari de cafea neagră, un pachet de zahăr și șase sticle de alcool alb se aflau pe masa unde Stu își făcea treaba.

– Rachiu de cafea, drogul lui, cică îl ajută la digestie, așa zice el, prostul. Numai ca să mă scoată din minți, nu vrea cafea irlandeză, ca orice alt irlandez, gata făcută, din comerț, nu, vrea ceva făcut în casă, și asta pentru că i-a tot frecventat pe macaronarii ăia. Mă calcă dracului pe nervi, îți închipui. E nevoie de alcool etilic de nouăzeci de grade amestecat cu zahăr și cafea, dar, atenție, nu cafea făcută de mine, trebuie espresso, adevărat, chestia aia mâloasă pe care o fac la Martino, în față. În timp ce mă ocup de sticle, poți să faci un drum, mai am nevoie de încă o duzină de cești pline ca asta, cum se face la Martino. T'e-ai prins?

– M-am îndrăgostit, Stu.

– Mi se rupe mie că te-ai îndrăgostit. Tu, îndrăgostit? De cine?

– Linda Mae Barker.

– Nu cunosc.

– E una care pozează goală.

– ...Să văd.

Donny îi întinse revista, dar regretă imediat. Gelozie. Privirea celuilalt.

– Asta? Îți bați joc de mine? Ai zice că e mama în timpul școlii. Ia o tavă cu șase cești, nu trebuie să fie prea reci, e mai bine să le amestec până se răcesc.

– Vreau să știu cum și-a aranjat viața.

– ...

– ...

– Trebuie că a murit, din ce an e?

– 1972.

– 1972! Ești dus cu pluta? E o babă, îți vine să verși.

– Ce viață duce? Ce s-a întâmplat cu ea după? S-a măritat, are copii? Încă i se mai spune: „Ți-am văzut poza în *Playboy*... a trecut ceva timp"? I-au schimbat viața pozele astea? În bine? În rău? Regretă ce a făcut? Crede că a fost un noroc? Cum arată azi? O femeie care timp de o lună a înnebunit jumătate din tipii de pe planetă îmbătrânește ca toate celelalte?

Stu se opri din agitația lui în fața sticlelor, privindu-l neliniștit.

– Trebuie că treci printr-o anumită perioadă, poate că e grav, trebuie să vorbești cu cineva. La vârsta ta, și eu am avut gărgăuni, dar tu mi-ai mărturisit că e ceva special.

– Am să-i scriu lui Hugh Hefner, el trebuie să știe ce s-a ales de ea.

– Cine-i tipul?

– Cel care a creat *Playboy* și l-a inventat pe Bunny.

– Știi, în locul tău m-aș păzi de toți nebunii care scriu. Să n-ajungi cu caraliii după tine.

– Pot să încerc să găsesc pe net un site de genul „Ce s-a ales de ele?"

– În loc să faci asta, nu te-ai putea îndrăgosti de cineva de vârsta ta? Uite, cântăreața pe care am văzut-o la petrecerea de la Studio A.

– Poate că Linda Mae are nevoie de mine acum.

– Acum, eu am nevoie de tine, așa că du-te și adu-mi nenorocita aia de cafea espresso ca să pot să expediez nenorocitul acesta de colet și vorbim de problemele tale mai târziu, OK?

Așa se și întâmplă, iar mai târziu Stu puse dopul ultimei sticle, apoi scoase o cutie din lemn în care rachiul lui de cafea avea să traverseze cincisprezece state de la vest la est.

– Unchiul tău Erwan e garajistul?

– Ești cam prost? Unchiul Dylan ar putea să o ia razna dacă m-ar întreba ceva. Erwan e la Rykers pentru mulți ani și cretinul riscă să nu mai iasă! Nu mai are familie, cretinul acela, numai eu și eu sunt destul de tâmpit ca să-i fac lichiorul lui de rahat!

Stu îl prefera pe cel mai rău dintre cei doi unchi, cel mai mare dintre frații Dougherty, care părăsise Los Angelesul la sfârșitul anilor '60 ca să urmeze o militantă dintr-o mișcare revoluționară care nu-și atinsese scopul. Erwan, singurul braț armat al mișcării, se căptușise cu o condamnare pe viață la Rykers Island, închisoarea statului New York, pentru că atentase, nici mai mult, nici mai puțin, la viața președintelui în persoană. Stu, fără să-l fi vizitat o singură dată de când se afla după gratii, își stima unchiul, nu atât pentru convingerile lui politice, cât

pentru pedeapsa excepțională care îi permitea să o facă pe micul ștab de cartier.

– Credeam că e interzis alcoolul la pârnaie.

– Acolo unde e nu-i interzis decât un singur lucru: să plătești prin card. Și pe urmă, face parte din peisaj, abia dacă îl lasă să-și cumpere un pachet de tutun. Joacă cărți cu gardienii, o face pe mediatorul în revolte, și-a păstrat un suflet de purtător de cuvânt. Zice că nu-i un exemplu demn de urmat.

Tot vorbind, Stu așează sticlele în cutie, învelindu-le în carton ca să nu se spargă. În lipsă de ceva mai bun, înlocui cartonul cu o revistă. Mașinal, Stu luă *Playboy* ca să împacheteze ultima sticlă. Fu oprit scurt de strigătul de oroare al lui Donny.

– Linda Mae!

Lipindu-și iubita de inimă, luă o hotărâre teribilă:

– Fie că o să mă ajuți sau nu, tot am s-o văd, Stu. Și am să-i spun cât de mult contează pentru mine.

– Tehnic, ar putea să-ți fie bunică.

Stu luă celălalt ziar rătăcit pe masă și încercă să-i descifreze titlul.

– *La Gazette de*... ce? În ce limbă e scrisă porcăria asta?

– Du-te și află, se găsesc în toate containerele.

Stu nu mai vru să afle și alte detalii și înfășură în jurul sticlei cu lichior negru *La Gazette de Jules-Vallès* care se potrivi perfect lângă celelalte. Lipi cu scotch adresa, James Thomas Center, 14 Hazen Street, Rykers Island, NY 11370, și confecționă două mânere de sfoară ca să ușureze transportul. Avea experiență.

– Și dacă ai să o întâlnești într-o bună zi, ce ai să-i spui lui Miss mai 1972?

Donny tăcu o vreme înainte să răspundă:

– Că eu tot mai cred în ea.

Rykers Island, închisoarea din largul Insulei Manhattan, New York, adăpostea 17 000 de deținuți, bărbați și femei, repartizați în două clădiri. Situată la mai puțin de zece kilometri de Empire State Building și considerată cea mai puternică structură penitenciară din lume, insula era un mic stat în stat. În clădirea numită James Thomas Center în onoarea primul gardian afro-american se afla, separat de restul, cartierul foarte bine păzit al seniorilor. În acest Olimp al canaliilor își făceau veacul câteva din legendele vii ale banditismului, figuri majore ale clasei delincvenților și ultimii haiduci mitici de care mulțimea nu se săturase niciodată. Fiecare dintre ei cumula pedepse care ajungeau și la patru sute de ani de detenție, așa încât aveau să moară după gratii, să renască, să moară iar și așa mai departe, generații întregi. Ca să intri în acest club ultraprivat al pedepselor lungi, trebuia să totalizezi cel puțin două sute cincizeci de ani fără nici o reducere.

De atunci, în cartierul seniorilor, percepția timpului era diferită.

Cei aproximativ douăzeci de deținuți beneficiau de condiții de detenție excepționale; celebritatea, averea personală a majorității lor, asistența juridică demnă de cele mai mari trusturi, bunele relații cu direcțiunea închisorii

transformaseră statutul de deținuți în cel de rezidenți permanenți, iar celulele lor în apartamente ce nu erau cu nimic mai prejos decât cele din centrul Manhattanului. Cu toții urmau să moară într-o zi, dar nici unul nu se grăbea să vadă momentul acela venind.

În acea după-amiază, doi deținuți, prieteni de mai bine patruzeci de ani (pe scara lor personală, abia dacă era timp pentru o strângere de mână), discutau stând în fotolii și fumând obișnuitul trabuc de după prânz. Cel mai tânăr, deși cel mai vechi în locație, teroristul Erwan Dougherty, își invitase vecinul din față, Don Mimino, nașul-nașilor mafiei italiene, cu douăzeci de ani mai în vârstă, încarcerat de aproape șase ani. Erwan privea cu suspiciune orice formă de companie – știuse să păstreze o tăcere totală timp de aproape opt ani – îl aprecia pe Don Mimino pentru manierele sale de bătrân, pentru filozofia lui desuetă, pentru calitatea conversației care o egala pe cea a tăcerii. Iar pentru venerabilul italian, simplul fapt că era singurul catolic din zonă era prima calitate a irlandezului.

– Am hotărât să învăț limba mea de origine, zise Don Mimino.

– Cum așa?

– Vorbesc un fel de dialect sicilian deja de neînțeles pentru satul vecin cu al meu. Nu se mai folosește decât în anumite locuri din New Jersey! Vreau să învăț *lingua madre*, cea vorbită la Sienna. Vreau să citesc Dante în original. Se pare că e tare. Am calculat că, dacă mă specializez în italiana medievală, pot să dovedesc *Divina Commedia* peste cinci sau șase ani.

În cartierul seniorilor, a începe studii lungi fusese întotdeauna mai de dorit decât un titlu. Majoritatea vedeau în asta un hobby mai interesant decât fitnessul ori privitul la televizor. Dar nu numai.

– Apoi voi trece la engleză, continuă el. Am trăit aici șaizeci de ani și am ajuns să vorbesc un fel de limbaj corcit între dialectul emigranților și argoul golanilor: nu sunt mândru de rezultat. Obiectivul ar fi să pot să citesc *Moby Dick* fără să fie nevoie să consult un dicționar la fiecare pagină.

– Eu am ajuns la Melville mai târziu, spuse Erwan. Când am venit aici, am citit mai întâi tot Conrad și tot Dickens, apoi Joyce, era din Dublin, ca părinții mei. Și pe urmă am urmat dreptul, un curs care a durat opt ani.

Dreptul fusese prima alegere, psihologia, a doua, literatura, mult după. Unii doreau să cunoască mecanismele Codului Penal, să-i decripteze sensurile ascunse, capcanele și să priceapă în detaliu procedura care îi adusese pe insulă. Erwan, de exemplu, își luase diploma de avocat ca să-și poată redeschide dosarul și să se apere singur. Psihologia și derivațiile ei erau și ele foarte gustate, tot ce analiza mecanismele sufletului uman, începând cu al său – unii urmau o psihanaliză în toată regula – ca să scape mai bine de urmele trecutului ca să se gândească senini la viitor. În cartierul seniorilor, puteai să alegi un domeniu și să speri să-l studiezi până în cele mai mici subtilități, încercând în mod regulat să te pui la punct cu toate noutățile. Cine, de afară, putea pretinde o asemenea exhaustivitate?

Alți deținuți studiau numai pentru a face paradă de buna lor purtare și pentru a obține astfel o reducere a

pedepsei cu între zece și cincisprezece ani; cei mai încăpățânați trecuseră astfel de la o sută șaizeci la o sută cincizeci de ani de detenție.

Spre deosebire de restul umanității, seniorii din Rykers nu vedeau în moarte o eliberare. Eliberarea era pentru ei prima zi de libertate. Trebuiau să se obișnuiască cu ideea că peste două sau trei secole vor regăsi libertatea și vor contribui la descoperirea unei lumi noi. Atunci puteau să moară.

– Și pe urmă? întrebă Erwan aprinzându-și trabucul.

– Pe urmă, mă tentează una sau două limbi orientale. Am petrecut atâția ani luptând împotriva mafiilor japoneze și chineze, încât îmi spun că ar fi timpul să înțeleg cum funcționează tipii ăia, iar a le vorbi limba ar putea să-mi ofere niște soluții.

– După ce mi-am luat diploma în medicină chineză, am studiat tao și toate tehnicile de viață lungă, apoi m-am îndreptat, firește, spre tai chi. Unele legende spun că unii maeștri au trăit între nouă sute și o mie de ani.

– De tânăr am renunțat la orice formă de exercițiu fizic.

– O să reveniți la asta, Don Mimino. Nu imediat, dar o să reveniți la asta.

– Vom vedea. Aș vrea mai întâi să studiez medicina clasică, apoi să mă specializez în reumatologie. Mă omoară rinichii...

Cineva bătu la ușă. Spre deosebire de celelalte celule, cele ale seniorilor erau izolate de un culoar cu o ușă și o curte închisă și nu existau gratii la ferestre. „Șeful" Morales, șeful echipei de gardieni din aripa de vest, intră cu un pachet în mâini.

– Este coletul trimis de nepotul meu tâmpit, zise Erwan desfăcând ambalajul cu un cuțit. Bei o picătură de lichior cu noi, șefule?

– Nu am timp, mă enervează cei din blocul B.

De formă, gardianul aruncă o privire în cutie, cântări în mână câteva sticle și părăsi celula. Morales, în ciuda faptului că era tânăr, era stimat de deținuți pentru că înțelegea tot felul de situații și pentru bunăvoința sa în rezolvarea problemelor.

– O să-l regretăm când se va pensiona, zise Don Mimino.

Erwan desfăcu o sticlă și simți aroma încă intactă a cafelei.

– Un tip din Milano mi-a dezvăluit asta în timpul sejurului său aici, în anii '60. E mai puțin cremos decât cafeaua irlandeză, mai puțin grețos și pe urmă, trebuie să vă mărturisesc, nu mi-a plăcut niciodată whiskyul irlandez.

Don Mimino duse la gură păhărelul negricios pe care i-l întinse gazda sa.

– *Buono.*

Erwan despachetă și celelalte cinci sticle și le aranjă în dulap și strânse hârtia ca să o arunce la coș. Privirea îi căzu pe *La Gazette de Jules-Vallès.*

– Asta nu e franceză, Don Mimino?

Bătrânul italian își puse ochelarii și inspectă prima pagină a ziarului ziarului.

– Cred că da.

– Nu m-am înnebunit după limbi străine, dar franceza chiar mi-ar fi plăcut. O să mă gândesc la asta.

– Se pare că sunt prea multe verbe neregulate.

– Și dacă am face-o împreună, Don Mimino? E o idee! În patru ani o vom vorbi fluent. Și propun să instaurăm franceza ca limbă oficială în timpul pauzelor de cafea. Ar putea fi amuzant!

– Voi, irlandezii, sunteți atât de smintiți...

Ciocniră și își goliră paharele dintr-o înghițitură. Din curiozitate, Don Mimino luă cu el *La Gazette de Jules-Vallès* ca să o studieze în tihnă, în celula sa. Ideea de a învăța franceza îl tenta dintr-un singur motiv: să vadă filmele difuzate pe canalul clasicilor cinematografului fără să mai fie nevoie să citească subtitrarea. Printre ele, filmele polițiste din anii '50 pe care le considera mult mai aproape de realitate decât modelele propuse de cinematograful american în aceeași perioadă. Ciudat, se simțea mai aproape de Jean Gabin decât de George Raft.

Își petrecu după-amiaza învățând pe dinafară acordul subjonctivului auxiliarelor *essere* și *avere*. Apoi cină singur în celula sa și moțăi în fața unei emisiuni de varietăți italiene transmise prin satelit de RAI Due. Noaptea târziu, luă mașinal *La Gazette de Jules-Vallès*. Hotărât lucru, o limbă mult prea complicată... Să memorezi ideograme chinezești i se părea mai la îndemână. Peste cincizeci sau șaizeci de ani? Cine știe? Înainte de a închide ziarul, Don Mimino își aruncă ochii obosiți pe un rând din josul paginii. Tot cuvinte, dar într-o limbă mult mai familiară.

Boris Godunov? If it's good enough for you, it's good enough for me!

Sări din pat de-i trosniră bătrânele sale vertebre. Articolul era semnat de un ciudat Warren Blake.

If it's good enough for you...

Jocul acesta de cuvinte îi aparținea lui, Maurizio Gallone, zis și Don Mimino de-a lungul a peste patruzeci de state.

...it's good enough for me!

În rarele dăți în care îl întâlnise pe fiul canaliei de Manzoni, puștiul îi reamintea acest *good enough:* devenise un fel de ritual între ei. De altfel, nu aveau altceva să-și spună.

Acești o sută treizeci și cinci de ani care îi mai rămăseseră de petrecut pe insulă îi datora tatălui său, Giovanni Manzoni.

Don Mimino nu avea nevoie să învețe franceza ca să înțeleagă de unde provenea ziarul: Scris și paginat de elevii Liceului Jules-Vallès, din Cholong-sur-Avre, Normandia.

Trebuia să dea un telefon, toate celelalte puteau să mai aștepte.

Urlă pe culoar ca să-l trezească pe șeful Morales.

6

Nici unul dintre cei patru nu căutaseră să se facă iubit. Membrii familiei Blake nu se preocupau să-și atragă favoruri. Și totuși, fiecare, în felul său, văzuse cum cota lui de popularitate sporise în cercuri tot mai mari care uneori comunicau între ele. Oricine le ieșea în cale nu peste multă vreme urma să audă, pe căi imprevizibile, de un alt Blake, ba chiar de un al treilea. La liceu, la piață și chiar la primărie nu se vorbea decât despre ei, încât în întregul oraș se spunea că familia asta era excepțională.

Voluntariatul lui Maggie în cadrul diverselor asociații umanitare fusese în cele din urmă descoperit. Frau omagiate nu numai curajul ei, dar și discreția, i se admirau energia și devotamentul. Se implicase în pregătirea chermezei din 21 iunie și a serbării organizate de liceu, participa la campania de informare despre sortarea deșeurilor, asista la întâlnirile de prieteni din cartier, își consacra două jumătăți de zi pe săptămână pentru inventarierea bibliotecii municipale și, dacă îi permitea programul, o oră sau două, punea bazele propriei organizații de caritate, pe care

urma să o supună în curând aprobării consiliului municipal. Cu cât i se cerea mai mult, cu atât oferea mai mult. Iar când puterile o lăsau, când ideea însăși de caritate începea să se estompeze, o durea amintirea anilor din trecut și reproșul o făcea să meargă înainte așa cum un condamnat era împins de la spate. Dar puțin îi păsa de originea altruismului ei, nu conta decât rezultatul, mai mult decât căutarea motivelor profunde care îi determinau pe alți voluntari să se mobilizeze în favoarea unor necunoscuți. La începutul activității sale fusese curioasă să afle motivațiile fiecăruia și reperase câteva arhetipuri. Întâlnise angoasați care se consacrau altora pentru a scăpa de ei înșiși. Erau și nefericiți care ofereau fiindcă nu primiseră niciodată nimic, bogați care nu erau responsabili sau leneși obosiți de inerția lor. Mai erau și credincioși aureolați de sensul sacrificiului lor, care le ieșeau în întâmpinare celor nefericiți privindu-se pe trei sferturi în oglinda beatificării; aceștia aveau un discurs de funcționari, zâmbet binevoitor, brațe deschise larg cât valea plângerii, ochii triști de a fi văzut atâta mizerie. Exista și progresistul care îl asculta pe celălalt preocupat să-și asigure o conștiință liniștită; simplul fapt de a întinde mâna către cei năpăstuiți îi conferea o incomparabilă tihnă intelectuală. Unii sperau să-și plătească astfel, dintr-o dată, toate greșelile. Alții se contaziceau pe ei înșiși și încercau să-și justifice cinismul prin decadența generalizată. Fără să-i uite pe cei care, pe nesimțite, treceau pragul vârstei adulte.

Azi, Maggie nu vroia să știe cine simțea o adevărată empatie față de nefericirea celorlalți, cine își dădea seama că îl cuprinde un adevărat sentiment de indignare față de

nedreptate, cine simțea în inimă diapazonul solidarității, cine sângera o dată cu rănile lumii. Gestul era mai important decât intenția, iar fraternitatea folosea orice mijloace. La Cholong, apostolatul devenea o modă, se manifestaseră toate noile vocații. În curând vor dispărea cei care aveau nevoie de toate acestea.

Warren își trăia propria celebritate ca pe o recunoaștere justă. Serviciile pe care le făcuse tinerei generații impuneau un respect care, pentru el, era mai important decât orice altceva. Acolo unde tatăl trădase, fiul trebuia să îl înlocuiască și să încarneze chipul ascuns al „celeilalte" forme de dreptate, cea care repara greșelile atunci când justiția se dovedea neputincioasă. Din comportamentul mafiot, lăsase la o parte componenta criminală pentru a păstra numai acest aspect și își impusese să-l uite, ultima sa șansă de a obține reparația necesară. Dreptatea și protecția sa îl costau mult pe cel care le cerea, dar pe lumea asta de nimic oare se oferea ceva gratis? Să vii și să-i plângi pe umăr însemna să-i fi dator multă vreme, dar oare ce era mai plăcut decât să-l vezi pe cel care îți greșise cerându-ți iertare? Nici un preț nu era prea mare pentru a profita de acest spectacol. Warren înțelegea prin asta să-și atingă scopurile și să satisfacă orice doleanță ce părea întemeiată. Băieții de vârsta lui vedeau în asta o vocație: *Warren are să te ajute, Warren va ști ce trebuie să faci, Vorbește cu Warren, Warren e drept, Warren e bun, Warren este Warren.* Forța lui consta în a nu cere nimic niciodată, ci de a-i face pe alții să vină la el, să nu se joace de-a liderul, ci să accepte autoritatea ce i se oferea. Idolul său, Alfonso Capone în persoană, ar fi fost mândru de el.

Warren plătea pentru o asemenea putere trăind o viață secretă, așa cum o făcuseră înainte cei asemenea lui. Un adevărat lider se supunea legii tăcerii și îi lăsa să vină la ei pe toți cei care crăpau dacă nu vorbeau. Dă-le ceea ce le trebuie cel mai mult. Iar cu toții aveau nevoie să fie ascultați. Înainte de a iubi sau de a urî, de a avea dreptate sau de a greși, de a le face dreptate sau de a le-o refuza, dorea să-și facă o idee cât mai justă despre drama celui care venea să se plângă. Era chiar fundamentul puterii sale și justificarea viitorului său rol de conducător pe care îl construia treptat cu fiecare zi ce trecea.

Dacă Warren nu căutase niciodată să aibă admiratori, tânăra generație din Cholong îl luase drept model și se inspira din acest dar de a asculta care părea să fie cheia rezolvării a numeroase probleme.

Warren nu îndrăznise niciodată să-și întrebe tatăl în legătură cu hotărârea lui de a depune mărturie. Va veni și ziua în care această discuție nu va mai putea fi evitată, dar simțea că încă nu are curajul de a-i cere socoteală celui care, în pofida jalnicei vieți de rentier înzestrat cu o rezidență, nu-și pierduse autoritatea.

Violența procesului nu reușise să clintească surprinzătoarea putere interioară a lui Fred, care, în funcție de schimbarea luminii, îl făcea să fie perceput fie ca protector, fie ca o amenințare. În felul lor, cei din Cholong percepeau protectorul. Era descris ca cineva care călătorise peste tot și care îi cunoscuse pe mai-marii lumii ca să se poată inspira pentru cărțile sale. Întrezăreau în *american* sau în *scriitor* stofa liderului. Femeile se întorceau din drum, bărbații îl salutau de departe, copiii îl considerau un

erou. Dacă îl admirau din diverse motive, cu toții îi recunoșteau faimoasa autoritate naturală. Frederick Blake era unul din acei rari indivizi pe care dorești să ți-l faci prieten chiar dacă nu îl cunoști. Apariția lui într-un grup neliniștea și intriga totodată. Și schimba radical situația până la inversarea puterii și a slăbiciunii; era de ajuns o singură privire sau o strângere de mână ca să transforme un om puternic într-unul slab și unul slab într-unul puternic. Devenea imediat șeful haitei și nimeni nu ar fi îndrăznit să-i conteste rolul de mascul dominant, de care s-ar fi lipsit cu dragă inimă, fără însă să o poată face pentru că așa fusese dintotdeauna: o hotărâre de luat, un răspuns de dat, cu toții se întorceau spre Fred fără să se întrebe de ce. Statura sa măruntă de brunet îndesat nu intra în calcul, bărbați de două ori mai înalți decât el se rupeau de șale ca să fie cât el și coborau tonul cu o octavă ca să i se adreseze. Bărbați pe care nu-i mai văzuse mai înainte. Cine va ști vreodată în ce constă autoritatea? Nici el nu avea habar, un amestec de magnetism și de agresivitate reținută, totul trecea prin privire, o ciudată încremenire a trupului și potențialul de violență ieșea la suprafață fără să fie vreodată nevoie să se dezvăluie. În oraș, Fred mergea de parcă ar fi fost însoțit de o gardă personală, conștient de puterea lui de foc, de armata invizibilă aflată lângă el, gata să se sacrifice pentru el. Era invidiat pentru felul lui de a formula tot ceea ce nu-i convenea fără să ridice glasul și fără să dovedească o amabilitate excesivă. Un puști ștergea cu bicicleta o doamnă? Fred îl lua de guler și îl obliga să-și ceară scuze. O halbă de bere fără gust? Patronul localului trebuia să o schimbe. Îi trecea pe sub nas un rebel? Fred îl punea la

punct doar mișcând un deget. Nu se temuse niciodată de necunoscuți și nici nu ezitase să le iasă în întâmpinare atunci când situația o cerea. Nu resimțise niciodată acea teamă de celălalt, nici nu-l bănuise, *a priori,* de intenții belicoase; nu se simțise niciodată amenințat înainte de a fi amenințat. Fără știrea lui, de fiecare dată când intervenea ca să clarifice lucrurile, trecea drept model. Nu pricepea cum frica de celălalt se transformase într-o lașitate ordinară, cum paranoia agresiunii se transformase într-o ură mută. Azi simțea această frică pe străzi, o frică fără obiect, care nu aducea nici un bănuț nimănui. Ce dandana!

Belle cea pură trăia într-o lume exact opusă. Existența ei le dădea dreptate celor care pretindeau că cele mai frumoase flori sunt cele ale cactușilor, cele crescute în bălți sau pe o grămadă de bălegar. Tot ce era mai sumbru dăduse naștere inocenței și grației. Deveneai mai bun de cum o întâlneai pe Belle pe stradă. Departe de frumusețea disprețuitoare gata să muște, Belle inventase frumusețea generoasă, îndreptată spre toți, fără deosebire sau alegere. Fiecare avea dreptul la un gest de simpatie, la o vorbă bună, la o privire de înger, iar cei care nu se mulțumeau cu acest dar nu mai primeau nimic: Belle rămânea invulnerabilă, nefericiții care ar fi dorit-o în folosul lor încă o regretau și azi, iar această siguranță îi sporea frumusețea pentru că o autoriza să zâmbească necunoscuților și să răspundă omagiilor fără să plece fruntea. Era suficient să stea în compania ei și cel mai înăcrit pesimist începea să creadă. În felul ei, dovedea că umanitatea este în stare de ceea ce este mai bun: era rolul ființelor excepționale să răspundă cinismului și angoasei prin bunăvoință

și speranță. Zânele chiar existau și le stârneau tuturor dorința de a fi mai bun.

În dimineața asta străbătea Piața Libération însoțită de glumele și fluierăturile negustorilor ce își instalau prăvăliile și atracțiile, printre ele aflându-se și o imensă roată asemănătoare cu cea de la Foire du Trône din Paris. Belle se opri o clipă să privească bărbații care, în echilibru, agățau nacelele pe treptele roții și își promise că, după ce vor începe festivitățile, o să meargă să vadă cu ce seamănă orașul văzut de sus.

Cholong începuse numărătoarea inversă: mai erau patru zile până la sărbătoarea anuală, cu siguranță una dintre cele mai strălucitoare din zonă, douăzeci și patru de ore de distracție non-stop, un omagiu adus verii atât de așteptate. În plină zi, orașul avea ceva din Luna Park, iar noaptea te-ai fi crezut în Las Vegas.

Fred declarase că refrenele îl deprimă. Așadar, își va petrece tot weekendul pe verandă. În orice caz, avea altceva mai bun de făcut: capitolul cinci al marii sale creații aborda teme fundamentale și răspundea întrebărilor pe care cei mai neînsemnați dintre muritori și le puneau despre micile și marile afaceri ale crimei.

Orice om are prețul lui. Nu de târfe ducem lipsă, ci de bani. Dacă nu le întreții cu ajutorul banilor, atunci o faceți cu ajutorul viciului lor, dacă nu le întrețineți prin viciu, atunci o faceți prin ambiția lor. Nimeni nu știe de ce este în stare un întreprinzător ca să

iasă pe piață, un actor pentru un rol, un politician pentru a fi ales. Am reușit chiar să obțin un fals semnat de mâna unui episcop în schimbul construirii unui orfelinat care avea să-i poarte numele. Uneori te înșeli asupra tipului cumsecade, crezi că ai de a face cu un avar, când de fapt este un vicios. Ambițiosul poate ascunde un avar, viciosul un ambițios etc. E de ajuns să studiezi ce anume nu a mers la prima încercare de corupere și să-ți reglezi tirul. Am văzut mulți instalați bine în principiile lor până când le-a trecut prin față singurul lucru care le lipsea. Nimeni nu rezistă la asta. Dorința... de cele mai multe ori este mai eficace decât amenințarea. O dată, am avut de a face cu un tip care ar fi dat orice să aibă un copil și,...

Țârâitul telefonului îl împiedică să termine fraza. Cu o înjurătură pe buze, se ridică să răspundă. La celălalt capăt al firului, Di Cicco abia își găsea cuvintele.

– ...Manzoni, nu-i așa că n-ai făcut asta? Nu ai îndrăznit să faci asta!

– Ce am mai făcut?

Cu telefonul în mână, G-man dădea cu piciorul în patul de campanie ca să-și trezească colegul. Pe fereastră fixa o siluetă în bermude bej și tricou care căuta o adresă pe strada des Favorites.

– Nu-i nepotul tău cel pe care îl văd afară?

– Ben! E deja aici? Vin imediat!

Cu un gest delicios îi trânti telefonul în nas lui Di Cicco și o zbughi afară.

– Anunță-l pe șefu'! urlă Di Cicco la Caputo care trecu de la vis la coșmar văzând cum Fred, în mijlocul străzii, își îmbrățișa nepotul.

Benedetto D. Manzoni, Ben pentru cei apropiați, sau „D.". Pentru relații de serviciu, debarca pentru prima oară în Europa, nerăbdător să-și vadă unchiul după atâția ani. Un simplu telefon fusese de ajuns ca să fie aici.

– Ai călătorit bine?

– A durat cam mult, nu sunt obișnuit.

– Ai mai pus ceva carne pe tine.

– Da. Fetele spun că nu-mi stă rău.

Nu prea înalt, cu păr negru, ochi rotunzi ca niște bile, căprui-închis, niciodată bine bărbierit, cu mâinile înfundate în buzunare, Ben își târa corpul de adolescent neîmplinit pe drumul către treizeci de ani. Întotdeauna întruchipase forma perfectă a relaxării și nici un simț estetic nu îl abătuse de pe calea prioritații absolute a confortului. În celebrele sale bermude bej cu nenumărate buzunare își ținea ceea ce era mai important (actele, câteva suvenire, o trusă de prim-ajutor), iar în hainele sale de pânză păstra un depozit cu care să ții un stabiliment de agrement și de hrană spirituală (una sau două cărți, câteva țigări cu marijuana, un telefon și un joc video). Fred, care nu găsi nimic original să-i spună, îl mai îmbrățișă o dată, emoționat să-și revadă nepotul preferat, un Manzoni cu față de Manzoni, cu atitudini de Manzoni.

Fred se întrebase întotdeauna ce anume îi leagă pe unchi de nepoți, despre afecțiunea stranie lipsită de gravitate, ușoară și totuși puternică, fără obligații, fără datorii. Cu nepotul său putea să dovedească o autoritate falsă pe care era de acord să o vadă tachinată; Ben nu abuzase niciodată de ea.

Cu coada ochiului reperă cele două siluete aplecate la fereastra de la casa de la numărul 9.

– Trecem mai întâi pe la federali, apoi scăpăm de ei.

Văzându-i cum se îndreaptă spre ei, Di Cicco și Caputo se prăbușiră în fotolii, copleșiți, incapabili să priceapă cum de reușise să-i păcălească Blake.

– Dacă v-aș fi cerut permisiunea să-mi invit nepotul, mi-ați fi dat-o?

– Niciodată.

– Sunt șase ani de când nu ne-am văzut. E aproape ca și fiul meu. Nu mai are nici o legătură cu Cosa Nostra, o știți prea bine.

După procesul care decimase membrii celor cinci familii, toți cei care aveau numele de Manzoni fuseseră obligați să dispară cât mai departe cu putință fără să pretindă vreun dolar în cel mai neînsemnat sector de activitate. Mărturia unchiului său îl costase scump pe Benedetto: își pierduse prietenii, onoarea, numele. Dar în orice rău este și un bine, i se spusese, la vremea aceea; avea să-și investească talentele în afaceri cinstite. Dar problema lui Benedetto era că nu avea nici un talent pe care să-l pună în valoare.

– Manzoni, asta o să se sfârșească prost, îi spuse Caputo. De când ne aflăm în gaura asta, facem tot ce pu-

tem ca să-ți îndreptăm prostiile. Abia ne descurcăm cu voi patru, ai mai adus și un al cincilea!

– Pleacă mâine, voiam doar să-l îmbrățișez. Trebuie să înțelegi asta, Caputo, doar ești italian.

Di Cicco smulse pagina faxului care tocmai sosise: fișa lui Ben, pe care o citi cu voce tare.

– *Benedetto D. Manzoni, treizeci de ani, fiul Charei Chiavone și al lui Ottavio Manzoni, fratele mai mare al lui Giovanni Manzoni, decedat în 1982.* Acest D. vine de la Dario? Delano? Dante? Daniel? Ce înseamnă?

Fusese întrebat de o mie de ori și de o mie de ori răspunsese altceva, fără să dea niciodată răspunsul cuvenit.

– *Disgraziato?* încercă Caputo.

În fața sarcasmelor FBI-ului, Ben își reținu insultele.

– La urma urmei, puțin ne pasă, reluă Caputo. *Actualmente locuiește la Green Bay, Michigan, unde are o mică sală de jocuri video.*

– O sală de jocuri video? exclamă Fred. Tu ești cel care dai jetoane pentru flippers?

Ben se închise în tăcerea mărturisirii. Dacă Giovanni Manzoni nu ar fi fost obligat să depună mărturie, în urmă cu șase ani, nepotul lui ar fi fost astăzi unul din regii nopților newyorkeze.

– Când vi s-a spus că nu se poate trăi de pe urma crimelor? insistă Caputo.

– Care este motivul exact al vizitei? reluă Di Cicco. Și să nu-mi vii cu prostii gen legături de sânge: nu suntem atât de tâmpiți precum ne credeți, Manzoni.

– Sunt Blake pentru voi. Voi mi-ați dat numele acesta. Unde este Quint?

– La Paris. I-am spus să vină aici imediat.

– Am să răspund numai la întrebările lui.

Îi făcu semn nepotului său să-l urmeze, coborâră scara și ieșiră din casă. Ben se opri o clipă la mașina închiriată, scoase din portbagaj un rucsac și îl urmă pe unchiul său. Umiliți, Di Cicco și Caputo nu se întrebară ce conținea rucsacul.

*

Să mesteci mămăliga cere o putere neobișnuită. Într-un enorm ceaun din aramă, Ben mesteca mălaiul cu ajutorul unui făcăleț până ce pasta fu destul de groasă ca să nu se lase. În timp ce mesteca, nu scăpa din ochi cratița în care clocotea un bulion roșu-intens, dar încă nu destul de gros. Maggie, cu un pahar de vin în mână, cu coatele pe masă, privindu-l cum pregătea mâncarea, îl întrebă ce mai era pe acasă.

– De când m-am stabilit la Green Bay, nu prea m-am mai dus la Newark. O dată la șase luni, poate. Dar nu stau prea mult.

De fapt, voia să spună că, dacă s-ar întâlni pe stradă cu unul din foștii camarazi de arme, faptul ar fi considerat o provocare pe care ar fi spălat-o cu sânge. Chiar dacă Maggie știa asta, nu se putea abține să nu întrebe despre prietenele ei dintotdeauna, și ele victime ale mărturisirii lui Giovanni; procesul-bombă făcuse ravagii în toată sfera Manzoni.

– Ce mai face Barbara, cea mai bună prietenă a mea care avea un magazin de pulovere?

– Barbara? Brunețica ce îți băga sânii sub nas până la indecență?

– Aia e Amy. Barbara era înaltă și subțire și râdea tot timpul.

– După proces a reușit să obțină divorțul. Magazinul a fost vândut unui vânzător de gogoși. Am aflat că acum trăiește cu un negustor de bere care o tratează ca pe un câine.

Magazinul îi fusese dăruit de un pistolar de-al lui Gianni pe care Maggie i-l prezentase Barbarei. Nedespărțite, cele două femei trăiseră anii aceia ca pe vârsta de aur, o blândă decadență ce părea că nu se va termina niciodată. Înainte de remușcări, Maggie cunoscuse vertijul. Soția lui Gianni Manzoni? Prima Doamnă a regiunii, cea care nu trebuia să rezerve niciodată o masă la restaurant, care ridicase shoppingul la rang de mare artă, cea care era pretutindeni însoțită, cea ale cărei capricii deveneau ordine. Paradoxal, cele două femei își petreceau timpul criticându-și soții, respectându-le ierarhia și unele dintre codurile lor. Dacă unul dintre membrii clanului cădea în dizgrație, soția sau prietena se depărta ea însăși de prietene, așteptând să fie ridicată carantina. Dar cum să reușești să trăiești în afara clanului? Seratele între prieteni, weekendurile la Atlantic City, vacanțele la Miami, nedespărțiți, *parenti stretti*, rude apropiate, cu legături bine sudate. De la o zi la alta, iubirea, prietenia, respectul se transformaseră în consternare, apoi în ura cea mai sinceră față de Gianni și Livia.

Decât să comenteze soarta prietenei sale din copilărie, Maggie marcă tăcerea luând o înghițitură de Chianti.

Întorși acasă, copiii au creat o diversiune chiar la momentul oportun.

– D.! urlă Warren, aruncându-se în brațele vărului său.

– Mă mai ții minte? Erai de o șchioapă!

– Are o memorie care uneori mă neliniștește, spuse Maggie. Își aduce aminte până și ziua în care, tot sărind pe o banchetă, a căzut pe o tavă cu pahare goale și vărul său Ben i-a scos unul câte unul cioburile din burtă până a venit salvarea.

– Cum să uit asta? spuse Warren.

– Abia dacă aveai vreo trei ani, zise Ben. Era la nunta lui Paulie și a lui Linnet.

Nunta fusese una dintre cele mai frumoase amintiri înainte să devină cea mai urâtă, după ce Gianni depusese mărturie și îl trimisese pe Paulie la închisoare pentru șaptesprezece ani fără posibilitate de eliberare condiționată. De atunci, Linnet începuse să bea.

– Îmi spuneam că așa trebuie să miroasă mămăliga, zise Belle intrând în bucătărie. Aș recunoaște mirosul acesta dintr-o mie.

– Belle? Tu ești Belle? spuse Ben uimit de înfățișarea verișoarei sale.

Îi luă mâinile într-ale sale, îi depărtă brațele ca să o contemple din creștet până în tălpi și o strânse la piept cu nesfârșită delicatețe ca și cum i-ar fi fost teamă să nu-i facă vreun rău.

– Francezii nu-și dau seama ce noroc au să le fi prin preajmă. Îmi aduc aminte când tatăl tău te-a adus la restaurantul Beccegato. Ai intrat în marea sală și toți au

tăcut, așa se întâmpla mereu. Iar noi, cei zece cretini de la masă, încercam să facem față unei puștoaice de opt ani.

În spălătoria de la subsol, Fred punea un castron cu apă proaspătă în fața cățelei încă adormite.

– Ce visează câinii? o întrebă el mângâind-o.

Malavita își părăsi culcușul ca să bea apă, apoi se întinse pe spate ca să-și ofere burta mângâierilor stăpânului său. Ca să dormi atât trebuie să-ți fie dor de casă, își spuse Fred privind-o. Cățeaua se visa în țara sa de origine, în tufișurile australiene, acolo unde existența rasei sale avea un sens, acolo unde pământurile sunt aride și nopțile glaciale, unde mama mamei mamei sale alerga după vite și avea grijă de turmă. Malavita își păstrase aspectul modelat de acel stil de viață: era toată numai mușchi și tendoane, avea un piept de oțel, blană cu păr scurt de un cenușiu-închis, urechi fine, ascuțite și mereu ciulite, gata să capteze cel mai mic sunet al naturii. Cum să nu te refugiezi în somn când nu mai poți să-ți urmezi instinctul, când te simți străin față de tot ce te înconjoară? Fred cunoștea prea bine această suferință și nu o dorea nimănui, nici măcar unui câine. Era singurul care își închipuia cât de inutilă și de inhibată se simțea Malavita în acest câmp mărginit de copaci din Normandia, pe care refuza chiar să-l descopere. Fred îi dădea întru totul dreptate. Cum s-o acuzi pentru asta? Îngenunche ca să o pupe pe bot, iar cățeaua îl lăsă să o facă, nemișcată. Stinse lumina și urcă la ceilalți.

– Tot ce îmi amintesc este mămăliga cu raci, spuse Belle înmuind un colț de pâine în sos. De altfel, de ce

trebuie ca mămăliga să fie mereu servită cu sosuri complicate? Crustacee, cârnați cu ficat de porc, vrăbii...

– Vrăbii? Ce-i cu povestea asta? întrebă Warren.

– Sora ta are dreptate. Singură, mămăliga este fadă și trebuie să o pui în evidență printr-un sos savuros: e practic un prilej pentru tot felul de găselnițe. Mi s-a întâmplat să împușc vrăbii cu o carabină cu alice și să le gătesc. Belle a aflat și a început să plângă.

– Ai făcut-o pe fiica mea să plângă, nenorocitule? spuse Fred intrând în vorbă. Când mâncăm?

Ben adăugă mămăligii sale un ceremonial de demult. Era consumată ca un fel de mâncare a împăcării, un garant al unității familiale. I se acorda acest caracter solemn fiindcă se mânca pe *scifa*, un fund de lemn dreptunghiular, din care fiecare putea să ia direct cu lingura. Ben era maestru în succesiunea de gesturi rapide ce urmă: să răstorni mămăliga pe lung înainte să se întărească, să trasezi șănțulețe în care să torni sosul, să pui carnea în mijloc, iar urmarea devenea ludică. Fiecare mesean își mânca partea lui descriind un semicerc până ajungea la carne, cel mai pofticios servindu-se primul. Belle și Warren nu erau atrași nici de mămăligă, nici de raci, dar le plăcea ritualul mămăligii, fără să bănuiască măcar că pentru gangsterii din New York căpătase o valoare simbolică. Când se profila un război între grupările mafiote și când sângele avea să vorbească, își făceau întotdeauna timp să discute despre asta în jurul unei *scifa*, de unde fiecare dintre cei prezenți își lua partea lui având grijă să nu ia din cea a vecinului. O modalitate elegantă de a-și marca teritoriul semnând și un pact de neagresiune. Toți aveau grijă să

nu ajungă nici prea repede, nici prea încet la carnea pe care o împărțeau în bună înțelegere ca pe o pradă. Nu era nevoie de cuvinte, încă și mai puțin de puneri la punct, esențialul fusese spus și reprezenta o promisiune.

Fred, cu mintea plină de aceste imagini ale trecutului, își înfipse lingura în mămăligă fără poftă.

*

Încântați de prezența unchiului lor, Belle și Warren amânau să meargă la culcare, făcând necesară intervenția lui Maggie și apoi a lui Fred. Băură un *limoncello* pregătit în casă ce întreținu conversația până la o oră înaintată. Evitând subiectul penibil – urmările procesului, iar și iar – își povestiră viața de zi cu zi în cele mai mici detalii, aducând anecdote în sprijinul poveștii, fără să cadă pradă unei nostalgii care ar fi umbrit reîntâlnirea lor. Apoi, Fred își privi brusc ceasul și îi propuse lui Ben să meargă să „asculte broaștele făcând sex în grup".

– ...Ce?

– Unchiul tău a descoperit la zece kilometri de aici un mare lac nămolos unde seara se aude un incredibil concert de broaște. Nu știe dacă este vorba de plângeri, de horcăituri, dar e o hărmălaie nemaipomenită.

– Sex în grup, îți spun eu, ce ar putea să fie la o oră ca asta?

– Poți să circuli liber? întrebă Ben, arătând peste umăr spre casa federalilor.

– Ce crezi? Lucrează douăzeci și patru din douăzeci și patru. Noaptea văd lumina aprinsă: în timp ce unul

doarme, celălalt se uită la televizor sau își sună nevasta făcându-mă cum le vine la gură, de parcă eu i-am obligat să vină aici.

– În seara asta nu vă vor lăsa să plecați, sunt furioși din cauza venirii lui Ben.

Era fraza pe care o aștepta Fred ca să se apropie de soția lui, să o ia în brațe, să o mângâie pe gât, să-i spună că e femeia vieții lui.

– Sper că nu te gândești că o să accept ce vrei să-mi ceri...

– Te rog, Maggie...

– Du-te dracului!

– Trebuie să stau puțin numai cu nepotul meu, o imploră el în franceză. Folosește trucul cu mâncarea gătită cu ulei de măsline de la *mamma*, și așa îmi vei face un serviciu.

Ben se îndepărtă ca să-i lase singuri.

– De când suntem în Franța, nu am putut vorbi cu nimeni despre problemele mele. Ben o să-mi povestească tot ce s-a întâmplat după plecarea noastră, tot ce îmi ascunde FBI-ul. În fața ta, Livia, nu va spune nimic.

– Du-te și vorbește pe verandă sau în uscătorie.

– Aici simt prezența celor doi cretini care ne supraveghează, mă obsedează, iar uneori, mi se pare că ne-au pus microfoane și că ne ascultă.

Se lăsă condusă spre frigider, pe care Fred îl deschise vorbind în continuare.

– Tu știi să le vorbești, îți ciugulesc din palmă. Pe cât mă consideră pe mine de rău, pe atât te consideră pe tine de bună. Ești singura femeie care se ocupă de ei de pe continent.

În ciuda relei-credințe a soțului ei, Maggie simțea cum, puțin câte puțin, hotărârea ei se topește, văzându-i pe cei doi G-men singuri și izolați din cauza familiei Manzoni.

– Să profităm ca să scăpăm de resturile de vinete cu oțet aromat care zac aici de trei zile, de *sfogliatelle* care se topesc și, mai ales, de restul de mămăligă; nu mâncăm niciodată același fel de mâncare de două ori pe săptămână, asta e regula.

– Când aveam douăzeci de ani și eram îndrăgostită de tine, puteai să-mi spui prostiile astea. De ce m-aș lăsa păcălită acum?

– Vom pleca peste o oră.

Dacă ar fi fost întrebată, Maggie ar fi răspuns că nu își mai iubește soțul de multă vreme. Ar fi considerat util să adauge că deseori i se întâmpla să se imagineze singură. Totuși, nu își explica defel cum reușea încă să o amuze atât de mult, și nu înțelegea nici strania senzație de absență atunci când el pleca de acasă.

Traversă strada cu coșul în mână făcându-i semn lui Caputo, în timp ce Fred și Ben o ștergeau de pe rezervorul de gaz, sărind pe poteca plină de buruieni care îi despărțea de casa vecină. Se urcară în mașina lui Ben, iar Fred conduse cu viteză până la intersecția dintre strada des Favorites și bulevardul Jean-de-Saumur. Câteva minute mai târziu, se plimbau prin pădurea luminată de lună.

Fred își dorise foarte mult să rămână singur cu Ben ca să-l supună unui interogatoriu în toată regula. Ce se întâmplase cu toți, prieteni și rude, colegi, vecini, camarazi, veri și toți ceilalți? Nu putea să aibă încredere în rapoartele FBI-ului și ceru vești despre cei și cele care îi

lipseau cel mai mult, inclusiv despre amante. Răspunsul era limpede: timpul nu cicatrizase rănile. Dimpotrivă, mafia nu se grăbea să-și panseze rănile și o înfuria ca pe un animal faptul că se simțea atât de slăbită. Guvernul, aducându-l în fața tribunalului pe unul ca Giovanni Manzoni, reușise să stârbească autoritatea supremă a Cosa Nostra și să îi încurajeze pe toți cei care doreau să depună mărturie și să-și ofere o altă viață. Or, atât timp cât Giovanni Manzoni trăia, ispita era mare. Încă un proces ori două de aceeași anvergură și cangrena venită din Sicilia va muri de cangrenă.

– Oprește-te, restul drumului îl facem pe jos.

Ben parcă mașina aproape de un șanț, își scoase rucsacul din portbagaj și își urmă unchiul până la uzina Cartiex, ale cărei contururi se zăreau în noaptea albăstrie. Cu prudență, Ben goli conținutul rucsacului la intrarea în parcarea pentru livrări: vreo treizeci de tuburi de dinamită căzură pe pământ ca într-un joc mikado.

– Ai văzut și ceva mai mare, zise Fred.

– Tu mi-ai descris-o. Auzindu-te, ai fi zic că e vorba de General Motors.

Ben încercase tot: TNT, plastic, Selpex, toți derivații nitroglicerinei, dar nimic nu era mai bun ca dinamita.

– Ar trebui premiat tipul care a inventat-o.

Degeaba se lăuda cu abilitățile lui: în spatele seriozității și gravității, se ascundea nostalgia copilului care nu fusese niciodată lăsat să se joace cu petardele. Chiar în dimineața în care pusese piciorul pe un continent necunoscut, Ben închiriase o mașină la Aeroportul Roissy și plecase după cumpărături prin magazinele de unelte și de

furnituri pentru mașini. Toată după-amiaza, înainte de a se înhăma la pregătirea mămăligii, „gătise", cum îi plăcea să spună, sub privirile unchiului său, o pastă de nitroglicerină în uscătoria familiei Blake. În trei recipiente așezate pe o oglindă făcuse amestecul de acid sulfuric și acid nitric, apoi adăugase bicarbonat de sodiu, supraveghind cu coada ochiului termometrul introdus în vase.

– E puțin cam cald în încăperea asta, unchiule.

– Te deranjează?

– Dacă temperatura trece de douăzeci și cinci de grade, nu o să mai rămână nimic nici din noi, nici din casă, nici din federali, nici din cartier.

Fără să fie impresionat de ricanarea lui dură, Fred simțise urcând în el o căldură suficient de intensă ca să șteargă strada des Favorites de pe harta orașului Cholong. Ben adăugase glicerină cu o pipetă și așteptase ca substanța să se decanteze ca să o mute într-un alt recipient. Apoi verifică pH-ul. Apoi îngroșase pasta amestecând-o, printre altele, cu rumeguș, o răsucise în carton și introdusese un fir în fiecare tub. Cam pe ora cinci, cu puțin înainte să sosească și ceilalți membri ai familiei Blake, Ben pusese într-o cutie veche de biscuiți o cantitate de dinamită suficientă pentru a mai săpa un al doilea tunel pe sub Canalul Mânecii. Apoi, se calmase pregătind mămăliga: fiersese, stropise pereții și o mestecase până nu-și mai simțise mâinile.

La baza stâlpului din partea de nord a uzinei, se cățără pe enormul canal de evacuare ce dădea direct în Avre și sări de două-trei ori pe el ca să vadă cât este de rezistent. Se întoarse apoi la unchiul său care forțase poarta ce făcea

legătura între clădirea pentru primirea materialelor și cea principală. După ce cercetaseră cu lanterna ca să se asigure că nu-i văzuse nimeni, făcură turul instalațiilor, dintr-un reflex mai vechi, și nu găsiră decât containere pline de tot felul de substanțe, cuve de toate formele, aparate de fontă. Ieșiră ca să-și facă treaba și Ben trecu la etapa cea mai interesantă a muncii: să vadă unde să pună dinamita. Aici intervenea cel de al șaselea simț, intuiția care îi garanta o muncă rapidă și eficace astfel încât să provoace mai degrabă o prăbușire decât o explozie.

– Ce vrei, unchiule? Un castel de cărți ce se prăbușește sau big-bang?

Fred, la marginea câmpului și în plină noapte, se întrebă dacă chiar trebuia să fie discret.

– Fă ceva frumos, ca la finalul focului de artificii din Coney Island.

Ben nu se putu abține să nu ricaneze, dar luă foarte în serios dorința lui Fred. Dacă nu ar fi ales să fie gangster, Ben ar fi ajuns cu siguranță unul din acei artificieri care fac să dispară clădirile într-un nor de praf fin. Ultima clădire pe care o demolase, din ordinul și în prezența unchiului său, fusese șantierul aproape gata al unei parcări exterioare, cu trei etaje și opt sute de locuri. Noaptea fusese lungă și grea, dar cei prezenți păstraseră o amintire plăcută. Azi, chiar pe locul sinistrului, se află un mic imobil din sticlă ce adăpostește firma Parker, Sampiero & Rosati, Import/Export.

Fred, gata să-l ajute pe nepotul său, îl privea cu admirația pe care o avea pentru specialiști. Pe atunci, în vederea formării unei echipe mai performante decât cea a

concurenței, izbutise să se înconjoare cu artizani fără pereche în branșa lor. Era nevoie să faci pe cineva să spună tot, chiar și ce lapte supsese de la maică-sa? Kowalski se ocupa de asta. Fusese văzut zdrobind degetele de la picioare cu ciocanul, unul câte unul, fără să le atingă pe celelalte – un artist. Era nevoie de un trăgător de elită? De un *hitman*? Decorat în timpul unui război despre care nu vorbea niciodată, Frank Rosello răspundea prezent. Cel mai bun moment al său fusese atunci când reușise să împrăștie creierii unuia care depusese mărturie chiar în furgoneta ce-l ducea spre Palatul de Justiție. Și chiar dacă Rosello nu avea două moduri identice de a trage, Fred, în ziua în care avusese loc procesul, stătuse întins pe burtă chiar în furgonetă. Ca să intri în Dream Team a lui Manzoni trebuia să fii expert în domeniul ales: depistarea microfoanelor, sânge rece, abilitate în a scoate pistolul etc. Azi, Fred apelase la dragul său nepot ca să pună dinamita pe care știa să o folosească atât de bine, lucru ce îi asigurase locul în echipă și, cu același prilej, acel D., de acum legat pentru totdeauna de numele său.

– Acum că suntem singuri, spune-mi, Ben...

– Ce să-ți spun?

– Că, deși nu m-au iertat, ai noștri au înțeles de ce am vorbit.

Ben se temuse de această discuție și mai mult decât orice se temuse că va fi obligat să dea o lămurire plină de cruzime. Nu își explica o asemenea întrebare naivă și plină de speranță. Giovanni Manzoni rostise cuvântul iertare. Să fie iertat! Dumnezeule, cât de departe era?

Trebuia să înțeleagă odată pentru totdeauna că nici nu se punea problema să se întoarcă acasă.

– Nu vreau să te supăr, Zio Giova, dar aici ești liniștit. Casa e frumoasă, copiii cresc, iar tu ai devenit scriitor.

Ben, la rândul lui exilat, știa ce înseamnă teribila nostalgie care îi umplea inima unchiului său.

– Nu te vei mai întoarce niciodată în țară, obișnuiește-te cu ideea asta. Va trebui să treacă vreo două, trei generații de la moartea lui Don Mimino ca să fie uitat numele Manzoni. Dar până atunci, atâta vreme cât va rămâne un singur tip căruia i-a dat un job, ai cărui copii i-a alintat, acela nu va ezita să-și descarce pistolul în tâmpla ta. Ai devenit o fantasmă, Zio, nu atât recompensa, cât titlul de glorie îi face pe cei tineri să ardă de nerăbdare de a te lichida. Îți imaginezi trofeul? *Bărbatul care l-a lichidat pe Giovanni Manzoni, inamicul public nr. 1 al tuturor durilor din America.* Va ajunge o legendă, iar cei mai tineri îi vor săruta mâinile.

Tot vorbind, lipi cu scotch cele cinci tuburi de dinamită în jurul pilonului exterior și intră din nou în clădire ca să găsească niște bârne de aluminiu.

– Zio, lichidarea ta înseamnă prinderea monstrului din Loch Ness, distrugerea balenei albe, uciderea balaurului. Ar fi ca și când și-ar ocupa locul în Olimp, ar bea din Graal și ar spăla cu sângele tău cea mai înaltă onoare.

Vorbe care îl îndurerau pe Ben, dar pe care le considera necesare ca să-l determine pe unchiul său să abandoneze orice speranță de întoarcere. După ce instală ultimele tuburi de dinamită, îl luă pe Fred de umeri și se

îndreptară spre ieșire. În plină noapte, au mai rămas o clipă să privească uzina încă intactă, găsind-o chiar frumoasă, așa cum lui Fred i se păreau frumoși taurii ce intrau în arenă, epavele, soldații ce mergeau la moarte. Pentru prima oară își imagină că dincolo de atâta urâțenie trebuie să fie mâna unui om.

– Tu ai onoarea, Zio.

Ben desfășură un fir lung, apoi aprinse bricheta zippo pe care i-o întinse unchiului său. Cu bricheta în mână, Fred ezită o clipă, cât să se întrebe pentru ultima oară dacă rezolvarea pe care urma s-o dea problemei apei era singura posibilă.

Dovedise bunăvoință, civism, respectase căile ierarhice. Voise să se supună regulilor și să folosească unicele instrumente pe care legea i le permitea. Încercase cu adevărat să deprindă cinstea și parcursese drumul crucii, care merge de la brută la cetățeanul-model. Aliindu-se cu alte victime, lăsase să se exprime în el un instinct gregar, contrar firii sale. Ansamblul acestor fenomene suscitase o veritabilă criză de conștiință, astfel încât ajunsese să se întrebe dacă viața sa de pocăit nu-l schimbase în bine, dacă nu cumva trezise în el respectul pentru colectivitate. Așa voise să creadă.

Acum privea flacăra brichetei dansându-i în palme și își stăpâni gestul, conștient de absurditatea lui. Se simțea dezamăgit de această societate care, spre deosebire de ceea ce pretindea, nu era guvernată de bunul-simț, ci de prioritatea absolută acordată profitului, la fel ca în toate celelalte societăți, alternative și oculte, începând cu aceea care, atât de mult timp, fusese și a lui. Era ca și când ar fi vrut

să confere legalității o șansă de a-l surprinde. Dar ea nu făcuse decât să confirme ceea ce preamărise întotdeauna.

A aprinde mesa asta însemna a-și recunoaște neputința în fața unei enormități care îl depășea. Cum să lupți când inamicul e pretutindeni și nicăieri? Când fiecare are un motiv legitim pentru a nu da atenție necazurilor tale? Când cei care profită de ele nu au nici chip și nici adresă? Când indivizii depind de aleși, care depind de lobby-urile ale căror mize scapă amărâtului care își încredințează soarta unor proceduri administrative lungi ca o zi fără soare? Acestei absurdități convenabile pentru mulți, Fred îi opunea o alta, a sa, pe aceea a supralicitării până la lovitura finală. Viața sa ar fi fost mai simplă, fără îndoială, dacă ar fi știut să renunțe atunci când dușmanul fusese prea puternic sau prea departe, dar niciodată nu reușise să se resemneze. Replica avea s-o dea într-o frumoasă noapte de primăvară, sub bolta înstelată, într-o plăcută atmosferă de dinainte de lume. Gestul la care omul străzii refuza să viseze Fred avea să-l facă în numele tuturor.

Luă firul în mâna stângă și apropie flacăra, retrăgând-o pentru o ultimă oară.

În seara dinainte ar fi putut renunța la acest act, întorcându-se acasă pentru a evita văicărelile soției și sancțiunile lui Tom Quintiliani. Dar seara asta nu era o seară ca toate celelalte, era prima dintre cele pe care le mai avea de trăit. Fred își dăduse seama că nu se va mai întoarce niciodată pe pământul natal, la care tânjea de pretutindeni, dintr-un loc lipsit de sens, sub un cer necunoscut, și că mormântul lui va rămâne pentru totdeauna prizonier

într-un sol fără rădăcini. Dacă în această seară se lăsa cuprins de angoasă, îl va roade în fiecare zi puțin câte puțin, până când îl va copleși. Trebuia să reacționeze imediat și să aprindă un foc mare din trecutul său, să-l vadă dispărând în toată frumusețea lui o dată pentru totdeauna, într-o prefigurare a infernului pe care i-l făgăduise încă din copilărie.

Aprinse firul, apoi se trase îndărăt o sută de metri și așteptă cu ochii larg deschiși.

Toată clădirea explodă într-o jerbă de flăcări ce se înălță până la cer. Șocul plumburiu al deflagrației îl trezi brusc, iar suflul exploziei îl lovi destul de puternic pentru a șterge vălul din sufletul său. Un gheizer de lumină țâșni în fața lui, luminând tot orizontul. Un uragan de tablă se răspândi pe o rază de un kilometru, și Fred văzu cum se împrăștie în natură vestigiile unei alte epoci, înainte de a dispărea definitiv. Spre marea sa surpriză, se simți eliberat de o povară pe care o avea în inimă de mulți ani. Apocalipsa se termina printr-un incendiu ce se va stinge pe asfaltul parcărilor din jur. Răsuflă ușurat.

Îl însoți pe Ben până la mașină și îi spuse cum să ajungă pe autostrada ce ducea la Deauville, de unde urma să se îmbarce pe un feribot ca să ajungă la Londra, apoi să ia un avion spre Statele Unite.

– Până vor începe cercetările, tu vei vedea deja coastele engleze. Quint va trimite semnalmentele tale la aeroport, dar, de fapt, pentru el ar fi mai bine să nu te găsească. Aducându-te aici, i-am tras pe sfoară și nu va vrea ca lucrurile să ajungă mai sus. Dar nu vor mai face aceeași greșeală.

Ben n-avea nevoie de traducere: se vedeau pentru ultima oară aici, pe acest drumeag de țară, într-o zonă necunoscută, într-o noapte de foc. Oricărei forme de solemnitate, Ben îi preferă ironia.

– Proprietarul sălii mele de jocuri este o căzătură care mă înnebunește de fiecare dată cu debarcarea din 1944. O să-i pot spune în sfârșit că am debarcat și eu în Normandia.

Unchiul își strânse nepotul în brațe, o îmbrățișare care îl duse cu gândul cu mulți ani în urmă. Apoi se îndepărtă de pe alee ca să-i permită să pornească mașina, îi făcu un semn cu mâna și îl lăsă să dispară pentru totdeauna. Pe drumul de întoarcere, Fred auzi sirena pompierilor și se ascunse în ipocrizie.

*

Copiii dormeau. Fred își găsi soția pe canapeaua din salon, nemișcată, lângă radioul care mergea.

– Nenorocit de macaronar!

Își turnă un bourbon din sticla de pe masa din bucătărie și bău o gură. Maggie nu își va putea stăpâni multă vreme mânia și se aștepta la cea de a doua explozie a serii. În loc de asta, detectă o mânie stăpânită în glasul ei neutru, aproape blând.

– Nu-mi pasă dacă ai să arunci în aer tot pământul. Nu mai am puterea să te opresc. Nu ar fi trebuit să mă minți și să mă manipulezi ca să iau parte la planul tău. Asta mi-a amintit de lucruri pe care aș fi preferat să le uit, de vremea în care ai făcut din mine o complice, mult prea

tânără și prea proastă, când îmi petreceam vremea mințindu-i pe caralii, pe prietenii noștri, familia noastră, iar apoi pe copiii noștri. Credeam că asta s-a terminat.

La drept vorbind, argumentele nu-l surprinseră. Totuși, aștepta verdictul cu oarecare curiozitate.

– Acum, ascultă-mă bine. Nu am să-ți trag săpuneala pe care ți-o pregătește Quintiliani, nu-i treaba mea. Vreau numai să-ți aduc aminte că fiul nostru va fi pe picioarele lui în curând, iar lui Belle îi va fi mult mai bine în altă parte decât lângă noi. Curând vom rămâne numai noi doi. De când sunt în Franța mi-am găsit un rost în viață, pot să continui așa până la sfârșitul zilelor mele pe care nu sunt sigură că vreau să le petrec cu tine. Peste câțiva ani, voi putea chiar să revin în țară, singură, după divorț. Tu vei crăpa aici. Eu nu. Giovanni, nu îți cer să-ți schimbi atitudinea, ci doar să te obișnuiești cu ideea asta.

Fără să-i lase timp să reacționeze, ieși din sufragerie și se duse să se culce. Șocat de ceea ce auzise, își mai turnă un pahar pe care îl bău dintr-o înghițitură. Fred se aștepta la orice, dar nu la această incredibilă amenințare, cea mai rea dintre toate: să se întoarcă în țară fără el. Era pentru prima oară când Maggie lua în considerare această opțiune. Un post de radio regional anunță incendiul de la uzinele Cartiex, probabil provocat de o mână criminală. Opri sonorul și aruncă o privire afară: pe stradă oamenii se agitau, vecinii ieșiseră în pijamale, în depărtare se auzeau sirenele. Obosit de această lungă zi, Fred se duse pe verandă ca să mai scrie câteva fraze. De acum înainte, numai memoriile sale vor face legătura între Fred Blake și Giovanni Manzoni.

O siluetă ce apăru în grădină îl scoase din atitudinea meditativă. Quintiliani o luase prin spate ca să nu sune la ușă. După predica lui Ben și a lui Maggie, Fred se pregăti pentru o a treia în seara aceea.

– Manzoni, am crezut că procesul, rușinea, exilul te-au pus pe gânduri. O, nu vorbesc despre conștiință, nici de regrete adevărate, n-am mers chiar până aici. Știi de ce ești în stare să comiți acte asemenea acestuia? Pur și simplu fiindcă nu trebuie să plătești. Douăzeci sau treizeci de ani într-o celulă de șase metri pătrați ar fi de ajuns ca să facă să te gândești la un singur lucru: Toate astea au meritat osteneala?

– Tu crezi în asta? Că trebuie să-ți plătești datoria față de societate?

– Cu excepția a trei sau patru politicieni conformiști, a câtorva sociologi și a câtorva asistenți sociali, nimeni nu se sinchisește dacă închisoarea va face mai bun un tip ca tine, Manzoni. Umanitatea vrea să te știe dincolo de gratii pentru că, dacă indivizi de teapa ta ies de acolo, la ce bun să mai te enervezi respectând legi constrângătoare care umblă cu chestii ca libertate și dorință?

– Eu, la pârnaie? Am reușit să-mi fac aici emuli, numeroși tipi care mă consideră o legendă, cărora trebuie să le dau clasă. Aș face mai multe ravagii înăuntru decât afară.

– Începând de azi, ești consemnat în casa asta. Nici unul dintre voi nu mai are voie să iasă până la noi ordine.

– Copiii?

– Descurcă-te cum poți cu ei. După ce-ai făcut în seara asta, înțelegerea noastră nu mai e valabilă. Te-am prevenit.

– Dar... Quint!

Agentul FBI ieșise ușurat, dar greul abia acum începea: trebuia să încurce toate pistele anchetei, ca să nu se ajungă la sabotarea uzinei Cartiex. Ca să facă asta, avea nevoie de spațiu de manevră.

Fred se hotărî să meargă la culcare, dar găsi ușa camerei încuiată. Fără să insiste, coborî în bârlogul lui Malavita, care îl va scuti de orice incriminare. Cățeaua se trezi, mirată de această vizită târzie și de agitația din stradă pe care o percepea prin fereastra de aerisire.

Ca să-i umple vasul cu apă proaspătă, Fred deschise robinetul și văzu curgând o apă limpede precum cristalul din care nu se putu opri să guste.

Era sigur că, în momentul acela, la Cholong, zeci de indivizi făceau același lucru, uimiți de apa limpede. Probabil că unii o să înceapă să creadă în miracole.

7

Chiar în clipa în care avionul lui Benedetto D. Manzoni decola de pe Aeroportul Heathrow spre Statele Unite, un altul brăzda cerul în direcție opusă și se pregătea să aterizeze pe Roissy. Printre pasageri, majoritatea americani, se numărau și zece bărbați, cu domiciliul în New York și care nu aveau nici un bagaj. Se cunoșteau între ei fără să-și vorbească sau fără să se salute printr-o înclinare a capului. Șase erau originari din Italia, doi din Irlanda, doi erau portoricani născuți la Miami și nici unul nu mai călătorise vreodată în Europa. La prima vedere ar fi putut să treacă drept un batalion de avocați veniți să trateze o chestiune de drept internațional și să apere interesele unui trust gata să cucerească restul lumii. În realitate era vorba de zece soldați care preferaseră luxul clasei business elicopterelor pentru intervenții speciale și costumele Armani uniformei de luptă. Un escadron al morții ales așa cum sunt aleși mercenarii; chiar asta erau.

Consemnarea la domiciliu fu primită de membrii familiei Blake atât ca o binecuvântare, dar și ca cea mai nedreaptă dintre pedepse. Fred se hotărâse deja să stea în casă tot weekendul din 21 iunie ca să scape de festivități și să-și continue marea operă. Făcea o chestiune de onoare în a nu se arăta afectat de sancțiuni; de fapt, amenințarea cu pedeapsa avea rareori efectul scontat printre gangsteri și, departe de a-i înfricoșa, le dădea prilejul să sfideze autoritățile și să le pună într-o situație ridicolă. Să insulte un judecător la tribunal, să-i scuipe în față pe federali în timpul interogatoriilor, să-i umilească pe gardieni în închisoare: nu-și refuzau nici o provocare și nimic nu-i îndupleca. Quint îl consemnase pe Fred la domiciliu? O șansă. Putea să se consacre total celui de al șaselea capitol care începea așa:

În filme, dacă ne place ca puterea să fie în serviciul dreptății este pentru că ne place puterea, nu dreptatea. De ce preferăm poveștile răzbunării celor ale iertării? Pentru că oamenii au o pasiune pentru pedeapsă. Să vezi cum dreptatea lovește, și lovește cu putere, este un spectacol ce nu ne va plictisi niciodată și care nu creează nici un sentiment de vinovăție. Asta e singura violență care nu m-a înfricoșat niciodată.

La etaj, Belle stătea în camera ei ca să nu dea ochii cu propria-i familie. I se interzisese să se implice în serbarea de sfârșit de an, azi i se interzicea să se plimbe prin oraș și să se distreze cu cei de vârsta ei, deci nu-i mai rămânea decât să se plictisească în camera ei ca să dea un sens sacrificiului. Cum nu putea să-și facă apariția, va dispărea și asta nu era o glumă. Tocmai luase o hotărâre decisivă.

Warren, la rândul lui, fu scandalizat să plătească iar pentru comportamentul tatălui său. Faptul că era aproape de a se bucura trezise copilul din el, iar pedeapsa îl făcu să regrete și mai mult că nu era adult. De vreme ce suferea ca un adult, avea dreptul să fie tratat ca un adult, ce putea fi mai legitim? Se închise în camera lui și navigă ore întregi pe internet, de unde adună informații despre viitorul pe care și-l pregătea. Planul său? Să se întoarcă în timp, să rescrie Istoria, să realizeze o revoluție completă, să ia totul de la zero.

Dintre toți patru, Maggie era cea mai afectată de interdicția de a părăsi casa. Se angajase în fața a mii de persoane să arate, să organizeze, să supravegheze diverse standuri și să asigure bunul mers al chermezei; să contribuie la bucuria populară ar fi mulțumit-o mai mult decât orice altceva. Descurajată, rămase întinsă pe canapeaua din salon, în fața televizorului la care nu se uita, zăvorâtă în tăcerea îndoielii. Degeaba se dăruise cu trup și suflet celuilalt, Fred o trăgea înapoi, o conducea spre rolul ei de soție de mafiot discreditat, dezavuat de toți. Cum făcea un pas, Fred o făcea să facă zece înapoi și, atâta vreme cât va trăi cu acest diavol și în ciuda a ceea ce simțea pentru el, nu va ieși niciodată din acest cerc vicios. Trebuia să

vorbească cu cel care, la urma urmei, veghea asupra ei mai bine decât soțul ei.

*

În acea zi de Saint-Jean, atât de așteptată, orașul Cholong-sur-Avre își etala strălucirea. Încă de la ora zece, în sala de festivități se adunaseră părinții elevilor pentru serbarea de sfârșit de an; spectacolul se desfășurase fără cea mai mică greșeală, un moment frumos pentru cei mici, dar și pentru cei mari. La ora două, organizatorii serbării câmpenești, gata să-i pună în valoare pe cei tineri, îi primeau pe primii vizitatori în Piața Libération. Cea mai scurtă noapte din an urma să treacă repede, tinerii nu vor dormi deloc, iar cei mai puțin tineri vor adormi în sunetul acordurilor muzicale: vara începea în sunet de fanfară.

La șaizeci de kilometri depărtare, în piața circulară numită Madeleine de Nonancourt, un microbuz marca Volkswagen gri se oprea ca să verifice itinerarul. Ghidul, enervat de o nouă bifurcare la ieșirea din Dreux, îl implora pe șofer să se concentreze. În spate, zece tipi se plictiseau de moarte, privind, venind de la Paris, un peisaj mult mai puțin exotic decât își imaginaseră. Iarba era verde, ca peste tot, arborii mai puțin umbroși decât platanii din New York, iar cerul, în comparație cu cel din Miami, părea posomorât și jegos. Cu toții auziseră vorbindu-se despre Normandia în filmele istorice, dar asta nu-i determinase să vrea să știe ceva despre acel loc și istoria lui. De fapt, chiar de la sosirea pe Roissy, nimic nu-i interesa, nici bucătăria, nici clima, nu le păsa de inconfort

și nici de faptul că plecaseră de acasă, nu aveau decât o singură problemă: cum să cheltuiască cele două milioane de dolari după ce-și vor îndeplini misiunea.

Șase dintre ei se vedeau deja retrăgându-se din afaceri; la treizeci sau patruzeci de ani, se vedeau trăindu-și ultima zi de lucru și urmau să-și ofere o fermă, o vilă cu piscină, o cameră pentru un an într-un hotel din Vegas, toate visele deveneau posibile. Ceilalți patru nu ignorau banii, dar motivațiile lor erau altele. Fiindcă își pierduseră un părinte sau frate din cauza mărturisirii lui Manzoni, pentru ei devenise o obsesie să-l lichideze. Dintre toți, cel mai motivat era Matt Gallone, nepotul și moștenitorul direct al lui Don Mimino. La șase ani după proces, Matt se consacra exclusiv răzbunării bunicului său. Manzoni îl deposedase de regatul său, de viitorul său titlu de Naș și, prin urmare, de statutul său de semizeu. Moartea lui Manzoni se afla în spatele glumelor cu prietenii, al fiecărui sărut pe fruntea copiilor săi. Matt urca pe propria Golgotă, era dorința lui de mântuire și promisiunea renașterii.

– Direcția Rouen, spuse șoferul.

Toată operațiunea fusese pregătită la New York de Matt și de șefii celor cinci familii care, pentru această ocazie, se uniseră. Din cauza lipsei unor contacte directe cu Franța pentru a pregăti sosirea acestui escadron al morții, trebuiseră să treacă prin Sicilia. Ordinele fuseseră date de Catane, un lider local LCN care apelase la una din societățile lor din Paris, însărcinată să trimită banii via Franța, Elveția, Italia și Statele Unite. Organizarea însemna primirea celor zece la Roissy, deplasările și furnizarea arsenalului compus din cincisprezce pistoale automate, zece

revolvere, șase puști-mitralieră, douăzeci de grenade și un lansator portabil. Li se puseseră la dispoziție, printre altele, un șofer și un translator care mai participase la o operațiune de comando. Pe urmă, era rândul lui Matt și alor lui să intre în acțiune. Ca să păstreze spiritul de echipă în timpul misiunii și să evite o emulație nesănătoasă, celebra recompensă de douăzeci și două de milioane de dolari va fi împărțită în mod egal; cel care îl va ucide pe Gianni Manzoni nu va primi decât un beneficiu onorific. Peste câteva ore va deveni milionar și o legendă vie. Lumea îi va admira gestul fiindcă lumea îi detestă pe cei care depun mărturie. Ce poate fi mai rău decât să îți vinzi fratele? Unuia vinovat de o asemenea crimă, Dante îi rezerva infernul. Azi, 21 iunie, unul dintre cei zece va fi alesul și își va câștiga locul în paradisul băieților răi. Se vor scrie cărți despre el, mult după ce va muri.

*

Frumusețea condamnată să fie propria-i prizonieră. Belle nu-și închipuia o nefericire mai mare decât a ei. Cum să împiedici o stea să strălucească? Cum să nu pui acest dar de la Dumnezeu în folosul celuilalt? Secretul devenea tot mai greu de purtat pe măsură ce devenea femeie. Sfârșise prin a crede că frumusețea ei nu era egalată decât de mijloacele folosite pentru a-i interzice să o folosească. Ca și cum Dumnezeu însuși lucrase la atâta armonie numai în scopul de a-i lipsi de ea pe cei pe care îi crease. Atâta lipsă de umanitate era ceva foarte specific lui Dumnezeu: să ceri ca ceea ce ai și ceea ce îți este cel mai

prețios să fie sacrificat. Să creezi ispita și, pentru cei mulți, greșeala. Să-i ierți pe cei răi și să-i chinuiești pe cei buni. Belle se simțea victima dorințelor Lui obscure fără să înțeleagă unde vroia să ajungă.

Așezată pe podeaua camerei sale, cu o batistă la ochi, se gândea la toți pupincuriștii pe care îi văzuse defilând la Newark, în casa lor, ca să ceară o favoare tatălui ei, promovarea unei rude sau intimidarea unui concurent. Culmea ironiei, Belle Manzoni, propria lui fiică, nu ar fi avut niciodată nevoie nici măcar de cea mai mică pilă. Ar fi fost de ajuns să fie lăsată singură ca să ajungă în vârf. Degeaba ar plânge, iar și iar, nu ar avea lacrimi ca să conjure trista-i soartă de vestală. Destul cât să se resemneze cu destinul său de virgină. Pentru prima oară blestema mama și tatăl care făcuseră să se nască fiica unui criminal.

Ba, nu, se revoltă ca cu fața umflată de lacrimi. La ce bun să-și ia un angajament pe care nu îl va respecta? Cel mai elegant și, până la urmă, cel mai rațional, ar fi să termine cu asta cât mai repede cu putință. Se repezi la fereastra ce dădea spre grădină, o privi cu nesaț și înțelese că dacă s-ar arunca de pe acoperiș s-ar condamna să trăiască infirmă. Să termine, dar să fie pentru totdeauna, să fie un gest generos, să invite un public cât mai numeros pentru sacrificiul vieții sale, să-i ofere un spectacol din care nu ar uita niciodată silueta acelei creaturi ce ar plonja în gol ca să se omoare.

Gândindu-se bine, își alese ziua pentru a muri: prima zi de vară. Tot orașul la picioarele ei în Piața Libération, ce revanșă! Să apară în vârful turlei bisericii și să se arunce în gol. Saltul unui înger. I se va găsi trupul zdrobit în fața

porții, câteva picături de sânge i-ar curge din gură pătându-i rochia – o viziune sublimă. Dar, la urma urmei, de ce biserica? La ce bun să-l amestece pe Dumnezeu în toată povestea asta? Ce făcuse El ca să merite un asemenea sacrificiu? I-ar face o onoare prea mare să moară în casa Lui. De altfel, Dumnezeu nu exista, trebuia să accepte evidența. Închise ochii pentru a vizualiza Piața Libération și clădirile de acolo, dar nu i se păru nimic acceptabil. Nimic în afară de... marea roată. De ce nu?

Da, marea roată! Marea finală era acolo. Și ce simbol, roata ce se va învârti fără ea de acum înainte, era mai bine decât o biserică. Liniștită, deschise dulapul ca să-și pună rochia care o făcea să semene cu Diana, eșarfa ecru și balerinii albi. Va rămâne în amintirea celorlalți ca o madonă păgână, prea frumoasă pentru o lume atât de urâtă. Fotografia îi va apărea în ziare, iar mii de oameni, tot imaginându-și cum a murit și inventând detalii, vor crea legenda lui Belle. Ca toate eroinele romantice, va inspira poeți care vor scrie despre ea cântece pe care alte fete le vor cânta de-a lungul generațiilor. Și cine știe, poate că într-o zi se va face și un film despre viața lui Belle Blake, un mare film hollywoodian care va stoarce lacrimi oamenilor de pe cinci continente. Dându-și cu puțin fond de ten și o umbră fard pe sub ochi, îi plăcu să-și imagineze obiectele de cult de după lansarea filmului, posterele și păpușile cu efigia ei, asemenea unei icoane a timpurilor viitoare.

Se privi în oglindă pentru ultima oară. Nu avea decât un regret: murind, nu va mai putea să vadă cum, de-a lungul anilor, trupul ei sfida legile îmbătrânirii. La treizeci de

ani, frumusețea va fi câștigat în eleganță, la patruzeci, în noblețe, la cincizeci, ar fi strălucit de maturitate, la șaizeci, de înțelepciune. Ce păcat că nu va avea timpul să facă demonstrația în ochii lumii. *Continuați fără mine*, scrise la repezeală pe un carton pe care îl lăsă pe marginea biroului.

În camera de alături, Warren își pregătea la rândul lui marea plecare. Interdicția de a ieși pe care le-o impusese Quintiliani îi grăbise planurile. În scenariul inițial, s-ar fi trezit într-o dimineață de august și ar fi luat micul dejun fără să schimbe nimic din obiceiurile sale, ar fi găsit un pretext ca să plece devreme și să se întoarcă seara târziu, o plimbare cu bicicleta împreună cu câțiva prieteni ar fi fost un pretext bun. În loc de asta, ar fi mers la gara din Cholong să ia expresul de zece și zece pentru Paris. Cu două ore în avans ar fi evadat din această închisoare păzită de FBI, iar escapada lui ar dura mai mulți ani înainte să revină în sânul familiei ori să o determine să vină ea la el, ca la un Naș ce avea să ajungă.

Își luă carnetul de notițe ca să puncteze diferitele etape ce urmau să-l conducă până acolo. În câteva minute va ajunge la gară și ar lua trenul de trei fără zece pentru Paris–Montparnasse. De acolo va merge la Gare de Lyon și va aștepta expresul pentru Neapole, un tren cu vagoane de dormit care trecea fără probleme frontiera italiană pe la Domodossola. La Neapole va merge direct în cartierul San Gregorio, unde va rosti numele lui Ciro Lucchesi, patronul unei filiale a Camorrei implantate la New York. Fără să o ceară, va fi dus în fața lui Gennaro Esposito, *capo* al întregii zone, cel pe care nu-l vede nimeni, dar a cărui umbră planează peste tot în

Neapole. Iar atunci, se va recomanda drept fiul lui Giovanni Manzoni, trădătorul.

Gennaro, uimit, îl va întreba de ce fiul celui mai cunoscut dintre cei care au depus mărturie a venit singur în gura lupului... Atunci, Warren îi va reaminti datoria enormă pe care Ciro Lucchesi o avea față de tatăl lui care dăduse peste cap o anchetă a FBI-ului menită să-l bage la răcoare o sută de ani pe Ciro. Azi, fiul trădătorului îi dădea ocazia lui Lucchesi să se achite de această datorie blestemată aranjându-i plecarea în Statele Unite, via Neapole. Lucchesi ar fi obligat să facă asta și să o facă bine, iar Warren, câteva zile mai târziu, va debarca în Portul New York, așa cum o făcuse odinioară străbunicul său când avea vârsta lui. Iar de acolo va reîncepe totul. Va trebui să-și cucerească locul, să reconstruiască un imperiu și să spele numele de Manzoni. La ce era bun un fiu dacă nu să repare greșelile tatălui?

Cu prilejul periplului prin țara natală, era necesar să fie cât mai discret cu putință, să acționeze ca și cum s-ar deplasa pe distanțe mici, să vorbească uneori englezește, iar alteori franțuzește, să semene cu un tânăr turist pe cale de a-și regăsi rudele, să învețe pe dinafară numele orașelor prin care trecea și ale împrejurimilor acestora, și să poată să justifice un parcurs dacă ar fi luat la întrebări. Își înghesui în buzunarele hainei mai multe hărți și toată documentația găsită pe internet, ca să reușească să găsească niște povești pentru autorități. Într-o pungă de plastic își aranjă tot necesarul pentru toaletă: nu dorea să treacă drept un vagabond, curățenia trebuia să fie o prioritate. Să se spele, să doarmă cât mai mult posibil ca să păstreze un aer proaspăt și odihnit. Bani? Avea din belșug,

datorită serviciilor făcute colegilor de școală care îl solicitaseră pentru un motiv sau altul, căci totul se plătește, întotdeauna, serviciu contra serviciu sau, cel mai adesea, pește. Banii ar folosi pentru mită, haine de schimb, să doarmă la hotel dacă va fi cazul, să le dea de băut celor care ar putea să-i fie utili, să dea bacșișuri. Își opri calculatorul, îl bătu ușor cu palma ca pentru a saluta un vechi prieten și ieși din cameră. Prima etapă se anunța delicată: să se îndrepte discret spre grădină, să ocolească terasa și, ajuns la baraca pentru unelte, să se strecoare printre cele două bucăți de tablă, să smulgă o bucată de grilaj și să treacă pe dedesubt, să ajungă la vecin, să sară gardul și să o pornească spre gară. După aceea, se putea considera o persoană în afara legii. Va afla repede dacă va fi în stare.

Pe hol, dădu nas în nas cu sora lui care, ca și el, cobora încetișor la parter. Planul lui Belle, nu mai puțin acrobatic, era să ajungă în grădină prin fereastra din acoperișul mansardat al spălătoriei, să se urce pe grămada de lemne lipită de zidul dintre cele două curți și să treacă direct la vecin, apoi să iasă pe la el ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Era mult prea tulburată ca să observe expresia conspirativă a lui Warren care nici el nu remarcă strania solemnitate ce se citea pe fața surorii lui.

– Unde te duci? întrebă el.

– Nicăieri. Tu?

Warren nu o va mai revedea pe Belle mulți ani de-atunci încolo. Într-o bună zi va veni să o caute, îi va oferi Hollywoodul pe tavă și îi va pune lumea la picioare. Își strânse maxilarele, stăpânindu-și o lacrimă. Belle îl îmbrățișă ca să îi lase o ultimă imagine de soră iubitoare. Cu

inima bătându-i nebunește în piept, o îmbrățișă cu o duioșie pe care încă nu o simțise față de nimeni.

– Belle, te iubesc cu adevărat.

– Să știi că voi fi întotdeauna mândră de tine, oriunde voi fi, să nu uiți asta.

Și se îmbrățișară iar.

La parter, Fred, închis pe terasa lui, era departe de a-și imagina această revărsare de afecțiune fraternă. Se blocase, din cauza unui lapsus, în mijlocul unui capitol în care descria ritualurile de instalare în *onorevole società*. Înainte de a deveni un dur recunoscut și confirmat de breaslă, profesionistul se vedea convocat la o ceremonie prezidată de cei bătrâni, a cărei derulare nu se schimbase deloc de secole. I se înțepa degetul cu un vârf de ac pentru a scoate o picătură de sânge, i se punea în mâini o fotografie a unui sfânt și i se cerea să repete în italiană: *Jur că dacă voi dezvălui acest secret să ard ca fotografia aceasta și...* Fred nu-și mai amintea continuarea și, totuși, de câte ori nu auzise acest jurământ, după ce îl rostise el însuși în urmă cu treizeci de ani? Cum era oare? *...să ard ca fotografia aceasta și...* și ce naiba urma? Mai era ceva... Nimic nu putea explica acest lapsus, care cădea așa de prost, în plină efervescență literară. Nimic, numai imaginea lui în timp ce ardea ca o fotografie de sfânt.

Urlă de mai multe ori numele soției sale și începu să o caute prin toată casa. Cum nu o văzu pe canapeaua pe care stătea ore în șir, avu un straniu presentiment și răscoli fiecare încăpere pe rând, inclusiv pe cea a copiilor, unde se întâlni cu aceștia fără să observe că erau îmbrățișați și cu ochii plini de lacrimi.

– Ați văzut-o pe Maggie?

Clătinară din cap, iar Fred coborî în spălătorie, unde ocoli căţeaua adormită înainte să urce iar în salon.

– MAAAGIIIE!!!

Încălcase ea ordinul lui Quintiliani? Cu neputinţă. Ar fi preferat mai bine să moară decât să riște alte sancțiuni. Atunci?

Trebuia să existe o explicație, poate cea mai rea dintre toate.

*

La mai puțin de doi kilometri de Cholong, microbuzul o luă prin Pădurea Beaufort și parcă pe malul râului Avre. Bărbații se întinseră ca să-și dezmorțească picioarele, tăcuți ca la prima oră, concentrați. Șoferul oftă zgomotos a oboseală și se duse pe malul râului ca să urineze. Ghidul, interpretul de ocazie, scoase sacii mari din plastic plini cu haine noi, îi puse direct pe pământ ca să îi lase pe membrii echipei să aleagă. Matt dăduse ordine foarte stricte asupra vestimentației, trebuiau să semene cu miile de americani care veniseră să viziteze regiunea din 1945 încoace. Deși pentru unii nu era foarte greu, să semeni cu un american se dovedea ceva mult mai complex pentru cei care dintotdeauna își aleseseră o ținută ca cea a gangsterilor din filme.

Cei mai tineri erau în stare să vadă de zece ori același film ca să repereze o marcă de haină sau de pantofi. Iar dacă, după inițiere, majoritatea dintre ei renunțau la accesorii, pentru alții devenise o a doua piele. Fără să o pună

sub semnul întrebării, bărbații nu știau cum să interpreteze ordinul „să semene cu niște americani". Ce însemna asta de fapt? Să-și dea osteneala să semene cu un mârlan? Să poată să treacă drept orice? Să atragă atenția? Trebuia să se îmbrace ca niște adolescenți, ca niște țărănoi texani sau ca niște *homeless* newyorkezi? Despre ce fel de prost-gust era vorba? Căci există atâtea feluri de prost-gust.

Haine de marcă, pantaloni croiți bine și cămăși de mătase au fost încet, încet înlocuite cu tricouri, bermude, cămăși cu mâneci scurte fără nasturi, cu guler moale, chestii fără nici o formă, ușoare, sintetice, țesături cu model, șepci. Chiar dacă asta nu ținc, vor putea să se consoleze curând cu cele două milioane de dolari și să îi cheltuiască fără să țină cont de nimic în magazinele de pe Madison Avenue și de pe strada 5. Matt, ca să dea un exemplu, alese primul și își puse niște pantaloni de culoare deschisă, cu țintc, un tricou roșu și o haină bej. Greg Sanfelice preferă niște blugi decolorați și un tricou inscripționat cu numele unei universități din Colorado. Guy Barber își puse niște blugi negri mulați pe șolduri, încercă să-și aranjeze sexul și alese o cămașă din pânză bleumarin larg deschisă pe piept. Restul trupei se îngrămădi în fața sacilor. Julio Guzman își permise un scurt comentariu pentru fiecare dintre colegii săi:

– Jerry, e aiurea, dar așa ai un aer americănesc!

– Iar tu, știi cu ce semeni, nenorocit de portorican? Cu un american scârbos!

Încet-încet, bărbații se mai relaxară și începură să facă pe șmecherii. „Hai, american nenorocit...", „Ține-ți fleanca, americanule...", „Ce scârboși sunteți voi, americanii..."

Matt scoase cele patru valize în care erau armele. Bărbații, din nou tăcuți, cam stângaci în hainele lor, își împărțiră armele de mână; li se cerea să aleagă între un pistol semiautomat Magnum 44 Research și unul Smith Wesson Ultra Lite 38 special. Cel dintâi avea o marjă de eroare minimă asupra unei ținte în mișcare, celălalt se dovedea perfect pentru o execuție de aproape, totul depinzând de modul în care lucra fiecare, de obișnuințele, de competențele sale, pentru că nu toți fuseseră aleși pentru calitățile lor de ucigași. Dacă unii simțeau o adevărată plăcere în fața unui material virgin, pentru atingerea netedă, pentru mirosul încă nealterat de cordită, pentru culoarea albăstrie a oțelului strălucitor, alții erau stânjeniți la gândul armei lor dintotdeauna, tovarășa de drum, lăsată în țară, care îi ținuse până acum în viață. Era timpul să treacă la gesturile ritualice, să umple butoiașele, să fixeze piedica încărcătorului, să țintească, să scoată și să pună la loc arma în centură, în portarmă, la piept, pe spate, la subsuoară etc. Apoi, Matt îi conduse pe malul râului Avre ca să treacă ultimul test: focuri de încălzire, tir după bunul plac, arme scoase ca la nebuni. Nicholas Bongusto trase primul în niște ținte imaginare înspre celălalt mal, apoi zări, la câțiva metri în amonte, o cabană de pescar ridicată pe niște piloni și își îndreptă tirul într-acolo. Curând, cei zece bărbați își îndreptară armele către căsuță și fiecare goli mai multe încărcătoare. După mai bine de cinci minute de foc continuu, tabla acoperișului alunecă în apă, iar pereții ciuruiți se prăbușiră. Acum, jocul consta în a se încrâncena asupra pilonilor ca să vadă cum se prăvălește cabana în râu, ceea ce se și întâmplă. Armele

funcționau impecabil și fiecare membru al echipei și-o dezvirginase pe a lui nu fără o anume bucurie.

Matt le împărți bani de buzunar și telefoane mobile, apoi discutară câteva minute cu interpretul, când ghid, când copilot, care le propuse să o ia în susul râului ca să intre în oraș. Matt, după ultimele recomandări făcute grupului, își începu marșul către Cholong.

Pe măsură ce se apropiau, auzeau niște sunete bizare și totuși specifice, o hărmălaie cunoscută, muzică de bâlci, strigăte ascuțite: zgomotul universal de sărbătoare. Brigada morții își imagină cele mai absurde ipoteze.

– Un comitet de primire? încercă Julio ca să mai destindă atmosfera.

– Pe mine, unul, nu m-ar mira, spuse Nick. Am văzut reportaje în alb-negru despre asta. În Normandia, de îndată ce văd că sosește o trupă de americani, îi întâmpină cu fanfară, fete și petarde, e un obicei.

Matt le făcu semn să se oprească o clipă înainte de a trece peste podul ce marca intrarea în Cholong.

– Ce înseamnă porcăria asta? îl întrebă el pe ghid.

Acesta se apropie de un afiș lipit de un copac și avu rapid un răspuns. Cum se pricepu mai bine, le explică despre ce era vorba: sărbătoarea de Saint-Jean.

– Poate că avem noroc, zise Matt.

*

– Cere-mi ce vrei, dar scapă-mă de monstrul acesta, Quint. Ce s-a întâmplat joi se va repeta, va găsi alte uzine Carteix, că ești sau nu vigilent. Va trece orașul prin foc

și sânge, va cere taxă de protecție, va înființa un tripou clandestin, va teroriza consiliul municipal cu lovituri de bâte de baseball. Giovanni s-a născut cu distrugerea în sânge, iar când va muri, ultimul său gând va fi o grozăvie sau, dacă se va căi, se va căi pentru că nu a distrus îndeajuns.

Fred, sub fereastra bucătăriei casei federalilor, plângea. Intuiția nu-l înșelase: Maggie trecuse de partea dușmanului. Fu nevoie de un efort supraomenesc pentru a-și înfrâna valul de furie pe care îl simțea urcându-i în gât. Viața lui aruncată la câini, și de cine, chiar de soția lui! Se înfrână să nu se dea cu capul de piatră din teama de a nu face să vibreze zidul și să își dezvăluie prezența. Quint devenise bărbatul puternic al familiei și, poate, salvatorul acesteia.

– Belle și Warren sunt condamnați atâta vreme cât vor sta în apropierea acestui nenorocit, continuă ea. Don Mimino vrea pielea lui, nu pe a noastră.

Fred își mușcă mâna și nu își descleștă maxilarul decât atunci când incisivii sfâșiară epiderma, dar durerea nu fu destul de puternica ca să o alunge pe cea provocată de Maggie. Quintiliani, din sadism, îl va despărți bucuros de ai săi, până când Fred își va pierde din orgoliu, până când va fi gata de orice umilință ca să le audă vocea la telefon. Regele G-men, el însuși departe de copiii lui de atâta vreme, nu ar cere așa de mult; Maggie tocmai îi servise cea mai dulce răzbunare. Fred caută o soluție ca să scape de această sfâșiere și fu ispitit din nou să se dea cu capul de pereți. El, care se credea atât de rezistent, implora acum eliberarea. Cine era în stare să reziste după ce

încasasc o asemenea lovitură? Fred era singura ființă de pe lume care nu cunoștea răspunsul: victimele.

*

Orașul era tot o vânzoleală: puteai trece ușor neobservat. În agitația generală, nimeni nu le dădea atenție. Matt trimise două echipe alcătuite din doi mercenari ca să patruleze prin oraș și le propuse celorlalți cinci să se piardă prin mulțime ca să afle câte ceva despre familia Blake. Aceștia din urmă, la început neîncrezători, se simțiră proiectați în mijlocul unei acțiuni la care nu se așteptaseră. Majoritatea dintre ei găseau că este amuzant.

Paznicul Liceului Jules-Vallès îți părăsise postul ca să meargă la chermeză împreună cu familia, astfel că Joey Wine și Nick Bongusto intrară în clădire fără greutate. Nu trebuiseră decât să pună piciorul pe cutia clanței electronice și să sară gardul, oprindu-se în fața panourilor indicatoare pe care încercară să le descifreze. Joey urmă indicatoarele Recepție, Administrație și Sală de ședințe, invitându-și colegul să se îndrepte spre Sala de mese, Medicină școlară și Sala de sport.

Primul sparse un geam și ajunse pe un culoar care îl duse până la birourile administrative. Pregătit să o facă pe durul ca să afle adresa micului Warren Blake, Joey fu decepționat să se trezească singur în această clădire lungă din ciment. În loc să zdrobească un braț sau două, trebuia să deschidă el însuși fișetele de metal pline cu dosare și să răscolească la întâmplare. Obosit încă de la primul sertar, le răsturnă pe toate celelalte. Apoi intră în

biroul directorului, se așează în fotoliul acestuia și inspectă alte sertare. Găsind unul încuiat, îl forță și găsi câteva bancnote pe care și le bagă mașinal în buzunar. Își continuă drumul până într-o sală de clasă, unde nu putu să se abțină să nu intre.

Joey fusese vreodată la școală? După ce reflectă puțin, își spuse că poate că ratase momente bune pe băncile școlii publice din Cherry Hill, New Jersey, pe care o ocolea în fiecare dimineață ca să se întâlnească cu gașca lui la Ronaldo Terrace. Niciodată nu văzuse o tablă de atât de aproape, mirosul de cretă nu-i amintea nimic. Scrise pe tabla de ardezie, un zgomot necunoscut care îl făcu să reacționeze violent. Prin urmare dreptunghiul acesta alb făcea diferența? Acest dreptunghi alb concentra toate cunoștințele din lume? El era în stare de orice demonstrație, că Dumnezeu există sau nu, că paralelele se întâlnesc la infinit, că poeții au dreptate. Neștiind ce mesaj să lase, un cuvânt, o cifră, un desen, ezită o clipă, apoi scrise cu litere mari JOEY WAS HERE, așa cum o făcuse adesea în toaletele din baruri.

Bongusto, după ce traversă curtea, intră în sala de sport și urlă niște înjurături care se prelungiră în ecou. Fumând, făcu turul aparatelor, se atârnă de spaliere, de o coardă cu noduri lungă de cinci metri, inspectă etajerele pline cu tricouri, apoi luă o minge de baschet și o cercetă îndeaproape: nici un alt obiect nu semăna așa de bine cu un glob terestru. Cel mai incredibil era faptul că Nick nu ținuse niciodată o minge de baschet în mâini. Văzuse meciuri, multe, la toate vârstele. Îi așteptase pe tinerii jucători la ieșire, le propusese o sumedenie de produse în

tuburi și punguțe, dar nu se amestecase niciodată printre ei ca să încerce un dribling. Mai târziu, pe stadioane, se ocupase de pariuri și îi văzuse pe marii jucători pe teren, chiar și-i apropiase pe unii ca să-i corupă sau să le bage spaima în oase, în funcție de ordinele primite. Cunoștea mai bine ca nimeni altul regulile și jucătorii, iar pe teren ar fi putut pasa, la cei 1,80 ai săi, cu mâinile sale mari ca niște bătătoare și ras în cap și totuși nu simțise sub degete cauciucul aspru de culoare roșie. Mai ținu mingea în mână, ajunse pe terenul de baschet din curte, se plasă în fața coșului și trase adânc ultimul fum din țigară. Se găsea în fața unei alegeri delicate: să înscrie primul său coș din viață sau să lase mingea și să rămână americanul care nu înscrisese niciodată. Joey, cu creta în mână, îl văzu de la fereastră cum se poziționează și îl încurajă fluierând.

În ceea ce-i privește, Paul Gizzi și Julio Guzman, tot patrulând pe străzi pustii și trecând prin fața prăvăliilor închise, se pierdură în orașul-fantomă. Străzi cum nu mai văzuseră: înguste și ușor în pantă, mărginite de pir și de iederă, uneori ramuri de meri ce depășeau zidurile de piatră, străzi parfumate și umbroase care aveau nume incredibile. Se opriră în fața singurei prăvălii a cărei firmă o înțeleseră: SUVENIRE.

Gizzi, la cei patruzeci de ani ai săi, își păstrase fața de copil rău, cu părul șaten-deschis țepos și tuns scurt, ochii de culoarea alunei, gropiță în bărbie. Scoase din buzunarul interior al hainei verde-smarald un mic aparat de fotografiat de care nu se despărțea niciodată, se opri asupra unui bibelou, un fel de fântână din ceramică albă, și îl pozează din diferite unghiuri.

– Ce dracu' faci acolo? întrebă Guzman.

– Nu se vede? Vreau să am o amintire a amintirii. Știu pe cineva pe care chestia asta o să-l distreze.

Guzman, mic, îndesat, cu privire de dog, nerăbdător din naștere, apucă patul armei, sparse vitrina și o făcu bucăți dintr-o duzină de lovituri.

– Du-te și ia-l.

– ...Guzman, nu ești sănătos.

– Eu nu sunt sănătos?

Paul făcuse fotografia pentru Alma, sora lui, cu cincisprezece ani mai mare, rămasă fată bătrână din cauza unui logodnic dispărut din oraș de îndată ce aflase că familia Gizzi avea legături foarte strânse cu familia ce domnea peste Staten Island. Cam fără voie, luă bibeloul din mijlocul cioburilor și suflă ca să înlăture praful. Își imagină zâmbetul Almei.

În Piața Libération, Frank Rosello, taciturn ca întotdeauna, se plimba printre tarabe, neobișnuit cu atâta agitație. Se opri o clipă în fața unei vitrine ornate cu vase de lut și sculpturi de ipsos reprezentând scene religioase ori bucolice. Apoi, tot văzând cum puștii se îndoapă cu dulciuri, pofti la unul dintre acele mere roșii mustind de caramel. Fără să piardă din vedere posibilitatea de a-i apărea înainte fostul său șef, Manzoni în persoană, se asigură că nu îl vede nici unul dintre colegi cum se apropie de camioneta vânzătorului de dulciuri. Prieten din copilărie cu Matt, adoptat de familia lui Don Mimino și crescut ca un Gallone, Frank își exersase talentele de *sharp shooter* în echipa lui Giovanni. Specializat în suprimarea martorilor, evitase câteva procese care implicaseră înalți demnitari ai

LCN; confreria îi era datoare și îl răsfăța ca pe un campion. Frank primise puncte de aur pentru fiecare contract, nu stătuse la închisoare nici măcar o zi, iar cazierul său rămăsese imaculat, în ciuda tututor acestor douăzeci de ani de servicii loiale. Pe lista lui de vânătoare se aflau pocăiți celebri, printre care Cesare Tortaglia și Pippo l'Abbruzzese, și nu eșuase decât o dată, în cazul lui Giovanni Manzoni. Dacă circumstanțele aveau să-i permită, și dacă Mat avea în vedere un tir cu bătaie lungă, Frank va avea dreptul la o a doua șansă. Mușcând dintr-o roșie, se opri în fața standului de tir, care i-l aminti pe cel de la bâlciul din Atlantic City, unde se născuse.

– Trei euro pentru cinci gloanțe, spuse circarul. Puteți câștiga între zece și patruzeci de puncte la fiecare tragere, cincizeci dacă nimeriți punctul roșu și o sută dacă trageți în țintă. La patru sute de puncte, câștigați o jucărie de pluș. American?

Frank nu înțelese decât ultimul cuvânt și puse pe tejghea o bancnotă de cinci euro, apoi luă carabina și o duse la umăr. Fără a încerca să ochească, apăsă pe trăgaci de cinci ori la rând. Circarul îi întinse cartonul și-i arătă cu degetul patru orificii departe de țintă, al cincilea glonț fiind probabil pierdut în decor. În seria următoare, Frank izbuti să corecteze unghiul de tragere, deformat de o ușoară curbură a țevii, și totaliză patru sute cincizeci de puncte.

Înainte de a accepta rezultatul, circarul ezită o clipă. Patru sute cincizeci? Chiar din a doua serie? Nimeni nu mai reușise un asemenea scor. Nici măcar el, cu propriul său material în mâini, n-ar fi izbutit. Și totuși, aducând

cartonul la lumină, numără cele patru orificii în țintă și unul în cercul roșu. Frank se pregătea să plece de la stand fără a-și lua premiul, când văzu, la genunchii lui, o fetiță singură, care îl privea cu un incredibil aplomb. Atras de uitătura puștoaicei, Frank citi în ochii mari și imobili un mesaj de indignare ce nu lăsa loc de îndoieli. O ridică în brațe, cu fața spre jucăriile agățate deasupra standului. Fără a ezita, fetița o arătă pe cea mai mare dintre toate, o gorilă de cinci ori cât ea.

– Aceea face opt sute de puncte, spuse circarul exasperat.

Frank mai lovi câteva ținte și strânse cinci sute de puncte din cinci gloanțe; urmele formau, în mijlocul țintei, petalele unei flori. Din nou circarul scoase cartonul din locașul său, studie orificiile fără a-i veni să creadă și nu văzu decât trei urme; pe unde trecuseră celelalte două gloanțe? Americanul avusese o baftă chioară, dar asta nu însemna să-i dea o jucărie – ar fi fost pentru prima oară. Frank îi arătă cum cele două orificii se suprapuseseră peste cele dintâi – puțină concentrare și un strop de bună-credință erau suficiente pentru a le vedea, ținta o demonstra, la ce bun să faci atâta tevatură? Misiunea și nevoia de discreție îl chemau la ordine, dar era deja prea târziu pentru a o priva pe micuță de trofeul ei. Se asigură că fata nu putea vedea cele ce aveau să urmeze, înșfăcă discret brațul circarului și i-l răsuci la spate, cerându-i să nu scoată nici un sunet, și-i îndesă țeava carabinei în gură. Omul ridică brațele, încremenit – semnul universal al predării. O clipă mai târziu, fetița își strângea maimuța la piept și catadicsea în sfârșit să surâdă. Înainte de a o lăsa să plece, Frank

nu se putu împiedica să nu-și treacă degetele prin părul ei lung, fin și scânteind în auriu. Ceva îi spunea că nu-l va uita niciodată.

Rosello nu era singurul care își încerca talentele la bâlci; Hector Sosa, zis Chi-Chi, cel mai vârstnic dintre cei doi portoricani, se opri în fața unei mingi de box înconjurate de un grup de tineri. Hector izbutise să doboare tipi de trei ori mai solizi ca el și chiar își făcuse o specialitate din a se repezi, cu capul plecat, spre cel mai mare și mai tare dintre ei – un curaj care friza inconștiența. Devenise celebru cu zece ani în urmă, în cursul unui campionat mondial de box la categoria semigrea de la Santa Fe; angajat ca gardă de corp a deținătorului titlului, Chi-Chi se întorsese împotriva lui în timpul unei altercații și îl scosese din luptă. În cele două luni de detenție de la San Quentin, chiar și prizonierii cei mai cruzi și mai belicoși îi arătaseră un respect fără egal. Iar azi, dereglând aparatul chiar de la primul pumn, deveni eroul adolescenților din Cholong.

La câțiva metri distanță, fratele mai mare al lui Joey, Jerry Wine, asul volanului, cel pe care toate echipele îl doreau pentru a transporta oamenii la marile lovituri, nu se putu împiedica să nu facă un tur cu mașinuțele care se ciocneau. Jocul consta în a lovi cât mai multe posibil, a izbi totul în drum, a intra cu capul înainte în ambuteiaje, fără a cruța pe nimeni. Ce putea fi mai distractiv pentru un tip capabil să fugă din mijlocul unei echipe de zece mașini de poliție sau să ruleze cu șaizeci la oră într-o parcare, fără a atinge măcar un stâlp? Observă un grup de turbulenți enervați de comportamentul său și își puse în gând să-i provoace cu mica sa mașinuță roșie.

În ceea ce-l privea pe el, Guy Barber, pe adevăratul său nume Guido Barbagallo, oprit la standul jocurilor de noroc, se străduia să-l înfurie pe crupier cu diverse trucuri a căror eficacitate fusese dovedită în cazinourile din Vegas. Nu trebuia mult pentru ca demonul jocului să pună stăpânire pe el și să-l facă să piardă noțiunea timpului și simțul realității. Guy inventa noi jocuri pe bani și era gata în fiece clipă să parieze pe aproape orice: pe seriile bancnotelor, pe plăcuțele de înmatriculare, pe panourile stradale. Cel mai uimitor era că sfârșea totdeauna prin a găsi o logică până și în cele mai puțin raționale șiruri de cifre. La un asemenea nivel al dependenței, nimeni nu încerca să afle dacă talentul era cel care servea viciului, sau invers.

Cu excepția lui Matt, singurul care își păstrase concentrarea asupra misiunii era Gregorio Sanfelice. Specializat în armament greu, Greg fusese ales de Don Mimino în persoană pentru că avea încredere în el, încredere absolută. Greg era un anti-Manzoni, opusul însuși al pocăitului, cel care preferase să ia cinci ani atunci când FBI îi promisese libertatea în schimbul a trei sau patru nume – și asta cu cea mai deplină discreție, fără proces, astfel încât nimeni din LCN să nu bănuiască nimic. În așteptarea ordinelor, așezat la o masă din cârciumă, tocmai termina o porție de cartofi prăjiți și o bere. Cu o șapcă pe cap, îmbrăcat complet în blugi, privea oamenii venind și plecând de la standurile din jur, gândindu-se mereu la omul nou care avea să devină grație celor două milioane de dolari. La cincizeci de ani, Greg spera să-și lase mașinile și să se întoarcă la femeia vieții lui, la mama copiilor

săi, și să-i jure că niciodată nu va mai risca să cadă sau să se întoarcă în închisoare. Va încerca să recâștige timpul pierdut, să le ofere o casă pe lângă Mountain Bear, printre copaci, și își va petrece restul zilelor alinându-i, veghind asupra lor, astfel încât să nu mai aibă de ce să se teamă. O dată ce Manzoni își va primi corecția, se va urca în avion împreună cu colegii săi, își va încasa banii chiar după aterizarea pe Aeroportul JFK și acolo le va spune la revedere, le va strânge mâna pentru ultima dată și va lua taxiul spre Zeke's, la colțul dintre străzile 52 cu 11 – barul la care Michelle era chelneriță – și-i va cere să-și dea demisia pe loc, apoi vor pleca să-i ia pe copii de la școală și totul va începe din nou pentru ei, în altă parte. Visând la viitorul lui apropiat, își șterse o urmă de mușchi de pe mustața groasă, de pistolero, luă o ultimă înghițitură de bere și tocmai se ridica de la masă când, deodată, se pomeni față în față cu un spectru.

Fără a-și arăta surprinderea, Greg își trase pe ochi cozorocul șepcii și lăsă câteva monede pe tejghea înainte de a se apropia de un șir de automate de joc. Puse o monedă într-un flipper fără a-și lua ochii de la stafie, care purta o cămașă havaiană deschisă la piept, peste un tricou alb, și se plimba fără griji, cu mâinile în buzunare. Greg nu avu nevoie de un efort de memorie prea mare: era idiotul de agent federal care nu izbutise să-l pună la păstrare pentru douăzeci de ani. Ticălosul, un anume Di Morro sau Di Cicco, reușise acum zece ani să se infiltreze într-o bandă care pregătea o spargere la o bancă din Seattle. Cu o performanță actoricească incredibilă, extraordinară pentru un agent *undercover*, scursura reușise, bând

pahar după pahar și pierzându-și vremea în compania fetelor serviabile, să câștige încrederea lui Greg; se născuse astfel un început de prietenie. Din punctul ăsta de vedere, Di Cicco fusese un mai bun actor decât polițist; deși nu făcuse nici o greșeală când se dăduse drept derbedeu printre adevărații derbedei, ratase flagrantul delict fiindcă nu se coordonase cu colegii lui și Greg abia izbutise să scape. Astăzi, prezența lui Di Cicco în spelunca asta o sugera și pe cea a lui Manzoni. Fără a-l scăpa din ochi pe agentul FBI, flancat de un alt putregai la fel ca el, Greg îi făcu semn lui Frank Rosello să-l prevină pe Matt, care, la aflarea veștii, se simți străbătut de un val de adrenalină. Și baletul în jurul lui Di Cicco și Caputo începu fără ca ei să-și dea seama ce se întâmplă.

În timp ce Jerry conducea microbuzul spre centrul orașului, Greg și Chi-Chi așteptară momentul exact în care cei doi aveau să părăsească Piața Libération. Pentru a evita orice riscuri, Matt prefera să-i neutralizeze imediat. Caputo, care mergea alături de acolitul său, avu un presentiment în vreme ce dădeau colțul străzii Pont-Fort, deși nici el nu știa ce anume îi trezise vigilența amorțită de muzică, de bere și de soare. În asemenea cazuri se baza pe instinctul său de conservare pe care îl folosea mai frecvent decât o făceau contemporanii lui – un instinct rafinat de eterna teamă de moarte și, mai mult decât atât de teama de a muri prostește, dintr-o neatenție. Să moară în focul luptei – da, de ce nu? Dar moartea într-o ambuscadă era o moarte de șobolan, nu de vultur. Cu sau fără acel anume, era prea târziu pentru a-l mai preveni pe Richard sau pentru a-și duce mâna la armă: se pomeniră fiecare cu

câte o țeavă în ceafă și ridicară mâinile. Greg, ținându-l pe Di Cicco în bătaia armei, se bucura de ocazia unei neașteptate răzbunări. Chi-Chi îl percheziționă pe Caputo, îi luă arma și îl îndemnă să tacă administrându-i un toc de armă în ceafă. Matt, Guy și Frank li se alăturară la colțul aleii Madriers, iar microbuzul străbătu în liniște străzile pustii din Cholong, ducând la bord șase membri ai Cosa Nostra și doi agenți federali care nu vedeau nici un mister în obiectul vizitei lor. Matt își armă revolverul.

– Care dintre voi e gata să moară pentru Giovanni Manzoni?

Cinci minute mai târziu, Jerry parcă microbuzul în colțul străzii Favorites, având pavilionul Blake la cincizeci de metri în linia de ochire.

Lovește rapid și fără somație. Nu rata nici o șansă de a-l distruge pe Manzoni de la intrare, profită de elementul surpriză, limitează strategia în favoarea forței de impact. Sanfelice scoase din cutie tocul din lemn al armei Viper AT-4 și pregăti vizorul, apoi încărcătorul lansatorului de rachete.

– Forță de penetrare 30,48 centimetri, viteză 300 metri pe secundă, lejeritate, manevrabilitate, fiabilitate, soldații noștri le adoră, spuse el înainte de a și-l pune pe umăr. Dați-vă în spate, dacă nu vreți să semănați cu o pizza de acum înainte.

Alături de el, Matt Gallone, Frank Rosello, Guy Barber și Jerry Wine îl priveau. Hector Sosa, în microbuz, îi

ținea sub observație pe agenții care nici măcar nu încercaseră să opună rezistență. Matt avusese dreptate: agenți federali așa cum erau ei, nici Caputo, nici Di Cicco nu aveau chef să moară pentru Manzoni. Mai devreme sau mai târziu, oamenii lui Don Mimino ar fi găsit strada Favorites și nimic n-ar mai fi putut opri ceea ce avea să se întâmple. Să-și lase pielea aici pentru a întârzia manevra ar fi fost o eroare profesională. În cadrul pregătirii, fuseseră învățați să nu moară inutil.

Hector nu se putu împiedica să-și ia ochii de la cei doi pentru a urmări spectacolul. Racheta își luă zborul într-o traiectorie rectilinie, traversă fațada și explodă în interiorul pavilionului, ale cărui ziduri zburară în afară, desfăcând clădirea ca pe corola unei flori înainte ca acoperișul și etajul întâi să se prăbușească dintr-o bucată. Jerbe de cărămizi se ridicară în aer pentru a cădea apoi pe o rază de o sută de metri în jurul punctului de impact. Un nor de praf gros ca o ceață rămase în suspensie secunde lungi înainte de a se dizolva și a lăsa din nou lumina zilei să pătrundă în strada Favorites.

– Nu vă apropiați imediat, temperatura în baracă e de două mii de grade.

Greg cunoștea Viper-ul AT-4, fiindcă îl utilizase într-un atac al unui tren și topise cabina locomotivei ca într-un desen animat. Pentru această unică lovitură trasă cu o precizie diabolică, se antrenase zile întregi într-un cimitir de mașini din Deșertul Nevada. Considerându-și treaba încheiată, puse arma înapoi în tocul ei și nu mai aștepta decât o confirmare, aceea a doborârii lui Giovanni Manzoni.

O secundă înaintea exploziei, întins la pământ, cu ochii secați de atâtea lacrimi vărsate, Fred luase teribila decizie de a părăsi imediat Cholong și de a renunța la Witsec, de a nu mai solicita protecția guvernului american. După ce Maggie își retractase mărturia, nu-i mai rămânea decât să fugă, să-și lase familia să trăiască liberă, fără această cumplită senzație a unui al treilea ochi care o pândea în permanență. Cavalerește, nu-i va mai pune pe ai săi în pericol, îi va lăsa să-și trăiască viața. Îi era suficient să treacă pe acasă pentru a-și lua unele lucruri înainte de a se evapora. Dar explozia fu atât de neașteptată, atât de intensă, încât îl încremeni pe loc, tăindu-i elanul. Ca în imponderabilitate, se duse să arunce un ochi în stradă și văzu că din locul în care își petrecuse aceste ultime luni nu mai rămăsese decât un crater plin de praf, înconjurat de moloz. În aceeași clipă auzi un strigăt sugrumat a cărui semnificație o înțelese și o luă la fugă spre pavilionul federalilor, unde o văzu pe Maggie, pradă isteriei, încercând să scape din brațele lui Quintiliani, care o ținea culcată la pământ, apăsându-i o mână pe gură. Fred se repezi pentru a-l ajuta și a-și împiedica soția să urle în gura mare. Quint izbuti să-și degajeze mâna dreaptă, cu care îi arse femeii una în ceafă și apoi îi așeză capul cu blândețe pe un colț de covor. Ieși pentru o clipă din încăpere și reveni cu o trusă de prim ajutor, de unde scoase o cutie de metal cu o seringă. Trebuia s-o pună pe Maggie la adăpost de ea însăși.

– Va dormi cel puțin șase ore.

Târându-se câțiva metri, se apropiară de fereastră și se ridicară doar atât cât să poată observa, în diagonală, un

microbuz înconjurat de un grup de indivizi înarmați, care se îndreptau spre ruine.

– În afară de Matt Gallone și Frank Rosello, nu-l cunosc pe nici unul, șopti Fred.

– Mărunțelul brunet e Jerry Wine, iar cel care mânuiește RPG e Greg Sanfelice.

Quint se întrebă cum reușiseră putregaiurile astea să ajungă până la Manzoni. Șase ani de eforturi fuseseră spulberați sub ochii lor. Refuză să-și închipuie că vorbise cineva de la Washington sau de la Quantico și lăsă problema pe mai târziu. Câți să fi fost? Cinci? Zece? Douăzeci? Mai mulți? Indiferent de număr, știa că e vorba despre elita elitelor și că oamenii lui Don Mimino se supunea orbește ordinelor. Dacă la New York se afla că șobolanul de Manzoni trăia într-un mic oraș din Normandia, Franța, lucrurile începeau prin ștergerea de pe hartă a respectivului oraș din Normandia, Franța, și abia după aceea se mai vedea ce altceva e de făcut. Thomas Quintiliani îi detesta pe mafioți, dar îi respecta pe cei care știau să-și urmeze propriile hotărâri. Don Mimino își avea logica sa, nimic de zis.

Norul de praf odată risipit, Matt se repezi spre grămada de moloz, cu un Smith Wesson în mână. Greg era nedumerit: tot ce se aflase în casă fusese transformat în fărâme și, dacă tot ce fusese viu în momentul deflagrației era acum mort și îngropat, de ce se mai plângeau unii? Dar Matt era hotărât să respecte principiile bunicului său și să nu părăsească locul înainte de a scuipa pe cadavrul dușmanului. Lăsând la o parte problemele cu vama, Don Mimino nu s-ar fi supărat să primească un mic suvenir – inima lui Manzoni într-un flacon cu formol, de pildă,

pentru a o arăta celor care visau să-i urmeze exemplul și a o transforma apoi în element de decor pe etajera celulei sale. Matt își strigă oamenii să vină să sape pentru a putea scoate inima. Jerry scoase din ladă lopeți și târnăcoape.

Ghemuit la sol, Quintiliani încerca să-și anunțe echipa prin telefon, dar nici Di Cicco, nici Caputo nu răspundeau și el trase de aici concluzia care se impunea. Fred era parcă hipnotizat de spectacolul celor pe care îi cunoscuse, pe care-i iubise ca pe niște frați și care azi scormoneau în ruinele casei lui, sperând să-i scoată cadavrul de dedesubt.

– Încerc să obțin întăriri, dar de acum înainte nu mai putem conta decât pe noi înșine, spuse Quint cu un uimitor sânge rece.

Cu un târnăcop în mână, aplecat asupra unui morman de pietre care, cu zece minute mai devreme, fusese o bucătărie, Jerry auzi gemete și îl strigă pe Matt.

Din adâncul ruinelor, o voce nu mai avea putere să strige, dar refuza să se stingă. Greg, care provocase tot soiul de urlete în cariera sa, nu mai auzise niciodată gemete atât de sfâșietoare. Guy voia să le amuțească înainte chiar de a ști cine le scotea. Dădură la o parte câteva bucăți de zid făcute fărâme, smulseră o chiuvetă de metal, ridicară resturi de aparate electrocasnice și începură să izbească în șipcile parchetului. Degajaseră câteva plăci prefabricate când, brusc, mormanul se prăbuși cu un etaj și îi îngropă până la talie. Jerry îi ajută să iasă; insuportabilele vaiete nu încetară, ci dimpotrivă, ai fi crezut că ființa aceea ghicise că există cineva care încearcă să-i vină în ajutor.

La adăpostul culcușului său, Malavita supraviețuise exploziei. O formă de viață care aducea vag cu un câine

ieși din măruntaiele clădirii. Nimicită, cu trupul însângerat, mânată doar de instinctul de supraviețuire, cățeaua ieși la suprafață. Frântă, sfâșiată, mânjită de sânge, încetă să mai scheaune când îi zări pe oamenii nemișcați, îi recunoscu ca fiind călăii ei și-i imploră din priviri.

Matt se întoarse spre Sanfelice, reproșându-i siguranța de adineauri: un „tot ce fusese viu" scăpase din explozie. De ce nu și Manzoni însuși, această canalie care de ani de zile îi sfida ? Furios, își revărsă mânia asupra câinelui. Înhăță o bară de fier și îl lovi cu atâta turbare, încât oamenii lui se văzură nevoiți să intervină. Confruntată cu o asemenea barbarie, Malavita regretă că fusese cruțată de prăbușire.

Quint întoarse privirea, dezgustat, se îndreptă spre geanta metalică și îi descuie lacătul.

– Servește-te, Manzoni, spuse el umplând încărcătorul unui revolver.

Dar Fred nu mai avea forța necesară. Îngenuncheat în fața ferestrei, se lăsă să cadă la podea și izbucni în hohote. Maggie reacționase pe loc – un strigăt de groază, copiii ei, carnea ei, lumea care se prăbușea. Fred trecea prin aceleași chinuri acum.

Tom se simțea responsabil pentru această tragedie, fiindcă îi consemnase pe Blake în locuința lor până la noi ordine. El, care știa să găsească în orice circumstanțe cuvintele potrivite, rămase mut în fața nenorocirii unui om care își credea copiii îngropați în moloz.

De fapt, Fred refuza inacceptabilul: pierduse pentru totdeauna manuscrisul *Memoriilor* sale.

*

Cu buzunarele pline de efectele sale, Warren aștepta singur pe peron expresul de Paris. Ceea ce era mai greu fusese făcut. De acum înainte intrase în acțiune și trenul nu se va opri înainte ca el să-și recapete locul de moștenitor.

Prima etapă în formarea unei noi mafii americane consta în recrearea unei comisii în felul lui Luciano, organizate după modelul ONU, care se vegheze la apărarea teritoriului său; cel care nu respecta pactul de neamestec era înhățat de soldați independenți, căștile albastre ale mafiei, care primeau ordine exclusiv de la această comisie. Apoi va impune în fiecare familie un sistem de drept filial, în care femeile vor deține un rol mult mai important. Cu cât structura familială era mai puternică și cu cât se profita mai mult de caracterul ei mixt, cu atât vor fi mai puțini pocăiți, fiindcă e mai greu să-ți dai mama sau sora pe mâinile autorităților. Feminizarea organizației avea numeroase alte virtuți și întărea sentimentul comunitar. Modelul mediteranean, retrograd, sclerozat, își atinsese limitele. A instaura o veritabilă egalitate și a da femeilor puterea care li se cuvenea însemna renunțarea odată pentru totdeauna la Evul Mediu. Etapa următoare, fără îndoială cea mai delicată, era aceea de a se orienta spre o mafie „ecumenică"; termenul revenea frecvent în gândurile sale. Grație diplomației, va reuși poate acolo unde orice tentativă de reunificare eșuase; diversele rase și religii aveau să fie acceptate fără discriminare și integrate conform unor rapoarte stricte. Războiul cu chinezii sau portoricanii decimase inutil rândurile LCN, iar asta nu trebuia să se mai întâmple niciodată. În

afara acestor transformări, bazele organizației vor rămâne aceleași: un șef la trei locotenenți, fiecare locotenent având sub ordinele sale circa zece oameni. Numărul șefilor varia în funcție de regiune; aceștia aveau să formeze o familie, fiecare familie avea nașul ei, iar toți nașii constituiau cupola, prezidată de *il capo di tutti capi*. Warren se vedea bine în acest rol; era o simplă chestiune de timp.

Pe șinele rezervate garniturilor de marfă, la vreo sută de metri distanță, observă două siluete care apăruseră între vagoanele cu cereale ale unui tren interminabil ce părea să fi fost abandonat acolo. Cei doi, la vreo patruzeci de ani, îmbrăcați în haine sport, evident rătăciți și dornici să-și regăsească drumul, se apropiau cu pași repezi. Warren sesiză ceva familiar în aspectul lor, un amestec de mici indicii, capul ușor tras între umeri, o alură cocoșată și totuși o rapiditate surprinzătoare, o prestanță inexplicabilă. Când ajunseră suficient de aproape pentru a le distinge trăsăturile, cu inima bătându-i tare, Warren îi recunoscu pe cei din rasa lui. Unul era italian, ar fi putut băga mâna în foc pentru asta, iar celălalt nu putea fi decât un irlandez pur, un *fucking mick*, un *paddy*, un *harp*, un *black Irish*. Warren resimți aceeași bucurie ca acela care își întâlnește semenii în țări străine, acel sentiment de fraternitate instinctivă, acea legătură comunitară care transcende frontierele; cei doi erau *homeboys*. Se revăzu, copil fiind, jucându-se în țărână, printre picioarele celor mari în costume sobre, care îi altoiau câte o scatoalcă paternă peste cap. Îi luase drept modele și nici un vis n-ar fi putut fi mai pregnant decât acela; într-o zi avea să fie unul de-al lor.

Dar îndoiala îi reteză din scurt entuziasmul: de ce apăruseră aceste fantome ale trecutului exact în momentele în care își proiecta el filmul propriului viitor? De ce revenise New Jersey la el și nu invers? Își plecă imediat ochii, dându-și seama că tipii ăștia nu s-ar fi putut rătăci în Cholong-sur-Avre decât dintr-un motiv precis, care nu anunța nimic bun pentru Manzoni.

Nick Bongusto și Joey Wine ieșeau de la școală și pauza luase sfârșit: prin telefon, Matt îi anunțase de eșecul de la domiciliul lui Manzoni și le ordonase să ia microbuzul și să tragă pe dreapta în Piața Libération. Afacerea se anunța mai complicată decât prevăzuseră, vor trebui să muncească din greu, să-și câștige cele două milioane de dolari. Se duseră la peronul spre Paris și observară în sfârșit un individ căruia să-i ceară informații, un tânăr nemișcat, care nu-și ridica privirea din pământ. Tânărul Blake avusese timp să-și amintească povestea atroce a acestui fiu de pocăit luat ostatic de LCN pentru ca tatăl său să nu depună mărturie; și totuși, acesta sfârșise prin a vorbi. Câteva zile mai târziu, cei de la FBI găsiseră ceea ce mai rămăsese din copil pe fundul unei băi de acid. Văzându-i pe cei doi înaintând spre el, Warren simți o arsură în măruntaie, arsura unei amenințări intolerabile despre care auzise vorbindu-se încă din copilărie. Asta era baza, emoția fundamentală, piatra de temelie a oricărui edificiu al mafiei: teroarea. Își simți tâmplele prinse ca într-o menghină, pieptul înțepenindu-i și ceafa tensionându-se până în pragul durerii. În măruntaiele lui înfierbântate, o lamă înghețată îi perfora abdomenul, îl secătuia de forță și îl împiedica să se miște; nu-și putu reține un fir de urină

care i se scurse de-a lungul piciorului. El care, o clipă mai devreme, se închipuia șeful suprem al crimei organizate, era acum dispus să se roage în genunchi pentru ca tatăl lui să apară dintr-o dată și să îl salveze.

– ...*Downtown?* îl întrebă Joey.

Marcat de teama de a nu se da în vileag, Warren se întrebă dacă era vorba de o capcană. Joey chiar voia să ajungă în centru sau aștepta o confirmare a intuiției sale? În caz că greșea, se și vedea aruncat pe linia ferată și făcut terci de primul tren. Ezită un moment, apoi răspunse cu un semn al mâinii, indicând direcția. La difuzor fu anunțat expresul care intra în gară și din care coborâră câțiva călători. Fantomele dispăruseră.

Frica de moarte își lăsase amprenta asupra lui; de acum, nimic nu avea să mai fie ca înainte. Se vedea confruntat cu prima sa alegere veritabilă din viața de bărbat: să cucerească Lumea Nouă sau să rămână alături de ai săi la ora adevărului. Trenul ieși din Cholong, lăsându-l pe Warren pe peron.

În Piața Libération, în mijlocul unei mulțimi vesele, Belle își acordă un ultim moment de rătăcire. Le invidia pe toate aceste familii care își luau dreptul la fericire. Dacă ar fi avut și ea norocul să se nască în rândul dezmoșteniților sorții, a celor stigmatizați de viață ori chiar al nebunilor lipsiți de orice logică sau al retardaților incapabili să gândească! Soarta decisese însă altfel pentru ea; tatăl ei era un om capabil să zdrobească degetele unui

tip în ușă și s-o și închidă pe urmă. Strălucit în acest gen de activități, tatăl ei urcase în ierarhie până ce ajunsese să conducă un întreg teritoriu, în mod similar cu un primar sau un prefect și mult mai de temut decât aceștia, căci avea drept de viață și de moarte asupra celor care îi stăteau în cale. Alesese să respecte legile unei lumi paralele, în care stupiditatea părea a se lua la întrecere cu inumanul. În plus, denunțase această lume paralelă și se condamnase astfel pe sine și urmașii săi la o viață sub o continuă urmărire. Exilată și alungată, Belle nu-și mai găsea locul în lume.

Răspunse la veselia din jur râzând și ea, apoi se îndreptă spre roata mare ale cărei treizeci și șase de nacele, pline, urmau să se golească pentru a lăsa locul altor amatori de distracție. Fără a-și face griji în privința părții concrete a gestului ei (Cum să se strecoare pe sub bara de siguranță? În ce moment să urce pe margine pentru a sări de la cea mai mare înălțime? Care va fi punctul de impact?), se simțea cuprinsă de o stranie exaltare. Nu avea dreptul decât la o singură cursă, dar va reuși în sinucidere, așa cum reușea în totul. Pentru a se răzbuna pe această lume cinică, avea să-i ofere o imagine supremă a romantismului. Se apropie de ghișeu, își luă biletul și așteptă ca roata să se oprească.

*

Furios fiindcă nu găsiseră corpul lui Giovanni, Matt și grupul său se alăturară, în Piața Libération, ultimilor patru membri ai echipei. Consiliu de război. Pentru a

instaura rapid un climat de teroare în mediul citadin, asupra unei populații restrânse, Jerry preconiza să folosească tehnica numită „braziliană", care consta în a deschide focul asupra unei clădiri publice, dacă era posibil asupra unui comisariat de poliție sau asupra unei primării și, așa cum procedaseră cu cabana pescarului, să-i ciuruie zidurile până ce o vor vedea prăbușindu-se singură. Greg propuse chiar să tragă o a doua salvă cu Viper AT-4, pentru a câștiga timp. Frank și Hector preferau să evite să se ajungă până acolo; se putea proceda încă *mano a mano*, prin lansarea unui apel general la bunăvoință în loc să panicheze mulțimea. Sărbătoarea asta nenorocită le va facilita misiunea: rezolvaseră cu prefectul, primarul, căpitanul jandarmeriei și cu cei șase oameni ai săi în uniformă; acum era suficient să-i neutralizeze și să se servească de ei. În privința restului populației, Frank sugeră să respecte formula obișnuită: două treimi intimidare pentru o treime de corupție, pentru a încuraja delațiunile.

În cursul acestei faze a operațiunii, oamenii se puteau exprima cu adevărat, atingându-și culmile meșteșugului. În restaurantul Le Dauphin, care dădea spre piață, primarul din Cholong, prefectul de Eure și căpitanul jandarmeriei se văzură nevoiți să-și întrerupă aperitivul la îndemnul celor cinci revolvere. Crezură inițial că e un soi de glumă, până ce Matt le arătă la ce se rezumau acum forțele de ordine: șase jandarmi care, la gura unei mitraliere MP5 de 9 mm acceptaseră deja statutul de ostatici. La întrebarea „Unde îi vom ține?", Jerry avansă o idee pe care Matt, contrar tuturor așteptărilor, o găsi excelentă. Fără ca nimeni să poată reacționa la o situație atât de extravagantă,

locuitorii din Cholong văzură un straniu echipaj traversând bâlciul: aleșii și jandarmii încadrați *manu militari* de o mână de turiști murdari. Cum să-și închipuie că acești turiști erau capabili să pustiască orașe cu bâte de baseball, să ocupe cartiere întregi la fel ca un batalion militar sau să controleze, din motive de securitate, mișcările din jurul mai multor clădiri în cursul unei reuniuni la vârf? Matt ceru să fie tras un glonț de Special calibrul 38 în tâmpla proprietarului roții mari, pentru a fi siguri de cooperarea lui. Clienții din roată fură coborâți, iar Hector și Jerry, zâmbind, împinseră câte un ostatic în fiecare nacelă.

Cu biletul în mână, Belle și toți ceilalți care își așteptau rândul se văzură împinși de pe platformă. La fel ca fratele ei înainte, recunoscu imediat această violență. La fel ca fratele ei înainte, se simți împresurată de fantome. Unii dintre tipii aceștia o trataseră ca pe o prințesă și o însoțiseră pretutindeni. La zece ani, dacă le-ar fi cerut Luna de pe cer, i-ar fi dat-o și ar mai fi adăugat și Soarele. Iar azi, aceiași oameni îi sabotau sinuciderea? Infernul, pentru eternitate? Era oare Dumnezeu în tabăra lor de dădeau dovadă de o asemenea încrâncenare?

Matt așteptă ca roata să se învârtească și-i ceru interpretului să intervină; acesta se aplecă spre microfonul stației de sonorizare. Vocea sa răsună în întreaga piață: nimeni nu avea nimic cu locuitorii din Cholong, totul va decurge fără probleme atâta vreme cât nimeni nu se va opune grupului de americani – neștiind cum altfel să-i numească, îi veni în minte cuvântul „delegație". În plus, o sumă de două sute de mii de euro, bani lichizi, îi va reveni celui care va contribui la prinderea scriitorului

american Frederick Blake, mort sau viu. În timpul anunțului, Chi-Chi și Guy împărțiră în mulțime exemplare ale celebrului articol din *Times* cu privire la procesul lui Manzoni. În final, Matt îi ceru interpretului să patruleze în tot orașul la volanul camionetei băcanului și să difuzeze același mesaj.

Unii se gândiră să riposteze și să ceară explicații despre această „stare de asediu". Matt le propuse lui Greg și Hector să arate localnicilor amploarea hotărârii lor astfel că, înarmați cu revolverele de 9 mm, îi invitară pe vizitatori să se depărteze în viteză, după care își descărcară încărcătoarele în standul artiștilor locali. În aer zburară cioburi de vase din ceramică, statuete și abajururi de sticlă. Cei rămași la fața locului văzură peisaje și portrete străpunse sub privirile neputincioase ale artiștilor. Standul asociațiilor, de care Maggie fusese responsabilă, se transformă în mici fărâme. Piața se goli instantaneu, iar muzica și zurgălăii tăcură, lăsând să răsune strigăte de spaimă, care nu se stinseră decât peste multe minute. Curând, nu se mai auzea decât scârțâitul metalic al nacelelor din roata mare.

*

Niciodată, nici chiar în vremea celor mai crunte războaie dintre clanuri, nu suferise Giovanni Manzoni o asemenea pierdere. Opera sa asasinată înainte chiar de a veni pe lume, cartea lui născută moartă! Atâtea ore în care muncise, în care cântărise fiece virgulă și cugetase asupra fiecărui cuvânt înainte de a-l alege. Mersese chiar până la a deschide un dicționar! Atâta dragoste, o dăruire totală,

rodul măruntaielor sale, oglinda sufletului său, cântecul inimii lui! Atâta încrâncenare de a-și urma propriul adevăr, fără a ascunde nimic, acest dar pe care îl destinase cititorilor! Viața sa întreagă. Transformat în mici fărâme în doar câteva secunde. Praf și pulbere.

Mai rău decât ar fi văzut moartea cu ochii, Fred încerca înspăimântătoarea senzație că nici nu existase vreodată.

Adineauri, auzindu-și soția condamnându-l, crezuse că a atins limita de jos. Dar înțelesese că orice durere e relativă: cel care crede că a pierdut tot mai are încă ce pierde. În mai puțin de o oră, Fred suferise moartea viitorului său și, în clipa următoare, pe cea a trecutului. Și pe măsură ce forțele îl părăseau, căzu pradă unor stranii halucinații.

O cohortă de morți vii defila acum în încăpere, oameni de toate vârstele, cu craniile despicate, cu trupurile schilodite de răni purulente, înecați cu ochii ieșiți din orbite – marea farandolă a victimelor, directe și indirecte, ale lui Giovanni Manzoni și ale bandei sale. Aplecate spre el, târându-se pe jos, spectrele îl gratificau cu câte o pălmuță pe umăr, savurând clipa divină a răzbunării. Așteptaseră atâția ani în tăcere, unele în purgatoriu, altele sub pământ, gata să iasă în cel mai rău moment. Veniseră să-i spună lui Fred că, victimizându-i pe cei nevinovați, Giovanni Manzoni destabilise ordinea universală și că aceasta cerea azi să fie refăcută. Dacă nimic nu se creează, ci totul se transformă, la fel se întâmplă cu ura și cu nedreptatea, care se preschimbau în destin și în lovituri ale sorții. Armonia are oroare de vid.

Quintiliani, care dintotdeauna întreținuse raporturi imprecise cu legea talionului, nu avea inima să-i dea

lovitura de grație: *Ceea ce simți acum nu e nimic în comparație cu suferințele la care i-ai supus, de atâtea ori, pe simplii necunoscuți care nu se resemnau în fața tiraniei tale. Deci cum se simte asta acolo înăuntru, domnule Manzoni?*

– Spune-mi ceva, Fred. Un cuvânt, doar un cuvânt.

– Vendetta.

– Ce vrei să spui?

– Îi dăm drumul, Quint, tu și cu mine.

– ...?

– Le-o facem, amândoi. Nu pot să fie mai mulți de zece.

– Ești nebun, Manzoni?

– Nu te baza pe întăriri. Dacă nu-i vom găsi noi, ne vor găsi ei pe noi. Și n-o vor lăsa deloc moale cu stricăciunile.

– ...

– Nu mai sta pe gânduri, e o ocazie care n-o să mai apară a doua oară. Fără proces, fără dovezi pe care trebuie să le culegi ani de-a rândul ca să le poți desființa și fără avocați care să le desființeze pe ale tale. Acum sau niciodată e momentul să distrugi floarea cea vestită a crimei organizate. Îți vei face ție însuți o bucurie și, la final, vei căpăta și o tresă în plus. Caz de forță majoră și toată lumea va fi mulțumită.

– Sunt mulți, Fred, și foarte bine echipați.

– Ai petrecut douăzeci de ani studiind modul în care funcționează tipii ăștia, iar eu i-am format și i-am condus; cine îi cunoaște mai bine decât noi doi?

Quintiliani se prefăcu că se gândește, că se indignează, de formă, dar decizia lui era luată: i se lăsase limpede de

înțeles că forțele speciale nu vor interveni atâta vreme cât ostaticii se roteau în aer cu un pistol ațintit la tâmplă. Și, ca ofițer FBI, fusese chiar îndemnat să procedeze așa cum îi permitea marja sa de manevră.

Fără nici o teamă de pedeapsă, agentul se putea comporta și el ca unul dintre acești mafioți; cum să rateze o asemenea ocazie? El, Tomaso Quintiliani, nu avea să dea cu piciorul șansei de a acționa după propriile sale reguli, de a fi totodată juriul și călăul, de a apăsa pe trăgaci fără a-și face vreo problemă de etică. În adolescență, la fel ca toți copiii de italieni care-și pierdeau vremea în Mulberry, tare i-ar fi plăcut să facă parte dintr-o bandă. Aceia erau eroii, nu indivizii ăștia în albastru care patrulau pe străzi cu bastonul în mână. Și chiar dacă, adult fiind, își alesese tabăra, nu uitase niciodată fascinația pe care o exercitaseră asupra lui renegații. Astăzi, destinul îi oferea o ocazie unică de a scăpa de un demon ce-i reapărea din când în când în cele mai rușinoase vise.

În ceea ce-l privea, Fred avea să-și împlinească o veche fantasmă: avea să scoată revolverul cu conștiința împăcată, de partea legii, cu binecuvântarea Unchiului Sam. Și cu puțin noroc, poate chiar va primi o decorație. Totul li se cuvine celor care știu să aștepte.

*

Unii fugiseră după ajutoare în satele învecinate, alții se strânseseră în oraș pentru a reacționa față de această stare de asediu, dar cei mai mulți dintre locuitori se întorseseră pur și simplu la casele lor pentru a deschide

radioul și televizorul și pentru a da telefoane. În scurt timp, când deveni evident că, în ciuda structurilor oficiale și a mijloacelor de comunicație, populația din Cholong nu putea să se aștepte la mare lucru din partea autorităților, oamenii se simțiră, pentru prima dată în viața lor, pe cont propriu.

Într-o cafenea din cartierul Chapelle, vreo treizeci de indivizi încercau să analizeze situația și să găsească mijloace de a reacționa în fața amenințării ivite. Unii se străduiau să înțeleagă, alții îndemnau la ripostă imediată, înainte ca situația să nu atingă un punct de la care nu mai exista cale de întoarcere. În sala de ceremonii, cam o sută de alți localnici ascultau traducerea cu voce tare a articolului din *Times*, care relata trecutul lui Blake/Manzoni, și toți se simțeau trădați. Un mafiot! Îi primiseră pe ticăloși în comunitatea lor, își deschiseseră școala pentru niște lepădături. Statul francez era, desigur, complice, la fel ca CIA și FBI, la fel ca Interpolul, Pentagonul, ONU, și toți ăștia aleseseră Cholong-sur-Avre! Și pentru a pune capac, le stricaseră sărbătoarea și le puseseră viețile în pericol din cauza acelei familii blestemate. În vreme ce sentimentul de indignare se accentua, o mână de oameni formară o miliție pentru a-l scoate pe ticălos din vizuină și a-l da cât mai rapid în mâinile celor care-l căutau.

Unii, cazuri izolate, ar fi preferat să lucreze singuri, cu speranța secretă că vor primi o recompensă care-i va pune la adăpost de griji pentru mult timp.

Au existat, prin urmare, câteva derapaje individuale, aparent lipsite de importanță. Unii văzură în acest

climat revoluționar un soi de falie temporală și găsiră rapid o modalitate de a profita de situație. Urgența, pericolul și amenințarea accentuară vechile ranchiune; era momentul – acum sau niciodată – pentru răzbunările personale.

Această teribilă senzație de neputință în fața violenței unui ocupant trezi cele mai întunecate amintiri la bătrânii orașului. Unii pronunțară chiar cuvântul „război".

Un război pe care nimeni nu l-ar fi putut prevedea când, cu numai o seară în urmă, locuitorii micului târg Cholong-sur-Avre aveau o cu totul altă idee despre frumusețea vieții. Un oraș cu șapte mii de locuitori, prin nimic deosebit de orașul vecin, atins din întâmplare de istorie, dar niciodată prea brutal, evoluând de-a lungul secolelor, dar niciodată prea rapid. Nici mai buni și nici mai răi ca alții, locuitorii săi erau mânați deopotrivă de patriotism local, dar și de chemarea zărilor îndepărtate. Dacă ar fi să credem în statistici, ei se încadrau în rapoartele demografice, în normele sezoniere, în media națională, iar un sociolog – cu riscul de a muri de plictiseală – ar fi putut folosi Cholong ca bază de date pentru a creiona arhetipul însuși al orașului de provincie. Și totul ar fi putut decurge în acest fel până la sfârșitul lumii, dacă locuitorii din Cholong nu s-ar fi pomenit implicați într-un război pe care nu ei îl porniseră.

Că am trăit ce voi povesti nu-mi va fi de mare folos.

Dar dacă nu aș fi trăit toate astea, nu aș fi fost capabil să le imaginez.

Cu siguranță că există lucruri pe care le poți imagina și altele pe care nu le poți descrie dacă nu ai luat parte la ele. Dacă n-ai simțit până în măruntaie ceea ce s-a întâmplat. Quint a fost obligat să-și țină gura din cauza secretului profesional. Numai eu știu ce este adevărat și ce este fals, aranjat în versiunea pe care le-a servit-o celorlalți. În afară de el, eu sunt singurul martor.

A fost prea mult pentru mine. A trebuit să mă așez în fața unei pagini albe și să spun ceea ce s-a întâmplat cu adevărat, chiar dacă nimeni nu va citi niciodată aceste rânduri. Înainte

de a mă considera nebun, cititorule, lasă-mă să-ți povestesc cum Quint și cu mine am încercat să restabilim ordinea în acest oraș.

Mai întâi imaginează-te pactizând cu cel mai mare dușman al tău ca să-i vii de hac propriului tău frate. Eu, Giovanni Manzoni, să fiu partenerul bărbatului pe care l-am văzut de atâtea ori crăpând în visele mele? Când mă gândesc la asta, după ce evenimentele au avut loc, mi se face greață. Am să încerc să scap de toate insultele ce-mi vin în minte atunci când trebuie să pomenesc de nenorocitul acesta de polițai (ispita e mare, dar trebuie să evit repetițiile). Am să-i spun pe nume, Tom Quint, Tomaso Quintiliani în versiunea originală. Într-o bună zi mi se va ordona să schimb toate numele din povestea asta, dar până atunci...

Măcar dacă tipul ar fi rezultatul imaginației mele. Un erou de ficțiune. L-aș fi făcut să spună tot ce aș fi vrut. Asta m-ar fi răzbunat pentru tot ce m-a făcut să suport de atunci. Dar Tom este foarte real. Nu i se pot prevedea reacțiile, nu poți ști ce îl motivează. Tom este un justițiar. Îți imaginezi? Nu polițaiul cumsecade ce ia

parte la viața de cartier, uman, slab (știu, am întâlnit mulți dintr-ăștia). El face parte dintr-o altă rasă. Pare o nebunie în zilele noastre, dar mai există justițiari. Tom este cel mai rău dintre polițai pentru că este cel mai bun dintre ei. I-au trebuit patru ani ca să pună mâna pe mine, dar până la urmă a reușit. Tipii ăștia de la FBI nu pot avea o viață ca toată lumea. Să se distreze cu câțiva dolari în buzunar. Să-și ducă progeniturile la cinema. Să aibă grijă de soția lor care se plictisește pe undeva. În loc de toate astea, de cum se trezesc, primul lor gând este la cel pe care îl urmăresc. Pe durata zilei îi pronunță de o sută de ori numele. Să-l vadă închis într-o celulă ar fi apoteoza vieții lor. Ca și când nu ar avea alt țel în viață. Te întrebi dacă sunt cu adevărat oameni, cu ochelarii lor negri ca să nu știi niciodată încotro privesc. O conștiință superioară pe care noi, ceilalți, nu am înțelege-o?

Nu, nimeni nu știe cum funcționează unul ca Quint. Dar el pretinde că știe cum funcționează un Manzoni. Pentru Tom Quint par transparent. Ca să mă înfunde, a trebuit să-mi anticipeze acțiunile ca și cum mi-ar fi citit gândurile. Dacă ar

fi să-i crezi pe federali, un tip ca mine este previzibil, limitat, iar cuvintele pot fi și mai sarcastice.

Prefer să-și țină ochelarii pe nas când îmi vorbește. În rarele momente în care și-i scoate, nu suport să mă oglindesc în ochii lui. Văd în ei chestiile alea... cum să spun?... în cele mai bune zile, sunt un psihopat. Dar în cea mai mare parte a timpului sunt un animal. Se uită la mine ca la un animal. Un saurian, o specie dispărută, o creatură cum nu se poate vedea decât în crizele de delir. În loc să mi se rupă de asta, chestia mă enervează. Nu știu de unde vine furia asta și nici cum să scap de ea. Atunci o păstrez în mine. Și mă înfricoșează cum numai adevărul mă înfricoșează.

Fața pe care a făcut-o când i-am spus că am început să scriu! Ceva între dispreț și batjocură, trebuie că există un cuvânt pentru asta. „Tu, Fred..." Mi-ar fi aruncat-o în față, aș fi preferat asta. Eu, să scriu? Giovanni Manzoni? Cum aș fi putut? Să-mi povestesc viața era un proiect meschin! Cu toții păreau de acord, chiar și familia mea. De ce chestia asta îi scotea atât de mult din sărite? Nu ceream nimic nimănui. Nu făceam rău. Dispăream pe verandă. Nu mai trebuia să le

fie frică de tâmpeniile de care sunt în stare. În loc să mă lase dracului în pace, dacă i-ați fi văzut... Copiii mei râdeau de mine, iar pe Livia chestia asta o enerva, se certa cu mine cum n-o mai făcuse niciodată înainte. Quint le vânduse pontul șefilor. Le-am creat angoase. Dar am continuat în pofida acestei rele-credințe. Știi când am înțeles că făceam o chestie groaznică dorind să-mi povestesc amintirile? Când s-a tras cu bazooka în ele.

Eram traumatizat. Dacă nu aș fi văzut-o cu ochii mei, nu aș fi anticipat o catastrofă asemănătoare. Și totuși când o vezi, când ai scena înaintea ochilor, refuzi să crezi. Povestea vieții mele se duce naibii. Când ți se întâmplă o chestie ca asta, începi să cugeți. Cauți semne. Încerci să găsești un sens. Trebuie, altminteri o iei razna. Povestindu-mi viața în scris, stârnisem puteri oculte. Îi supărasem pe zei, ca pe vremea grecilor și a romanilor. Povestea mea nu trebuia istorisită. Poate că așa este. Memoriile mele trebuiau să rămână în mintea mea. Un fel de a mi se spune: Giovanni, pe cine crezi că ar putea să intereseze adevărul tău? Cui îi pasă cu adevărat de viața ta? Ce povestești ține

de moravurile unei vremi apuse, nu le mai spune nimic oamenilor. Eşti o specie pe cale de dispariţie şi o dată cu tine se va stinge şi rasa ta. În orice caz, cine ar fi aşa de prost să creadă măcar o singură zi din cele petrecute la New Jersey? Nici chiar Livia nu bănuieşte nimic. Numai Quint ar putea să o certifice. Nimeni nu te-ar fi crezut. Trebuia ca totul să fie uitat. Până la urmă poate era un noroc.

Într-o bună zi, când totul va fi acoperit de uitare, mi se va da dreptul să public paginile astea, cu precizarea „roman" pe copertă şi asta e. Voi schimba tot, locuri, nume, perioade, totul mai puţin adevărul. Nimeni nu-şi va da seama de nimic, nu se va produce nici o catastrofă, cititorul îşi va spune că este un roman şi va uita povestea după ce va închide cartea. Nici eu nu mai vreau să fiu crezut. Vreau numai să povestesc, ca şi cum mi-aş imagina fiecare pagină, şi pe următoarea şi aşa mai departe până la sfârşit. Un roman, ce naiba! Cu suflete bune şi suflete rele. Cu fericirea şi nenorocirea lor. E de ajuns să spui că e ficţiune. Nu mai e nevoie să te străduieşti să fii serios, să crezi că ceea ce se povesteşte este important. Nu mai

este nevoie să o faci pe șmecherul. Doar să spui ce urmează. Viața m-a învățat să aștept ce urmează. Se întâmplă atâtea chestii de la un an la altul, uneori de la o oră la alta. Așteptând cuvântul SFÂRȘIT, pot să se întâmple și lucruri bune, și lucruri rele, chestii ce păreau bune, dar care se complicau și chestii nasoale, dar care mă ajutau să merg mai departe, ca să te descurci, trebuia să aștepți urmarea.

Quint și cu mine hotărâsem să ne ocupăm de ucigașii veniți din Newark. Newark! Ce nebuni fuseseră ca să părăsească paradisul ticăloșilor... O lume mai bună unde totul este permis. Doar străzi lungi și cenușii, mici blocuri unul după celălalt, găuri inexplicabile. Un maxilar de bătrânel. Trebuia să te scoli devreme ca să dai peste un suflet asemănător chiar dacă trăiai acolo. Și totuși, aici totul era mai adevărat decât în altă parte. Prieteniile pe viață și pe moarte. Gustul pastelor. Capcanele ascunse în cuvinte. Și pasiunea femeilor! Chiar sângele era mai roșu. Cel care nu a cunoscut Newarkul va trăi ca un animal născut în captivitate.

Dumnezeu a creat ispita? Diavolul a creat-o? Omul a creat Newark. Acolo,

chiar când ești urmărit, restul lumii pare o fundătură.

Ce nebuni au fost să plece de acolo și să vină aici ca să-mi închidă gura! Trebuia să spunî să mă jupoaie. În adevăratul sens al cuvântului. Don Mimino, sfântul lor patron, care mucegăia la Rykers, le ceruse să mă facă bucăți pentru ca din pielea mea să facă o geantă de călătorie. Dar cum bătrânul nu mai avea să călătorească prea curând, se răzgândise până la urmă, începuse să citească, se gândise să recitească vechile cărți (se pare că din închisoare Don Mimino se apucase de Shakespeare, să-l citească în întregime, să înțeleagă tot. Era hotărât să citească până înțelegea, până epuiza versurile de toată savoarea, avea o eternitate în fața lui). Și atunci, ce poate fi mai palpitant decât lectura lui *Hamlet* simțind sub degete pielea bătucită a celui care s-a încăpățânat să-l piardă? Don Mimino nu pierduse timpul, cele cinci familii îi trimeseseră pe cei mai buni, unul și unul, fiecare expert în domeniul lui, iar eu m-am simțit flatat pentru că reunisem atâtea talente.

- După tine, câți sunt? m-a întebat Quint.

- Ceva între șapte mercenari și doisprezece ticăloși.

El și cu mine, braț la braț pe străzile din Cholong, merita să fim văzuți ca să fim crezuți (în legătură cu asta aș vrea să fac o paranteză. Totdeauna mi s-a părut imposibil de pronunțat numele Cholong, foarte greu pentru un american ca mine, așa că am să-l botez So Long). Tom își ascundea arsenalul sub un impermeabil lung, prost strâns în talie din cauza puștii-mitralieră lipite de abdomen. Dacă i-ai fi văzut fața de conspirator! Grija lui de a părea discret atunci când purta în bandulieră o pușcă de șase kilograme, un *sniper rifle*, genul de chestie care cu greu poate să ia o altă formă decât una de *sniper rifle* de șase kilograme.

- Trebuie urgent să ne facem un plan, Fred.

- Un plan? Nu văd alt plan decât să tragi unde vezi cu ochii, și ochești bine.

- Mă întreb dacă nu fac o tâmpenie uriașă rămânând alături de tine. Ia-o prin cartierul Chapelle, eu o iau prin piață, ne întâlnim în spatele primăriei într-o jumătate de oră.

- Dă-mi voie să-ți dau un sfat, să-ți spun ceva ce nu te-au învățat la

Quantico. Dacă omori unul, mai omoară-l o dată. La început pare ciudat să tragi într-un cadavru, dar nici nu bănuiești cât de util poate fi ulterior.

S-a îndepărtat și am respirat ușurat. Era pentru prima oară de multă vreme când mă lăsa singur. Fără să mă urmărească și înarmat ca un *pistolero!* Gata cu Fred Blake, redeveneam Gianni Manzoni! Dacă aș fi putut, aș fi strigat asta pe străzi. Așteptarea a fost grea. Dar niciodată resemnată. În fiecare minut al acestor șase ani, mă văzusem reîncepând ca înainte. Asta m-a ajutat să rezist, să sper că într-o zi voi retrăi adevărata mea viață. Și ziua aceea sosise.

Fiindcă viața oamenilor, a oamenilor adevărați de zi cu zi, este ceva peste puterile mele. E un mister pentru mine viața zilnică a oamenilor obișnuiți, cum funcționează ea în capul și în inima lor. Cum să ai încredere în lumea asta în care sunt obligați să trăiască? Cum pot să trăiască simțindu-se atât de vulnerabili? Victimă a vecinului, a lumii ce merge înainte și a rațiunilor de stat? Cum reacționează oamenii obișnuiți când li se spune că se luptă cu morile de vânt? Că nu au nici o șansă să mute munții din loc?

Nimic nu te păzește, nea Cutare. Așa ai impresia, dar te înșeli. Nimeni nu ți-a spus niciodată că ești un pai la bunul plac al unor ticăloși ca mine? Iar noi, cei care îți vrem răul, suntem așa de mulți, chiar și cei buni, cei care se află de partea bună a baricadei, dar pentru care nu reprezinți nimic, cel mult un câștig pe care l-am putea obține, dar l-am ratat. Sincer, îmi pare rău pentru tine. Nu bănuiam câte mizerii trebuie să înduri. Păstrezi în tine încrederea în ființa umană, încerci să aranjezi lucrurile, să te descurci cu mijloacele de care dispui. Iar eforturile tale vor fi distruse de toți cei cărora li se rupe de încrederea ta în umanitate. Iar dacă din nefericire începi să plângi, cine te va asculta? Cine o să-și facă griji pentru tine și familia ta? Ai să auzi că toată lumea are probleme și unele chiar mai grave decât ale tale. Atunci te încrâncenezi și mergi mai departe, omule cinstit, pentru că tu ești un mic soldat și trebuie să reziști. Până data viitoare.

Și eu am încercat. Nu am putut. Niciodată n-am avut curajul acesta.

Cu mintea plină de asemenea chestii, când am ocolit un colț, am dat nas în nas

cu unul dintre durii gata să mă lichideze. Iar pe acela îl cunoscusem bine. Adolescenți, eram nedespărțiți. Eu și Nick i-am omorât pe mulți. Uneori stăteam împreună și patruzeci și opt de ore. Ne salvam reciproc viața dacă ne rătăceam pe teritoriul unei bande rivale. Pe termen lung, asta dă naștere unor legături strânse.

Văzându-mă, Nick nu avu timp să-și scoată arma, dar nici eu. Surpriză. Atunci ne-am zâmbit, ne-am salutat, arăți bine, și ce mai faci, și cum îți mai merge, și fiecare aștepta o secundă ca să scoată pistolul. Iar secunda aia nu mai sosea. Boxerii numesc asta „vista" (vista este cea care îi autorizează să riște sau nu) și acolo, față în față, nu îndrăzneam să lăsăm garda jos, nici el, nici eu. Dar cel mai haios în trăncăneala noastră a fost acel moment de sinceritate. Ne-am amintit de un secret ce ne unea.

Aveam douăzeci de ani și eram plini de ură. Feroce ca niște dobermani și ambițioși, a, și asta, eram gata să răsturnăm pământul cu susul în jos. Dar între timp făceam curse pentru mahărul clanului Polsinelli, munca cea mai de jos. De data aia ni se ordonase să dăm de urma unui agent de pariuri care își

însușise vreo 25% din câștigul ce-i revenea șefului (de vreo trei ani, asta făcea). Partea nebunească era că omul se ascunsese la părinții lui. Mie și lui Nick nu ne venea să credem! Chiar și un cretin nu ar fi avut o idee atât de tâmpită. Era o căsuță pe un câmp pustiu, la două ore de stația de taxiuri ce îi servea clanului Polsinelli drept Cartier General. Incredibil a fost că atunci când eu și cu Nick ne-am grăbit ca să-l lichidăm, am fost primiți de părinții lui, niște pensionari care ne-au rugat să mai așteptăm puțin până se întoarce din oraș, unde avea un drum. Luați pe nepregătite, Nick și cu mine am acceptat să fim serviți cu biscuiți, iar bătrâneii erau foarte fericiți să îi primească pe prietenii băiatului lor, să le povestească tot felul de chestii din copilăria lui și alte asemenea. Băiatul a înțeles imediat de ce îl așteptau cei doi tipi de pe canapea. Iar Nick a adus-o bine din condei, trebuie să recunosc, l-a îmbrățișat pe tip ca pe un bun amic, eu am făcut la fel, iar părinții lui au fost mulțumiți să asiste la întâlnirea prietenilor. Nick a propus să mergem să bem ceva în oraș, iar tipul a urcat în mașină fără să protesteze.

Le-a spus la revedere părinților, ștergându-și lacrimile, iar acestora li s-a părut ciudat că îi îmbrățișează înainte de a ieși să bea o cafea la un colț de stradă. În mașină nici măcar nu a încercat să ne implore spunând că va da totul înapoi, știa prea bine că era prea târziu. Așezat pe locul de lângă șofer, nu foarte mândru, l-am privit pe Nick, care nici el nu era în apele lui. Bătrâneii stricaseră totul cu biscuiții lor crocanți. Trebuia să vezi privirea mamei, mulțumită că băiatul ei are prieteni așa de bine îmbrăcați și politicoși. Acum cum vom proceda?

- Coboară. Nu te-am văzut.

- ...?

- Coboară înainte să mă răzgândesc, scârba dracului!

I-a spus exact ce se va întâmpla dacă tipul va vorbi despre el sau dacă va frecventa vechile locații. Pe drumul de întoarcere, Nick și cu mine am păstrat tăcerea, legați de acum înainte de acest secret până la moarte.

Exact asta era ceea ce unul dintre noi simțea în acel moment pe acea stradă din So Long, cu mulți ani mai târziu. Ne făcuse bine să vorbim despre întâmplarea aia, pe care o știam numai noi.

Ne-am întrebat ce se întâmplase cu celălalt și am izbucnit în râs, și atunci am găsit prilejul, mai puțin de o secundă, acea secundă pe care o așteptam amândoi, cât să apuc să-i pun arma la tâmplă și să-i zbor creierii.

Văzându-i trupul pe pământ, m-am întrebat ce înseamnă prietenia. Pentru duri, prietenia are un alt sens decât pentru oamenii obișnuiți? Dacă ar trebui să se termine într-o bună zi, ar putea să se termine altfel decât într-o baltă de sânge?

În acest răstimp, Tom se instala împreună cu pușca sa cu lunetă la ultimul etaj al unui imobil. Bine, retrag, el nu se „instala", el trăia un vis mai vechi: să privească lumea prin luneta puștii sale.

Dacă ar fi fost întrebat, copil fiind, ce vrea să se facă, ar fi răspuns fără ezitare: *sniper*.

Tirul-ambuscadă era pentru el altceva decât uciderea murdară și ticăloasă. Crima își are mirosurile și zgomotele ei. Asta nu era bună decât pentru niște animale ca noi, gândea el. Iar el, Tom Quintiliani, era mai presus de asta, și e cazul să o spun: căutase cel mai înalt punct din centrul orașului (cu excepția

turnului bisericii în care încercase să intre, mi-a mărturisit mai târziu, nici un pic de respect…). Pe terasa lui, era de ajuns să descrie un cerc pentru avea sub ochi toate cartierele din So Long. Atât de aproape cu ajutorul lunetei. La îndemână. Nici monitoarele de supraveghere nu i-ar fi arătat imagini mai clare.

Tirul-ambuscadă cumula o întreagă metafizică, credea el. Liniște. Timp. Distanță. Concentrare. Reflecție. Lunetistul era o privire. Lunetistul era moartea în persoană, lovind când te așteptai mai puțin. Ca Dumnezeu. Senzația că ești pretutindeni în același timp. Avea dreptate asupra unui singur aspect: era de ajuns să aștepți ca să fi recompensat. Peste așteptări.

În cel mai nordic punct al marii hale, Julio Guzman și Paul Gizzi se opriseră din patrulat ca să bea niște apă.

Exact în punctul opus, la doi kilometri mai la sud, Frank Rosello desfăcea o hartă a orașului pe o bancă din piața din fața primăriei. Pentru un lunetist de ocazie ca Tom, era o onoare să ai în vizor o legendă vie pentru toți *sharp shooters* din lume.

Dar cea mai apropiată țintă era Greg Sanfelice, care ocupase un loc în marea roată și veghea asupra ostaticilor ca o cloșcă.

Tom s-a întrebat pe care să-l aleagă. Un lunetist adevărat nu s-ar fi întrebat niciodată.

După ce a băut apă, Paul Gizzi s-a tras la o parte ca să-i facă loc și lui Julio Guzman. Care era mort. Căzuse în tăcere ca o frunză moartă. Tom îl nimerise în inimă.

O secundă mai târziu, Frank Rosello se prăbușea pe bancă. Fără să fi văzut moartea în față ca victimele sale. De fiecare dată când apăsa pe trăgaci își spunea că așa va sfârși și el. Lovit fără să vadă de unde vine lovitura. Fără teamă și fără regret. O dorință pe care Tom tocmai i-o îndeplinise.

Brațul lui Frank abia dacă atinsese peluza că lui Greg i-a explodat capul. Tir de aproape asupra unei ținte în mișcare. Tom tocmai își câștigase locul în panteonul trăgătorilor de elită.

După un moment de mândrie, angoasa i-a răscolit măruntaiele. O angoasă pe care mi-a descris-o greu mai târziu (mâinile îi tremurau atât de tare, încât nu a știut cum să oprească tremurul decât

așezându-se pe ele, nu glumesc). Nu era prima dată când ucidea. Tom nu era genul. Însă omorâse trei oameni în trei locuri diferite, fusese ceva „supranatural", cuvântul îi aparține. Cretinul voia metafizică și a fost servit. Totuși, coborând din punctul său de observație, și-a jurat să nu mai atingă în viața lui o pușcă cu lunetă.

Ne-am întâlnit la locul stabilit. Mi-a propus să scăpăm de Paul Gizzi, rămas singur în cartierul marii hale. Manevra era simplă: unul stă de pază, celălalt îl prinde ca în clește, nu a durat mult (numai ca să știe cine le venea de hac, Quint și reaua lui conștiință...). Nu îl întâlnisem niciodată pe Paul Gizzi. Când i-am tras un glonț în ceafă, am regretat că nu am avut vreme să îl cunosc, să-i aduc un omagiu pentru celebra „lovitură Gizzi".

Cu mai bine de douăzeci de ani în urmă. Sfârșitul unei după-amiezi de iarnă. Gizzi a pătruns în cartierul de afaceri din San Francisco, la adăpostul întunericului de la ora patru. Panică generală. Doar patru ore ca să acționeze; rezultatul: a golit trei bănci, lăsându-le fără cel puțin șaizeci la sută din lichidități. Toți membrii

echipei acceptaseră să nu împartă marfa decât un an mai târziu. Nici unul nu s-a lăudat cu lovitura. Nici unul nu fusese prins. Secretul fusese păstrat. Mi-ar fi plăcut să-i pun întrebări despre logistica întregii operațiuni, să-i deslușesc misterul.

Ăsta e cel mai mare defect al meu. Prefer culisele spectacolului propriu-zis. Nu suport să nu știu dedesubturile și învârtelile. Într-o seară, la Vegas, împreună cu alți duri, am asistat la cel mai mare spectacol de magie din lume. Tipul de pe scenă apărea și dispărea, zbura prin aer și toată lumea se minuna de geniul iluzionistului. Eram mort de curiozitate, ca și ceilalți, dar eu nu am putut să rezist. În timpul spectacolului am reușit să mă strecor în culise și să reduc la tăcere gărzile de corp care voiau sa joace rolul gărzilor de corp. Am intrat în loja magicianului ca să-l întreb cum face ca să devină invizibil în fața a sute de persoane. Tipul a crezut că este o glumă. Apoi a invocat un fel de cod al onoarei al magicienilor care nu-și dezvăluiau niciodată trucurile. Și numai când i-am propus să-i arăt eu trucurile mele (cum să faci să dispară trupul unui magician

în Deșertul Nevada, cum o să-l fac să-și adune toți dinții de pe jos, dintr-un singur pumn, cum o să-l închid într-un cufăr împreună cu un crotal etc.), cel mai mare magician din lume a lăsat garda jos. Și azi, numai la doi pași de marea hală din So Long, nu avusesem timp să-i spun lui Paul: „Îmi place mult ce faci!", să-i spun în ce măsură felul în care lucra era pentru noi toți o referință, să-i mărturisesc toată admirația mea și asta fiindcă timpul trecea și trebuia să scăpăm de tipii ăia fără să ne mai reamintim de fiecare dată de vremurile bune de demult. Nimeni nu știa cum reușise Paul acea *Gizzi's move*, lovitura lui Nevers specifică lui. Va duce secretul cu el în mormânt.

Fiindcă în crimă, ca în orice alt domeniu, campionii impun respect. Oamenilor le plac faptele de vitejie, asta îi face să viseze. Nu contează domeniul, numai să fie o faptă de vitejie. Fiecare dintre golanii care îmi doreau moartea merita o carte întreagă în care să-i fie povestită viața și să i se analizeze opera. Totdeauna împingeau mai departe performanța, limitele care trebuiau să fie depășite. Eu, bunăoară, ținusem mereu în portofel o fotografie a lui John

Dillinger, singura figură adevărată a anilor treizeciî cu tot respectul pe care îl am pentru ei, Baby Face Nelson și membrii clanului Barrow nu îi ajung până la gleznă. Era vremea artiștilor și a poeților, a idealiștilor. Dillinger respectase viața oamenilor și suporta cu greu să lase în urma lui victime inocente. Pe atunci, un lup ucidea numai un lup, nu era treaba oilor care, în cel mai rău caz, erau bune de muls.

Pentru că, trebuie să mărturisesc, în ceea ce privește crima, nimic nu-mi este mai urât decât amatorismul. Crima este afacerea criminalilor. Nu îi respect decât pe ucigașii patentați. Ceilalți, asasinii de ocazie, delincvenții handicapați, cei ce răzbună cauze pierdute, cei care ucid în dreapta și în stânga, teroriștii iluminați, cuțitarii ce merg direct la moarte, micii gangsteri, toți cei care nu sunt nici formați, nici abilitați să taie în carne vie, toți aceștia nu au decât disprețul meu. Lăsați împușcăturile pentru profesioniști, pentru Dumnezeu, și trăiți o viață modestă. Veți vedea cum, pe termen lung, o să aveți câștig de cauză. Nu-i mai provocați suferință aproapelui vostru, iar dacă întâmplător o să aveți chef să

o faceți pe mahărul, o s-o plătiți toată viața. Crima, cea adevărată, este o chestiune de vocație. Un preț pe care puțini sunt pregătiți să-l plătească.

Tom Quint, fiara ce se află de partea legii, spune același lucru: voi, toți cretinii cu caș la gură ispitiți de carieră, lăsați-ne să ne facem treaba liniștiți. Lăsați locul celor mari și întoarceți-vă acasă. Familiile voastre au să vă plângă și veți face pe voi când va suna ceasul dreptății umane. Iar dreptatea divină nu vă va lăsa nici o portiță de scăpare, lui Dumnezeu nu-i plac neprofesioniștii.

El și cu mine ne hotărâsem să mergem spre Piața Libération ca să-l lovim pe șef, pe Matt Gallone, și să dezorganizăm restul trupei. Ghinion, nici nu apucasem, Tom și cu mine, să încropim un plan, că am tras o spaimă teribilă. Nu mai poți să negociezi, să dai înapoi, nu mai poți face nimic. Când auzi o rafală de pușcă-mitralieră și când un tip îți spune să îngenunchezi, ei bine, chiar îngenunchezi, mai ales când nici nu ai văzut prea bine de unde răsărise, dacă este polițai sau ucigaș, îngenunchezi și îți duci mâinile la ceafă așa cum ți se cere. Probabil că eram tare caraghioși

noi doi, gata să fim executați fără să avem măcar timpul să îl vedem pe cel care se va ocupa de asta (mi se păruse că recunosc vocea lui Jerry Wine, dar n-am avut tupeul să îl întreb ceva). Tom și cu mine, fără să avem timp să mai facem ceva, să mai rostim o vorbă bună, să ne spunem ultima dorință, să ne zicem rugăciunea, să-l insultăm pe ucigaș, am aruncat armele, așteptând o moarte curată și rapidă.

Urmarea? O rafală ce nu ne era destinată. Cel care tocmai trăsese era un omuleț de vreo paisprezece ani pe care nu l-am recunoscut imediat.

Ca toți puștii, crescuse fără să bag de seamă. Când era de o șchioapă și abia știa să vorbească, privirea lui era plină de admirație pentru mine, tatăl cel ticălos. O admirație diferită de toate pe care le știam deja. Cea a ucigașilor. Cea a curtezanelor. Și chiar cea a necunoscuților de pe stradă. Admirație amestecată cu alte chestii, cu spaimă, dar și cu dorință și cu gelozie. Căci toți aveau un motiv să mă admire sau să se teamă de mine. Toți, mai puțin această mică ființă care se lipea de gamba mea și o strângea așa de tare de parcă aș fi fost un uriaș. În admirația lui simțeam iubirea pură.

Îmi amintesc de iscusința lui Warren atunci când își punea în cap să-mi facă plăcere. În timpul partidelor de Monopoly, îmi strecura bancnote pe sub masă atunci când aveam datorii. Sora lui mai mare nu înțelegea de ce face asta, „e numai un joc", spunea ea, dar micuțul nu se dădea bătut, trebuia ca tata să câștige, asta e. Pentru el eram tatăl perfect și, în jurul meu, totul era excepțional. Și pe urmă, într-o bună zi, toată această încredere din privirea lui a dispărut fără să înțeleg de ce.

L-am întrebat unde găsise pușca-mitralieră. „Lângă cadavrul lui Julio Guzman, în fața fântânii", mi-a răspuns. Văzând că Quint se pregătea să-și regleze conturile cu Jerry Wine și Guy Barber, l-am luat pe puști pe după umeri ca să-l scutesc să asiste la o execuție sumară. Nici nu am apucat să trecem de colț, că ne-am aruncat unul în brațele celuilalt.

Era bine să ne vorbim din nou, să ne lăsăm duși de val.

La ce bun să te împotrivești vocației dacă destinul este să revii acolo și să recucerești regatul, mi-am spus. Să ridici iar totemul clanului nostru. Nimeni nu mai putea să se opună.

Acolo unde greșisem eu, poate că avea să reușească fiul meu.

Rolul meu de tată: să-l feresc de viitoarele obstacole. Să-l fac să profite de experiența mea.

Pierdusem un tempo. Nu, Warren nu era un moștenitor. Nu era moștenitorul acestei barbarii, folosise cuvântul de mai multe ori. Își dăduse seama de asta cu o oră înainte în gara din So Long. Nu am izbutit să înțeleg dacă asta îl întristase ori îl făcuse să se simtă liber. În orice caz, vorbea fără mânie.

Ceea ce trăise îl îmbătrânise brusc. Câștigase zece ani în câteva secunde. Nu știu dacă asta înseamnă să devii adult, dar mi-a pus cea mai nedorită întrebare pe care mi-o puteam imagina: m-a întrebat dacă într-o bună zi lumea s-ar putea debarasa de tipi ca mine. Dacă lumea lui, cea în care va deveni adult, cea în care va fi, poate, părinte, avea măcar o șansă ca să existe.

Toți cei care au fost tați au trecut prin asta. Ziua în care băiatul vostru pune sub semnul întrebării tot ceea ce ați făcut. Spuneți că este o criză de adolescență și că o dată cu vârsta va înțelege. Diferența este că eu știam că Warren nu se va mai întoarce.

Pusese o întrebare, trebuia să răspund, era poate pentru ultima oară când mă mai asculta. Am fost tentat să mint. Să-l liniștesc așa cum procedează tații. Însă din respect pentru bărbatul ce devenise, am preferat să-i spun ce aveam pe suflet: „Băiete, lumea nu se va debarasa de tipi ca mine. Fiindcă o dată cu o nouă lege va exista un șmecher care să încerce să o încalce. Și atâta vreme cât va exista o normă, vor exista și cei care să viseze marginea. Și atâta vreme cât vor exista vicii, vor exista și cei care să-i oblige pe ceilalți să le îndeplinească. Dar, cine știe, poate peste mii de ani?"

Tom era stânjenit că trebuia să întrerupă acest tête-à-tête. Mi-a dat de înțeles că mai avem treabă. Warren și cu mine ne-am strâns mâna. Bărbătește. Mi-a spus că niciodată nu va mai pune mâna pe o armă, dar că nu regreta ceea ce făcuse, odată pentru totdeauna, nu doar ca să mă salveze, ci ca să mă redea într-un fel vieții și, prin urmare, să se achite de această datorie pe care o au copiii față de cei care i-au adus pe lume. De acum înainte putea să trăiască pe picioarele lui fără să mai aibă nici o povară de purtat.

Și urmarea?

Ce să spun despre urmare?

Era de parcă urmarea dăduse pe deplin sens cuvântului barbarie, așa cum fusese el pronunțat. Tom și cu mine am hotărât să ne despărțim iar. Și, încercând să mă îndrept spre Piața Libération, m-am trezit singur într-un bar pustiu față în față cu Hector Sosa, pe care a trebuit să-l înfrunt cu mâinile goale. O încăierare era tot ce putea fi mai rău pentru mine pentru că nimic nu-i plăcea mai mult lui Hector Sosa decât să strivească nasuri de falangele lui. Am avut parte de toate ingredientele în nenorocitul ăla de bar, sticle sparte în cap, scaune și chiar mese. Numai un război între gangsteri ar fi putut provoca asemenea pagube, dar eram numai noi doi. Toate loviturile urâte erau permise. Mie îmi place înfruntarea directă, fără armă, doar cu pumnii. Prea îmi înfrânasem de multă vreme furia (cea pe care, înainte, o rezervam rău-platnicilor, celor cărora trebuia să le înmoi oasele, dar pe care trebuia totuși să-i las în viață dacă mai speram să primesc banii). Să spun drept, la început m-am aruncat în luptă cu furie, dar una care îmi făcea bine, care producea defulareî era o relaxare, yoga, zen, talazoterapie. Ceva prin care

te eliberai de o sumedenie de ranchiune și de lucruri ce nu fuseseră clarificate. Perfect pentru unul ca mine. Dar, în ciuda tuturor acestora, m-am plictisit curând. Primeam lovituri direct în gură și încăierarea asta de *saloon* a durat destul de mult. Celălalt, în fața mea, părea inepuizabil. Trecutul lui de gardă de corp pentru boxeri îi tăbăcise pielea nenorocitului. Nu aveai cum să-l faci KO odată pentru totdeauna.

Dar, la urma urmei, întotdeauna există unul care rămâne în picioare și unul care se prăbușește, asta e. Oare care dintre ei pierde mai mult? E singura explicație pe care o am. Hector m-a privit șocat printre dârele de sânge și-roind. El, care își trecuse în carnețel categoria mijlocie și grea, nu pricepea cum Manzoni acesta rămâne în picioare. Era mult peste cât putea să încaseze. S-a prăbușit la pământ după ce a primit o strașnică lovitură cu un scaun. Și părea căzut într-o inconștiență ce părea că va dura veșnic.

În ceea ce îl privește, Tom Quint se debarasase de Joey Wine, fratele lui Jerry, fără prea mult efort. Aș fi preferat să facem schimb. Problema lui Joey era viciul său, iar viciul său erau

băncile. Nu putea să reziste unei bănci. Iar un viciu căruia nu îi poţi rezista, în pofida alarmelor, a predicilor şi a terapiilor, sfârşeşte prin a-ţi fi fatal. În timp ce lui Gizzi îi trebuiau uneori luni de zile ca să pregătească un hold-up, Joey ataca bănci aşa cum simţi nevoia să urinezi. Dacă Paul se îndrăgostea de o bancă, Joey îi punea direct mâna pe fese. Degeaba primea palme, asta nu schimba cu nimic lucrurile, o lua de la capăt şi mai abitir. Nu am uitat ziua în care Joey fusese eliberat după patru ani grei de închisoare pentru un atac al unei sucursale a Băncii Chase. Părăsind închisoarea San Quentin, se învârtise două ore bune gândindu-se la soţia şi la cele două fiice pe care nu le mai văzuse de mult. Apoi la prietenii cu care avea să tragă un chef chiar în acea seară. Până când a trecut printr-un loc aproape pustiu. În mijlocul străzii principale, o mică bancă „îi întindea braţele", cum spunea chiar el.

Imaginaţi-vă ce înseamnă angoasa lipsei, după atâţia ani de abstinenţă, dar Joey stătuse o oră în maşină, mâncând din ochi draga lui bancă şi ascultând glasul care îi spunea: „Vezi-ţi de drum, nefericitule, ştii bine cum se va sfârşi,

gândește-te la fetele tale, chiar vrei să te întorci iar la pârnaie?" și un altul: „Uită-te la ea cât este de frumoasă! Dacă vei rata ocazia asta, nu ai să ți-o ierți toată viața." În cele din urmă ispita fusese mai puternică. În mai puțin de două zile, se întorsese în celula lui ca recidivist. Bolnavii incurabili ca Joey nu pot fi vindecați. Într-o bună zi totul se va sfârși prost.

Trecând prin fața celei mai mari bănci din So Long, colț cu Piața Libération, Tom văzu ceva straniu prin vitrină: era chiar Joey al nostru care trăgea ca un apucat de ușa ce dădea spre interior. Lui Tom i se făcuse aproape milă văzând cum tipul acela pierduse orice contact cu realitatea din cauza unui rău incurabil. Își luă un răgaz de gândire înainte de a-l ucide, întrebându-se dacă bandiții nu preferă furtul mărfii capturate. Senzațiile tari ale banilor.

De sute de ori avusesem această discuție. Tom voia să mă facă să admit că devenisem un dur din cauza puseurilor de adrenalină. Ca un jucător de ruletă care câștigă și pierde cu aceeași intensitate. Iar eu îi spuneam că singura noastră motivație erau banii. „Dar cum poți iubi într-atât banii?" întreba el și eu

încercam să-i explic cum noi, brutele înfricoșătoare din Cosa Nostra, aveam o pasiune pentru bani, dar cum să explici o pasiune? Ideea că paraii noștri se adunau undeva, că ni se ofereau zilnic și că în curând va trebui să găsim un alt loc pentru a pune laolaltă toate bancnotele, asta era o pasiune. Bine, de acord, uneori asta servea ca să cumpărăm diverse chestii și să facem bucurii familiilor noastre, dar nu acesta era scopul jocului. De altfel, nimeni nu știa să cheltuiască bani atât de aiurea ca noi. Recunosc: nu ne plăceau decât chestii țipătoare. Era ceva din aur? Trebuia să-l avem. Era scump? Era neprețuit? Trebuia să-l avem. Ceea ce era cel mai bun era întotdeauna și cel mai scump.

Cel mai nostim era că ne plăcea la fel de mult să cheltuim pe cât ne plăcea să profităm de gratuități. O altă pasiune, la fel de intensă ca și cea a banilor: să accepți cadouri, chestii venite pe neașteptate, plată în natură, chiar dacă nu aveai nevoie. Dacă îl taxai pe vreunul care prospera datorită lanțului său de pizzerii, plecai cu vreo câteva mii de dolari peșin și cu două-trei pizza pentru drum. Același lucru și pentru negustorii de blănuri și pentru cei de căzi de

baie. Cu riscul de a te înconjura de tâmpenii pe care le aruncai până la urmă. Tom nu înțelegea: „Chiar merită să crăpi în pârnaie pentru asta? Să primiți un glonț între ochi? Să omorâți oameni? Să declanșați drame zilnice în jurul vostru? Să vă condamnați familiile?" Polițaiul era depășit. Și nici nu mai încercam să-i explic pentru că la drept vorbind nici eu nu înțelegeam.

Joey sfârșise prin a primi trei gloanțe în piept. Tocmai în clipa în care ușa care îl despărțea de ceva misterios cedase. Tom mi s-a alăturat în Piața Libération. Îl așteptam la caruselul cu căluți de lemn ce nu se opreau din rotit.

*

Chiar în acea seară, So Long a devenit centrul lumii. Retrăiam coșmarul procesuluiÎ o armată de ziariști veniți de pretutindeni și care intervievau pe oricine: de la oameni politici, „observatori", intelectuali, VIP-uri, cântăreți la modă, până la omul de pe stradă pe care îl căutau în oraș și care nu cerea decât să-și dea cu părerea. Toată lumea avea ceva de spus despre povestea

mea, despre mărturisirea mea, despre penitența mea. Mulți cereau să fiu tras la răspundere. Mi se părea că mă aflam în fața unui tribunal format din toată umanitatea.

Eram destul de aproape de adevăr! Peste tot agitație. Carele televiziunilor, elicoptere, avioane. CNN la discreție. Sute de reporteri. Mii de curioși ținuți în frâu de forțele de ordine din patru departamente de poliție și detașamente de trupe speciale venite de la Paris. Totul pentru a reuși să se înțeleagă ce se întâmplase în acel colț din Normandia, până atunci obscur.

Știriștii americani transmiseseră imagini de arhivă despre procesul meu, care apăruseră apoi pe posturile europene. Se începea trasarea unei traiectorii a familiei penitentului. În mare, pe la nouă seara, toată lumea știa tot despre toată lumea, sau cel puțin așa se credea. Ce mă neliniștea era faptul că din grămada de ucigași adunați de pe străzi lipsea unul. Cel mai de temut.

Matt Gallone se evaporase. Matt, un tip ce surprindea mereu. Nu apărea niciodată acolo unde era așteptat. Au pornit o expediție de căutare la care zeci de oameni se oferiseră voluntari. I-au

fost difuzate semnalmentele. Se organizară baraje rutiere. Dacă vreodată Matt se visase inamicul public nr. 1, ei bine, chiar asta se întâmplase. Quint părea așa de sigur pe el: direcția sud. Spunea că dacă Matt reușea să ajungă în Sicilia, se vor ocupa de el, atât cât va considera LCN, poate ani de zile înainte să se întoarcă în Statele Unite. Avea dreptate, dar mie de altceva îmi era teamă: că Matt nu părăsise So Long. Nimeni nu îl cunoștea la fel de bine ca mine. Atâta vreme cât va mai avea un dram de putere, va continua misiunea încredințată de bunicul său. Prefera mii de morți unui singur minut de rușine după o zi ce marca declinul clanului Gallone.

Așteptând să aflu ce intenții au în legătură cu mine, am trecut în carantină. Între Washington și Paris telefonul roșu avea firul încins și cele mai incredibile autorități cereau dreptul de a-l păzi pe prizonierul Manzoni din rațiuni de stat și securitate. Guvernul american, serviciile secrete și FBI-ul. Dar și poliția franceză și mititelul căpitan al jandarmeriei din So Long care fusese ostatic pe autostradă (o umilință pe care nu o va uita poate niciodată,

zicea el). O problemă dificilă ce ținea de justiție, de politică și diplomație. În orice caz, nu încercam să mai înțeleg. Ani de zile fusesem ascuns, se făcuse tot ce se putuse ca să devin întruchiparea anonimatului și a doua zi mi s-a văzut mutra pretutindeni și mă vroiau toți. Ce noroc că eram un băiat rău! Dacă aș fi avut un fond bun, aș fi înnebunit.

Asupra unui singur lucru erau cu toții de acord: toată lumea mă cerea, trebuia să i se dea satisfacție întregii lumi. Era singura modalitate de a evita o catastrofă politico-mediatică. Și de a calma publicul. Giovanni Manzoni trebuia să fie VĂZUT, trebuia să fie auzit. Că treceam drept o legendă vie sau drept un ticălos, trebuia să apar. Și totul va reintra în normal, așa spuneau ei. Apoi justiția își va face datoria.

Tom Quint ținea cel mai mult comparativ cu ceilalți să dovedească faptul că supraviețuisem represaliilor LCN. Din toată această afacere, el era marele câștigător: într-o jumătate de zi scăpase de o elită care servise în toate sectoarele crimei organizate. Făcuse celebru în toată lumea Programul Witsec, își dovedise eficacitatea și păzise viața unui fost mafiot cu ferocitatea

unui pitbull. Deja în statele Unite zeci de mafioți sunau ca să depună mărturie. Era încoronarea carierei lui Tom. Însă, pentru buna desfășurare a lucrurilor, trebuia să accept să apar în fața camerelor de luat vederi.

Iar eu aveam un chef nebun să-i trimit pe toți la plimbare. Mi s-a dat voie să-mi văd familia într-un subsol al primăriei, așa că nu aveam nici un chef să mă expun unui miliard de spectatori. Nu mai suportam ideea de a stârni mânia și dezgustul tuturor acestor oameni pe care nu-i cunoșteam. Cel mai ciudat era faptul că inspiram o sumedenie de alte sentimente: curiozitate, treacă-meargă, dar simpatie? Compasiune? Și desigur, întreg spectrul ce pornea de la indignare până la ura cea mai pură. Dar niciodată, niciodată indiferență. Știam deja cum se va derula micul meu scheci televizat: mii de oameni mă vor bombarda cu unde negative și vibrații rele (cred în chestiile astea). Mă temeam să nu rămân cu sechele din cauza acestei uri abătute asupra mea dintr-o dată.

- Nu ai de ales, mi-a spus Tom, altminteri ne linșează pe amândoi. Să terminăm odată, a fost o zi lungă. Pe urmă dau ceva de băut.

L-am întrebat dacă nu puteam să evităm asta, dacă nu s-ar putea găsi o altă soluție. A izbucnit în râs și m-a escortat până în fața camerelor de luat vederi. Dacă vreți să aveți o idee precisă despre context, ei bine, semăna cu o mică tribună plină de microfoane, vreo sută de ziariști și lumea toată care mă privea.

- Trebuie să mergi, Fred.

- Ești sigur?

Altfel spus: ești sigur că vrei să o dai pe sticlă pe canalia asta tăbăcită de Giovanni Manzoni? Obosit de existență în general și de lupta pe care tocmai o dădusem, în particular? Aveam să trezesc sentimente pline de ură pe tot pământul. Umanitatea avea să mă blesteme cu voce tare și în toate limbile, să mă scuipe, să mă amenințe, să mă arate cu degetul copiilor. De la vest la est, de la nord la sud, în porturi și în câmpii, în deșerturi și în megalopolisuri, printre bogați și printre săraci. Lumea nu avea nevoie de așa ceva. Lumea avea nevoie de altceva, total diferit.

Atunci mi-a venit ideea.

Belle, minunea mea, diamantul meu.

Voi deveni scriitor atunci când voi putea să descriu în cuvinte privirea fiicei mele. Dar voi fi în stare?

A acceptat imediat ce i-am cerut să mă înlocuiască. Nu am înțeles de ce, dar toată lumea avea de câștigat. Chipul i s-a luminat chiar când a intrat în aria de acțiune a reflectoarelor. Oamenii i-au văzut lumina interioară. Oamenii i-au simțit liniștea din suflet. Fiecare cuvânt pe care îl rostea suna de parcă ar fi fost adevărul însuși. Belle e un miracol. O madonă asemenea ei este făcută să-și facă apariția.

A dat vești bune în legătură cu familia sa și, mai ales, cu tatăl ei. De parcă ar fi liniștit cele cinci continente în legătură cu soarta mea. Preț de un minut, Belle a fost cea mai celebră fiică, a fost cea mai privită fiică. A părăsit tribuna încă și mai strălucitoare ca la început. Le-a făcut un mic semn cu mâna care promitea să revină.

Apoi s-a lăsat noaptea peste So Long. După această zi smintită, oamenii s-au dus la casele lor, camioanele au început să încarce materialele, chiar și polițaii deveniră mai discreți așteptând ordinele. La casa cu numărul 9 din strada Favorites, casa federalilor, Tom îmi

instalase mica mea familie pe paturi de campanie. Aghiotanții săi, fiecare cu un pistol-mitralieră, vegheau în salon, iar Tom și cu mine, sprijiniți în coate de pervazul ferestrei, ne beam bourbonul la care visasem toată ziua.

La subsol, Malavita își căuta un loc unde să doarmă. Înfășurată în metri de pansament. Și ea se grăbea să isprăvească odată cu nenorocita asta de zi. Despre starea în care am găsit-o? Cum poți să faci să sufere atât de mult un câine? Văzând în ce hal este, am vrut să mă ocup de ea, să-i veghez convalescența, să o plimb prin pădure, să mă joc cu ea prin grădină, să o învăț diverse chestii, să o las liberă, să-i redau gustul pentru viață. Mi s-a părut că era de acord.

Dar înainte de asta mai avea ceva de pus la punct. Și cât mai repede cu putință. Ceea ce s-a și întâmplat în acea noapte, când toată lumea dormea. Se spune că răzbunarea este un fel de mâncare ce se consumă rece. Nu și pentru ea. Pur și simplu i-a căzut de-a gata.

Deschisese un ochi auzind un scârțâit la fereastra de aerisire. A simțit o prezență. În întuneric a văzut o siluetă. Intrusul nu bănuia că în umbră, căței

era acolo. Vie. L-a recunoscut după miros sau din instinct. Cum ar fi putut să uite? Nu se uită nimic. Nu se iartă nimic. Sunt false poveștile despre asta.

Matt, în semiîntuneric, reperă scările care trebuiau să-l conducă la mine. Era gata să moară numai să mă lichideze. Și să răzbune onoarea familiei și a tuturor durilor din lume. Până la urmă legea tăcerii avea să-și spună ultimul cuvânt.

Probabil că a înlemnit auzind mârâitul. Un nenorocit de câine? Ei da, chiar nenorocitul de câine pe care îl snopise în bătaie chiar în după-amiaza asta. Un câine al cărui nume nici măcar nu-l cunoștea.

Malavita.

Unul din numele pe care sicilienii le dau mafiei. *La malavita*, viață rea. Totdeauna am considerat că era mult mai melodios decât „mafia", *onorevole società*, „caracatița" sau „Cosa Nostra". *La malavita*.

Dacă mi s-ar fi interzis să fac aluzie la societatea mea secretă, indiferent de nume, mai aveam încă dreptul de a-mi boteza cum vreau cățeaua și de a-i striga numele pretutindeni. Nostalgie.

După starea în care am descoperit a doua zi trupul, am știut că Malavita

sărise la gâtul lui Matt și că i-l sfâșiase dintr-o dată. Sunt gata să pariez că după asta s-a întors și s-a ghemuit lângă cazan ca să doarmă, împăcată cu viața.

Epilog

În orășelul Baldenwihr din Alsacia, o familie de americani, pe nume Blake, se instală într-o căsuță abandonată.

Abia sosit, Bill, tatăl, zări la capătul grădinii o colibă și se hotărî să-și facă acolo biroul.

„Pe un scenariu mai degrabă de western decât de serie neagră, Tonino Benacquista ne oferă un roman nebun, în care întâmplările se înlănțuie la fel de diabolic și de devastator ca într-un film burlesc."

Le Figaro

„*Malavita* – un șir de evenimente bizare și de intrigi ce formează un echilibru perfect. Un adevărat regal romanesc!"

Le Magazine littéraire

„Tonino Benacquista dezvăluie ridicolul fără să-i pese, seamănă gafe și împrăștie coincidențe. Iar noi, prinși în jocul dezinvolturii, credem în toate astea, sedusi de umorul lui inepuizabil."

L'Expresse

BIBLIOPOLIS

ISBN 973-569-908-7
9 789735 699086
ISBN 978-973-569-908-6
www.nemira.ro
nemira